NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

ZAKONI

ZAKONSKE ODREDBE I NAREDBE

PROGLAŠENE
OD 5. TRAVNJA DO 11. SVIBNJA 1943.

KNJIGA XXX. *(Svezak 291.–300.)*

Uređuje: **A. Mataič**

ZAGREB 1943.

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI, ZAGREB

Br. 3408

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

ZAKONI
ZAKONSKE ODREDBE, NAREDBE i t. d.

PROGLAŠENE
OD 5. TRAVNJA DO 11. SVIBNJA 1943.

KNJIGA XXX.
(SVEZAK 291.—300.)

UREĐUJE: A. MATAIĆ,
VIEĆNIK STOLA SEDMORICE U M.

ZAGREB

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

Tiskanje i razpačavanje dopušteno odlukom Državnog izvještajnog i promičbenog ureda broj 3696-42. od 3. IV. 1942.

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

NAREDBA

Ministarstva narodnog gospodarstva od 22. ožujka 1943. broj P-1646-43 o prometu šljivama i svim prerađevinama od šljiva

Na temelju ovlaštenja iz § 1. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1945-Z-1941 o uređenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe, a u sporazumu s Ministarstvom unutarnjih poslova i s Ministarstvom državne riznice, propisujem sliedeću naredbu:

§ 1.

Radi prehrane pučanstva promet šljivama, pekmezom od šljiva kao i svim prerađevinama od šljiva ima se vršiti prema propisima ove naredbe.

§ 2.

Zabranjuje se proizvodnja pekmeza i rakije od suhih šljiva bez posebnog odobrenja Ministarstva narodnog gospodarstva.

§ 3.

Trgovci, zadruge, kotarske pripomoćne zaklade, državne i druge ustanove, koje se u obsegu svog poslovanja bave preprodajom drugim trgovcima odnosno izvozom proizvoda, navedenih u § 1. ove naredbe, moraju u roku od 8 dana nakon proglašenja ove naredbe

prijaviti Ministarstvu narodnog gospodarstva — Glavnom ravnateljstvu za prehranu sve zalihe suhih šljiva, pekmeza i ostalih prerađevina od šljiva uobće

Ovu prijavu obvezani su izvršiti i svi proizvoditelji kao i sve ostale naravne i pravne osobe, ako njihove zalihe u pojedinim proizvodima iz § 1. ove naredbe prelaze količinu od 100 kg po pojedinoj vrsti proizvoda.

Prijave iz stavke 1. i 2. ove naredbe moraju se podnašati u tri istoglasna primjerka, te se mora u njima točno navesti, s kojeg pravnog naslova spomenute pravne i naravne osobe posjeduju odnosno drže prijavljene zalihe.

Sve osobe, navedene u prvoj stavci, dužne su do 10. svakog mjeseca za predhodni mjesec prijaviti Ministarstvu narodnog gospodarstva — Glavnom ravnateljstvu za prehranu pojedinačno: nakup, odpremu i preostalu zalihu suhih šljiva, pekmeza i ostalih prerađevina od šljiva uobće.

§ 4.

Sve pravne i naravne osobe, spomenute u § 3., imaju u unutarnjem prometu pravo slobodnog nakupa i prodaje proizvoda, navedenih u § 1. ove naredbe uz dužnost prijave iz 4. stavke prednjeg paragrafa.

§ 5.

Na odpremu željeznicom ili drugim prievoznim sredstvima smiju se primati samo one pošiljke proizvoda iz § 1. ove naredbe, koje imaju odpremna odobrenja Ministarstva narodnog gospodarstva — Glavnog ravnateljstva za prehranu i odpremne listove, izdane po Državnoj poslovnoj središnjici za zemaljske proizvode u Zagrebu.

Za proizvode iz § 1. ove naredbe do težine od 10 kg kad se odpremaju kao ručna prtljaga, nije potrebno odpremno odobrenje ni odpremni list.

§ 6.

Na temelju odluke Ministarstva narodnog gospodarstva — Glavnog ravnateljstva za prehranu odkupljivat će Državna poslovna središnjica za zemaljske proizvode u Zagrebu određene količine zaliha proizvoda navedenih u § 1., od osoba navedenih u § 3. uz ciene ustanovljene prema § 8. ove naredbe.

U slučaju određenog prinudnog odkupa prema prednjoj stavci dužne su sve osobe, spomenute u § 3., odmah predati Državnoj poslovnoj središnjici za zemaljske proizvode u Zagrebu za odkup određene količine proizvoda, navedenih u § 1., uz ustanovljene ciene prema § 8. ove naredbe.

§ 7.

Izvoz svih proizvoda iz § 1. vezan je uz izvoznu dozvolu Ministarstva narodnog gospodarstva — Glavnog ravnateljstva za obrt, veleobrt i trgovinu, Odjela za vanjsku trgovinu, koja će se izdati nakon izpunjenja uvjeta iz stavke 1. § 5. ove naredbe.

§ 8.

Ciene svim proizvodima iz § 1. ove naredbe za potrošnju u unutarnjem prometu propisuje Državni ured za oblikovanje ciena i nadnica.

§ 9.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe kaznit će se novčanom kaznom od 50.000 Kuna do 100.000 Kuna ili

zatvorom od jednog do tri mjeseca. U težim kao i u ponovljenim slučajevima, te u slučajevima zatajivanja i sakrivanja robe, imaju se izreći obje kazne.

Za slučaj neizplate novčane kazne u određenom roku zamjenjuje se novčana kazna kaznom zatvora. Trajanje kazne zatvora određuje oblast, koja je kaznu izrekla, no uz ograničenje, da takva kazna zatvora ne može trajati duže od 3 mjeseca.

Osim ovih kazni može se izreći i sporedna kazna oduzimanja robe, koja je predmet prekršaja. Ova sporedna kazna izreći će se u svakom slučaju, kad je prekršitelj sakrivao ili zatajio proizvode iz § 1. ove naredbe, kao i u ponovljenim slučajevima.

Novčane kazne i utržak od prodaje zaplienjene robe idu u korist državne blagajne.

Za kazneni postupak nadležne su upravne oblasti prve molbe.

§ 10.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* i toga dana prestaju vriediti protivni joj propisi.

Zagreb, dne 22. ožujka 1943.

Ministar narodnog gospodarstva:

Dr. Ing. Josip Balen, v. r.

(Broj: 456-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 5. travnja 1943. broj 78.

POSLOVNIK

Ministarstva pravosuđa i bogoštovlja od 17. ožujka 1943 broj 80710-1942 o ustrojstvu i poslovanju sudova zdravstvene zaštite

Na temelju § 60. zakonske odredbe o zdravstvenoj zaštiti državnih namještenika od 9. listopada 1942. broj: CCLXXXIII-2257-Z-1942 izdajem ovaj poslovnik:

I. USTROJSTVO I POSLOVANJE SUDOVA

1. Obće odredbe

§ 1.

Predsjednik suda zdravstvene zaštite i predsjednik Vrhovnog suda zdravstvee zaštite vode upravu povjerenih im sudova i skrbe se, da se sudski poslovi redovito i uredno izvršuju.

§ 2.

Sudovi zdravstvene zaštite i Vrhovni sud zdravstvene zaštite stavljaju na odpravke svojih rješenja sudski pečat, koji je okrugao i u sredini imade državni grb, a oko grba službeni naziv suda.

§ 3.

U postupku pred sudovima zdravstvene zaštite primjenjuju se shodno propisi uredbe o sudskom poslov-

niku za sudove prvog i drugog stupnja (Sp.) od 25. listopada 1932. broj: 79410. U-91 (Službene novine od 28. siečnja 1933. broj: 20-VII), u koliko u ovom poslovniku nema posebnog propisa o ustrojstvu i poslovanju tih sudova. Pri tom se za sudove zdravstvene zaštite primjenjuju propisi, navedeni za sudove prvog stupnja, za Vrhovni sud zdravstvene zaštite propisi, navedeni za sudove drugog stupnja.

U sudskom poslovniku navedeni poslovi predstojnika sudske uredovnice spadaju u djelokrug tajnika.

2. *Sudovi zdravstvene zaštite*

§ 4.

Pomoćno osoblje Suda zdravsvene zaštite sastoji se od tajnika, potrebnog broja pisara i podvornika.

Tajnik mora imati sveučilištnu izobrazbu pravnog fakulteta i položeni sudački ili odvjetnički izpit.

§ 5.

Tajnik je na čelu sudske uredovnice, te mu je podređeno ostalo pomoćno osoblje.

Osim toga obavlja tajnik sliedeće poslove: zaprima podneske i spise, koji dolaze sudu, vodi upisnike i druge pomoćne knjige, vodi zapisnik kod razprava i viećanja, priprema osnove sudskih rješenja, prima u zapisnik prizive i druge podneske, predlaže spise radi rješenja pravodobnih priziva, podpisuje odpravke sudskih rješenja, izdaje i ovjerovljuje priepise sudskih spisa, daje upute za pravilno obavljanje dostava i nadzire dostavu, izdaje i podpisuje potvrdu o ovršivosti osude, dozvoljava uvid u sudske spise.

§ 6.

Pisarničko osoblje piše na pisaćem stroju prema diktatu, obavlja priepise sudskih rješenja, sravnjuje priepise s izvornikom, odpravlja rješenja i ulaže spise. Podvorničko osoblje obavlja kućne radove i mjestnu dostavu, održava čistoću, odprema i donaša poštu.

§ 7.

Kod sudova zdravstvene zaštite vode se sliedeće knjige:

1. Upisnici pod oznakama:

Su. za predmete sudske uprave,

P. za parbene predmete,

R. za ostale predmete,

II. Pomoćne knjige:

1. stvarni i osobni imenici,
2. očevidnik,
3. ročištnik,
4. knjiga dostava mjestnim oblastima i osobama.

§ 8.

Ako član Zdravstvene središnjice ili obiteljski član podnese tužbu ili priziv Zdravstvenoj središnjici ili njezinoj mjestnoj poslovnici umjesto Sudu zdravstvene zaštite, Zdravstvena središnjica, odnosno mjestna poslovnica, uputit će tu tužbu, odnosno priziv, nadležnom sudu zdravstvene zaštite. Za pitanje pravodobnosti takve tužbe ili priziva odlučan je dan, kad su oni primljeni kod tog suda.

§ 9.

Predsjednik Suda zdravstvene zaštite poziva u vieće prisjednike, odnosno njihove zamjenike u odluci o imenovanju.

§ 10.

Sud zdravstvene zaštite odlučuje o prieporu osudom nakon navedenog postupka po propisima zakonika o sudbenom postupku u građanskim parnicama.

U izreci osude odlučuje se o pravu tužitelja na pomoć, u obliku i visini pomoći kao i o troškovima postupka.

3. Vrhovni sud zdravstvene zaštite

§ 11.

Pomoćno osoblje Vrhovnog suda zdravstvene zaštite sastoji se od uredskog činovnika, potrebnog broja pisara i podvornika.

Uredski činovnik obavlja poslove, koji su kod Suda zdravstvene zaštite predviđeni za tajnika.

§ 12.

Kod Vrhovnog suda zdravstvene zaštite vode se sliedeće knjige:

I. upisnici pod oznakama:
Su. za predmete sudske uprave,
Pl. za prizivne predmete,
R. za ostale predmete.
II. pomoćne knjige:
1. stvarni i osobni imenici,
2. očevidnik.

§ 13.

Vrhovni sud zdravstvene zaštite odlučuje u vieću bez predhodne razprave prema propisima zakonika s sudbenom postupku u građanskim parnicama, koji vriede za postupak pred prizivnim sudom.

II. ZAKLJUČNA ODREDBA

§ 14.

Ovaj poslovnik zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 17. ožujka 1943.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

Broj: 14392-1943.
(Broj: 748-D.V.-1943)

* Narodne novine od 5. travnja 1943. broj 78.

NAREDBA

Predsjedničtva vlade Nezavisne Države Hrvatske od 31. ožujka 1943. broj 3.766-43-I-195-1942 kojom se na temelju zakonske odredbe od 25. studenoga 1941. broj CDXXVIII-2098-Z-1941 o ovlaštenju za prienos poslova od ministarstava na velike župe mienja naredba Predsjedničtva vlade Nezavisne Države Hrvatske od 31. siečnja 1942. broj 461-Z-1942

§ 1.

Ukida se § 2. naredbe Predsjedničtva vlade Nezavisne Države Hrvatske od 31. siečnja 1942. broj 461-Z-1942 (Narodne novine od 22. veljače 1942. broj 46), kojom se na temelju zakonske odredbe o ovlaštenju za prienos poslova od ministarstava na velike župe od 25. studenoga 1941. broj CDXXVIII-2098-Z-1941 prenose na velike župe poslovi iz nadležnosti ministarstva nastave.

Predmeti u tečaju kod velikih župa, koji se odnose na srednje školstvo, imaju se pojedinačno i pozivom na ovu naredbu dostaviti na postupak i rješenje Ministarstvu narodne prosvjete, Glavnom ravnateljstvu za nastavu, dok se predmeti, završeni kod velikih župa, ukoliko se odnose na srednje školstvo imaju kod velikih župa popisati i s popisom dostaviti spomenutom ministarstvu.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 31. ožujka 1943.

Predsjednik Vlade:

Ante Pavelić, v. r.

(Broj: 860-D. V.-1943)

* Narodne novine od 6. travnja 1942. broj 79.

PROPISNIK

Velike župe Bilogora u Bjelovaru od 9. ožujka 1943. broj 3270-43 o obavljanju dimnjačarskog poslovanja na području Velike župe Bilogora

Na temelju § 1. zakonske odredbe od 23. rujna 1941. broj CCCVI-1458-Z.p.-1941 o uređenju dimnjačarskog poslovanja, a savezno s propisima § 92., § 150. stav. 2., § 418. stav. 1. i 2., i § 460. obrtnog zakona od 5. studenoga 1931., propisujem:

OBĆI PROPISI

Predmeti čišćenja

§ 1.

Da se stanovničtvo zaštiti od opasnosti požara, da se uklone smetnje od dima i plinova, koji izlaze iz dimnjaka, dimovodnih cievi, kanala i ložišta, da se sprieči zapaljenje dimnih taloga i naslaga čađe, moraju se svi ovi predmeti čistiti.

Čišćenje svih ovih predmeta spada u djelokrug ovlaštenog dimnjačara, postavljenog po propisima obrtnog zakona i ovog propisnika.

Čišćenje dimovodnih predmeta u državnim zgradama i za državu kupljenim zgradama obavljat će onaj dimnjačar, na čijem se poslovnom području (kotaru) one nalaze.

Željezne peći, peći od gline i priključne dimovodne cievi ovih predmeta, kao i mali pomoćni štednjaci željezne konstrukcije, ako nisu priključeni dimnjaku, ne podpadaju pod obvezatno čišćenje dimnjačara, i ove predmete može čistiti sama osoba, koja ih upotrebljava. Isto tako ne podpadaju pod obvezu čišćenja dimnjačara obična seljačka ognjišta s nezidanim otvorima za propuštanje dima (dimni otvori), ukoliko su ti otvori prema građevinskom zakonu dozvoljeni.

§ 2.

Ovlašteni dimnjačari obavljat će svoje poslove u utvrđenim dimnjačarskim područjima. Ta područja utvrđuju se prema godišnjem ukupnom prihodu, po računima za čišćenje u smislu pristojbenika (§ 15.) i prema prilikama mjesta i kraja. Područja dimnjačarskog poslovanja moraju biti tako utvrđena, da dimnjačarskom obrtniku osiguraju primjeren prihod i omogućuju uredno vršenje službe.

§ 3.

Područja utvrđuju obće upravne oblasti prve molbe. Ako za to postoji potreba, dimnjačarska područja mogu prelaziti granice prvomolbene oblasti, ali je u tom slučaju potrebno, da tako određena područja odobri velika župa. Odlukom velike župe, kojom se odobrava sporazum područnih oblasti o utvrđenju dimnjačarskih područja bit će određena i prvomolbena oblast, nadležna za izdavanje dozvola i nadzor nad radom dimnjačara na odnosnom području. Dimnjačarska područja obuhvaćaju sve zgrade na određenom području bez obzira na osobu koristnika i vlastnika.

§ 4.

Za svako dimnjačarsko područje postavlja se samo jedan dimnjačar, koji ima pravo i dužnost, da na tome području obavlja dimnjačarske radove. Dimnjačar ne može u isto vrieme imati dozvolu za dva ili više kotara, a ne može imati ni drugog sporednog zanimanja.

§ 5.

Visina godišnjeg ukupnog prihoda određuje se:

1. u sjedištu velike župe sa 120.000 Kuna
2. u sjedištima kotarskih oblasti sa 100.000 Kuna
3. u svim ostalim mjestima s 80.000 Kuna

Ukoliko je ukupni prihod veći od tri četvrtine gornjih iznosa, dimnjačar je dužan uposliti jednog pomoćnika.

§ 6.

Dimnjačar je dužan svake godine do konca veljače izviestiti nadležnu prvomolbenu oblast o ukupnom prihodu u prošloj godini. Izvještaju je dužan priložiti popis svih područnih dimovodnih predmeta u dva primjerka. U popis se mora unieti:

1. mjesto, ulica i kućni broj zgrade s naznakom koliko ima kotara;
2. ime vlastnika zgrade;
3. predmet čišćenja s brojem čišćenja;
4. naznaka pristojbe.

Ako tom prilikom ili inače pregledom računa oblast utvrdi, da je godišnji prihod znatno veći od prihoda,

propisanog u § 5., pristupit će se novoj razpodjeli područja, pri čemu treba nastojati, da se održi odnosno uzpostavi približna jednakost prihoda pojedinih područja.

Izdavanje dozvola za dimnjačarsko poslovanje

§ 7.

Dimnjačarsko samostalno poslovanje mogu obavljati osobe, koje su na to u smislu obrtnog zakona ovlaštene i koje uz obće i posebne uvjete obrtnog zakona izpunjavaju sliedeće uvjete:

1. da imaju dokaze o stručnoj spremi,
2. da su državljani Nezavisne Države Hrvatske,
3. da su punoljetne, te da su dobrog vladanja, da mogu samostalno razpolagati svojom imovinom, da nisu kažnjavane, da su pouzdane i da nisu odane pijanstvu,
4. da su udovoljile vojnoj obvezi, te da nemaju drugog zanimanja osim dimnjačarskog,
5. da su arijskog podrietla.

§ 8.

Dozvolu za obavljanje dimnjačarskog obrta u pojedinim dimnjačarskim područjima izdaje nadležna prvomolbena upravna oblast putem javnog natječaja.

Natječaj za slobodna dimnjačarska područja razpisuje nadležna prvomolbena upravna oblast u roku od 30 dana, računajući od dana, kada dimnjačarsko područje postaje slobodno. Područje se smatra slobodnim ako je pravo dosadašnjeg dimnjačarskog obrta prestalo ili ako je područje novoosnovano. Natječaj se objavljuje

u Narodnim novinama i na uobičajeni način na području dotične prvomolbene oblasti.

Molbe za razpisano dimnjačarsko područje podnose se nadležnoj prvomolbenoj oblasti u roku od 15 dana, računajući od dana razpisivanja natječaja.

Molbi moraju biti priložene sve izprave, kojima se dokazuje izpunjenje uvjeta za vođenje samostalnog dimnjačarskog poslovanja.

§ 9.

Nadležna upravna oblast razmotrit će nakon zaključenog natječaja, da li su molbe pravodobno podnesene. Nedovoljno obrazložene molbe, kao i one molbe, koje ne stignu u predviđenom roku, ne će se uzimati u obzir.

Kod uredno predanih molba posebno će se izpitati prednost natjecatelja za vođenje dimnjačarskog obrta.

Prednost imaju:

a) dimnjačari majstori s područja iste prvomolbene oblasti,

b) po vremenu uposlenja stariji natjecatelji,

c) ratni i radni ozljeđenici s napomenom, da im se priznaje 25% uposlenja više prema ostalim natjecateljima.

§ 10.

Nadležna prvomolbena oblast riešit će nakon obavljenog natječaja predhodnom odlukom, kojemu natjecatelju izdaje dozvolu za razpisano područje.

Protiv ove odluke zanimani imaju pravo utoka (žalbe) na veliku župu, koja odlučuje konačno. Kada odluka postane pravomoćna, izdat će se dozvola i postupati po propisima obrtnog zakona.

§ 11.

Dok se slobodno dimnjačarsko područje ne popuni prema prednjim propisima, nadležna će oblast odrediti poslovođu, koji će privremeno obavljati dimnjačarski rad, sa svim pravima i dužnostima dimnjačarskog obrtnika.

Na ovaj način mogu se obavljati poslovi najdulje 6 mjeseci.

§ 12.

Dimnjačar, koji je trajno nesposoban za rad uslied bolesti ili starosti, dužan je postaviti poslovođu. Nesposobnost izpituje i utvrđuje na trošak stranke nadležna prvomolbena oblast na temelju liečničkog pregleda.

Poslovođom ne može biti dimnjačarski obrtnik, koji već posjeduje pravo vršenja obrta u jednom dimnjačarskom području. Zakonom postavljenom poslovođi pripada 25% plaće više, nego što iznosi pomoćnička plaća na dotičnom dimnjačarskom području.

Dužnost poslovođe može vršiti i dimnjačarski pomoćnik, ako izpunjava sve zakonske uvjete za samostalno obavljanje dimnjačarskog obrta.

Vrieme čišćenja dimovodnih predmeta

§ 13.

Stranka je dužna u radne dane, a u vrieme od 7 do 11, te od 13—17 sati dozvoliti čišćenje dimovodnih predmeta, navedenih u § 14. ovog propisnika. Ako bi netko iz opravdanih razloga zahtievao, da mu se stanoviti dimovodni predmeti čiste izvan toga vremena, dimnjačar je dužan tome udovoljiti, a u slučaju prie-

pora oko toga, da li za isto ima opravdanih razloga ili nema, riešit će to nadležna prvomolbena oblast.

§ 14.

Ukoliko vlastnici zgrada odnosno stanari sami ne žele čišćenje, svi dimnjaci, koji su priključeni ložištima, čistit će se u ovim rokovima:

a) dimnjaci, na koje su priključeni štednjaci i ognjišta za grijanje vode za praonice, dvadeset puta godišnje,

b) dimnjaci sobnih peći i središnjeg loženja šest puta za vrieme loženja,

c) dimnjaci ložišta peći kupaonica četiri puta godišnje,

d) dimnjaci kovačnica jedanput godišnje,

e) po selima i zaselcima u seljačkim domovima čistit će se dimnjaci koji podpadaju pod obvezu čišćenja, četiri puta godišnje, u vremenu najveće potrebe,

f) veliki tvornički dimnjaci s priključnim kanalima čistit će se prema potrebi, no barem jedanput godišnje,

g) dimnjaci ložišta koja su u većoj upotrebi (gostionice, bolnice i t. d.,) čistit će se prema potrebi češće, a najmanje jedanput mjesečno.

Kao rok čišććenja dimnjaka, koji istodobno služe za više ložišta, vriedi onaj rok, koji je predviđen za češće čišćenje.

Dimnjaci, štednjaci, kao i uobće dimovodni predmeti, koji se ne upotrebljavaju, moraju se prijaviti dimnjačaru.

Svi dimovodni kanali i cievi, koji su priključeni dimnjacima, a providjeni su vratašcima za čišćenje, kao i štednjaci, imaju se čistiti u rokovima, koji su određeni za dimnjake.

Leteći pepeo. koji ovdje izpada, ne smije se ostaviti u ložištima.

Čišćenje ložionica poduzeća mora se vršiti struganjem.

U slučaju priepora o vremenu, rokovima i ostalim uvjetima čišćenja odlučuje nadležna prvomolbena upravna oblast.

PRISTOJBENIK

§ 15.

Dimnjačar ima pravo na pristojbu za svoj rad. Ukoliko nije ovim propisnikom drugčije predviđeno, pravo na pristojbu ima samo za izvršene radove.

Pristojbe će se ubirati za jednokratno čišćenje dimovodnih predmeta prema sliedećem cjeniku:

I. Dimnjaka

1.	prolaznih u prizemnicama	Kn	6.50
	za svaki daljnji kat	Kn	2.—
2.	stubljinskog (uzki, ruski cilindar) u prizemnicama	Kn	5.—
	za svaki daljnji kat	Kn	1.—
3.	kod središnjeg loženja po katnicama ložištima:		
	a) do četiri prostorije	Kn	12.—
	b) više od četiri prostorije	Kn	15.—
4.	ložišta, koja su u većoj upotrebi (§ 14. toč. g):		
	prizemnica	Kn	9.—
	za svaki daljnji kat	Kn	1.50

II. Štednjaka

1. u stanovima:

a) običnog s jednom pećnicom bez kotlića za vodu	Kn	5.—
b) s jednom pećnicom i kotlićem za vodu	Kn	6.50
c) za svaku daljnju pećnicu i kotlić za vodu	Kn	2.—

2. u gostionicama, svratištima, javnim zgradama i sl.:

a) običnog manjeg štednjaka	Kn	12.—
b) većih štednjaka	Kn	15.—
c) tehnički kompliciranih štednjaka	Kn	25.—

III. Peći

1. a) običnih željeznih u stanovima i kupaonicama s cievima od 2 m	Kn	6.50
b) s cievima preko 2 m	Kn	8.—
c) peći zidanih s pregradama	Kn	8.—
d) peći zidanih tehnički kompliciranih	Kn	20.—
2. pekarskih peći s tiplima po met. dužine	Kn	2.50
3. a) slastičarskih peći s pećnicama i cievima (manjih)	Kn	25.—
b) slastičarskih peći s pećnicama i cievima tehnički zamršenih	Kn	30.—
4. peći za sušenje pieska	Kn	40.—
5. a) za središnje loženje manjih	Kn	10.—
b) za središnje loženje većih	Kn	15.—
c) u bolnicama, većim uredima, tvornicama, gostiteljskim poduzećima (§ 14. toč. g) i tehnički kompliciranih	Kn	40.—

IV. Kotlova

1. kotlenke za pranje rublja	Kn	5.—
2. kotlenke za iskuhavanje jela	Kn	12.—

V. Dimovodnih cievi

Limenih, željeznih ili zidanih dimovodnih cievi po m	Kn	1.50

VI. Tvorničih dimnjaka i dimovodnih kanala

1. do dvadeset metara visine dimnjaka	Kn	200.—
za svaki daljnji metar visine	Kn	10.—
2. dimovodnih kanala po jedan metar	Kn	10.—
svaki daljnji metar	Kn	6.—

VII. Veleobrtna ložišta

1. Peći posebnih sustava (parne pekarske peći, peći za sušenje slada i sl.), za koje nije određena posebna pristojba, naplaćivat će se nagrada radne snage priračunavši tome 25% na ime zarade dimnjačara.

2. mesarskih sušionica manjeg obujma	Kn	30.—
3. mesarskih sušionica većeg obujma	Kn	40.—

VIII. Struganje stiena sušionica i komora

Po 1 m² (četvernom metru plaća se	Kn	2.—

IX.

Za svaki pregled i izpitivanje dimnjaka i priključenih dimovodnih kanala kod novogradnja i dogradnja s izdavanjem potvrde o tome.

1. u prizemnicama za svaki dimnjak	Kn	25.—
2. za svaki daljnji kat po dimnjaku	Kn	5.—

X.

Izpaljivanje dimnjaka s čišćenjem	Kn	25.—

XI.

Za rad na objektima, koji su od sjedišta dimnjačarskog područja udaljeni više od 5 km, pripada dimnjačaru još i posebni nadoplatak u visini od 50% određene pristojbe.

Ako su takvi objekti osamljeni i nema ih više od 5 zajedno, a udaljeni su od sjedišta područja barem 10 km, pripada dimnjačaru nadoplatak od 75% na određenu pristojbu.

Za rad od 21 sat do 6 sati pripada dimnjačaru nadoplatak od 50% na određenu pristojbu. Takav rad, izvršen nedjeljom i blagdanom, naplaćuje se sa 100% od određene pristojbe.

Kod čišćenja dimnjaka zaračunat će se pristojba za podkućje (suteren), međukat i podkrovlje (mansardu) isto kao i za katove, ako se u njima nalazi prostorija za stanovanje i ako se u njima nalaze ložišta, koja su u uporabi, ali to samo za one dimnjake, na koje su priključena odnosna ložišta.

Kod čišćenja dimnjaka, koji ne počinju u podrumu, već u bilo kojem katu, ima se proračunati pristojba prema broju katova kroz koje dimnjak prolazi.

XII.

Za čišćenje dimnjaka i ostalih predmeta u seljačkim domovima po selima i zaselcima (§ 14. toč. e) naplaćivat će se za izvršen rad samo paušalna pristojba, i to: u dimnjačarskim područjima sjedišta velike župe s

2.300—2.500 kuća najviše ukupno Kn 84.— godišnje, u sjedištu kotarske oblasti i gradskog poglavarstva iste veličine najviše Kn 72.— godišnje, te u ostalim područjima iste veličine najviše Kn 60.— godišnje.

§ 16.

Velika župa može prema potrebi, a uz odobrenje Ministarstva narodnog gospodarstva — Glavnog ravnateljstva za obrt, veleobrt i trgovinu, za cielu župu ili za pojedina dimnjačarska područja mienjati ciene određene u § 15. U takvom će slučaju novoutvrđene ciene sačinjavati sastavni dio pristojbenika.

§ 17.

Dimnjačarska pristojba naplaćuje se po obavljenom čišćenju. Za naplatu dimnjačarske pristojbe jamči kućevlastnik, te se ona od njega izravno naplaćuje. Pristojbe se uviek ubiru na temelju pismeno izpostavljenih računa. Priepise računa treba svrstane sačuvati barem 5 godina radi pregleda oblasti.

Kućevlastnik može pristojbu za čišćenje štednjaka i peći ubrati od stanara, ali ne smije ni u kakvom obliku od njih naplaćivati pristojbu za čišćenje dimnjaka.

Ako kućevlastnik u roku od mjesec dana nakon opomene od strane dimnjačara ne plati dužnu pristojbu, dimnjačar ima pravo zatražiti njezino utjeranje putem nadležne prvomolbene oblasti, koja će nakon provedenog postupka izdati odluku, na temelju koje se imaju dimnjačaru dužne pristojbe prisilno utjerati upravnom ovrhom, prema propisima glave II. odsjeka 6. zakona o obćem upravnom postupku.

Djelokrug i mjesto rada dimnjačara

§ 18.

Djelokrug poslovanja dimnjačara proteže se izključivo na područje njegova kotara. U slučaju osobite nužde ili opasnosti od požara dimnjačar je dužan izuzetno obavljati poslove i u drugim područjima, kad mu to naloži nadležna oblast, ili kad ga u slučaju požara pozove dotični kućevlastnik ili stanar. U slučaju, kad čišćenje obavlja po nalogu oblasti, ima pravo na pristojbu određenu ovim propisnikom, a u slučaju opasnosti od požara, nema prava tražiti naknadu za rad. Svoje poslovanje vršit će dimnjačar osobno ili uz suradnju osposobljenog osoblja. Ako poslove ne vrši osobno, mora postaviti poslovođu i poslovođa odgovara u svemu za točnost dimnjačarskog rada kao i dimnjačarski majstor.

§ 19.

Kada se pojavi požar u dimnjačarskom području, dimnjačar dotičnog područja dužan je, čim za požar sazna, izaći sa svojim pomoćnim osobljem na mjesto požara i staviti se u vezu s vatrogasnom stražom radi suradnje kod gašenja požara.

§ 20.

Dimnjačar mora stanovati na svom području, a svaku promjenu stana unutar svoga područja dužan je prijaviti u roku od 8 dana nadležnoj prvomolbenoj upravnoj oblasti. Kad područje obuhvaća više udaljenih mjesta, nadležna oblast odredit će dimnjačaru mjesto stanovanja.

Dimnjačar se ne smije sa svoga područja udaljivati bez zamjene stručno osposobljene osobe. Za udaljenje od preko 20 dana mora izhoditi odobrenje nadležne upravne oblasti.

Uposlenje pomoćnog osoblja

§ 21.

Dimnjačar smije uposliti samo one pomoćnike, koji su pouzdani, triezni, tjelesno i duševno zdravi i sposobni za obavljanje dimnjačarskih poslova. On ih je dužan stalno nadzirati i paziti, da vrše savjestno svoju dužnost. Naučnici ne mogu vršiti dimnjačarske poslove sami bez nadzora i osobnog rukovanja dimnjačara odnosno pomoćnika.

Pomoćnika, koji ne vrši propisno svoju dužnost i ogrieši se češće i teže u vršenju poslova o propise ovoga propisnika, a napose ako uslied nemara prouzroči požar dimnjaka, dimnjačar je dužan prijaviti nadležnoj upravnoj oblasti, koja će protiv njega provesti kazneni postupak.

§ 22.

Dimnjačar i pomoćno osoblje moraju imati izkaznice sa snimkom.

Dimnjačaru i poslovođi izdaje izkaznicu nadležna upravna oblast, a pomoćnom osoblju shodno propisima §§ 307 i 436 obrtnog zakona nadležni obrtni zbor odnosno občina.

Dimnjačar mora imati svoje dimnjačarsko oruđe, kojim obskrbljuje i pomoćno osoblje. Oruđe za čišćenje i vršenje dimnjačarskih radove mora biti uviek u izpravnom stanju.

Popisivanje predmeta čišćenja

§ 23.

Svaki dimnjačar, čim je dobio dozvolu obrta, dužan je za svoje područje odmah sastaviti u dva jednaka primjerka popis svih područnih predmeta čišćenja, u koji popis ima staviti ime vlastnika zgrade i predmete čišćenja, koliko često se predmeti imaju čistiti, i označiti za predmet propisanu pristojbu odnosno uputnu godišnju naknadu za rad, koju stvarno prima. Oba primjerka popisa mora u roku od mjesec dana dostaviti nadležnoj prvomolbenoj upravnoj oblasti na ovjeru, koja jedan primjerak zadržava za sebe, a drugi vraća dimnjačaru. Dimnjačar je dužan taj popis prema promjenama građevina odnosno predmeta čišćenja svog područja izpravljati i ove promjene krajem svake godine dostavljati nadležnoj oblasti na ovjeru.

§ 24.

Prema popisu predmeta, navedenom u § 23. ovog propisnika, dimnjačar je dužan sastaviti pismeni proračun za sliedeću godinu, u kojem ima navesti, koje dimovne predmete ima čistiti, koliko puta i koja je pristojba za njegov rad. Taj proračun dostavlja dimnjačar na podpis strankama, koje mu mogu staviti prigovor, a ako ga dimnjačar ne primi, može se stranka pritužiti nadležnoj obrtnoj oblasti.

Radna knjiga

§ 25.

Dimnjačarski je obrtnik dužan za svoje područje sastaviti i voditi radnu knjigu, u koju će po zgradama

uvestiti sve svoje predmete čišćenja. Radna knjiga treba da sadrži mjesto za podpis kućevlastnika odnosno stanara, nadnevak izvršenog čišćenja i mjesto za možebitnu primjetbu o radu dimnjačara.

U radnu knjigu upisat će se obavljeno čišćenje s oznakom dana izvršenja, a kućevlastnik ili njegov zamjenik odnosno stanar, potvrdit će svojim podpisom, da je čišćenje obavljeno. Ovako potvrđena radna knjiga služi kao dokaz, da su dimnjačarski poslovi izvršeni.

Radnu knjigu dužan je dimnjačar čuvati još godinu dana nakon što bude podpuno izpunjena.

Obrazac za radnu knjigu propisuje nadležna prvomolbena upravna oblast nakon saslušanja obrtne komore.

Način čišćenja

§ 26.

Dimnjačarski obrtnici ili njihovi poslovođe odnosno njihovi pomoćnici, dužni su poslove vršiti savjestno, pažljivo i na vrieme, a osobito su dužni predmete čišćenja staviti u stanje, koje je potrebno za pravilnu upotrebu. Oni su dužni pri radu paziti, da ne oštete predmete, prostorije, zgrade i namještaj, te odgovaraju prema postojećim propisima za svaku štetu, koju počine kod vršenja dimnjačarskog rada.

Kod svakog čišćenja dimnjaka i dimovodnih cievi imaju se ovi predmeti čistiti u cjelini i ima se ukloniti s njih čađa, a po svršenom čišćenju ima se čađa, leteći pepeo i slično skupiti i ukloniti na za to određeno mjesto. Sva se vratašca imaju valjano zatvoriti. Dimnjačar je dužan, da kod čišćenja kao i s očišćenom čađi osobito oprezno postupa.

Izpaljivanje dimnjaka

§ 27.

Dimnjaci, koji se ne mogu valjano čistiti, moraju se prema potrebi izpaljivati. Dimnjačar kao stručna osoba dužan je prema potrebi izpaljivati svaki dimnjak i odgovoran je za svaki požar dimnjaka, koji nastane njegovom krivnjom.

Izpaljivanje dimnjaka vrši se s mjesta, koje je tehnički najpogodnije. Izpaljivanje dimnjaka ne smije se vršiti, kada puše jak vjetar, kada vlada jaka zima, velika vrućina i kada je velika suša. Svako izpaljivanje treba prije početka rada prijaviti vatrogasnoj straži i mjestnoj redarstvenoj oblasti.

Izpaljivanje mora rukovoditi osobno dimnjačarski majstor ili njegov poslovođa, odnosno pomoćnik s osposobljenjem poslovođe. Kod izpaljivanja većih dimnjaka većih zgrada mora se u pomoć uzeti jedan pomoćnik. Za vrieme izpaljivanja dimnjaka dimnjačar je dužan poduzeti sve mjere opreza ne samo protiv možebitnog páožara, već i protiv njegova daljeg širenja. Prije i poslije izpaljivanja dimnjačar je dužan dimnjak i njegovu okolinu pregledati i nedostatke, koje odkrije, priobćiti kućevlastniku radi uklanjanja. Kada se na prijavu vlastnika zgrade utvrdi, da je izpaljivanje vršeno samo prividno, nadležna upravna oblast naredit će, da se pristojba za izpaljivanje vlastniku zgrade vrati, a dimnjak savjestno i pravilno o trošku dimnjačara i pod njegovom osobnom odgovornošću izpali.

Godišnji pregled dimnjaka

§ 28.

Dimnjačar je dužan najmanje jedanput godišnje u svakoj zgradi svog područja izvršiti pregled svih dim-

njaka i vratašca za čišćenje i izpitati njihovu valjanost i sigurnost od vatre. Nađene krupnije nedostatke dužan je dimnjačar odmah prijaviti kućevlastniku i vatrogasnoj straži, a od kućevlastnika ima tražiti njihovo uklanjanje. Ukoliko kućevlastnik taj nedostatak ne ukloni, dimnjačar je dužan podnieti prijavu nadležnoj prvomolbenoj oblasti.

Dužnosti kućevlastnika i stanara

§ 29.

Kućevlastnik i stanari dužni su brinuti se, da dimnjačar uzmogne svoje poslove i godišnji pregled (§ 28.) bez smetnje izvršiti. Opažene nedostatke dimnjačar je dužan prijaviti kućevlastniku odnosno stanaru radi odstranjivanje. Osobito je dužan, kad primieti neuredne dimnjake ili kad nađe u blizini dimnjaka odnosno ložišta lako upaljive stvari, upozoriti kućevlastnika, da dimnjake dovede u izpravno stanje i odstrani stvari, a za slučaj, da ovaj to ne učini, prijaviti ga nadležnoj mjestnoj redarstvenoj oblasti.

§ 30.

Obveze i dužnosti, koje se u smislu propisa ovog propisnika odnose na kućevlastnika, vriede i za upravitelja kuće odnosno pazikuću, ako je kućevlastnik na njih prenio dužnost uprave kuće.

Prestanak dimnjačarskog prava

§ 31.

Pravo na obavljanje dimnjačarskog obrta može se oduzeti prema § 400. obrtnog zakona.

Prenošenje dimnjačarskog prava

§ 32.

U slučaju smrti dimnjačarskog majstora prelazi njegovo pravo na udovicu ili, ako ove nema, na zakonitu malodobnu djecu. Udovica i malodobna djeca imaju dimnjačarski posao vršiti po postavljenome poslovođi, koji mora izpunjavati uvjete za samostalno dimnjačarsko poslovanje.

Udovica gubi pravo preudajom, a djeca po navršenoj punoljetnosti ili prije, ako su obskrbljena.

U svim slučajevima, navedenim u ovom paragrafu, nadležna obrtna oblast postavit će poslovođu.

Tako postavljenom poslovođi pripada 25% više plaće, nego pomoćnicima u dotičnom dimnjačarskom kotaru.

Poslovođa odgovara u svemu za točno vođenje dimnjačarskog posla kao i sam majstor.

Kazneni propisi i kazneni postupak

§ 33.

Ukoliko nisu u §§ 398. i 399. obrtnog zakona izričito predviđene strože kazne, prekršaji protiv propisa ovog propisnika kaznit će se novčanom kaznom od 500 Kuna ili kaznom zatvora do 14 dana.

§ 34.

Prekršajem se smatra napose:

1. ako kućevlastnik ili stanar tri ili više puta neopravdano uzkrati dimnjačaru čišćenje dimovodnih predmeta (§ 1. stav. 1.) ili ako koja osoba bilo na koji način sprečava dimnjačara u njegovu radu;

2. ako dimnjačar propisno ne izkaže ukupni prihod u smislu § 6. ili ne uposluje pomoćnika u smislu § 5. ovog propisnika;

3. ako dimnjačar od stranke ubere pristojbu za neobavljeni posao ili ubere veću pristojbu no što je određena u § 15. ili ubire pristojbu za predmet koji nije predhodno uvrstio u popis (§ 23.);
4. ako se dimnjačar ne odazove nalogu oblasti odnosno žurnom pozivu za obavljanje poslova u slučajevima § 18. stav. 1.;
5. ako dimnjačar u smislu § 18. stav. 2. ne postavi poslovođu, kada ne vrši sam poslove;
6. ako se dimnjačar bez odobrenja oblasti udalji iz svoga kotara na duže vrieme od vremena označenog u § 20. stav. 2.;
7. ako dimnjačar ne sastavi na vrieme popis, propisan u § 6. i ne dostavi ga nadležnoj oblasti, ili ako ne udovolji zatraženim razjašnjenjima i izpravcima popisa;
8. ako dimnjačar propisno ne sastavi radnu knjigu i njome propisno ne rukuje(§25);
9. ako se dimnjačarski obrtnik odnosno dimnjačarski pomoćnik, ukoliko se uz suodgovornost dimnjačara utvrdi i negova osobna krivnja, ogrieše o propise o savjestnom i pravilnom radu (§§ 26., 27., 28.);
10. ako se kućevlastnik ili stanar tri ili više puta ogrieše o propise § 28. i 29., ili ako bez razloga uzkrate podpis po § 24.;
11. ako se dimnjačarevom krivnjom zapali dimnjak.

§ 35.

Pravo na obavljanje dimnjačarskog obrta može se oduzeti prema odredbama § 400. obrtnog zakona.

§ 36.

Sve novčane kazne izrečene zbog prekršaja, učinjenih protiv propisa ovog propisnika, idu u korist zaklade za pomaganje stručnih škola Nezavisne Države Hrvatske.

§ 37.

Upravne oblasti prve molbe i mjestne redarstvene oblasti dužne su vršiti nadzor nad primjenom propisa ovog propisnika.

Pritužbe protiv kaznenih odluka zbog prekršaja protiv propisa ovoga propisnika rješava konačno velika župa.

§ 38.

Poslije proglašenja ovog propisnika dužni su nadležni dimnjačari u roku od mjesec dana sastaviti popis svih predmeta čišćenja svog područja i prijaviti upravnoj oblasti prve molbe točan iznos ukupnog godišnjeg prihoda.

§ 39.

Proglašenjem ovoga propisnika prestaju vriediti svi protivni mu propisi, a napose pravilnik za obavljanje dimnjačarskog obrta na području bivše Savske banovine od 14. prosinca 1935. broj 37611-VIII-1935, te oblastne odluke Velike župe Bilogora u Bjelovaru od 5. kolovoza 1942. broj 8895-42 o ustanovljenju ciena za dimnjačarski rad na području Velike župe Bilogora.

§ 40.

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Bjelovar, dne 9. ožujka 1943.

Veliki župan:

Dr. Vladimir Sabolić, v. r.

(Broj: 741-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 6. travnja 1942. broj 79.

NAREDBA

ministra pravosuđa i bogoštovlja od 27. ožujka 1943. broj 2264-B-43 o izplati državne pomoći rimokatoličkom i grkokatoličkom svećenstvu

Na temelju zakonske odredbe od 27. prosinca 1941. broj CDLXXI-2361-Z-1941 o ovlaštenju ministru pravosuđa i bogoštovlja za izdavanje naredaba o državnoj pomoći vjerskim zajednicama i njihovu svećenstvu (Narodne novine od 30. prosinca 1941. broj 213) izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Crkveni velikodostojanstvenici, svećenici na župama s najmanje 200 domova i svećenici u drugim javnim vjerskim službama rimokatoličke i grkokatoličke crkve, koji službuju na području Nezavisne Države Hrvatske, primaju državnu pomoć iz državnih sredstava na način i uz uvjete, propisane ovom naredbom.

§ 2.

Broj kapelana i duhovnih pomoćnika u pojedinim župama, kojima će se dati državna pomoć, ustanovit će Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja na priedlog nadležnih crkvenih vlasti.

§ 3.

Crkvenim velikodostojanstvenicima izplaćivat će se u ime državne pomoći:

a) djelatnim i umirovljenim nadbiskupima iznos od Kuna 15.000.— mjesečno,

b) djelatnim i umirovljenim biskupima iznos od Kuna 12.000.— mjesečno,

c) djelatnim i umirovljenim pomoćnim biskupima iznos od Kuna 10.000.— mjesečno.

§ 4.

Dekani i vršitelji dekanske službe primaju posebni svojstveni doplatak u iznosu od kuna 100.— mjesečno.

§ 5.

Visina državne pomoći rimokatoličkim i grkokatoličkim svećenicima ustanovljuje se prema razredu, u kojem se nalazi mjesto njihova stalnog službovanja. Mjesta službovanja svrstavaju se u četiri razreda, i to:

1. U prvi razred spadaju sva mjesta križevačke, senjske, hvarske, mostarske i dubrovačke biskupije; sva mjeta u dielovima krčke, šibenske i splitske biskupije, koja se nalaze na području Nezavisne Države Hrvatske; od zagrebačke nadbiskupije župe: Barilovički Leskovac, Bučica, Cerovac, Cvetlin, Čaglić, Čuntić, Divuša, Dubica, Dubočac, Gornje Jesenje, Gvozdansko, Hrastovica, Kalje, Kamanje, Komarevo, Kostel, Kotari, Mačkovac, Maja, Mala Solina, Nadkrižovljan, Noršićselo, Orubica, Oštrc, Prekrižje, Prilišće, Prišlin, Ribnički Kunić, Rude, Skakavac, Sutlinska Poljana, Velika Erpenja, Velemerić, Viduševac, Vukmanić, Zrin, Žakanje i Žumberak; od sarajevske nadbiskupije župe: Bežlja, Bistrica, Borovica, Brajkovići, Breza, Bučići, Čemerno, Deževice, Doljani, Golo Brdo, Gromiljak,

Jelaške, Korićani, Ostrožac, Pale, Pećine, Prozor, Rankovići, Rastićevo, Rastovo, Skopaljska Gračanica, Špionica, Uzdol, Vijaka, Višegrad, Zvornik i Žabljak; od banjalučke biskupije župe: Bos. Dubica, Bos. Grahovo, (Obljaj), Bos. Novi, Bos. Petrovac, Glamoč, Gumjera, Ključ, Krnjeuša, Kulaši, Mahovljani, Priedor, Sasina, Sokoline, Stratinska i Vrbanjci,

2. u drugi razred spadaju mjesta sarajevske nadbiskupije i banjalučke biskupije, koja nisu spomenuta pod točkom 1., a od zagrebačke nadbiskupije župe: Donji Mosti, Glina, Gore, Kraljev Vrh, Luka, Lasinja, Orehovica, Pušća i Topusko,

3. u treći razred spadaju mjesta zagrebačke nadbiskupije, koja nisu spomenuta pod točkom 1. i 2. te od đakovačke biskupije župe: Andrijevci, Drenovci, Garčin, Gunja, Hruševica, Kaniža, Klakar, Novi Banovci, Odvorci, Oprisavci, Podcrkavlje, Podvinje, Račinovci, Sikirevci. Slobodnica, Soljani, Strošinci, Svilaj, Šamac, Štitar, Šumeće, Trnjani i Vrbanja,

4. u četvrti razred spadaju ostala mjesta đakovačke biskupije, koja nisu spomenuta pod točkom 3.

§ 6.

Župnici, upravitelji župa, kapelani i duhovni pomoćnici dobivaju u me državne pomoći u mjestima prvog razreda mjesečni iznos od Kuna 1.500.—, u mjestima drugog razreda mjesečni iznos od Kuna 1.100.—, u mjestima trećeg razreda mjesečni iznos od Kuna 1.000.—, a u mjestima četvrtog razreda mjesečni iznos od Kuna 700.—.

§ 7.

Državnu pomoć iz § 6. mogu primati samo svećenici s podpunom srednjom školom i absolutorijem bogoslovskih nauka.

§ 8.

Rimokatolički svećenici senjske, hvarske i dubrovačke biskupije, kao i svećenici onih dielova krčke, šibenske i splitske biskupije, koji se nalaze na području Nezavisne Države Hrvatske, te grkokatolički i rimokatolički svećenici u Žumberku primat će uz državnu pomoć, predviđenu u § 6., još i poseban doplatak u iznosu od Kuna 500.— mjesečno.

U žumberačke župe spadaju: Grabar, Kašt, Pećno, Kotari, Prekrižje, Oštrc, Noršić-selo, Rude, Stojdraga, Sošice, Žumberak i Žumberačko Mrzlopolje.

§ 9.

Svećenici, koji uživaju 30 kat. jutara ili manje obradivog župnog (nadarbinskog) zemljišta, dobivat će u ime državne pomoći od iznosa, ustanovljenih u § 6.:

a) jednu četvrtinu, ako imaju 20—30 jutara župnog zemljišta ili posebničkog prihoda ili dohodka od župe, koji je veći od Kuna 4.000.— mjesečno,

b) dvie četvrtine, ako imaju 15—20 jutara župnog zemljišta ili posebničkog prihoda ili dohodka od župe, koji je veći od Kuna 3.500.— mjesečno,

c) tri četvrtine, ako imaju 10—15 jutara župnog zemljišta, ili posebničkog prihoda ili dohodka od župe, koji je veći od Kuna 3.000.— mjesečno,

d) cieli iznos, ako imaju ispod 10 jutara župnog zemljišta ili posebničkog prihoda ili dohodka od župe, koji nije veći od 3.000. Kuna mjesečno.

U posebničke prihode ne računaju se dohodci od štolarine i misnih zaklada, te zakladno zemljište.

§ 10.

Umirovljeni svećenici primaju u ime državne pomoći mjesečno Kuna 3.000.—, ako nemaju posebničkog prihoda najmanje Kuna 3.000.— mjesečno.

Pravo na državnu pomoć imadu umirovljeni svećenici, koji su navršili 35 godina svećeničke službe, odnosno oni, koji su umirovljeni zbog tjelesne ili duševne nesposobnosti i prije navršenih 35 godina svećeničke službe.

Umirovljenim svećenicima doznačuju se beriva na priedlog nadležnih crkvenih oblasti. Oni gube pravo na državnu pomoć, kada nastupi koji od slučajeva iz § 132. zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931.

§ 11.

Grkokatolički oženjeni svećenici primaju osim državne pomoći i obiteljski doplatak za zakonitu ženu i djecu, te za pozakonjenu djecu.

U pogledu prava na dobivanje ovih doplataka vriede propisi zakonske odredbe od 27. studenoga 1941. broj CDXXXVII-2115-Z-1941 o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika sa svim njezinim kasnijim promjenama i nadopunama.

§ 12.

Svećeničke udovice grkokatoličkih svećenika primaju u ime državne pomoći mjesečni iznos od Kuna 2.500.—,

ako nemaju posebničkog prihoda najmanje Kuna 2.500.— mjesečno.

Uz državnu pomoć primaju udovice i doplatak na djecu, kao i svećenici.

Svećeničke udovice gube pravo na državnu pomoć, kada nastupi koji od uvjeta iz § 152. zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931.

§ 13.

Svećenička siročad bez oca i majke prima:

1. ako je jedno diete, državnu pomoć kao i svećenička udovica prema propisu § 12.,

2. ako je više djece, najstarije neobskrbljeno diete prima za sebe državnu pomoć kao i svećenička udovica, a za svako daljnje diete obiteljski doplatak prema § 11. pod uvjetom, da ih uzdržava.

Svećenička siročad gubi pravo na državnu pomoć, kad nastupi koji od slučajeva iz § 153. zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931. s tom preinakom, da mužko diete, koje polazi visoke škole, ima pravo na pomoć do svršetka školovanja, ali najdulje do navršene 25. godine života.

§ 14.

Ako se svećenička udovica preuda, njezina se djeca smatraju kao sirotčad bez otca i majke, te primaju državnu pomoć prema propisu § 13.

§ 15.

Svećenik, koji u jednoj kalendarskoj godini provede na dopustu u posebničkom poslu duže od 40 dana, nema za vrieme dopusta pravo na državnu pomoć.

Ako svećenik ne vrši službu zbog liečenja, koje traje dulje od 3 mjeseca, dužna je nadležna crkvena oblast o tom obaviestiti Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja, koje će odlučiti, da li će mu se i preko toga roka izplaćivati državna pomoć.

§ 16.

Umirovljeni svećenici, svećeničke udovice i sirotčad ne mogu primati državnu pomoć bez odobrenja Ministarstva državne riznice, dok borave u inozemstvu. Umirovljenicima, kojima se odobri državna pomoć za vrieme njihova boravka u inozemstvu, smanjuje se ukupna državna pomoć za 20%. Ovo smanjivanje ne odnosi se na umirovljenike, koji borave u inozemstvu manje od 2 mjeseca, zatim na one, koji su navršili 60. godinu života, kao ni na one, koji žive u zajednici sa svojom djecom, koja su stalno nastanjena u inozemstvu.

§ 17.

Svećenici nemaju pravo na državnu pomoć za vrieme, dok se nalaze u iztražnom zatvoru i na ovršenju kazne, dosuđene sudbenom osudom kao ni za vrieme, dok se nalaze pod zabranom misenja (pod suspenzijom), ali pravo na obiteljski doplatak pripada im i za to vrieme. Ako se iztraga obustavi ili se postupak dovrši osudom, kojom se svećenik oslobađa od osude, ima mu se naknadno izplatiti obustavljeni iznos državne pomoći.

§ 18.

Državna pomoć prema ovoj naredbi može se uzeti pod ovrhu samo za državne tražbine i za uzdržavanje, dosuđeno sudbenim putem.

Obiteljski se doplatak ne može uzeti pod ovrhu ni za kakve tražbine.

§ 19.

Osobe (izuzevši redovnike), kojima prema ovoj naredbi pripada državna pomoć, dužne su predložiti Ministarstvu pravosuđa i bogoštovlja prijavnice prema sliedećem obrazcu:

PRIJAVNICA

rimokatoličkog i grkokatoličkog svećenstva za primanje državne pomoći

Broj domova ....

Biskupija: ....

Župa: .... Kotar: ....

---

1. Ime i prezime podnositelja prijavnice, odnosno državljanstvo i narodnost

---

2. Zvanje i mjesto službovanja podnositelja prijavnice (župnik, upravitelj župe, kapelan i župni pomoćnik), ako su na sistematiziranim mjestima

---

3. Školska izobrazba

---

4. Imovno stanje: uživa li osim dvorišta i vrta u površini od 2 kat. jutra još i kakvo obradivo zemljište (vrt, vinograd, livadu ili oranicu) i koliko; ima li posebničkog imanja ili prihoda i koliko je to imanje i prihod; prima li za zemljište naknadu u naravi i koliko; ako je umirovljeni svećenik ili svećenička udovica, koliki im je mjesečni prihod od vlastitog imanja ili od osobnog rada

---

5. Uživaju li svećenička udovica i sirotčad mirovinu ili državnu pomoć, od koga i po čijem nalogu

6. Ime žene i djece, za koje podnositelj prijavnice traži obiteljski doplatak, s naznakom godine života djece i da li su zakonita ili pozakonjena

7. Živi li žena u ženitbenoj zajednici s podnositeljem prijavnice, je li ona državna službenica ili umirovljenica, ima li ona ili djeca kakav vlastiti prihod u novcu ili u naravi, koliko taj iznosi, je li koje diete u javnoj ili posebničkoj službi i s kolikim prihodom; da li je diete smješteno u koji javni, državni ili posebnički zavod i uživa li uzdržavanje i koliko

8. Uredovna potvrda nadležne rizničke oblasti o visini izravnog poreza, koji plaća podnositelj prijavnice i njegovi prijavljeni članovi obitelji

9. Dokazala o školovanju li nesposobnosti za rad djece starije od 14 godina, za koje se traži obiteljski doplatak; ako je otac udovac, ime kćerke, koja mu vodi kućanstvo

10. Ako su svećenička sirotčad podnositelj prijavnice, kako su imovinski osigurani, imaju li živu majku

NAPOMENA: Prednje okolnosti dokazuju se uredovnim potvrdama nadležnih vjerskih, školskih, zdravstvenih i obćinskih oblasti.

Za istinitost podataka u ovoj prijavnici jamčim pod kaznenom odgovornošću primajući na sebe posljedice primjene § 20. ove naredbe.

Nadnevak i stalno mjesto stanovanja podnositelja prijavnice.

Podpis podnositelja prijavnice:

....

U .... 194......

....

Svaku promjenu okolnosti, navedenih u podnesenoj prijavnici, dužan je podnositelj prijaviti onoj oblasti, kod koje prima državnu pomoć, s napomenom, da je ova dužna o promjeni obaviestiti Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja.

Blagajne, koje vrše izplatu državne pomoći, imaju pravo i dužnost radi provjeravanja već podnesenih prijavnica tražiti od pojedinaca, da predlože nove prijavnice.

Za istinitost navoda u prijavnici odgovara podnositelj prijavnice.

§ 20.

Osoba, za koju se utvrdi, da je podniela neistinitu prijavnicu za primanje državne pomoći i obiteljskog doplatka, te je na tom temelju primala državnu pomoč i obiteljski doplatak, kaznit će se gubitkom državne pomoći i obiteljskog doplatka za vrieme od jedne godine dana.

Povrh ove kazne ubrat će se od takve osobe u korist državne blagajne cieli iznos bezpravno primljene državne pomoći i obiteljskog doplatka, a osim toga takva će se osoba obtužiti za djelo prevare.

§ 21.

Odluke o državnoj pomoći i obiteljskom doplatku prema propisima ove naredbe izdavat će Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja.

§ 22.

Propisi ove naredbe ne vriede za dušobrižnike župe i župnih izpostava, osnovanih za naseljenike i prelaznike na katoličku vjeru, propisi zakonske odredbe

od 25. studenoga 1941. broj CDXXV-2099-Z-1941 o državnoj pomoći dušobrižnicima župa i župnih izpostava, osnovanih za naseljenike i prelaznike na katoličku vjeru, propisi provedbene naredbe od 19. siečnja 1942. broj 244-Z-1942, naredbe od 4. svibnja 1942. broj 1089-Z-1942 o izplati posebnog doplatka dušobrižnicima župa i župnih izpostava, osnovanih za naseljenike i prelaznike na katoličku vjeru i naredbe od 1. lipnja 1942. broj 1355-Z-1942, kojom se nadopunjuje provedbena naredba od 19. siečnja 1942. broj 244-Z-1942.

§ 23.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama, a primjenjivat će se počevši od 1. svibnja 1943.*

Stavljaju se izvan kreposti: naredba od 19. siečnja 1942. broj 245-Z-1942 o izplati državne pomoći rimokatoličkom i grkokatoličkom svećenstvu, s promjenama i nadopunama od 1. lipnja 1942. broj 1354—Z-1942 i od 23. studenoga 1942. broj 10709-B-1942.

U Zagrebu, dne 27. ožujka 1943.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

(Broj: 829-D.V.-1943)

* Narodne novine od 7. travnja 1942. broj 80.

NAREDBA

Predsjedničtva vlade Nezavisne Države Hrvaske od 6. travnja 1943. broj 6262-1943 o grijanju prostorija javnih ureda, oblasti i ustanova

Na temelju propisa § 17. zakonske odredbe od 9. listopada 1942. broj CCLXXVIII-2402-Z-1942 o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske (Narodne novine od 10. listopada 1942. broj 229) propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Redovita potrošnja svih vrsta ogrieva (drva, ugljena, plina i električne struje), radi grijanja prostorija državnih i samoupravnih oblasti, ureda i ustanova, dopuštena je samo od 1. studenoga do 1. travnja. Ako su vremenske prilike u pojedinom mjestu takve, da je prije odnosno poslije spomenutog vremena dnevna temperatura odnosnih prostorija niža od 15 stupnjeva Celziusa, glavar pojedine državne odnosno samoupravne oblasti, ureda i ustanove može dozvoliti ograničenu potrošnju ogrjeva radi zagrijavanja onih poslovnih prostorija, u kojima se inače ne bi moglo redovito poslovati.

§ 2.

Količinu redovite potrošnje svih vrsta ogrieva za grijanje prostorija, navedenih u § 1., propisat će ministar narodnog gospodarstva.

§ 3.

Glavari državnih i samoupravnih oblasti, ureda i ustanova, koji bi postupali protivno propisu § 1., odgovaraju prema postojećim propisima za prekršaj ove naredbe i za štetu, koja bi uslied toga nastala.

§ 4.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* kojim danom prestaju vriediti svi protivni propisi.

U Zagrebu, dne 6. travnja 1943.

Predsjednik vlade:

Ante Pavelić, v. r.

(Broj: 908-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 8. travnja 1943. broj 81.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni zakonske odredbe o postupku kod komunističkih napadaja, kad se počinitelj ne pronađe

§ 1.

U § 1. zakonske odredbe od 2. listopada 1941. br. CCCXXXI-1620-Z. p.-1941 o postupku kod komunističkih napadaja, kad se počinitelj ne pronađe (Narodne novine od 2. listopada 1941. r. 142), zamjenjuju se rieči »deset dana« riečima »tri dana«.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a primjenjuje se i na one slučajeve, kod kojih još nije protekao rok od deset dana, određen u § 1. spomenute zakonske odredbe.

U Zagrebu, dne 8. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXIII-889-D. V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 9. travnja 1943. broj 82.

ZAKONSKA ODREDBA

o pretvaranju njemačkih obćih nižih srednjih (građanskih) škola u njemačke glavne škole

§ 1.

Njemačke obće niže srednje (građanske) škole u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj pretvaraju se u njemačke glavne škole.

Dok se ne izdaju posebni propisi za takve škole, vriedit će za njih zakon od 5. prosinca 1931. o obćoj nižoj srednjoj školi (prije zakon o građanskim školama), osim §§ 17. i 18.

Naučnu osnovu za njemačke glavne škole propisat će Ministarstvo narodne prosvjete posebnom naredbom.

§ 2.

U njemačkim glavnim školama u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj obučavat će se u suglasju s § 1. zakonske odredbe od 20. rujna 1941. broj CCCVIII-1498-Z. p.-1941 o njmačkom školstvu u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj kao obvezatni predmeti: hrvatski jezik, hrvatska književnost, hrvatska poviest i zemljopis Nezavisne Države Hrvatske.

§ 3.

Pojedini nastavni predmeti iz naučne osnove za njemačke glavne škole mogu se u njemačke glavne škole u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj uvesti odjednom ili po-

stepeno, po školskim godinama, prema nastavnim mogućnostima.

§ 4.

Nastavnici njemačkih glavnih škola jesu:
1. upravitelji,
2. glavni učitelji,
3. učitelji vještina i ručnih radova,
4. stručni učitelji.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXX-823-D. V.-1943.

Državni prabilježnik — čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 9. travnja 1943. broj 82.

ZAKONSKA ODREDBA

o nadopuni zakona o lovu od 5. prosinca 1931.

§ 1.

U § 28. zakona o lovu od 5. prosinca 1931., dopunjenom § 15. zakonske odredbe od 3. kolovoza 1942. br. CCXX-1231-Z-1942, stavlja se na kraju točke 11. mjesto točke točka i zarez i dodaje se nova točka 12., koja glasi:

»12. koja ne izvrše naredbe ministra narodnog gospodarstva o uzgoju, čuvanju i prehrani divljači, te o tamanjenju zvjeradi i ptica grabljivica«.

§ 2.

Na kraju § 40. zakona o lovu od 5. prosinca 1931., promienjenog § 18. zakonske odredbe od 3. kolovoza 1942. broj CCXX-1231-Z-1942, stavlja se mjesto točke zarez i dodaje se:

»koji je ovlašten naredbenim putem izdavati naredbe za uzgoj, čuvanje i prehranu divljači, kao i za tamanjenje zvjeradi i ptica grabljivica«.

§ 3.

U § 87. zakona o lovu od 5. prosinca 1931. na kraju rečenice u točki 6. mjesto točke stavlja se točka i zarez, te se dodaje točka 7., koja glasi:

»7. tko neovlašteno hvata mladu zaštićenu divljač ili vadi jaja iz gniezda ili kvari gniezda«.

§ 4.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXIX-822-D.V.-1943.

Državni prabilježnik — čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 9. travnja 1943. broj 82.

PROPISNIK*

o polaganju dopunskog učiteljskog izpita zrelosti njemačkih pomoćnih učitelja pučkih škola, koji su položili završni izpit na bilo kojoj srednjoj školi (gimnaziji, trgovačkoj akademiji, stručnoj nastavničkoj školi ili sličnom zavodu) u tuzemstvu ili u inozemstvu

Na temelju § 13. zakonske odredbe od 20. rujna 1941. broj CCCVIII-1498-Z. p.-1941. o njemačkom školstvu (Narodne novine od 25. rujna 1941. broj 136) propisujem:

§ 1.

Svrha izpita

Svrha je izpita dokazati, da je kandidat sposoban za učiteljsku službu na pučkoj školi.

Kadidatu mora biti svojstvena spremnost za službu svome narodu i Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, karakterna i politička pouzdanost. Kandidat mora poznavati njemački narod i Nezavisnu Državu Hrvatsku.

§ 2.

Uvjeti za pripuštanje izpitu

Polaganju dopunskog učiteljskog izpita zrelosti mogu pristupiti njemački pomoćni učitelji sa završnim izpi-

* Po izpravku u Narodnim novinama od 15. travnja 1943. broj 87.

tom koje srednje škole, trgovačke akademije, stručno nastavničke škole ili sličnog zavoda u tuzemstvu ili inozemstvu. i to:

1. ako su uspješno svršili pripravni tečaj za taj izpit na Njemačkoj učiteljskoj školi u Osieku;
2. ako su deset mjeseci uspješno radili kao pomoćni učitelji na kojoj javnoj njemačkoj pučkoj školi u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj;
3. ako su od nadležnog okružnog nadzornika u pogledu svog odgojnog i nastavnog rada povoljno ocienjeni;
4. ako im je najmanje osamnaest godina.

§ 3.

Mjesto i vrieme polaganja izpita

Dopunski učiteljski izpit zrelosti polaže se pred izpitnim povjerenstvom za polaganje redovnih učiteljskih izpita zrelosti na Njemačkoj učiteljskoj školi u Osieku nakon svršenog pripravnog tečaja.

Ustrojstvo, trajanje i vrieme pripravnih tečajeva propisano je posebnim propisnikom.

§ 4.

Prijava za izpit

Kandidati prijavljuju se za dopunski učiteljski izpit zrelosti upravitelju Njemačke učiteljske škole u Osieku propisno biljegovanom molbom* odmah nakon svršenog pripravnog tečaja.

---

* Ova se molba piše na tiskanom obrazcu »prijava za dopunski učiteljski izpit zrelosti«, koja se dobiva u tajničtvu Njemačke učiteljske škole u Osieku.

Molbi se prilaže izvorni krstni list, izvorni ili ovjerovljeni priepisi svjedočbi svršenih srednjih škola, odluka o imenovanju, potvrda o uspješnom pohađanju propisanog pripravnog tečaja, potvrda o možebitnom pohađanju tečaja Njemačkog učiteljskog saveza za daljnju izobrazbu pomoćnih učitelja, a ako je moguće i potvrda o izvanškolskom radu u Njemačkoj narodnoj skupini, kao i potvrde o ostalom političkom radu.

U svim dielovima izpunjena tiskana prijava za molbu šalje se službenim putem upraviteljstvu Njemačke učiteljske škole u Osieku. Okružni nadzornik potvrđuje u prijavi trajanje službe kandidata i upisuje svoja opažanja i ocjenu pregleda kandidatova školskog rada.

§ 5.

Izpit

Dopunski učiteljski izpit zrelosti za njemačke pomoćne učitelje dieli se na praktični, pismeni i ustmeni izpit.

§ 6.

Praktični izpit

Praktični izpit sastoji se od pokusne jednosatne obuke na kojoj njemačkoj pučkoj školi ili vježbaonici.

Zadatak za ovaj pokusni sat priobćuje se kandidatu pismeno 24 sata prije početka praktičnog izpita. Taj praktični izpit održava se u prisutnosti učitelja dotičnog razreda ili upravitelja te škole pred dvojicom stručnih

članova izpitnnog povjerenstva, koje je za to odredio predsjednik povjerenstva. Na koncu tog izpita članovi izpitnog povjerenstva upisuju na zadatku svoju ocjenu, koju podpisuju i prilažu glavnom izpitnom zapisniku kojem se prilaže i kandidatova pismena priprava za ovaj pokusni sat.

Kandidat, koji ne položi praktični izpit, izključuje se od daljnjeg polaganja izpita.

§ 7.

Pismeni izpit

Kandidat, koji je položio praktični izpit prema propisima § 6., podvrgava se pismenom izpitu. Kandidat bira jedan od zadataka, zadanih:

1. iz obće pedagogije,
2. iz poviesti pedagogije, i
3. iz obće metodike i metodike predmeta pučke škole.

Kadidat mora na pismenom izpitu dokazati, da može samostalno raditi u onom području pedagogije, koje je sam izabrao, i da može jasno i dobro izraziti na njemačkom jeziku svoje znanje.

Zadatke za pismeni izpit predaje član povjerenstva za pedagožku struku upravitelju Njemačke učiteljske škole u zatvorenom omotu tjedan dana prije početka pismenog izpita. Zadatci za pismeni izpit predlažu se u tri skupine, od kojih svaka sadržava po tri zadatka. Omot sa zadatcima za pismeni izpit otvara se pred povjerenstvom, koje bira jednu skupinu zadatka.

Kandidatima se daje 4 sata vremena za izradbu pismene zadaće. Izradbu svake zadaće ocjenuje predlagač i dva člana povjerenstva.

Ako je zadaća ocienjena ocjenom »nedovoljan«, kandidat se izključuje od daljnjega polaganja izpita.

§ 8.

Ustmeni izpit

Ustmeni izpit polažu svi kandidati, koji su položili praktični i pismeni izpit s najmanje dovoljnim uspjehom.

Ustmeni izpit sastoji se od:

1. predizpita i
2. izpita.

Predizpit se polaže iz tjelesnog odgoja, glasbe i sviranja na kojem glasbalu, iz crtanja i pisanja i ručnog rada (kandidatkinje iz domaćinstva).

Izpitna građa na ustmenom izpitu obuhvaća:

1. obću pedagogiju i poviest pedagogije, i to:
   a) poviest pedagogije,
   b) sadašnje stanje odgoja i nastave u Njemačkom Reichu i u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj,
   c) predmet i zadaću nauke o mladeži i karakteru,
   d) odgoj kao temeljnu zadaću narodne zajednice,
   e) školu, a napose pučku školu, kao mjesto odgajanja;
2. obću metodiku i metodiku pojedinih predmeta nauke o školi, i to:
   a) obću metodiku i metodiku pojedinih predmeta;
   b) nauku o školi (ustrojstvo i upravu).

Ustmenim dopunskim izpitom zrelosti kandidat mora dokazati, da je na području odgojne nauke i njezinih pomoćnih nauka kao i u metodici toliko naučio i stekao toliko izkustva, da se na njemačkom jeziku može suvislo i dobro izražavati o rezultatima tih nauka. Kandidat mora napose dokazati, da je u stanju ocieniti vriednosti spomenutih rezultata za njemačku pučku školu, za nacionalsocialističku odnosno autoritativnu državu

i za njemački narod, a u vjernosti prema hrvatskoj domovini.

Svaki kandidat odgovara na jedno pitanje, postavljeno iz napried navedenih sedam predmeta, a izpitni razgovor traje za pojedinog kandidata u pravilu najviše trideset minuta.

Kandidat, koji u svom dotadanjem školovanju nije učio hrvatsku poviest i zemljopis Nezavisne Države Hrvatske ili biologiju s gospodarstvom, izpituje se na ustmenom izpitu i iz tih predmeta. Svi se predmeti dopunskog izpita zrelosti pitaju u obsegu one nastavne građe, koja se uzima u pripravnom tečaju, a na isti način kao i na redovitom učiteljskom izpitu zrelosti.

§ 9.

Utvrđivanje uspjeha

Ocjena iz pojedinih predmeta kao i konačni uspjeh izpita utvrđuju se kao i na redovnom učiteljskom izpitu zrelosti. Kod toga se uzima u obzir i pismena radnja.

Ocjene iz pojedinih predmeta daju oni članovi povjerenstva, koji su izpitivači toga predmeta. Obći uspjeh utvrđuje predsjednik izpitnog povjerenstva na temelju ocjene pismene radnje i ocjena ustmenog izpita.

Obći uspjeh prema tome glasi:

»položio s izvrstnim uspjehom, ili
»položio s vrlo dobrim uspjehom, ili
»položio s dobrim uspjehom, ili
»položio s dovoljnim uspjehom, ili
»nije položio«.

Izpit nije položio onaj kandidat, koji je u bilo kojem dielu izpita (praktičnom, pismenom ili ustmenom) dobio ocjenu »nedovoljan«.

§ 10.

Ponavljanje izpita

Kandidati, koji su iz pojedinih predmeta na ustmenom izpitu dobili ocjenu »nedovoljan« mogu se prijaviti na popravni izpit.

Predsjednik izpitnog povjerenstva odlučuje, da li će kandidat u pojedinom slučaju polagati popravni izpit samo iz onih predmeta, iz kojih nije zadovoljio ili će polagati ponovno cieli izpit.

Popravni izpit iz pojedinog predmeta kao i ponovni cieli izpit se polaže u sliedećem roku za izpite zrelosti.

Kandidat, koji ne uspije na ponovnom izpitu, polaže u određenom vremenu, cieli dopunski učiteljski izpit zrelosti, ako ponovi pripravni tečaj i dobije dozvolu za ponovni izpit od Odjela za njemačko školstvo u Ministarstvu narodne prosvjete, koje ustanovljuje i rok za polaganje tog izpita.

§ 11.

Izključenje od izpita

Kandidat, koji za vrieme izpita upotriebi nedopuštena sredstva ili se teže ogrieši o izpitne propise, izključuje se od daljnjega polaganja izpita. Predsjednik izpitnog povjerenstva u takvu slučaju ustanovljuje, da kandidat nije položio izpit, i odlučuje, da li se kandidatu s obzirom na njegovu krivnju, zabranjuje ponovni pristup izpitu samo za određeno vrieme ili za uviek.

Ako se kadidat izključi od ponavljanja izpita samo za neko vrieme, mora prije polaganja novog izpita ponoviti i pripravni tečaj.

Odluka, kojom se kandidat za uviek izključuje od polaganja dopunskog učiteljskog izpita zrelosti, pravomoćna je, kada je potvrdi Ministarstvo narodne prosvjete, Odjel za njemačko školstvo.

Ako se istom poslije položenog izpita ustanovi, da je kandidat za vrieme izpita upotriebio nedozvoljena sredstva ili se teže ogriešio o izpitne propise, izpitno povjerenstvo sastavlja o tome poseban zapisnik i predlaže Ministarstvu narodne prosvjete, Odjelu za njemačko školstvo poništenje izpita. Odluči li Ministarstvo narodne prosvjete, da se poništi izpit, proglašuje ništetnom i izdanu svjedočbu o položenom izpitu.

§ 12.

Svjedočba o položenom izpitu

Nakon položenog izpita izdaje se kandidatu svjedočba, koja sadržava:

1. ime i prezime, dan i mjesto rođenja kandidata, zavod, u kojem je, i dan, kada je položio izpit zrelosti; gdje je i kada je svršio pripravni tečaj, nadnevak prijave i polaganja izpita;

2. ocjene iz pedagožkih predmeta na temelju pismenog i ustmenog izpita;

3. ocjene iz tjelesnog odgoja; iz nauke o glasbi s pjevanjem; iz sviranja; iz odgoja o umjetnosti s crtanjem i pisanjem; iz ručnog rada, odnosno za djevojke iz domaćinstva, a sve to na temelju izpita, održanih pred stručnjacima odnosnih predmeta;

4. ocjenu o školskoj praksi;

5. ocjene iz onih predmeta (hrvatska poviest, zemljopis Nezavisne Države Hrvatske, biologija s domaćinstvom), iz kojih kandidat nema ocjene u svojoj svjedočbi zrelosti i iz kojih je polagao dopunski izpit u smislu propisa zadnje stavke § 8.;

6. obću ocjenu.

Ocjene iz predmeta, koje se iz kandidatove svjedočbe o izpitu zrelosti prenose u svjedočbu o dopunskom izpitu, označuje se bilježkom: »Uneseno u ovu svjedočbu o dopunskom učiteljskom izpitu zrelosti iz svjedočbe

o izpitu zrelosti (zaključnom izpitu) ....

broj izpitnog zapisnika .... od ....

.... 19......«.

Svjedočbu podpisuju: predsjednik izpitnog povjerenstva, njegov zamjenik i svi izpitivači.

Obrazac svjedočbe o položenom dopunskom izpitu zrelosti predlaže na odobrenje Njemački školski odbor Ministarstvu narodne prosvjete.

§ 13.

Kandidatima, koji ne polože izpit, izdaje se potvrda, da su izpitu pristupili. Na takvoj potvrdi mora se označiti i vrieme, kada će se kandidat moći prijaviti za ponovni izpit.

§ 14.

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 6. travnja 1943.

Broj: 2821-E-1943.

Ministar narodne prosvjete:
Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 878-D.V.-1943.)

* Narodne novine od 9. travnja 1943. broj 82.

JA

POGLAVNIK

NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE

odlučio sam povodom druge godišnjice obstojanja Nezavisne Države Hrvatske, putem milosti podieliti sliedeće pomilovanje:

§ 1.

Opraštam i predajem zaboravi sve prestupe i prekršaje šumskih krađa po zakonu o šumama, počinjene do dana proglašenja ove odredbe, bez obzira na to, da li je postupak za te krađe proveden ili se nalazi u toku, ili je već izrečena osuda, bila ona pravomoćna ili ne. Ako postupak za te krađe nije poveden, nema se ni povesti.

§ 2.

Opraštam kaznu u cielosti, odnosno ostatak neovršene kazne, bez obzira na vrstu kažnjivog djela, svima onima, koji su osudama redovnih sudova, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni na kaznu zatvora ili strogog zatvora u trajanju do jedne godine dana.

Opraštam kaznu u cielosti, odnosno ostatak neovršene kazne, bez obzira na vrst kažnjivog djela, svima onima,

koji su osudama redovnih sudova, do proglašenja ove odredbe, pravomoćno osuđeni na novčanu kaznu kao glavnu kaznu.

Opraštam isto tako kaznu svima onima, koji su osudama redvnih sudova, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni do jedne godine dana zatvora, koja im je kazna bila zamienjena novčanom kaznom.

Snizujem za godinu dana kaznu svima onima, koji su osudama redovnih sudova, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni na kaznu zatvora ili strogog zatvora preko jedne godine dana, bez obzira na vrstu kažnjivog djela.

Opraštam, odnosno snizujem samo kaznu zatvora ili strogog zatvora do jedne godine odnosno za jednu godinu dana onima, koji su osudama redovnih sudova, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni jednom te istom osudom na kaznu zatvora ili strogog zatvora i novčanu kaznu.

§ 3.

Propisi § 2. vriede i za sve one, koji su osudama redovnih sudova, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni na spomenute kazne zbog više kažnjivih djela, bez obzira na njihovu vrstu, u stjecaju po § 62. kaznenog zakonika.

Propisi § 2. vriede i za sve one, koji su osudama redovnih sudova, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni na temelju dviju ili više osuda redovnih sudova zbog više kažnjivih djela, bez obzira na njihovu vrstu, na spomenute kazne; ali taj

oprost i fo sniženje, određeno ovom odredbom, ima se računati tako, kao da su osuđeni jednom osudom na ukupnu visinu ili iznos svih tih kazna.

§ 4.

Na one slučajeve, u kojima izrečena osuda redovnog suda još nije postala pravomoćna do dana proglašenja ove odredbe, ima se ova odredba primieniti, kad osuda postane pravomoćna.

§ 5.

Oprost ili sniženje kazne spomenuto u §§ 2., 3. i 4. ove odredbe, vriedi samo pod uvjetom, da pomilovana osoba u roku od jedne godine, računajući od dana proglašenja ove odredbe, ne počini nijedno zločinstvo uobće ili prestupak iz koristoljublja.

§ 6.

U svim slučajevima pomilovanja ostaju netaknuta prava države na naknadu štete, na naknadu troškova kaznenog postupka i troškova ovršenja kazne, a tako isto ostaju netaknuta prava posebničkih osoba na naknadu štete i naknadu troškova kaznenog postupka.

§ 7.

Od ovog se pomilovanja izuzimaju:

1. svi oni, koji su pobjegli u inozemstvo ili su do dana proglašenja ove odredbe sakrivali svoje boravište;

2. svi oni, koji su po redovnim sudovima u povratu osuđeni zbog istovrsnih kažnjivih djela (priupadnici);

3. svi oni, koji su osuđeni po zakonima, zakonskim odredbama ili naredbama, izdanim u svrhu suzbijanja

skupoće ili osiguranja pučanstva živežnim namirnicama (kriomčari i nabijači ciena);

4. svi oni, kojima je ista kazna bila već snižena odredbom Poglavnika o pomilovanju od 10. travnja 1942. broj 844-Z-1942 ili od 10. listopada 1941. broj 1678-Z. p.-1941;

5. svi oni, koji su po redovnim sudovima osuđeni za kažnjiva djela, koja se progone po posebničkim tužbama.

§ 8.

Ministar pravosuđa i bogštovlja rješavat će sva prieporna pitanja, ako nastane sumnja, kako se ima primieniti ova odredba o pomilovanju.*

U Zagrebu, 10. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

(Broj: 911-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 10. travnja 1943. broj 83.

ZAKONSKA ODREDBA

o osnutku »Ranjeničke kolajne«

§ 1.

Osniva se »Ranjenička kolajna« u počast onima, koji su kao branitelji domovine bili ranjeni ili ozliеđeni prigodom borbe s neprijateljem.

§ 2.

Ranjenička kolajna ima promjer 32 mm. Na prednjoj strani nalazi se u sredini odtisak trolista s dva unakrštena mača; oko trolista na gornjoj polovici nalazi se nadpis »ZA POGLAVNIKA I ZA DOM«, na donjoj polovici nalazi se u tropletom uokvirenom četverokutu slovo »U«, u kojem se nalazi goruća praska s hrvatskim grbom; iz podnožja četverokuta a uz rub kolajne dolaze dvie hrastove grančice. Na naličju, koje je uokvireno dvostrukim pletenim tropletom, nalazi se u sredini hrvatski državni grb, a oko njega nadpis »PRIZNANJE DOMOVINE 1942«.

Ranjenička kolajna ima dva stupnja:

a) željezna, za one, koji su ozlieđeni do 60%,

b) pozlaćena, za one, koji su ozlieđeni 61% i više.

Ranjenička kolajna nosi se na bieloj, 40 mm širokoj vrpci, ispruganoj vodoravnim crvenim nitima sa 6 mm širokim bielim rubom na obje strane, a osim toga s okomito utkanim plavim, 5 mm širokim, prugama, i to

jedna plava pruga za jednu ranu, dvie pruge za dvie rane, tri pruge za tri rane, a za više rana tri plave pruge s pričvršćenim hrastovim grančicama od žute kovine.

§ 3.

Neovlašteno nošenje ranjeničke kolajne kažnjava se sudbeno zatvorom do mjesec dana ili globom do Kn. 50.000.—.

§ 4.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se Uredu za odlikovanja kod Županstva pri Poglavniku, koji će izdati propisnik o podjeljivanju i nošenju kolajne.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXII-885-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 10. travnja 1943. broj 83.

ZAKONSKA ODREDBA

o oproštenju bratinskih blagajna od biljegovina i pristojba

§ 1.

Iznimno od propisa zakonske odredbe o ukidanju svih poreznih, pristojbenih i biljegovnih (taksenih) oprosta i povlastica od 12. kolovoza 1941. broj CCXXXVIII-1043-Z. p.-1941. oproštene su od svih vrsta biljegovina i pristojba:

1. sve razprave i izprave, koje se odnose na utvrđivanje i rješavanje pravnih odnosno prema pravilima bratinske blagajne između glavnih bratinskih blagajna i mjestnih bratinskih blagajna, te između više nosilaca družtvovnoga osiguranja; zatim između osiguranih članova i poslodavaca, nadalje između poslodavaca i namještenika; isto tako sve poslovne knjige, sve izprave, izkazi, prijave, predstavke i podnesci, koji se po propisima pravila bratinske blagajne izdaju ili podnose; nadalje platežni nalozi, računi, namire, naručbenice, zaključna pisma i slično, kao i doznake, kojima se doznačuju na izplatu zakonske podpore ili rente (mirovine ili ozleđeničke pomoći) članovima. Molbe za izdanje napried spomenutih izprava također su oproštene od svih vrsta biljegovina i pristojba (državnih, samoupravnih i slično), a jednako i namire, kojima osigurani članovi potvrđuju primitak zakonskih podpora ili renta (mirovina ili ozleđeničkih pomoći) po pravilima bratinske blagajne;

2. sve izprave, dokazala, potvrde, svjedočbe, propustnice za putovanje u slučajevima poziva na liečnički pregled ili na liečenje ili za putovanje k ustanovama rudarskoga družtvovnog osiguranja radi rješavanja i ostvarenja svih zakonskih prava i slično; izvadci iz matičnih knjiga rođenih, vjenčanih ili umrlih; liečničke svjedočbe ili potvrde i t. d. koje su potrebne glavnim bratinskim blagajnama ili mjestnim bratinskim blagajnama ili osiguranim članovima ili poslodavcima za ustanovljivanje i rješavanje pravnih odnosa po pravilima bratinske blagajne ili za dokazivanje članskih prava na zakonske podpore ili rente (mirovine ili ozleđeničke pomoći), kao i za njihovo ostvarivanje — dužne se sve javne (sudbene, upravne, lučke, konzularne, samoupravne, gradske i obćinske, vjerske, matičarske i t. d.) oblasti, ustanove, uredi i zavodi izdavati glavnim bratinskim blagajnama i mjestnim bratinskim blagajnama ili osiguranim članovima ili poslodavcima bezplatno i bez traženja naplate bilo kakve biljegovine ili pristojbe (bržavne, samoupravne, vjerske i slično);

3. Glavne bratinske blagajne i mjestne bratinske blagajne oproštene su za sva svoja zemljišta, zgrade, zavode (sanatorije, lječilišta, oporavilišta, kupališta, obdaništa, postaje za naknadno liečenje ozliеđenih, ambulante, ljekarne i t. d.) dok i ukoliko pretežno oduže zakonskim svrhama rudarskog družtvovnog osiguranja — od svih vrsta državnih i samoupravnih (gradskih, obćinskih i t. d.) poreza, prireza (nameta) i pristojba (dopunska prienosna pristojba, pristojbeni jednačak).

Isto su tako oproštene od svih vrsta poreza, prireza i biljegovina sve podpore i rente (mirovine i ozleđeničke pomoći) po pravilima bratinske blagajne.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXVIII-863-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 10. travnja 1943. broj 83.

JA
POGLAVNIK
NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE

odlučio sam povodom druge godišnjice obstojanja Nezavisne Države Hrvatske putem milosti podieliti sliedeće pomilovanje:

§ 1.

Opraštam i predajem zaboravi sve kažnjive čine iz §§ 71., 100., 104., 106. odj. 1., 107., 109. odj. 1., 114. odj, 1., 118., 121. odj. 1., 133. i 136. vojnog kaznenog zakonika od 11. veljače 1930., kao i kažnjive čine iz § 59. vojnog kaznenog zakonika pod uvjetima iz 3. st. istog zakonskog propisa, počinjene do dana proglašenja ove odredbe, bez obzira na to, da li je postupak za te kažnjive čine proveden ili se nalazi u toku, ili je već izrečena osuda, bila ona pravomoćna ili ne, a ako postupak za te kažnjive čine nije poveden, nema se ni povesti.

§ 2.

Opraštam kaznu u cielosti, odnosno ostatak neovršene kazne, bez obzira na vrst kažnjivog čina, svima onima, koji su osudama sudova oružanih snaga ili ustaškog stegovnog i kaznenog suda, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni na

kaznu zatvora ili strogog zatvora u trajanju do jedne godine dana.

Snizujem za godinu dana kaznu svima onima, koji su osudama sudova oružanih snaga ili Ustaškog stegovnog i kaznenog suda, pravomoćno izrečenih do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni na kaznu zatvora ili strogog zatvora preko jedne godine dana, bez obzira na vrstu kažnjivog čina.

Opraštam, odnosno snizujem kaznu zatvora ili strogog zatvora do jedne godine odnosno za jednu godinu dana onima, koji su osudama sudova oružanih snaga ili Ustaškog stegovnog i kaznenog suda, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe osuđeni jednom osudom na kaznu zatvora ili strogog zatvora i novčanu kaznu.

§ 3.

Propisi § 2. vriede i za sve one, koji su osudama sudova oružanih snaga ili Ustaškog stegovnog i kaznenog suda, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni na spomenute kazne zbog više kažnjivih čina, bez obzira na njihovu vrstu, u stjecaju po § 62. kaznenog zakonika.

Propisi § 2. vriede i za sve one, koji su osudama sudova oružanih snaga, ili uz* Ustaškog stegovnog i kaznenog suda, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni na temelju dviju ili više osuda sudova oružanih snaga ili Ustaškog stegovnog i kaznenog suda zbog više kažnjivih čina, bez obzira na njihovu vrstu, na spomenute kazne, ali taj oprost i to sniženje, određeno ovom odredbom, ima se računati

* (?).

tako, kao da su osuđeni jednom osudom na ukupnu visinu ili iznos svih tih kazna.

Kada je u gornjim slučajevima bila izrečena kazna i za neki kažnjivi čin, koji je prema paragrafu 1. ove odredbe oprošten i predat zaboravi, ima se oprost ili sniženje kazne računati tako, da se od izrečene kazne odbije kazna, odmjerena za taj kažnjivi čin, a na ostatak kazne da se primjene propisi § 2. ove odredbe.

§ 4.

Na one slučajeve, u kojima izrečena osuda još nije postala pravomoćnom do dana proglašenja ove odredbe, ima se ova odredba primieniti, kad osuda postane pravomoćna.

§ 5.

Oprost ili sniženje kazne, spomenuto u §§ 2., 3. i 4. ove odredbe, vriedi pod uvjetom, da pomilovana osoba, u roku od jedne godine, računajući od dana proglašenja ove odredbe, ne počini ni jedno zločinstvo uobće ili prestupak iz koristoljublja.

§ 6.

U svima slučajevima pomilovanja ostaju netaknuta prava države na naknadu štete, na naknadu troškova kaznenog postupka i troškova ovršenja kazne, a tako isto ostaju netaknuta prava posebničkih osoba na naknadu štete i na naknadu troškova kaznenog postupka.

§ 7.

Od ovog se pomilovanja izuzimaju:

1. svi oni, koji su pobjegli u inozemstvo ili su do dana proglašenja ove odredbe sakrivali svoje boravšte;

2. svi oni, koji su po sudovima oružanih snaga ili Ustaškom stegovnom i kaznenom sudu u povratu osuđeni zbog istovrstnih kažnjivih čina (priupadnici);

3. svi oni, koji su osuđeni zbog kažnjivih čina iz §§ 36. do 39., 42., 43., 45., 48., 53., 54., 55., 56., 61., 64. odj. 1. st. 1. kažnjivih po toč. 2. istog zakonskog propisa, 65., 68., 69., 73., 74., 76., 77., 85., 96., 119., 120., 127., 129., 137. odj. 2. i 3., 138., 144. i 162. do 166. vojnog kaznenog zakonika od 11. veljače 1930.;

4. svi oni, kojima je ista kazna bila već snižena odredbom Poglavnika o pomilovanju od 3. kolovoza 1942. broj 1832-Z-1942 i

5. svi oni, koji su po sudovima oružanih snaga ili Ustaškom stegovnom i kaznenom sudu osuđeni za kažnjive čine, koji se progone po posebničkim tužbama.

§ 8.

Ministar oružanih snaga rješavat će sva prieporna pitanja, ako nastane sumnja, kako se ima primieniti ova odredba o pomilovanju.*

U Zagrebu, dne 10. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

(Broj: 923-D. V.-1943.)

* Narodne novine od 10. travnja 1943. broj 83.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 8. travnja 1943. broj 3154-1943 o cienama kalcijeva karbida

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 propisujem ovu oblastnu odluku:

I.

Ciena kalcievu karbidu ustanovljuje se, kako sliedi:

za velepotrošače	Kuna 22.—
za malopotrošače	Kuna 30.—

Ciene se razumievaju za jedan kilogram čiste težine uključivši sve troškove i zaradu: za velepotrošače postavno mjesto potrošnje, a za malopotrošače postavno trgovina preprodavača.

II.

Velepotrošačima u smislu ove oblastne odluke smatra se svaka naravna ili pravna osoba, koja kalcijev karbid upotrebljava u svojoj veleobrtnoj bilo proizvoditeljskoj bilo prerađivačkoj djelatnosti, a malopotrošačem svaki drugi potrošač, koji kalcijev karbid nabavlja u svrhu potrošnje u svom maloobrtnom poslovanju ili kućanstvu.

III.

Prekršitelji ove oblastne odluke bit će kažnjeni po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

IV.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. travnja 1943.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković v. r.

(Broj: 929-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 14. travnja 1943. broj 86.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 8. travnja 1943. broj 3153-1943 o cienama baterija za potrošače

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 propisujem ovu oblastnu odluku:

I.

Ciene baterijama ustanovljuju se za potrošače, kako sliedi:

1. normalna trodjelna baterija 4,5 V	Kuna	18.50
2. štap drvodielna baterija 3 V	Kuna	12.50
3. štap baterija mala 1,5 V	Kuna	7.—
4. amerikanska normalna baterija velika 1,5 V	Kuna	22.50
5. amerikanska baterija mala 1,5 V	Kuna	20.—
6. anodna baterija 60 V	Kuna	450.—
7. anodna baterija 90 V	Kuna	675.—
8. anodna baterija 120 V	Kuna	900.—
9. anodna baterija 150 V	Kuna	1125.—

Ciene se razumievaju za jednu bateriju, postavno svaka prodavaonica na području Nezavisne Države Hrvatske, uključivši sve troškove i zaradu.

II.

Potrošačem u smislu ove oblastne odluke smatra se svaka naravna ili pravna osoba, koja baterije ne kupuje u svrhu preprodaje.

III.

Ciene baterija ustanovljene u točki I. ove oblastne odluke, moraju biti vidljivo i nedvojbeno označene na svakoj pojedinoj bateriji.

IV.

Prekršitelji ove odlastne odluke bit će kažnjeni po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

V.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 8. travnja 1943 .

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković, v. r.

(Broj: 928-D.V.-1943.)

* Narodne novine od 14. travnja 1943. broj 86.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakonske odredbe o ratnim sudovima

§ 1.

Na kraju § 7. zakonske odredbe o ratnim sudovima od 4. srpnja 1942. broj CXCIV-1553-Z-1942 (Narodne novine od 6. srpnja 1942. broj 148) sa svim njezinim promjenama i nadopunama briše se točka i dodaju se rieči: »i tužitelja«.

§ 2.

Na kraju § 9. dodaje se nova stavka, koja glasi:

»Obtužbu pred ratnim sudom zastupa imenovani tužitelj, koji mora biti častnik-diplomirani pravnik.«

§ 3.

Četvrta stavka § 11. briše se.

§ 4.

§ 13. mienja se i glasi:

»Ratni sud u pravilu može izreći samo smrtnu kaznu. Ratni sud izriče osudu većinom glasova. Osuda se odmah proglašuje osuđeniku.

Nakon proglašenja osude osuđeniku, pravosudni častnik, član vieća, izradit će osudu pismeno.

Ako je izrečena smrtna kazna, sud će pismeno izrađenu osudu dostaviti zapovjedniku, koji je stavio obtuženika pred ratni sud, radi donošenja odluke o ovrsi smrtne kazne. Odluka o ovrsi smrtne kazne mora biti pismeno sastavljena, i sud je mora pričekati na mjestu razprave.

Ako se zapovjednik, koji je obtuženika stavio pred ratn sud, ne nalazi u istom mjestu, gdje je provedena razprava, odlučit će o ovrsi osude, kojom je izrečena smrtna kazna, predsjedatelj vieća odmah nakon proglašenja osude, a na temelju pismenog ovlaštenja zapovjednika, koji je obtuženika stavio pred ratni sud.

Proti osudi ratnog suda nije dopušten nikakav pravni liek, a molba za pomilovanje nema odgodne moći.

Ako sud nije izrekao smrtnu kaznu, dostavit će kazneni spis s pismeno izrađenom osudom zapovjedniku, koji je obtuženika stavio pred ratni sud. Ovaj je dužan kazneni spis podnieti Višem ratnom sudu.«

§ 5.

§ 14. mienja se i glasi:

»Odluka o ovrsi smrtne kazne ima se pročitati osuđeniku, a osuda ovršiti odmah po izmaku roka od šest sati, pošto je osuđeniku odluka o ovrsi smrtne kazne pročitana.

Smrtna kazna izvršuje se strieljanjem«.

§ 6.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 14. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXV-973-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 15. travnja 1943. broj 87.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakonske odredbe o Višem ratnom sudu

§ 1.

U prvoj stavci § 1. zakonske odredbe o Višem ratnom sudu od 28. kolovoza 1942. broj CCXLVI-2070-Z-1942 (Narodne novine od 28. kolovoza 1942. broj 193) mjesto rieči: »osuđujuću osudu« stavljaju se rieči: »smrtnu kaznu«.

§ 2.

§ 4. mienja se i glasi:

»Kad viši ratni sud primi spis u kaznenoj stvari, koji mu je podnesen prema § 1. ove zakonske odredbe, ako smatra, da je ratni sud pravilno primienio kaznu oduzeća slobode, no da je ova kazna preblago ili prestrogo odmjerena, izreći će u nejavnoj sjednici osudu, kojom će obtuženika osuditi na kaznu oduzeća slobode, za koju smatra, da je primjerena težini kažnjivog čina i stupnju obtuženikove krivnje.

Ako viši ratni sud smatra, da je sama stvar prema sadržaju podnesenih spisa dovoljno razpravljena, ali smatra, da je mjesto kazne oduzeća slobode trebalo izreći smrtnu kaznu, u nejavnoj sjednici osudom će preinačiti odluku ratnog suda o kazni i sam izreći smrtnu kaznu.

U svim ostalim slučajevima Viši ratni sud će u nejavnoj sjednici odlučiti:

a) da se osuda ratnog suda potvrđuje, ili

b) da se osuda ratnog suda ukida, ili

c) da će Viši ratni sud sam provesti ponovnu razpravu.«

§ 3.

§ 5. mienja se i glasi:

»U slučaju izricanja osude prema prvoj i drugoj stavci § 4. ili donošenja odluke prema § 4. stavci trećoj slovo a) ili b) Viši ratni sud vratit će spis zapovjedniku, koji je odlučio o stavljanju okrivljenika pred ratni sud. Ako je obtuženik osuđen na smrtnu kaznu, zapovjednik će odmah izdati pismenu odluku o ovrsi kazne, te ujedno narediti, da se osuda Višeg ratnog suda i odluka o ovrsi kazne pročitaju osuđeniku. Osuda će se u ovom slučaju ovršiti nakon šest sati, pošto je osuda Višeg ratnog suda kao i odluka o ovrsi osude priobćena osuđeniku.

Ako je osuđenik osuđen na kaznu oduzeća slobode, zapovjednik naređuje ovršenje kazne, a ako je obtuženik oslobođen od obtužbe, zapovjednik naređuje daljnji postupak za možebitno stavljajnje obtuženika pred redovni sud oružanih snaga ili pred građanski sud.«

§ 4.

§ 6. mienja se i glasi:

»Ako je viši ratni sud ukinuo osudu ratnog suda, ima zapovjednik. kome je spis upućen, prema §§ 7. i 9. za

konske odredbe o ratnim sudovima ponovno osnovati ratni sud, koji će stvar razpraviti na temelju prijašnje odluke o stavljanju okrivljenka pred ratni sud, držeći se pravnog stanovišta Višeg ratnog suda u dotičnoj kaznenoj stvari.

U ovakvom slučaju dužan je zapovjednik odmah osnovati ratni sud.«

§ 5.

Na kraju § 7. dodaje se nova stavka, koja glasi:

»Obtužbu na razpravi pred Višim ratnim sudom zastupa tužitelj, koji mora biti častnik-sudac. Tužitelja kod Višeg ratnog suda imenuje ministar oružanih snaga.«

§ 6.

U prvoj stavci § 8. iza rieči »osude« dodaju se rieči: »nakon provedene razprave pred Višim ratnim sudom«.

U trećoj stavci iza rieči »kazne« stavlja se zarez i dodaju se rieč: ako je izrečena smrtna kazna,«

§ 7.

U prvoj stavci § 10. iza rieči »Osuda« stavlja se zarez i dodaju se rieči: »kojom je izrečena smrtna kazna,«

§ 8.

§ 11. mienja se i glasi:

»Priepis osude, kojom je izrečena smrtna kazna, s oznakom dana i sata njezina ovršenja dostavit će se zapovjedniku, koji je osuđenika stavio pred ratni sud. Ovom zapovjedniku ima se dostaviti i priepis osude, kojom je izrečena kazna oduzeća slobode, radi ovršenja kazne.«

§ 9.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 14. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXVI-974-D. V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 15. travnja 1943. broj 87.

ZAKONSKA ODREDBA

o osnivanju jedinstvenih vojnih sudova

Čl. 1.

(1) U mjesto sudova oružanih snaga i ratnih sudova osnivaju se jedinstveni vojni sudovi, koji će izpunjavati zadatke sudova oružanih snaga i ratnih sudova.

(2) Svaki od novo osnovanih vojnih sudova podvrgnut je jednom vojnom zapovjedniku kao sudbenom glavaru.

(3) Novo osnovani ratni vojni sudovi nazivaju se po vojnom sastavu, za koji su određeni (na pr. »Sud .... divizije« ili »Sud ... zdruga« i t. d.).

Čl. 2.

(1) Novo osnovani vojni sudovi primjenjuju materijalno kazneno pravo prema sliedećem načelu:

1) U prvom redu primjenjuju se materijalne kaznene odredbe §§ 2., 3. i 4. st. 3. zakonske odredbe o ratnim sudovima od 4. VII. 1942. br. CXCIV-1553-Z-1942. sa svim dosadašnjim i kasnijim nadopunama i izmjenama.

U §-u 2. dodaje se nova točka 19., koja glasi:

»19. tko za vrieme službe u oružanim snagama sebe samoosakaćenjem ili bilo na koji drugi način onesposobi stalno ili privremeno za službu u oružanim snagama ili dopusti, da ga drugi onesposobi ili osakati, kao i

onaj, tko to na drugome učini, zatim onaj, tko upotriebi lažna sredstva ili obsjenu, da se trajno ili privremeno oslobodi od izvršenja obveze služenja ili od službe u oružanim snagama, naročito pak, da se oslobodi učestvovanja u ratnim podhvatima.«

2) Na kraju §-a 4. dodaju se nove stavke, koje glase:

»Mjesto smrtne kazne mogu ratni sudovi izreći kaznu oduzeća slobode od najmanje jedne godine, ako su izpunjene sliedeće predpostavke:

a) ako se prema okolnostima kažnjivog čina, a napose obzirom na stupanj krivnje obtuženika i posljedice čina, radi o manje težkom slučaju i

b) ako obtuženik prema svojem predživotu, svom vojničkom držanju i svojim osobnim svojstvima zavrieđuje blažu kaznu.

Mjesto smrtne kazne ne može se izreći kazna oduzeća slobode u sliedećim slučajevima:

a) ako je kažnjivi čin počinjen iz kukavičluka;

b) ako je kažnjivi čin počinjen u namjeri, da se nanese šteta vlastitim ili savezničkim oružanim snagama;

c) ako je kažnjiv čin počinjen u namjeri, da se koristi neprijatelju;

d) ako je izricanje i oproštenje smrtne kazne kao zastrašujući primjer potrebno za održanje stege.«

(2) Ukoliko ne dolaze do primjene kaznene odredbe navedene u st. 1. toč. 1, tada se primjenjuju: vojni kazneni zakonik od 11. II. 1930., kazneni zakonik od 27. I. 1929. sa svim izmjenama i nadopunama, kao i ostali kazneni propisi sporednih kaznenih zakona uz primjenu sliedećih odredaba:

a) kod primjene kaznenih propisa vojno kaznenog zakonika od 11. II. 1930. imaju se primjenjivati kazne,

zapriečene za slučaj rata odnosno kazne, zapriečene za slučajeve, koji se dogode na bojištu;

b) svaki kažnjivi čin može se prekoračenjem propisane kaznene stavke za odnosni čin kazniti težkom tamnicom do 20 godina ili doživotnom težkom tamnicom ili smrću, ako se to ukazuje potrebnim za držanje stege ili sigurnosti vojske.

Čl. 3.

(1) Novo osnovani vojni sudovi postupaju prema posebnom, uz ovu zakonsku odredbu propisanom, postupniku.

(2) Sudbeni glavari i viši sudbeni glavari u smislu propisa toga postupnika su oni vojni zapovjednici, koje Poglavnik kao takove odredi.

Čl. 4.

Poglavnik odredjuje kada će i za koje sastave oružane snage ova zakonska odredba stupiti na snagu.

Čl. 5.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru oružanih snaga.*

U Zagrebu, dne 14. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXVII-976-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 15. travnja 1943. broj 87.

PROVEDBENA NAREDBA

Ministarstva narodne prosvjete od 5. travnja 1943. broj U. m. 463-1943 k zakonskoj odredbi od 25. travnja 1942. broj CXVI-972-Z-1942 o danu ustaša sveučilištaraca i podjeljivanju nagrada školskoj mladeži (Narodne novine od 25. travnja 1942. broj 92)

Na temelju § 3. zakonske odredbe od 25. travnja 1942. broj CXVI-972-Z-1942 o danu ustaša sveučilištaraca i podjeljivanju nagrada školskoj mladeži, a u suglasnosti s ministrom državne riznice izdajem ovu provedbenu naredbu:

I. Obći propisi

§ 1.

Na dan ustaša sveučilištaraca, 25. travnja svake godine, podjeljuju se nagrade mužkoj i ženskoj mladeži, koja redovito polazi državne škole na području Nezavisne Države Hrvatske, i to onoj, koja ima najbolji uspjeh u naucima, uzorno vladanje u školi i bezprikorno vladanje u narodnostnom pogledu.

Slušači Hrvatskog sveučilišta i visokih škola nagrađuju se: ili za najbolji uspjeh u naucima ili za najbolje natječajne radnje, ili za jedno i drugo.

§ 2.

Nagrađivanje se obavlja prema propisima ove naredbe, odnosno prema uputama, što ih u smislu ove naredbe izdaje nadležno ministarstvo.

§ 3.

Nagrađuju se:

1. Slušači Hrvatskog sveučilišta i ostalih visokih škola, koji na propisanim diplomskim odnosno godišnjim izpitima dobiju najbolje ocjene, ili koji posebnom natječajnom radnjom dokažu sposobnost za samostalno znanstveno odnosno umjetničko stvaranje:

2. Učenici osmoga razreda podpune srednje škole (klasične gimnazije, realne gimnazije i realke), kao i učenici najvišega razreda podpunoj srednjoj školi ravnopravne srednje stručne škole, koji s najboljim uspjehom polože propisani zaključni izpit, a osim toga se iztiču marljivošću, postojanošću i savjestnošću u učenju;

3. Učenici četvrtog razreda podpune odnosno nepodpune srednje škole, učenici najvišeg razreda nepodpunoj srednjoj školi ravnopravne niže stručne škole, kao i učenici četvrtog razreda obće niže srednje škole, koji s najboljim uspjehom svrše taj razred, odnosno s jednakim uspjehom polože zaključni izpit, ako je takav propisan, a osim toga se iztiču marljivošću, postojanošću i savjestnošću u učenju;

4. Učenici, koji s najboljim uspjehom svrše stručnu školu, koja nije predviđena u toč. 1., 2. i 3., ako s izvrstnim uspjehom polože zaključni izpit, ukoliko je takav propisan, te koji se iztaknu marljivošću, postojanošću i savjestnošću u učenju;

5. Učenici, koji s najboljim uspjehom svrše četvrti razred pučke škole, odnosno najviši razred pučkoj školi ravnopravne druge škole, a osim toga pokažu osobitu marljivost u učenju i ljubav za školu.

Za nagrađivanje prema točki, 2., 3., 4. i 5. dolaze u obzir učenici, koji su položili spomenute izpite odnosno svršili razrede prijašnje školske godine.

II. Vrste nagrada

§ 4.

Za slušače, navedene u točki 1. § 3., ustanovljuju se:

1. jedna nagrada Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske;
2. jedna nagrada Ministarstva narodne prosvjete;
3. jedna nagrada Upravnog zapovjedničtva Ustaške mladeži i
4. najviše šestnaest nagrada za slušače pojedinih fakulteta Hrvatskog sveučilišta i najviše po dvie nagrade za slušače svake visoke škole.

Za nagrade, ustanovljene u toč. 1., 2. i 3. dolaze u obzir slušači svih fakulteta Hrvatskog sveučilišta kao i slušači ostalih visokih škola. Prednost imaju oni slušači, koji su pokazali najbolji uspjeh u naucima i predložili najbolje natječajne radnje.

Prednost kod dobivanja svih nagrada imaju oni, koji uz uvjete iz § 1., imaju i najbolji uspjeh i najbolje ocienjenu radnju.

§ 5.

Broj nagrada za nagrađivanje učenika srednjih i njima ravnopravnih srednjih odnosno nižih stručnih škola prema točki 2., 3. i 4. § 3. ustanovljuju nadležna ministarstva.

§ 6.

Za svaki četvrti razred pučke škole kao i za svaki najviši razred pučkoj školi ravnopravne škole ustanovljuje se po jedna nagrada. Ako dotični razred ima dva uzporedna odjela ili više njih, može školski odbor na priedlog učiteljskog zbora ustanoviti za svaki odjel po jednu nagradu.

§ 7.

Naravne i pravne osobe mogu uz predhodno odobrenje nadležnog ministarstva odnosno nadležne velike župe, ustanoviti posebne nagrade mladeži svih škola, za koje vriedi ova naredba.

Tako ustanovljene nagrade ne smiju bit veće od nagrade, koja se mladeži dotične škole u istoj godini podjeljuje na temelju ove naredbe.

Podjeljivanje ovih nagrada obavlja se uz uvjete i na način, koji se propisuje ovom naredbom.

III. Natječajne radnje i njihovo ocjenjivanje

§ 8.

Sposobnost za samostalno znanstveno odnosno umjetničko stvaranje slušača Hrvatskog sveučilišta kao i ostalih visokih škola prema točki 1. § 3. ove naredbe ustanovljuje se na temelju posebne radnje, koju dotični slušači podnose na temelju razpisanog natječaja.

Sposobnost slušača Hrvatskog državnog konzervatorija kao reproduktivnih umjetnika može se ocieniti i na temelju samostalnog javnog nastupa.

§ 9.

Naslov (temu) natječajne radnje propisuje fakultetsko vieće odnosno profesorsko vieće dotične visoke škole.

Naslove radnji za nagrade prema točki 1., 2. i 3. § 4. propisuje Ministarstvo narodne prosvjete najkasnije do 30. travnja svake godine. Ukoliko Ministarstvo narodne prosvjete u navedenom roku ne bi propisalo spomenute naslove, propisat će ih senat Hrvatskog sveučilišta u suglasnosti s rektorima visokih škola najkasnije do 30. lipnja svake godine.

§ 10.

Natječaj prema § 8. za nagrade iz točke 1., 2. i 3. § 4. razpisuje rektor Hrvatskog sveučilišta prema uputama Ministarstva narodne prosvjete odnosno prema uputama senata Hrvatskog sveučilišta (stavke 2. § 9.), a za nagrade iz toč. 4. § 4. natječaj razpisuju samostalno fakultetska vieća pojedinih fakulteta, odnosno profesorska vieća pojedinih visokih škola.

§ 11.

U natječaju treba napose navesti: a) naslov i obseg radnje; b) rok, do kojeg se ima predati izrađena radnja; c) upute u pogledu izradbe i predaje, i d) vrstu i iznos nagrade.

§ 12.

Natječaj se objavljuje u Narodnim novinama i oglašuje na oglasnoj ploči u prostorijama Hrvatskog sveučilišta, pojedinih fakulteta i visokih škola, najkasnije do 31. srpnja svake godine.

§ 13.

Natječajne radnje za nagrade iz točke 4. § 4. ocjenjuju fakultetska vieća, odnosno profesorska vieća pojedinih visokih škola prema slobodnoj razsudi, a na priedlog dvojice stručnjaka, koje ona biraju iz svoje sredine, dok natječajne radnje za nagradu iz točke 1., 2. i 3. § 4. ocjenjuje prema slobodnoj razsudi senat Hrvatskog sveučilišta na priedlog dvojice članova senata, a ako je natjecatelj slušač visoke škole, na priedlog dvojice profesora dotične visoke škole i jednog člana senata. Predlagatelje bira senat, ako su natjecatelji slušači Hrvatskog sveučilišta, a profesorska vieća, ako su natjecatelji slušači visoke škole. Ocjena radnje glasi: izvrstno, veoma dobro, dobro, dovoljno, nedovoljno.

IV. Odluka o podjeljivanju nagrada

§ 14.

Na temelju priedloga, podnesenih prema § 13., kao i na temelju ostalih propisanih podataka, priedlog za podjeljivanje nagrada iz točke 1., 2. i 3. § 4. stvara senat Hrvatskog sveučilišta u prisutnosti rektora svih visokih škola i taj priedlog podnosi do 31. ožujka Ministarstvu narodne prosvjete.

Kod donošenja odluke treba uzeti u obzir uvjete iz § 1. i ocjenu natječajne radnje odnosno javnog nastupa (§ 8. st. 2.)

Priedlog za nagradu prema točki 4. § 4. za najbolji uspjeh u naucima donose nadležna fakultetska vieća, odnosno nadležna profesorska vieća visokih škola, i dostavljaju ga putem rektorata Hrvatskog sveučilišta odnosno dotične visoke škole Ministarstvu narodne prosvjete, nakon izpita u jesenskom roku, a najkasnie do 31. ožujka.

§ 15.

Priedlog za nagradu prema točki 2., 3. i 4. § 3. donosi nastavnički zbor dotične škole u posebnoj sjednici na svršetku školske godine nakon položenih zaključnih izpita i do 30. rujna dostavlja nadležnom ministarstvu na odluku.

§ 16.

Priedlog za nagradu prema točki 5. § 3. odnosno prema § 6. ove naredbe podnosi se na svršetku školske godine prema uputama nadležnog ministarstva.

Na temelju podnesenih priedloga odluku o ovoj nagradi donosi nadležna velika župa, a za područje grada Zagreba gradsko poglavarstvo u Zagrebu.

§ 17.

Priedlozi o nagradama prema propisima ove naredbe u pravilu se donose jednoglasno. Ako takvog priedloga nema, priedlog o nagradama donosi se većinom glasova, postignutih tajnim pismenim glasovanjem. Kod jednake podjele glasova smatra se da je priedlog odbijen.

V. Podjeljivanje nagrada

§ 18.

Slušačima Hrvatskog sveučilišta i ostalih visokih škola podjeljuju se nagrade redovito u gotovu novcu. Učenicima srednjih i njima ravnopravnih stručnih škola kao i učenicima stručnih škola, spomenutih u toč. 4. § 3., podjeljuju se nagrade ili u gotovu novcu ili u predmetima, a učenicima pučkih škola samo u knjigama.

Nadležno ministarstvo ustanovljuje iznose svih nagrada, propisanih ovom naredbom, a može propisati i knjige kao i ostale predmete, koji će se upotriebiti za nagrađivanje.

§ 19.

U slučaju, da se ustanovljena nagrada nije mogla podieliti u jednoj godini, može je nadležno ministarstvo upotriebiti za povećanje drugih nagrada u istoj godini.

VI. Ostale odredbe

§ 20.

Predaja podieljenih nagrada obavlja se svake godine 25. travnja na svečan način.

§ 21.

Na naleđu diploma, odnosno na naleđu svjedočbe o položenom izpitu, odnosno na naleđu godišnje svjedočbe nagrađene osobe, treba unieti bilježku o podieljenoj nagradi. Za to se ne plaća biljegovna pristojba.

§ 22.

Slušači Hrvatskog sveučilišta i ostalih visokih škola, ako kasnije objave natječajnu radnju, za koju su bili nagrađeni, dužni su na prvoj netiskanoj stranici odnosne radnje neposredno iza naslova naznačiti, kojom su nagradom bili nagrađeni.

§ 23.

Za nagrade prema §§ 4. i 5. mjerodavna ministarstva predviđaju svake godine u državnom proračunu potrebne navjere.

Za nagrade prema § 6. predviđaju školski odbori svake godine u svojim proračunima potrebne navjere.

VII. Prelazni i zaključni propisi

§ 24.

Natječaj prema §§ 8., 9. i 10. ne će se razpisati za godinu 1943. Slušači Hrvatskog sveučilišta i ostalih visokih škola, koji izpunjavaju uvjete, propisane ovom naredbom za podjeljivanje nagrade ustanovljene u toč. 1., 2. i 3. § 4., mogu najkasnije do 20. travnja 1943. mjesto natječajne radnje podnieti svoju izpitnu ili seminarsku radnju. Za godinu 1943. mogu takvu radnju iznimno podnieti i oni slušači spomenutih visokih škola, koji su položili posljednji diplomski izpit u vremenu

od 25. travnja 1942. do proglašenja ove naredbe i time završili svoje školovanje, ako su izpunili ostale propisane uvjete.

Ocjenjivanje ovako podnesenih radnja obavit će se prema propisima ove naredbe.

Priedlog za nagrade za godinu 1943. prema točki 4. § 4. ove naredbe podniet će redovitim putem Ministarstvu narodne prosvjete fakultetska vieća, odnosno profesorska vieća visokih škola, najkasnije do 23. travnja 1943.

§ 25.

Ova provedena naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 5. travnja 1943.

Ministar narodne prosvjete:

Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 951-D.V.-1943.)

* Narodne novine od 15. travnja 1943. broj 87.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni proračuna izdataka Nezavisne Države Hrvatske za god. 1943.

§ 1.

»Naslov XV. — Prometni zdrugovi« u proračunu izdataka Nezavisne Države Hrvatske za god. 1943. izlučuje se iz »Poglavlja IV. — Ministarstvo oružanih snaga«, te se uključuje u »Poglavlje X. — Ministarstvo prometa« istog proračuna.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a ima se primjenjivati od 1. siečnja 1943.

U Zagrebu, dne 14. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXIV-941-D.-V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 15. travnja 1943. broj 87.

NAREDBA

ministra oružanih snaga od 14. travnja 1943. Sud. broj 1263-1943 o promjeni i nadopuni provedbene naredbe zakonskoj odredbi o ratnim sudovima

§ 1.

Na kraju § 4. provedbene naredbe ministra hrvatskog domobranstva od 10. srpnja 1942. broj III-2211-1942 zakonskoj odredbi o ratnim sudovima (Narodne novine od 17. srpnja 1942. broj 158) briše se točka i dodaju se rieči: »u slučaju ako bude izrečena smrtna kazna.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 14. travnja 1943.

Ministar oružanih snaga:
Ante Pavelić, v. r.

(Broj: 975-D.V.-1943.

* Narodne novine od 15. travnja 1943. broj 87.

OBJAVA

Ministarstva vanjskih poslova od 8. ožujka 1943. o ratifikaciji hrvatsko-talijanske konvencije u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja kod izravnih poreza od 27. listopada 1941.

Dana 27. listopada 1941. podpisali su u Zagrebu opunomoćenici Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Italije konvenciju u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja kod izravnih poreza.

Konvencija je ratificirana. Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Rimu dana 27. veljače 1943.

Prema članku 18. stavci 2. konvencije, konvencija je stupila na snagu dana 1. ožujka 1943.

Konvencija se ovime proglašuje.*

U Zagrebu, 8. ožujka 1943.

Ministar vanjskih poslova:

Dr. M Lorković, v. r.

(M. P.)

Broj: Pr. 1166-1943.

* Narodne novine od 16. travnja 1943. broj 88., u kojem je broju odtisnut i talijanski tekst konvencije.

KONVENCIJA
između
NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE I KRALJEVINE ITALIJE

u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja kod izravnih poreza

Članak 1.

1. Ova konvencija odnosi se samo na izravne poreze.

2. Izravnim porezima, u smislu ove konvencije smatraju se samo oni porezi, koji se, prema zakonodavstvu svake od dviju Država Ugovornica, odmjeruju izravno na prihod (čisti ili brutto) i na imetak bilo za račun Država Ugovornica, bilo za račun samoupravnih tiela (pokrajina, obćina i t. d.) ili drugih javnih ustanova, pa i u obliku prireza.

3. Izravnim porezima smatraju se:

I. prema hrvatskom zakonodavstvu:

a) poreza na prihod od zemlje (zemljarina);

b) porez na prihod od zgrada (kućarina);

c) porez na prihod od poduzeća, radnja i samostalnih zanimanja (tečevina);

d) posebni porezni dodatak obvezanika tečevine;

e) porez na rente;

f) porez na dobitak poduzeća obvezanih na javno polaganje računa (družtveni porez);

g) dodatni porez (porez na dividende);

h) posebni porezni dodatak obveznika družtvenog poreza;

i) porez na prihod od nesamostalnog rada i zanimanja (službenički porez);

II. Prema talijanskom zakonodavstvu:

a) porez na zemlje (zemljarina);

b) porez na zgrade (kućarina);

c) porez na prihod od pokretnih stvari;

d) porez na poljopriradni prihod;

e) porez na prihod od vriednostnih papira na donosioca;

f) izvanredni progresivni porez na dividende;

g) redovni porez na imetak

h) izvanredni porez na ratne dobitke;

i) izvanredni porez na nagrade članova ravnateljstva (upravnog odbora) i ravnatelja trgovačkih družtava;

l) izvanredni namet od 2% na nadnice,

m) dopunski porez na ukupni dohodak.

Članak 2.

1. Porezi, koji se odmjeruju na nekretnine ili na prihod od istih, odmjerit će se samo u onoj državi, gdje se nalazi nekretnina.

2. Isto pravilo primjenjuje se i na hipotekarne tražbine i njihove prihode.

Članak 3.

1. Porezi na prihod od poduzeća trgovačkih, veleobrtnih, rudarskih i poljopriradnih i od svake slične

djelatnosti, odmjerit će se samo u onoj državi, u kojoj se nalazi sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije), pa i u slučaju kad bi poduzeće vršilo svoju djelatnost na području druge Države Ugovornice, ne imajući u njoj sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije).

2. Pod sjedištem poslovne djelatnosti (eksploatacije), u smislu ove konvencije, smatra se svaki trajni uređaj poduzeća, pomoću kojega poduzeće vrši svoju djelatnost u podpunosti ili djelomično.

3. Ako poduzeće ima po jedno sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije) u obim Državama Ugovornicama, svaka od njih odmjerit će poreze na prihod, koji poduzeće bude imalo na njenom području.

4. Ipak, ako se sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije) nalazi na području jedne od Država Ugovornica, a na području druge samo sjedište poduzeća, koje u stvari nije stvarno administrativno središte, oporezovanje bit će izvršeno jedino na području i u korist države, gdje se nalazi sjedište produktivne eksploatacije.

Ako se pak sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije) nalazi na području jedne od Država Ugovornica, a na području druge samo sjedište poduzeća, koje je u stvari stvarno upravno središte, jedan dio ukupnog čistog prihoda poduzeća doznačit će se stvranom upravnom središtu.

U slučaju spora glede visine ove kvote primienit će se odredba članka 14. ove konvencije.

Članak 4.

Ostali imetak trgovačkih, veleobrtničkih, rudarskih, poljopriradnih i sličnih poduzeća, koji nije obuhvaćen u

članu 2. i 11. ove konvencije, bit će oporezovan porezom na imetak samo u onoj državi, u kojoj se taj imetak nalazi.

Članak 5.

Porezi, kojima su podvrgnuti prihodi od izkorišćivanja poduzeća za pomorsku, riečnu i zračnu plovitbu, podrazumievajući ovdje i one. koji proizlaze iz prodaje karata za pruge, koje ta poduzeća održavaju, odmjerit će se samo u državi, u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave poduzeća uz uvjet, da brodovi i zrakoplovi imaju narodnost te države.

Članak 6.

Prihod od samostalnog rada, podrazumievajući ovdje prihode i slobodnih zvanja (liečnici, odvjetnici, arhitekti, inžinjeri i t. d.), kao i prihod od svakog drugog netrgovačkog zanimanja (znanstveno-umjetničkog, književnog, podučnog i odgojnog) oporezuje se u državi na kojem se području obavlja pojedina djelatnost, koja ove prihode donosi.

Smatrat će se, da postoji vršenje slobodnog zvanja na području jedne Države Ugovornice samo onda, kada odnosna djelatnost na području te države ima stalno sjedište.

Oporezivanje autorskih i patentnih prava bit će predmetom posebnog sporazuma.

Članak 7.

Plaće, nadnice i druge nagrade iste vrsti, oporezuju se u državi, na području koje interesenti vrše djelatnost, iz koje proizlaze ti prihodi.

Ipak, plaće, i slični prihodi državnih činovnika i namještenika (Država Ugovornica, javnih samoupravnih tiela i drugih javnih ustanova), koji vrše svoju službu u inozemstvu, oporezuju se samo u državi, koja plaća te prihode.

Članak 8.

Doživotne rente, kao i mirovine javne i privatne, oporezuju se samo u državi, koja plaća ove prihode.

Članak 9.

Đaci jedne i druge Države Ugovornice, koji borave u drugoj državi samo radi nauka, niesu podvrgnuti porezima na štipendije i pripomoći, koje primaju za svoje uzdržavanje i nauke.

Članak 10.

1. Porezi na tantijeme članova upravnog i nadzornog odbora dioničkih družtava i drugih pravnih osoba, odmjerit će se samo u državi, u kojoj s nalazi sjedište stvarne uprave poduzeća, koje plaća odnosno odobrava tantijeme.

2. Tantijeme, koje nisu gore predviđene, oporezivat će se prema članku 7. ove konvencije.

Članak 11.

1. Ne dirajući u odredbe točke 2. članka 2. ove konvencije, porez na prihod od glavnica i vriednostnih papira odmjerit će samo država dužnika, a porez na imetak odmjerit će samo država vjerovnika.

2. Ako poduzeće ima u obim Državama Ugovornicama sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije) u smislu članka 3. ove konvencije, i ako jedno od ovih sjedišta, u okviru svoje priradne djelatnosti, zaključi zajam ili primi depozit, porez na odnosne kamate odmjerit će država, na čijem se području nalazi sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije), koje je zaključilo zajam ili primilo depozit.

Članak 12.

Kod osobnog oporezivanja, koje obuhvaća cjelokupni prihod porezovnika u svakoj od Država Ugovornica, primjenjivat će se sliedeća pravila:

1. Što se tiče osobnog prihoda, koji proiztiče:

a) od nekretnina;

b) od hipotekarnih tražbina;

c) od trgovine, veleobrta, rudnika, poljoprirada i svake slične djelatnosti;

d) od rada,

primjenjivat će se ista pravila predviđena u predhodnim člancima za stvarni porez na prihode, koji proiztiču iz ovih poreznih temelja.

2. Za svaku drugu vrst prihoda, poimence dividende od dionica, tantijeme, kamate od vriednostnih papira izdanih po javno-pravnim osobama i družtvima, kao i kamate na uloge kod banaka i drugih kreditnih ustanova, oporezivanje će se vršiti u državi, na čijem području porezovnik ima svoj porezni domicil, pod kojim se podrazumieva njegovo stalno prebivalište.

U slučaju, da se ne može odrediti porezni domicil jednog porezovnika, osobni porezi, koji obuhvaćaju

ukupnost njegovih prihoda, određivat će se u državi čiji je on državljanin. Ako porezovnik ima svoj domicil od dviju Država Ugovornica, porez će mu odmjeriti u svakoj državi razmjerno boravku na njenom području u godini, na koju se odnosi oporezivanje.

Boravak porezovnika u nekoj trećoj državi smatrat će se kao da je proveden u državi, čiji je državljanin.

Članak 13.

1. Diplomatski, konzularni i ostali izvanredni predstavnici, činovnici, koji su im dodieljeni, osobe u njihovoj službi ili u službi njihovih činovnika, kao i počastni konzuli, nisu podvrgnuti porezima u državi, kod koje su akreditirani, ukoliko se radi o prihodima dobivenim vršenjem njihovog zvanja; oporezivanje ovih prihoda ostaje državi koja ih je poslala.

2. Odredba točke 1. primjenjivat će se na navedene osobe samo u slučaju, ako su podanici države, koja ih je poslala.

3. Prihodi od uložaka bilo kakove vrsti, koji su određeni za potrebe poslanstava, kao i konzulata u njihovoj službenoj djelatnosti, oprošteni su od poreza do iznosa, koji će se odrediti sporazumno između najviših financialnih oblasti Država Ugovornica.

Članak 14.

Porezovnik, koji dokaže, da mjere poduzete od strane financialne oblasti Država Ugovornica znače za njega dvostruko oporezivanje, može uputiti žalbu državi, čiji je podanik. Ako se prizna opravdanost žalbe, najviša financialna oblast ove države može se sporazumieti s najvišom financialnom oblasti druge države, da se na pravedan način izbjegne dvostruko oporezivanje.

Članak 15.

Da se sprieči dvostruko oporezivanje u slučajevima, koje ne predviđa ova konvencija, kao i u slučajevima, kad se pojave težkoće ili sumnje u tumačenju i primjeni ove, najviše financialne oblasti Država Ugovornica sporazumjet će se posebno.

Članak 16.

Države Ugovornice obvezuju se, da će svojim najvišim financialnim oblastima povjeriti brigu, da urede »ex aequo et bono« svako drugo pitanje, koje bi moglo nastati uslied različitih principa oporezivanja, koji su na snazi u Državama Ugovornicama ili koje bi se uobće moglo postaviti u predmetu izravnih poreza, a koje nije izričito uređeno ovom konvencijom.

Članak 17.

Ova konvencija primjenjivat će se i na poreze odmjerene ili koji će se odmjeriti za poreznu godinu, koja počinje 1. siečnja 1941., bez obzira na odredbe članka 18. ove konvencije.

Članak 18.

Ova će se konvencija ratificirati, a izmjena ratifikacionih povelja bit će izvršena čim prije u Rimu.

Ova konvencija stupit će na snagu prvog dana onog mjeseca, koji sliedi iza izmjene ratifikacionih povelja i ostat će na snazi, dok je ne odkaže jedna od Država Ugovornica. Ako je odkaz usliedio do uključivo 30. rujna. konvencija će prestati vriediti 1. siečnja sliedeće godine; ako naprotiv odkaz usliedi poslije 30. rujna, konvencija će prestati vriediti 1. siečnja sliedeće druge godine.

Ova konvencija sastavljena je u dva izvornika na hrvatskom i talijanskom jeziku. Oba izvornika imaju jednaku valjanost.*

U Zagrebu, dne 27. listopada 1941.

Dr. Mladen Lorković *Raffaello Casertano*

Dr. Vladimir Košak

ZAKLJUČNI PROTOKOL

U času pristupanja podpisivanju konvencije zaključene danas između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Italije radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u predmetu izravnih poreza, sastavljena je sliedeća suglasna izjava, koja čini sastavni dio same konvencije.

1. Nabrajanje izravnih poreza, koji su na snazi u obje Države Ugovornice, sadržano u članku 1. konvencije, nije limitativno.

Sumnje, koje bi se mogle pojaviti u ovom predmetu bit će razjašnjene sporazumom između najviših financialnih oblasti Država Ugovornica.

Najviše financialne oblasti Država Ugovornica izmienit će sporazumno na kraju svake godine, ako bude potrebno, popis izravnih poreza, koji postoje u svakoj državi.

2. Pod sjedištem poslovne djelatnosti (eksploatacije) imaju se razumjeti u smislu članka 3. konvencije, osim

---

* Narodne novine od 16. travnja 1943. broj 88.

sjedišta stvarne uprave poduzeća: filiale (succursali), mjesta proizvodnje, radionice, uredi za kupnju i prodaju, skladišta i druge trgovačke postrojbe, koji imaju karakter stalnog uređaja kao i zastupničtva iste vrsti.

U smislu članka 3. konvencije ima se smatrati, da postoji sjedište poslovne djelatnosti(eksploatacije) onda, kada strano poduzeće radi u drugoj državi:

a) posredstvom činovnika ili namještenika, kojega ono plaća;

b) posredstvom predstavnika, koji je opunomoćen, da izravno obvezuje poduzeće, pa i neovisno od postojanja ugovora u tom predmetu, a napose da podpisuje ugovore u ime poduzeća i onda, ako predstavnik nema punomoći, da primi novac za prodanu robu. Ako strano poduzeće ima u drugoj Državi Ugovornici predstavnika, koji se redovno u stvari ponaša kao opunomoćenik stranog poduzeća, smatra se, da poduzeće ima sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije) u smislu članka 3. konvencije.

U slučaju, da strano poduzeće djeluje u drugoj Državi Ugovornici posredstvom jednog predstavnika, čija je punomoć na temelju ugovora o zastupanju, da samo predlaže poslove poduzeća, koje ima pravo da ih primi ili ne, odobri ili ne i to tako, da se smatra, da su poslovi zaključeni između stranke i poduzeća, a predstavnik imade pravo primiti providbu, kada se posao povoljno završi, smatra se, da u toj državi nema sjedišta poslovne djelatnosti (eksploatacije).

Zauzimanje prestavnika s namjerom, da samo privede kraju već zaključeni posao, ne mienja gore izloženo stanovište.

Postojanje ugovora o službi može se dokazati glavnim i sporednim znakovima (indicijama).

A) Glavni znakovi (indiciji) su sliedeći:

a) činjenica, da strano poduzeće snosi upravne troškove posrednika, osobito najamnine prostorija;

b) činjenica, da posrednik zastupa samo jedno strano poduzeće.

B) Sporednim znakovima (indicijama) smatrat će se:

a) činjenica, da posrednik u ime poduzeća, koje zastupa, podnosi molbe radi dobivanja uvoznih dozvola;

b) činjenica, da posrednik izravno i redovno posreduje kod ubiranja i prienosa navjere poduzeća, koje zastupa ili vrši reklame za to poduzeće;

c) činjenica, da posrednik upotrebljava tiskanice s naslovom poduzeća, koje zastupa, kao i ostale vanjske znakove.

Postojanje ugovora o službi u slučaju sumnje, moći će se utvrditi sticajem jednog glavnog sa više sporednih znakova (indicija).

Samo se po sebi razumije, da će državne financialne oblasti, gdje djeluje predstavnik, imati ovlast nadzirati način rada spomenutog predstavnika i primieniti načela, koja se odnose na glavne i sporedne znakove (indicije). U slučaju da se utvrdi putem znakova (indicija), da predstavnik radi kao opunomoćenik poduzeća protivno utvrđenim utanačenjima ugovora, smatrat će se, da postoji sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije).

U slučaju, da je neka osoba ili neko određeno družtvo izključivi uvoznik proizvoda nekog poduzeća iz druge Države Ugovornice, ne može se iz same te činjenice zaključiti, da strano poduzeće ima sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije) u drugoj državi.

Države Ugovornice sporazumne su, da se pod sjedištem poslovne djelatnosti (eksploatacije), u smislu članka 3. konvencije, ne smatra podržavanje običnih poslovnih veza pomoću jednog predstavnika, koji je podpuno samostalan.

Isto su tako sporazumne, da se izložba uzoraka ne smatra sjedištem poslovne djelatnosti (eksploatacije), pod uvjetom, da se uzorci ne prodaju.

Najviše financialne oblasti jedne i druge Države Ugovornice pridržavaju si pravo, da izravno odrede na drugi način oporezivanje zrakoplovnih poduzeća, nego je to predviđeno u članku 5. konvencije.

Transfer prihoda k središnjici, postignutih u Hrvatskoj po sjedištu poslovne djelatnosti (eksploatacije) talijanskog poduzeća, ne podleži dodatnom porezu (porezu na dividende). Isto pravilo vriedi za transfer prihoda k središnjici, postignutih u Italiji po sjedištu poslovne djelatnosti (eksploatacije) hrvatskog poduzeća, ako u Italiji bude uveden sličan porez.

Države Ugovornice sporazumne su, da režijski troškovi sjedišta stvarne uprave padaju djelomično na teret sjedišta poslovne djelatnosti (eksploatacije) u drugoj Državi Ugovornici.

U pogledu osoba, koje nisu pripadnici ni jedne od dviju Država Ugovornica, najviše financialne oblasti Država Ugovornica razpravit će putem posebnih utanačenja pojedine slučajeve u svrhu, da bi se izbjeglo dvostruko oporezivanje. Osobito će se pri tom uzeti u obzir pripadnici onih država, koje su sa Državama Ugovornicama podpisale konvenciju radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja.

Bez obzira na odredbe članka 17. konvencije, primjena konvencije počam od 1. siečnja 1941. godine do njenog stupanja na snagu, ne daje pravo na povratu poreza, koji je već naplaćen za ovaj vremenski razmak.

Rađeno u dvostrukom izvorniku, na hrvatskom i talijanskom jeziku. Oba izvornika imaju jednaku valjanost.*

U Zagrebu, dne 27. listopada 1941.

Dr. Vladimir Košak *Raffaello Casertano*

Dr. Mladen Lorković

---

* Narodne novine od 16. travnja 1943. broj 88.

ZAKONSKA ODREDBA*
o kaznenom postupku pred jedinstvenim vojnim sudovima

I. ODSJEK
UVODNE ODREDBE

§ 1.

(1) Za sudovanje pripadnicima pojedinih sastava oružanih snaga o svim kažnjivim činima mogu se odredbom Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske osnovati jedinstveni vojni sudovi.

(2) Za postupak pred sudovima, navedenima u prvoj stavci, vriede propisi ove zakonske odredbe.

§ 2.

Odredbom o osnivanju jedinstvenog vojnog suda Poglavnik imenuje sudbenog glavara odnosno višeg sudbenog glavara u smislu propisa ove zakonske odredbe.

II. ODSJEK
OBĆE ODREDBE

§ 3.

(1) Vojno sudovanje je osobito važno sredstvo za održavanje stege u vojsci. Svrha je postupka vojnih sudova, da se za kažnjive čine što brže izreče pravedna i stroga kazna.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 28. travnja 1943. broj 96.

(2) Izricanje kazne ima usliediti što brže nakon počinjenog kažnjivog čina. Da bi se postigla ova svrha, ima častnik sudac prije donošenja svake odluke, koja bi mogla otegnuti postupak, razmisliti, da li je ono, što je on odlučio, zaista neobhodno potrebno provesti za pravilno prosuđenje stvari, te da li se možda ne bi okolnost, za koju mu se čini, da je treba razjasniti, mogla isto tako na samoj glavnoj razpravi razbistriti ili da li možda ta okolnost, kao okolnost manje i sporedne važnosti, ne bi mogla ostati uobće i neizpitana.

(3) Kao sredstvo za održavanje vojničke stege, postizava kazna, izrečena po vojnom sudu, svoju svrhu samo onda, ako je tako stroga, da zaista može imati utjecaja na održavanje vojničke stege. Kazna mora druge, koji su skloni da počine iste takve ili slične kažnjive čine, svojom strogošću tako zastrašiti, da odustanu od izvršenja tih kažnjivih čina. Ovoj svrsi zastrašivanja treba sudac kod odmjerivanja kazne pridati veću važnost, nego svim olakšavajućim okolnostima, koje možebitno proizlaze iz same osobe počinitelja ili pak iz okolnosti, pod kojima je kažnjivi čin počinjen. Pravednom se može smatrati samo takva osuda, koja odgovara i vojnim potrebama.

§ 4.

O važnosti pojedinih propisa postupnika

(1) U svakom slučaju imaju se strogo primjenjivati sliedeći propisi postupnika:

1. Glavna razprava održava se pred viećem, sastavljenim od tri sudca, koji su pripadnici oružanih snaga.

2. Obtuženi mora biti na samoj glavnoj razpravi preslušan o obtužbi i mora mu se dozvoliti, da on ima

posljednju rieč, ukoliko ne predleži koji od slučajeva, predviđenih u § 41., st. (2) ili (4).

3. Osuda ima biti donesena većinom glasova, pismeno sastavljena i obrazložena.

4. Osuda mora biti potvrđena po zapovjedniku, koji je prema § 59. nadležan za potvrdu osude.

(2) Od ostalih propisa postupnika može se prema savjestnoj ocjeni odstupiti osobito onda, kad se od toga može očekivati brži završetak postupka.

(3) Kad u ovoj zakonskoj odredbi nema posebnih propisa, način postupanja određuje sudbeni glavar ili sud prema svojoj najboljoj ocjeni.

III. ODSJEK

ORGANI VOJNOG SUDOVANJA

§ 5.

Sudbeni glavar

(1) Sudbeni glavar rukovodi vojno-sudbenim postupanjem. On je nadležan za donošenje svih važnih odluka u postupku, osim onih, koje se donose na glavnoj razpravi.

(2) Radi ubrzanja postupka, ukoliko sudbeni glavar inako ne odredi, obćenito su ovlašteni sudbeni častnici:

a) provesti izvide bez formalne odluke sudbenog glavara;

b) pismeno ili ustmeno podizati obtužbu;

c) odrediti, koja se dokazala imaju dobaviti na glavnu razpravu;

d) odrediti mjesto i vrieme za provedbu glavne razprave;

e) odrediti sudce za glavnu razpravu;

f) odrediti zastupnika obtužbe;

g) pozvati branitelja.

(3) Častnik sudac izrađuje osnove odluka, koje donosi sudbeni glavar.

(4) Sudbeni glavar je ovlašten, da u svako vrieme traži obaviesti o stanju postupka i da donosi odluke, koje smatra prakladnima za daljnje vođenje postupka.

(5) Predpostavljenici sudbenog glavara ovlašteni su ovome naložiti, da se stanovita iztraga povede ili nastavi, odnosno, da se podigne obtužba. Inače ne smiju zahvaćati u tok postupka.

(6) U slučaju spriečenosti sudbenog glavara njegova ovlast prelazi na njegova zamjenika.

§ 6.

Častnici sudci

(1) Sudu dodieljeni častnici sudci stručni su voditelji sudbenog postupanja. U izvidima djeluju kao sudci iztražitelji, a na glavnoj razpravi kao voditelji glavne razprave ili kao zastupnici obtužbe. Oni međusobno razdjeljuju posao prema razporedu, odobrenom po sudbenom glavaru, ukoliko nisu u pojedinom slučaju izuzeti, odnosno ukoliko sudbeni glavar u pojedinom slučaju drugčije ne odluči.

(2) Najstariji častnik sudac vrši službeni nadzor nad osobljem suda i odgovoran je za pravilno odvijanje poslova.

(3) Častnici sudci savjetuju sudbenog glavara kod donošenja njegovih odluka. Oni su dužni izvršivati njegove naloge ukoliko nisu članovi vieća na glavnoj razpravi, supodpisuju njegove odluke, osim odluke o potvrdi osuda i o ovršenju kazne i time preuzimaju suodgovornost za zakonitost ovih odluka.

(4) Ako častnik sudac drži, da koja odluka sudbenog glavara nije na zakonu osnovana, stavit će svoje primjetbe. Ako sudbeni glavar ove primjetbe ne uvaži, častnik sudac zabilježit će svoje primjetbe u spisu. U tom slučaju sudbeni glavar snosi sam odgovornost.

(5) Pričuvni častnici, koji su osposobljeni za sudačku službu, izjednačeni su u pravima i dužnostima s djelatnim častnicima sudcima. Gdje se u ovoj zakonskoj odredbi govori o častnicima sudcima, razumievaju se tu i pričuvni častnici, osposobljeni za sudačku službu.

(6) U slučaju potrebe častnike sudce mogu zamieniti drugi častnici.

§ 7.

Sudbeno vieće

(1) Sudbeno vieće sastoji se od trojice sudaca pripadnika oružanih snaga, i to: od jednog častnika sudca kao voditelja razprave i od dvojice prisjednika.

(2) Voditelj razprave može umjesto častnika sudca u slučaju potrebe biti i koji drugi častnik. Voditelj razprave ujedno je i predsjedatelj vieća. Njegovo je mjesto u sredini između obojice prisjednika.

(3) Jedan od prisjednika treba po mogućnosti da bude stožerni častnik ili satnik, a u svakom slučaju po činu stariji od obtuženika. Drugi prisjednik treba da

bude po mogućnosti istog čina i striliša kao i obtuženi.

(4) Prisjednici se po mogućnosti imaju birati iz postrojbe ili sastava, kojem pripada obtuženi, ukoliko proti tome ne postoje kakvi razlozi.

§ 8.

Pomoćno osoblje

1() Poslove ovjerovljavanja izprava, vođenja zapisnika na glavnim razpravama, pisarnice i pismohrane obavlja, a upravu blagajne vrši, posebno određeni pripadnik oružanih snaga, čina dočastničkog ili častničkog. Pisarničke poslove obavljaju pripadnici oružanih snaga čina dočastničkog ili bez čina.

(2) Pomoćno osoblje suda podređeno je službenom nadzoru i stegovnoj vlasti najstarijeg častnika sudca. Kod nastupa službe dužan je najstariji častnik sudac pomoćnom osoblju naložiti najstrože čuvanje službenih tajna.

IV. ODSJEK

NADLEŽNOST

§ 9.

Obća nadležnost

(1) Jedinstveni vojni sud nadležan je za sve kažnjive čine pripadnika vojnog sastava, za koji je određen, uključivši i pratnju sastava, bez obzira na to da li bi kažnjivi čin inače podpadao pred ratni ili pred koji drugi sud.

(2) Za kažnjive čine, koje pripadnik sastava ili njegove pratnje počini prije nego je sastavu pripao, ostaju i dalje nadležni dotadanji sudovi.

(3) U slučaju, ako koji pripadnik izpadne iz svojega sastava, ili iz sastava pratnje, sud toga sastava ostaje i dalje nadležan za sve kažnjive čine, koje je ovaj počinio, dok je bio pripadnik sastava. Sudbeni glavar je ipak ovlašten, da ovakve predmete ustupi na postupak inače nadležnom sudu, ukoliko vojni obziri ne bi tražili, da osudu izreče vojni sud bivšeg njegova sastava.

§ 10.

Posebna nadležnost

(1) Vojni sud sastava ostaje nadležan i u slučaju, ako jedan dio sastava prolazno bude dodieljen drugom zapovjedničtvu.

(2) Ako među vojnim sudovima raznih sastava nastane sukob o nadležnosti, tada je nadležan onaj sud, koji je bio prvi o kažnjivom činu službeno izviešćen.

(3) Sukobe o nadležnnosti po mogućnosti treba izbjegavati. Sukobe o nadležnosti između pojedinih sudbenih glavara rješava njihov zajednički nadređeni zapovjednik.

§ 11.

Nadležnost na području podhvata

(1) Vojni sud sastava nadležan je također i za kažnjive čine, počinjene na području njegova podhvata, ako su počinjeni:

a) po građanskim osobama, koje nisu njemački ili talijanski državljani;

b) po pripadnicima hrvatskih oružanih snaga, i ako nisu pripadnici toga sastava.

(2) Sudbeni glavar odredit će kazneni progon protiv osoba, navedenih u st. (1), ako to traži potreba ratnog vodstva. On može kazneni progon svakodobno prepustiti za to inače nadležnom sudu.

§ 12.

Ustupanje postupka građanskim sudovima i oblastima

Kod kažnjivih čina, koji predstavljaju samo povrede kaznenog zakona, dakle ne i povrede vojno-kaznenih propisa, može sudbeni glavar vođenje postupka ustupiti građanskim sudovima i oblastima:

1. kad su u kažnjivom činu sudjelovali i okrivljeni, koji podpadaju pod građanske sudove kao počinitelji, sudionici, pomagači, podticatelji ili prikrivači, ili su s okrivljenima, koji podpadaju pod vojne sudove, počinili kažnjive čine jedni prema drugima.

2. kad su u pitanju kažnjivi čini iz poreznih, carinskih, deviznih ili drugih gospodarskih ili rizničkih propisa ili iz redarstvenih, lovačkih ili ribolovnih ili njima pravno srodnih propisa.

§ 13.

Nenadležnost ostalih sudova

Ako je prema prednjim propisima nadležan vojni sud kojeg sastava, tada su sudovi oružanih snaga i ratni sudovi kao i svi ostali sudovi nenadležni.

V. ODSJEK
TOK POSTUPKA

I. DIO
POSTUPAK DO GLAVNE RAZPRAVE

§ 14.

Prijava o kažnjivom činu

(1) Svaki predpostavljeni, koji ima pravo stegovnog kažnjavanja unutar sastava, za koji postoji novoosnovani vojni sud, dužan je bezodvlačno o svakom kažnjivom činu svojih podređenih izviestiti vojni sud uz navod činjeničnog stanja i dokazala.

(2) Prijava ima po mogućnosti sadržavati sliedeće podatke, ukoliko se prikupljanjem ovih ne bi podnošenje prijave odugovlačilo:

1. ime i prezima okrivljenika, čin, postrojbu ili ustanovu, kojoj okrivljenik pripada, mjesto i nadnevak rođenja, da li je oženjen. koje je vjere, boravište u građanstvu i oznaku vremena, od kada je na vojnoj službi;

2. opis kažnjive radnje t. j. kada, gdje, na koji način i pod kojim je okolnostima kažnjivi čin počinjen i koje je posljedice prouzročio;

3. dokazala, da je kažnjivi čin počinjen i da ga je okrivljeni počinio, odnosno da se ukazuje sumnjivim, da ga je počinio; napose ime, prezima i prebivalište svjedoka, uz naznaku kojoj postrojbi ili ustanovi pripadaju, ako su svjedoci vojne osobe;

4. ocjenu okrivljenog od strane njegova stegovnog predpostavljenika s obzirom na njegov značaj, tjelesnu izdržljivost, a osobito s obzirom na njegovu vojničku sposobnost, vojničko znanje i djelovanje, kao i s obzirom na njegovo dosadašnje vojničko vladanje;

5. navod, da li je i kada je okrivljeni u ime predhodne mjere uhićen, ako jest, gdje se nalazi u pritvoru (§ 38.).

(3) Ukoliko je moguće, da okrivljeni bude odmah preslušan ili da budu preslušani svjedoci ili vještaci, dužan ih je njihov stegovno predpostavljeni sam preslušati, a zapisnike priložiti prijavi.

(4) Prijavu treba najbržim putem, po mogućnosti neposredno odaslati vojnom sudu sastava. Održavanje službenog puta nije potrebno. Ukoliko je moguće, ima se službenim putem priepis prijave odaslati zapovjedniku divivzije.

(5) Zapovjednik sastava, za koji je osnovan posebni vojni sud, ima se pobrinuti, da svi častnici njegova sastava budu upućeni u dužnosti, spomenute u st. (1) do (4), mora paziti, da stegovni predpostavljenici ovim dužnostima najstrože udovoljavaju, osobito dužnosti za najbrže podnašanje prijava.

§ 15.

Postupak s prijavom kod suda

(1) Čim stigne prijava sudu, častnik sudac, kojem je predmet dodieljen u rad, izpituje:

a) da li su radi razjašnjenja stvari potrebni još kakvi izvidi. Ukoliko se pojedine okolnosti, koje nisu podpuno razjašnjene, mogu razjasniti na samoj glavnoj razpravi, nije o tim okolnostima potrebno provađati izviđanja, koja bi odugovlačila održanje glavne razprave;

b) da li se uobće ima pokretati sudbeni postupak iz razloga, što ne predleži sudbeno kažnjivi čin ili što se ovaj ne može dokazati;

c) da li su krivnja počinitelja i posljedice čina tako neznatne naravi, da se sudbeno postupanje ne pokazuje potrebnim;

d) da li bi se predmet mogao riešiti kaznenom odredbom, ako smatra, da je za počinjeno djelo primjerena kazna oduzeća slobode od najviše šest mjeseci;

e) da li je predmet prikladan za glavnu razpravu, u kom slučaju se odmah podiže obtužba.

(2) Častnik sudac treba nadalje izpitati, da li se okrivljeni, koji je u ime predhodne mjere uhićen, ima i nadalje zadržati u pritvoru, odnosno da li se ima protiv okrivljenog, koji se nalazi na slobodi, odrediti pritvor.

A. IZVIDI

§ 16.

Obće odredbe

(1) Ako častnik sudac smatra izvide neobhodno potrebnima, ima ih kao sudac iztražitelj odmah žurno provesti. Može provesti sve vrsti dokaza, a svjedoke vještake i tumače i zaprisegnuti, ako to smatra potrebnim. Njegove radnje smatraju se sudbenim radnjama, a zapisnik i njegovim podpisom utvrđeni dokazi, mogu se na glavnoj razpravi bez ograničenja upotriebiti.

(2) Sve javne oblasti, svi stegovni predpostavljenici kao i sve ustanove oružanih snaga, dužne su udovoljiti zamolnicama častnika sudca za poduzimanje pojedinih mjera ili za obavu izvida i njega o tome izviestiti. Častnik sudac ne će nepotrebno zamolnicama priključivati sudbene spise.

(3) Častnik sudac silom zakona nije nikad izključen od vršenja dužnosti sudca iztražitelja; njegovo izključenje ne može ni okrivljeni tražiti. Okolnosti, koje bi mogle dati povoda sumnji u njegovu nepristranost, ima sam sudac iztražitelj iznieti sudbenom glavaru, koji odlučuje, da li će on u dotičnoj stvari i dalje vršiti dužnost sudca iztražitelja.

(4) Izvidi se provađaju samo u toliko, koliko je potrebno, da se donese koja od odluka, naznačenih u § 15. sl. b) do e).

§ 17.

Poziv i dolazak na preslušanje

(1) Okrivljeni, svjedoci i vještaci pozivaju se na preslušanja, i to: pripadnici oružanih snaga putem njihova neposrednog zapovjedničtva ili neposrednog stegovnog predpostavljenika; ostale osobe putem zapovjedničtva, kod kojega se nalaze. Upućivanje na preslušanje izvršuje zapovjedničtvo, koje je za to zamoljeno.

(2) Propis st. (1) ne izključuje neposredni poziv građanskih osoba, ako se to pokaže uputnim.

§ 18.

Preslušanje Poglavnika

Poglavnik određuje, da li će se i u kojem će se obliku očitovati kao svjedok.

§ 19.

Preslušanje viših državnih organa

Ukoliko nije dovoljno službeno očitovanje, ministri i častnici na položaju zapoviedajućeg generala preslušavaju se u njihovu uredu ili u mjestu boravka.

§ 20.

Preslušanje činovnika

(1) Činovnici, bivši činovnici, osobe, koje su zaposlene ili su bile zaposlene kao namještenici koje oblasti, kao i osobe, koje su radi probitaka zemaljske obrane obvezane po kojoj oblasti ili po nalogu koje oblasti na čuvanje službene tajne, mogu o činjenicama, na koje se odnosi njihova dužnost čuvanja tajne, biti preslušani kao svjedoci samo s pristankom njihova službenog predpostavljenika ili pak njihova najvišeg predpostavljenika.

(2) Ako nemaju predpostavljenika, pristanak daje oblast u kojoj vrše službu ili u kojoj su službi vršili. Za preslušanje ministra potreban je pristanak Poglavnika.

§ 21.

Preslušanje pripadnika oružanih snaga

Pripadnici oružanih snaga ili bivši pripadnici oružanih snaga, mogu o činjenicama, za koje postoji njihova obveza na čuvanje službene tajne biti preslušani samo s pristankom njihove vojničke oblasti, koja im je predpostavljena ili im je kao posljednja bila predpostavljena.

§ 22.

Pristanak na preslušanje

Pristanak na preslušanje može se u slučajevima §§ 20. i 21. uzkratilti samo onda, ako bi izkaz mogao imati štetnih posljedica za sigurnost Nezavisne Države Hrvatske ili ako bi se time ozbiljno ugrozilo ili osjetljivo otežčalo izvršenje javnih zadataka.

§ 23.

Blagodat uzkrate svjedočenja

(1) Pravo uzkrate svjedočenja imaju:

1. neograničeno:

a) zaručnik ili zaručnica, te ženitbeni drug okrivljenika, potonji i u slučaju, kad ženitbeni savez više ne postoji,

b) onaj, koji je s okrivljenim u rodbinstvu u izravnoj lozi ili u pobočnoj lozi do četvrtog stupnja, odnosno u tastbini, a u potonjem slučaju, i onda, kad ženitba, na kojoj se tastbina temelji, više ne postoji, zatim onaj, tko je s okrivljenim u odnosu poočimstva.

2. ograničeno:

a) svećenici o onome, što im je izpoviedeno ili inače prilikom dušobrižničke dužnosti pod uvjetom šutnje, povjereno;

b) branitelji o onome, što im je kao takvima povjereno;

c) svjedoci o onom pitanju, na koje bi istiniti odgovor mogao imati posljedicu sudbeno-kazneni progon protiv njih ili protiv osoba, koje su s njima u odnosu, navedenom u toč. 1.

(2) Osobe, navedene u toč. 2. pod a) i b) ne mogu uzkratiti svjedočanstvo, ako su oslobođene od obveze čuvanja tajne.

§ 24.

Prisilne mjere protiv svjedoka

Protiv svjedoka, koji se krati udovoljiti zakonskim svjedočkim dužnostima, može se izreći kazna oduzeća

slobode do šest mjeseci. Odluku o tome donosi izvan glavne razprave sudbeni glavar, a na glavnoj razpravi vieće.

§ 25.

Vještaci

Propisi o svjedocima shodno se primjenjuju i na vještake.

§ 26.

Pristojbe svjedoka i vještaka

Pristojbe građanskih svjedoka i vještaka dosuđuje vieće odnosno sudac iztražitelj prema slobodnoj ocjeni.

§ 27.

Prisega

(1) Ako je potrebno da svjedoci polože prisegu, polažu je nakon preslušanja. Tumači i vještaci polažu prisegu prije tumačenja ili vještačenja.

(2) Prisega glasi:

1. za svjedoke: »Prisižem Bogu Svemogućemu i Sveznajućemu, da sam po najboljem svojem znanju izkazao čistu istinu i da ništa nisam prešutio. Tako mi Bog pomogao!«

2. za vještake: »Prisižem Bogu Svemogućemu i Sveznajućemu, da ću svoje mišljenje dati nepristrano i po najboljem znanju i savjesti. Tako mi Bog pomogao!«

3. za tumače: »Prisižem Bogu Svemogućemu i Sveznajućemu, da ću vjerno i savjestno prevoditi. Tako mi Bog pomogao!«

(3) Osoba, koja polaže prisegu, izgovara rieči prisege za častnikom sudcem podigavši pri tom tri prsta desne ruke.

(4) Pripadnici islamske vjeroizpoviesti izgovaraju za častnikom sudcem rieči prisege stavljajući pri tom desnu ruku na srdce.

(5) Niemi polažu prisegu tako, da izpišu i podpišu obrazac prisege prema st. (2). Ako nisu pismeni polažu prisegu s pomoću tumača znakovima.

§ 28.

Preslušni zapisnik

(1) Vođenje zapisnika u izvidnim radnjama nije neobhodno potrebno. Dostatno je, da se u spisima zabilježi posljedak izvida ili preslušavanja i da ovu zabilježku podpiše sudac iztražitelj.

(2) Ako se može predmievati, da će okrivljeni, svjedoci ili vještaci biti spriečeni pristupiti na glavnu razpravu, ili ako se svjedoci i vještaci zaprisižu, onda se o tome sastavlja zapisnik. U zapisniku naznačit će se mjesto i dan preslušanja, imena osoba, koje sudjeluju kod preslušanja, i izkaz preslušanog. Zapisnik će se pročitati osobama, koje sudjeluju kod uredovanja ili će im se dati, da ga same pročitaju i da ga podpišu. Dozvoljava se upotreba uobičajenog brzopisa.

(3) Da li će se kod toga upotriebiti perovođa, odlučuje sudac iztražitelj.

§ 29.

Posebne mjere u izvidima

(1) Predmeti, koji su važni kao dokazno sredstvo u kaznenom postupku, kao i predmeti, koji se imadu oduzeti ili uništiti, mogu se zaplieniti.

(2) Radi utvrđenja činjenica, koje su od važnosti za kazneni postupak, dozvoljeno je, da se pregleda tielo okrivljenika i da se izpita njegovo duševno stanje. Kod ostalih osoba smije se to bez njihova pristanka učiniti samo onda, kad je to za ustanovljenje istine neobhodno potrebno.

(3) Tjelesni zahvati, koji se prema pravilima liečničke znanosti poduzimaju u svrhu iztrage. mogu se poduzeti bez pristanka odnosne osobe, ako su neobhodno potrebni za pronalaženje materialne istine, a nema bojazni, da će prouzročiti kakve štetne posljedice po zdravlje te osobe.

(4) Ako se promatranje duševnog stanja obtuženoga u bolnici ukazuje nedostatnim, može ovaj biti smješten u bolnicu za duševne bolesti radi promatranja njegova duševnog stanja, ako to liečnički vještak smatra potrebnim, ali najviše za vrieme od dva mjeseca.

(5) Potrebne odluke prema st. (1) do (4) donosi sudbeni glavar ili sudac iztražitelj. Dozvoljena je upotreba neposrednih prisilnih sredstava.

B. OBUSTAVA SUDBENOG POSTUPKA

§ 30.

(1) Ako se odmah nakon primitka prijave ustanovi, da ne predleži sudbeno kažnjiv čin, ili da se čin ne može dokazati, tada odlučuje sudbeni glavar, da se sudbeni postupak ne će pokretati.

(2) Ako se prema posljedku izvida ustanovi, da ne predleži sudbeno kažnjiv čin, ili da se ovaj ne može dokazati, tada sudbeni glavar odlučuje, da se postupak obustavi.

(3) Odluke prema st. (1) i (2) imaju biti kratke, sastavljene na način, koji je vojnicima lako shvatljiv i obrazložene. Takve odluke dostavit će se službenim putem onom stegovnom predpostavljeniku, koji je podnio prijavu.

(4) Odluke, donesene prema st. (1) i (2), može sudbeni glavar naknadno izmieniti iz važnih razloga.

C. ODUSTANAK OD SUDBENOG PROGONA U OSOBITO LAKIM SLUČAJEVIMA

§ 31.

(1) Ako je krivnja počinitelja neznatna, a posljedice čina nisu težke, može sudbeni glavar odustati od sudbenog progona. Uz iste predpostavke može sudbeni glavar postupak predbježno odgoditi do tri mjeseca, da se tako pruži prilika okrivljenome, da svojom hrabrošću dokaže, da je zavriedio, da se postupak konačno obustavi.

(2) Odustane li sudbeni glavar od sudbenog progona ili pak progon predbježno ili konačno obustavi, tada može predmet ustupiti stegovnom predpostavljeniku okrivljenoga radi stegovnog kažnjavanja.

(3) Sudbeni glavar može odustati od sudbenog progona za stanoviti kažnjivi čin i u slučaju, ako kazna, što bi je okrivljeni za taj čin zaslužio s obzirom na težinu kazne, koja je okrivljenome za drugi neki kažnjivi čin već pravomoćno dosuđena, ili koja se za drugi kažnjivi čin može očekivati, ne bi uobće dolazila u obzir.

(4) Odluku prema st. (1) i (3) može sudbeni glavar iz važnog razloga naknadno izmieniti, pa i u slučaju, ako je okrivljeni već prema st. (2) za taj čin stegovno

kažnjen. Stegovna se kazna u tom slučaju, u koliko je izdržana, ima okrivljenome uračunati u izrečenu sudbenu kaznu.

D. KAZNENA ODREDBA

§ 32.

Predpostavke i sadržaj kaznene odredbe

(1) Sudbeni glavar može novčane kazne ili kazne oduzeća slobode najviše do šest mjeseci izreći pismenom kaznenom odredbom.

(2) U kaznenoj odredbi mora biti označen kažnjivi čin, navedeni propisi kaznenog zakona, te izneseni dokazi uz napomenu, da je kaznena odredba ovršiva, ako okrivljeni u roku od tri dana (§ 33.) ne uloži prigovor. U kaznenoj odredbi mora nadalje biti naznačeno, gdje se imade prigovor uložiti.

(3) U kaznenoj odredbi mora nadalje biti naznačena i odluka o ovršenju kazne, za slučaj, da kaznena odredba postane pravomoćna (§ 69.). Ako kaznena odredba ne sadržava i odluku o ovršenju kazne, sudbeni glavar odlučuje o ovršenju kazne posebnom odlukom, Odluka o ovršenju kazne može se naknadno iz važnih razloga izmieniti.

§ 33.

Priobćenje kaznene odredbe i ulaganje prigovora

(1) Kaznenu odredbu priobćuje okrivljenom njegov prvi stegovni predpostavljenik ili častnik sudac, odnosno po njima zamoljeni drugi častnik, ustmeno. Kaznena odredba može se i pismeno priobćiti.

(2) Okrivljeni može do izmaka trećeg dana, koji sliedi iza dana priobćenja, pismeno ili ustmeno kod suda, kod svojeg prvog stegovnog predpostavljenika ili kod častnika, koji mu je kaznenu odredbu priobćio, uložiti prigovor proti ove. Prigovor mora biti obrazložen.

(3) Okrivljeni se može odreći prigovora prije izmaka roka za ulaganje prigovora.

§ 34.

Izvješće o priobćenju, o prigovoru i o odreknuću

(1) Onaj, koji je priobćio kaznenu odredbu, ima bezodvlačno nakon izmaka roka za ulaganje prigovora javiti sudu dan priobćenja kaznene odredbe, te da li je, kada je i s kojim obrazloženjem okrivljeni uložio prigovor. Onaj, koji je samo prigovor primio, a nije i kaznenu odredbu priobćio, po mogućnosti će utvrditi, kada je kaznena odredba priobćena i podniet će izvješće prema propisu prve rečenice. Ako je okrivljeni spriečen da uloži pravodobno prigovor, navest će se to u izvješću.

(2) Onaj, koji je primio odreknuće od ulaganja prigovora, javit će to smjesta sudu.

§ 35.

Postupak kod pravodobno uloženog prigovora

(1) Uloži li okrivljeni pravodobno prigovor, kaznena odredba smatra se obtužnicom, te se imade smjesta provesti glavna razprava, ukoliko sudbeni glavar ne povuče kaznenu odredbu. Sudbeni glavar može prije donošenja odluke odrediti nadopunu iztrage.

(2) Sud nije ni u kojem pogledu vezan na činjeničnu i pravnu ocjenu kažnjivog čina, kakva je navedena u kaznenoj odredbi, a isto tako niti na visinu u kaznenoj odredbi, određene kazne.

§ 36.

Postupak s prigovorom, koji nije pravodobno uložen

(1) Ako okrivljeni do izmaka roka za prigovor ne uloži prigovor, ili ako ga uloži prekasno, kaznena odredba postaje pravomoćna i ovršiva.

(2) Prigovor, koji okrivljeni uloži prekasno, ali bez svoje krivnje, smatrat će se pravodobno uloženim.

E. OBTUŽBA

§ 37.

(1) Ako je predmet prikladan za glavnu razpravu, a ne predleži ni jedan od slučajeva, navedenih u § 15. st. (1) sl c) i d), častnik sudac, koji je predmet imao u radu, sastavit će pismenu obtužnicu. Obtužnica ima sadržavati kažnjivi čin, propis kaznenog zakona, koji se ima primieniti, i po mogućnosti dokazna sredstva.

(2) Častnik sudac podpisuje obtužnicu ili sam uz dodatak: »Po nalogu sudbenog glavara«, ili je predlaže na supodpis sudbenom glavaru. Ovo posljednje usliedit će, ako se time ne će otegnuti određivanje glavne razprave, a sudbeni glavar nije inako odredio.

(3) Sastavljanje pismene obtužnice izostat će, te će je zastupnik obtužbe na glavnoj razpravi ustmeno iznieti, ako se time omogućuje brže održanje glavne razprave.

(4) Priobćenje obtužnice okrivljeniku izvršuje se pred glavnom razpravom dostavom odpravka obtužnice ili pročitanjem i uručenjem odpravka, a na glavnoj razpravi pročitanjem ili ustmenim iznašanjem po st. (3). Radi načina priobćenja obtužnice ne smije se po mogućnosti otegnuti određivanje glavne razprave.

(5) Sudbeni glavar može povući obtužbu prije glavne razprave, ako se naknadno ustanovi, da predleži koji od slučajeva u § 15. st. (1) sl. b) i c).

(6) Sudbeni glavar može, ako je to svrsishodno, zamoliti drugog sudbenog glavara, da njegov sud provede postupak.

F. UHITBENI NALOG

§ 38.

(1) Stegovni predpostavljenik može predhodno narediti uhićenje i pritvor okrivljenika, ako to traže vojni obziri ili svrha iztrage, osobito ako postoji pogibelj, da će okrivljeni iztragu osujetiti, otežati ili da će pobjeći. Uz iste predpostavke može i častnik sudac predhodno narediti uhićenje i pritvor okrivljenika.

(2) Do odašiljanja prijave sudu može stegovni predpostavljenik predhodno uhićenje i pritvor opozvati, ako su odpale predpostavke, radi kojih su uhićenje i pritvor naređeni.

(3) Nakon što je predmet predan sudu, odlučuje o ukinuću pritvora ili o njegovu daljnjem trajanju sudbeni glavar. Častnik sudac je ovlašten i bez naloga sudbenog glavara narediti daljnje trajanje pritvora, ako je u izgledu, da će u najskorije vrieme usliediti glavna razprava ili biti izdana kaznena odredba.

(4) Produljenje predhodnog pritvora, kao i uhićenje i stavljanja u pritvor okrivljenika, koji se nalazi na slobodi, naređuje sudbeni glavar pismenim uhitbenim nalogom. Uhitbeni nalog može se izdati, ako protiv okrivljenika predleži temeljita sumnja, da je počinitelj, i ako to vojni obziri ili svrha iztrage zahtievaju. Uhitbeni nalog sadržavat će naredbu o uhićenju i razloge, zbog kojih se okrivljeni ima staviti u pritvor. Uhitbeni nalog priobćit će se okrivljeniku. Potrebne mjere za izvršenje pritvora određuje častnik sudac.

(5) Sudbeni glavar povući će uhitbeni nalog, ako za nj više ne predleže zakonske predpostavke ili ako se iz kojeg drugog razloga ne pokazuje više potrebnim. Ako bude obtuženi na glavnoj razpravi oslobođen od obtužbe, može sud ukinuti uhitbeni nalog, ako na to pristane zastupnik obtužbe.

II. DIO

GLAVNA RAZPRAVA I OSUDA

A. PRIPREMA ZA GLAVNU RAZPRAVU

§ 39.

(1) Istodobno s izradbom obtužnice odredit će se prema mogućnosti mjesto i vrieme glavne razprave, kao i dopraćenje okrivljenika, pozivanje svjedoka i dobava možebitnih drugih dokazala, potrebnih za glavnu razpravu. Zatim će se odrediti voditelj razprave, odrediti i pozvati prisjednici, i, ako je potrebno, pozvati branitelj obtuženom.

(2) Glavna razprava održat će se bezodvlačno nakon podignuća obtužnice. Mjesto, gdje će se glavna razprava održati, odredit će se po mogućnosti tako, da se glavna

razprava što prije može održati, i tako, da se bez odgađanja razprave mogu dobaviti i provesti sva dokazala, koja se na glavnoj razpravi pokažu potrebnima.

(3) Pripreme za glavnu razpravu naređuje častnik sudac, ako je potrebno i u uz primjenu neposredne prisile. Sudbeni glavar može one, koji se ne pokoravaju naredbama častnika sudca, kazniti zatvorom do tri tjedna.

(4) Za dolazak obtuženika, svjedoka i vještaka na glavnu razpravu shodno se primjenjuju propisi § 17.

(5) Ako koji svjedok ili vještak iz važnih razloga ne bi mogao doći na glavnu razpravu, može ih preslušati prije glavne razprave častnik sudac ili koji drugi častnik ili zamoljeni sud. Propisi § 28. st. (2) i (3) shodno se primjenjuju.

§ 40.

Branitelj

(1) Prije glavne razprave može sudbeni glavar ili častnik sudac, a na glavnoj razpravi vieće kao branitelja pripustiti ili odrediti svakog častnika i svaku osobu osposobljenu za sudačko zvanje:

1. ukoliko time ne bi bila ugrožena sigurnost Nezavisne Države Hrvatske i

2. ukoliko je ta osoba prisutna ili se bez odugovlačenja može prizvati.

(2) Branitelj se mora ureda radi pozvati, ako se može predmievati, da će biti izrečena smrtna kazna. U ostalim slučajevima obtuženome će se ureda radi pozvati branitelj, ako se to pokaže svrsishodnim. Ako si je obtuženi sam izabrao branitelja i ovaj bude prihvaćen, opozvat će se branitelj, koji je postavljen ureda radi.

B. OBĆENITI PROPISI O GLAVNOJ RAZPRAVI

§ 41.

Prisutnost na glavnoj razpravi

(1) Glavna će se razprava provesti u neprekidnoj prisutnosti sudaca, zastupnika obtužbe, perovođe i obtuženoga.

(2) Obtuženi može biti na vastiti priedlog oslobođen od pristupanja na glavnu razpravu.

(3) Ako se predmnieva, da svjedoci ili vještaci u prisutnosti obtuženika ne bi izkazali pravu istinu, može voditelj razprave narediti, da se obtuženi, dok traje njihovo izpitivanje, ukloni.

(4) Ako je boravište obtuženoga nepoznato, ili ako obtuženi neopravdano ne pristupi na glavnu razpravu, a nije ga moguće odmah predvesti, može se razprava i bez njega provesti, ako postoji temeljita sumnja, da nastoji izbjeći sudbenom postupku.

§ 42.

Izuzeće sudaca

Kao sudac u pravilu ne može učestvovati:

1. tko je kažnjivim činom oštećen;

2. sadašnji ili bivši ženitbeni drug ili štitnik obtuženika ili oštećenika;

3. tko je u rodbinstvu s obtuženim ili oštećenim u izravnoj lozi do bilo kog stupnja, u pobočnoj lozi do četvrtog stupnja, a u tastbini do trećeg stupnja, iako ženitba, na kojoj se tastbina temelji, više ne postoji;

4. tko je u istoj stvari bio sudac iztražitelj, zastupnik obtužbe, branitelj, ili ako je kao predpostavljenik podnio prijavu;

5. tko je u istom predmetu kao svjedok ili vještak preslušan.

§ 43.

Izuzeće zbog sumnje u nepristranost

(1) Obtuženi može tražiti izuzeće sudca, ako predleži kakav razlog, koji je podoban pobuditi sumnju u njegovu nepristranost. Razlozi izuzeća moraju se učiniti vjerojatnima i moraju biti izneseni prije pročitanja ili ustmenog izlaganja obtužnice.

(2) O priedlogu za izuzeće odlučuje voditelj razprave Ako se traži njegovo izuzeće odlučuje po činoredu najviši prisjednik častničkog čina. Ako se traži izuzeće obojice, tada odlučuje sudbeni glavar.

(3) Predlaganje priedloga na odluku sudbenom glavaru nije potrebno:

1. ako nije pravodobno podnesen;
2. ako nisu izneseni razlozi ili ako ovi nisu učinjeni vjerojatnima;
3. ako priedlog ide očigledno samo za otezanjem postupka.

U takvim slučajevima odbacuje priedlog kao nedopustiv sam voditelj razprave.

§ 44.

Javnost

(1) Glavna razprava je u pravilu javna.

(2) Voditelj razprave može iz važnih razloga izključiti javnost, osobito ako se iz vojničkih obzira ne uka-

zuje uputnim, da glavnoj razpravi prisustvuju osobe iz građanstva. Voditelj razprave može prisutnima naložiti čuvanje tajnosti onih činjenica, koje su na glavnoj razpravi saznali. Takav će se zaključak unieti u zapisnik.

(3) Tko povriedi dužnost čuvanja tajne, kaznit će se kaznom oduzeća slobode do šest mjeseci ili novčanom kaznom.

§ 45.

Održavanje reda

(1) Voditelj razprave brine se za održavanje reda.

(2) Onoga, tko naruši red ili se ne pokori odredbama voditelja razprave, može voditelj razprave odstraniti iz sudnice, a i kazniti kaznom oduzeća slobode do šest tjedana.

C. TOK GLAVNE RAZPRAVE

§ 46.

Prozivanje došavših i priobćenje imena sudaca

(1) Voditelj razprave najprije proziva obtuženoga i druge učestnike (svjedoke, vještake, branitelja i tumače) koji su pozvani na razpravu. Zatim priobćuje obtuženomu imena sudaca i upućuje obtuženika na njegovo pravo izuzeća prema § 43.

(2) U slučaju kakvog priedloga za izuzeće, postupat će se prema propisima § 43. st. (2) i (3).

§ 47.

Zaprisegnuće sudaca

(1) Nakon postupka po § 46. voditelj razprave zaprisiže prisjednike. Prisega glasi: »Prisižem Bogu Svemo-

gućemu i Sveznajućemu, da ću dužnosti sudca vjerno i savjestno izpuniti i da ću svoj glas dati po najboljem znanju i savjesti. Tako mi Bog pomogao!«.

(2) Kod polaganja prisege podižu prisjednici u vis tri prsta desne ruke.

(3) U slučaju potrebe shodno se primjenjuje propis § 27. st. (4) i ovdje.

(4) Ako voditelj razprave nije častnik sudac, on se zaprisiže sam.

(5) Ako je za razpravu određeno više predmeta, u kojima sudjeluju isti prisjednici, tada u sliedećim predmetima voditelj razprave samo opominje prisjednike na već položenu prisegu.

§ 48.

Pouka svjedoka

Nakon zaprisegnuća sudaca voditelj razprave opominje svjedoke na izkaz istine i poučava ih o važnosti prisege i o kaznenopravnim posljedicama krive prisege, te ih upućuje, da izađu iz sudnice i čekaju, dok budu pojedince pozvani na preslušanje.

§ 49.

Preslušanje obtuženika i čitanje obtužnice

(1) Voditelj razprave izpituje obtuženoga o njegovim osobnim odnosima.

(2) Nakon toga zastupnik obtužbe čita ili ustmeno izlaže obtužbu.

(3) Zatim sliedi preslušanje obtuženika o obtužbi, pri čemu se obtuženiku ima pružiti prilika, da iznese svoju obranu.

§ 50.

Dokazni postupak

(1) O načinu, obliku i obsegu dokaznog postupka, kao kao i o tome, da li će se svjedoci, vještaci i tumači zaprisegnuti, odlučuje sud po svojoj slobodnoj razsudi.

(2) Sud je dužan poduzeti ureda radi sve, što je potrebno za pronalazak materialne istine. Sud nije vezan ni na dokazne priedloge ni na dokazna pravila.

(3) Shodno se primjenjuju propisi §§ 18. do 27.

§ 51.

Konačni priedlozi

(1) Nakon dovršenog dokaznog postupka podjeljuje se rieč zastupniku obtužbe, branitelju i obtuženomu, da mogu iznieti svoje konačne priedloge. Obtuženomu pripada uviek zadnja rieč.

(2) Ako obtuženik ne vlada hrvatskim jezikom ili ako je gluh, upoznat će se na shodan način barem s priedlozima zastupnika obtužbe i branitelja.

§ 52.

Viećanje i glasanje

(1) Nakon dovršenog razpravljanja sud će se iz sudnice povući na viećanje ili će voditelj razprave odrediti, da se svi ostali povuku.

(2) Viećanje i glasanje je tajno. Viećanju smiju prisustvovat samo sudci. O toku viećanja i glasanja obvezani su sudci na šutnju.

(3) Voditelj razprave upravlja viećanjem i glasanjem. Odluka se donosi većinom glasova. Izreka osude ima se na viećanju pismeno sastaviti.

§ 53.

Proglašenje osude

(1) Voditelj razprave proglašuje osudu čitajući izreku osude uz kratko obrazloženje. Ako je osuda proglašena u odsutnosti obtuženoga, dostavit će mu se naknadno pismeni odpravak osude s razlozima.

(2) Nakon proglašenja osude voditelj razprave upućuje osuđenika, da protiv osude ne može uložiti nikakav pravni liek, ali da sudbeni glavar izpituje osudu i da će osuda postati pravomoćna tek nakon što bude potvrđena. Zatim će pitati osuđenika, da li ima kakvih prigovora protiv osude, te da ih navede. Ako bi osuđeni imao navesti dulje prigovore, izniet će ove u zapisnik jednom od častnika sudaca. Branitelju se može dozvoliti, da možebitne prigovore predloži pismeno u određenom roku.

D. OSUDA

§ 54.

Izreka osude

(1) Osuda može biti oslobađajuća ili osuđujuća ili se njome postupak obustavlja.

(2) Osudom se postupak obustavlja, ako se čin ne može progoniti radi zastare, radi pomanjkanja priedloga ili odustanka od priedloga ovlaštene osobe, ili radi usliedilog pomilovanja. Pristankom zastupnika obtužbe može sud osudom postupak obustaviti i onda, kad su krivnja počinitelja i posljedice čina neznatne. U takvom slučaju može sudbeni glavar nakon potvrde osude postupiti po § 31. st. (2).

(3) Izreka osude ima biti po mogućnosti što kraća i sastavljena tako, da bude vojnicima lako shvatljiva, na primjer: »Obtuženi se radi predaje neprijatelju osuđuje na smrt« ili »Obtuženi se oslobađa« i t. d.

§ 55.

Razlozi osude

(1) Razloge osude utvrdit će voditelj razprave neposredno iza glavne razprave pismeno. Razlozi imadu biti kratki i sastavljeni u obliku vojsci lako razumljivom. Pravna razlaganja ograničit će se što je najviše moguće.

(2) Razlozi osuđujuće osude sadržavat će dokazane činjenice, iz kojih proizlaze zakonska obilježja samog kažnjivog čina, kao i zakonske propise, po kojima je kazna izrečena. Nadalje će se navesti, radi čega je sud neku činjenicu uzeo dokazanom.

(3) Ako je sud ustanovio takve okolnosti, koje po zakonu kaznu pooštravaju, ublažuju ili izključuju, ili ih, protivno priedlogu, stavljenom na glavnoj razpravi, nije uvažio, onda će se i na to u razlozima osvrnuti.

(4) U razlozima će se nadalje navesti okolnosti, koje su utjecale na odmjeravanje kazne.

(5) Kod oslobađajuće osude mora biti u razlozima vidljivo, iz kojih je činjeničnih ili pravnih razloga obtuženi oslobođen. Ako se na glavnoj razpravi utvrdi, da obtuženi nije kriv ili da protiv njega više ne postoji nikakva temeljita sumnja, navest će se to u razlozima.

(6) Osuda s razlozima će se bezodvlačno nakon glavne razprave, podpisana po voditelju razprave, priložiti spisima. Nakon toga će se osuda što prije, po mogućnosti po zastupniku obtužbe, priobćiti sudbenom glavaru.

E. ZAPISNIK O GLAVNOJ RAZPRAVI

§ 56.

(1) O glavnoj razpravi vodi se zapisnik, koji podpisuje voditelj razprave i perovođa.

(2) Zapisnik o glavnoj razpravi mora sadržati:

1. mjesto i dan razprave;
2. imena članova suda, zastupnika obtužbe, perovođe i možebitnog tumača;
3. označenje kažnjivog čina prema obtužnici;
4. ime obtuženika i njegova možebitnog branitelja;
5. imena preslušanih svjedoka i vještaka uz napomenu o možebitnom zaprisegnuću;
6. označenje, da li je razprava bila javna ili je javnost bila izklučena i iz kojih razloga;
7. priedloge, odluke, a osobito izreku osude, kao i bitni sadržaj svjedočkih izkaza, vještačkih mišljenja i drugih provedenih dokazala.

III. DIO

ODLUKA O POTVRDI OSUDE I O OVRŠENJU KAZNE

§ 57.

Nedopustivost pravnog lieka

Sve odluke (riešenja, naredbe, odluke i osude), donesene prema ovoj zakonskoj odredbi, ne mogu se pobijati nikakvim pravnim liekom.

A. ODLUKA O POTVRDI I UKIDANJU OSUDE

§ 58.

Preizpitivanje osude

(1) Osude podleže preispitivanju sudbenog glavara ili višeg sudbenog glavara. Nakon izpitivanja sudbeni ili viši sudbeni glavar potvrđuje ili ukida osudu.

(2) Kad osudu potvrdi sudbeni glavar ili viši sudbeni glavar, postaje ona pravomoćna i ovršiva.

§ 59.

Nadležnost za potvrđivanje

(1) Sudbeni glavar nadležan je potvrđivati osude, kojima nije izrečena kazna oduzeća slobode veća od pet godina, te ako ni jedan od osuđenih nije častnik.

(2) Viši sudbeni glavar nadležan je potvrđivati osude, kojima je izrečena smrtna kazna ili kazna oduzeća slobode u trajanju više od pet godina ili, ako je jedan od osuđenih častnik.

(3) Sudbeni glavar može iznimno potvrditi osude, kojima je izrečena smrtna kazna samo onda, ako odlaganje ovršenja smrtne kazne prema njegovu savjestnom razsuđivanju iz vojničkih razloga nije dopustivo.

(4) Osude, koje se odnose na jednog obtuženika, može sudbeni glavar potvrditi samo u cielosti. Kod osuda, koje se odnose na više osuđenika, u koliko nijedan od njih nije častnik, može sudbeni glavar osudu potvrditi i samo glede pojedinih osuđenika.

§ 60.

Nadležnost za ukidanje

(1) Sudbeni glavar ne može ukinuti osudu, koju ne će potvrditi. Samo viši sudbeni glavar nadležan je za ukidanje osude.

(2) Viši sudbeni glavar može osudu i samo djelomično ukinuti (izreku o kazni ili izreku o krivnji za neke od više osuđenih ili izreku o krivnji glede pojedinih kaznenih čina).

§ 61.

Pravo ublaživanja

(1) Zapovjednik, koji je nadležan za potvrđivanje osude, može ujedno, s donošenjem odluke o potvrdi, osudu i ublažiti, ako za to prema njegovoj savjestnoj razsudi postoje važni razlozi. Razlozi ublaživanja naznačit će se u spisu.

(2) Kazna može biti ublažena do one kazne, koja bi se mogla izreći za najblaži takav slučaj. Kaznu tamnice, težke tamnice i smrtnu kaznu može ublažiti samo viši sudbeni glavar.

§ 62.

Zabrana potvrđivanja u slučaju povrede propisa postupnika

Osuda ne smije biti potvrđena, ako je povrieđen koji od propisa, označenih u § 4. st. (1) toč. 1. do 3.

§ 63.

Nadopuna iztrage

Zapovjednik, koji je nadležan za potvrđivanje osude, može prije donošenja svoje odluke odrediti nadopunu iztrage.

§ 64.

Stručno mišljenje o osudi

(1) Zapovjednik, koji je ovlašten na potrđivanje osude, može prije svoje odluke zatražiti od častnika sudca pismeno stručno pravno mišljenje o osudi. Ovo je osobito potrebno, ako voditelj glavne razprave nije bio častnik, osposobljen za sudačko zvanje.

(2) Stručno mišljenje ne smije se tražiti od onoga, koji je na glavnoj razpravi sudjelovao kao sudac, kao zastupnik obtužbe ili kao branitelj.

(3) Iz stručnog mišljenja mora biti vidljivo, da li se predlaže potvrda, ili podpuno, odnosno djelomično ukinuće osude. U slučaju, ako je na kažnjiv čin neizpravno primienjen koji zakonski propis ili ako koji zakonski propis nije uobće primienjen, ali bi se kod pravilne primjene zakona došlo do jednakog posljedka, koji bi se imao odobriti, tada se pravnim mišljenjem ne će predlagati ukidanje osude.

(4) U slučaju, ako u stručnom pravnom mišljenju sudu iznesene bitne sumnje u zakonitost osude, ustanovljenje činjeničnog stanja ili u zakonitost odmjerenja kazne, sudbeni će glavar zatražiti odluku višeg sudbenog glavara.

§ 65.

Predlaganje osude višem sudbenom glavaru

Ako sudbeni glavar ne može ili ne će osudu potvrditi, on će je sa svim spisima predložiti višem sudbenom glavaru na odluku. Sudbeni će glavar priložiti pismeno svoje stanovište glede potvrđivanja osude i glede ovršenja kazne. Svoje stanovište podpisuje sam sudbeni glavar bez supodpisa častnika sudca.

§ 66.

Odluka višeg sudbenog glavara

Viši sudbeni glavar odlučuje o potvrdi ili o ukinuću osude prema svojoj savjestnoj razsudi.

§ 67.

Zabilježba i priobćenje o potvrdi

Potvrda se ima na osudi zabilježiti i priobćiti obtuženome istodobno s odlukom o ovršenju kazne.

§ 68.

Postupak u slučaju ukidanja osude

Ako osuda bude ukinuta, odmah će se provesti nova glavna razprava. Viši sudbeni glavar može provedbu glavne razprave povjeriti sudu kojeg drugog sastava. Tko je u prijašnjoj glavnoj razpravi sudjelovao, ne smije u ponovnoj glavnoj razpravi sudjelovati kao sudac.

B. ODLUKA O OVRŠENJU KAZNE

§ 69.

(1) Zapovjednik, koji potvrđuje osudu, donosi istodobno i odluku o ovršenju kazne. Viši sudbeni glavar može prepustiti sudbenom glavaru, da on donese odluku o ovršenju kazne.

(2) U odluci o ovršenju kazne može se:

1. ovršenje cjelokupne kazne odgoditi do svršetka sadanjega rata, da se dade prilika osuđeniku, da se pokaže vriednim ublaženja odnosno opraštanja kazne; kod osuđenika koji su sposobni za ratnu službu, ima ovo usliediti u pravilu samo pod uvjetom, da će prvom prilikom biti odaslani na bojište;

2. narediti ovršenje samo jednog diela kazne, a ovršenje ostatka kazne odgoditi do svršetka rata, da se pruži prilika osuđeniku, da se pokaže vriednim ublaženja odnosno opraštanja kazne. Propis toč. 1. druge rečenice i ovdje se shodno primjenjuje. Ako dio kazne oduzeća slobode, koji se ima ovršiti ne iznosi više od šest tjedana, naredit će se, da se ova kazna ovrši kao strogi zatvor;

3.narediti ovršenje kazne u cielosti. Kod toga može biti naređeno, da se kazna ovrši u kažnjeničkom odjelu, koji se nalazi na bojištu, čim to bude moguće;

4. ovršenje kazne odgoditi do svršetka rata, a osuđenika predati vojnom kažnjeničkom logoru, čim ovi logori budu osnovani.

(3) Odluku o ovršenju kazne može sudbeni glavar naknadno iz važnih razloga izmieniti. U slučaju, da je

osudu potvrdio viši sudbeni glavar, može si on pridržati pravo izmjene svoje odluke o ovršenju kazne.

C. SADRŽAJ ODLUKE O POTVRDI I O UKIDANJU OSUDE

§ 70.

(1) Odluka o potvrdi glasi: »Potvrđujem osudu« kod ublaženja osude: »Potvrđujem osudu, koju ublažujem tako, da . . .«

(2) Kod osuđujuće osude dodat će se potvrdi osude i odluka o ovršenju kazne, koja glasi: »Osuda se imade ovršiti« ili: »Ovršenje osude odgađa se do svršetka sadašnjeg rata, da se dade prilika osuđeniku, da se pokaže vriednim. Odgoda ovršenja vriedi samo za slučaj, da je osuđenik sposoban za ratnu službu i da će prvom prilikom biti poslan na bojište. U protivnom slučaju ima se kazna ovršiti«, ili »Od kazne ima se pet tjedana ovršiti kao strogi zatvor, ovršenje ostatka odgađa se... (kao gore).«

(3) Odluka o ukidanju glasi obćenito: »Ukidam osudu«. Kod djelomičnog ukidanja ima se točno navesti, u kojem se obsegu osuda potvrđuje, a u kojem ukida: »Potvrđujem osudu u pogledu izreke suda o krivnji, a u pogledu izreke o kazni ukidam«.

(4) Odluku o potvrdi, uključivši i odluku o ovršenju kazne, a isto tako odluku o ukidanju, podpisuje sam zapovjednik bez supodpisa častnika sudca.

IV. DIO

OVRŠENJE KAZNE

§ 71.

Temeljna načela

(1) Osuda će se ovršiti na način, kako je naređeno u odluci o potvrdi i ovršenju kazne, a kaznene odredbe prema njihovu sadržaju. O ovršivosti nije potrebna posebna potvrda.

(2) Ako se pojave dvojbe o tumačenju kaznene osude ili kaznene odredbe, glede izračunavanja izrečene kazne, dopustivosti ovršenja, ili o ovršenju, izhodit će se odluka sudbenog glavara, koja je onda mjerodavna.

(3) Kazna se ima ovršiti na temelju ovjerovljenog priepisa izreke osude o kazni (dispozitiv) i odluke o potvrdi i ovršenju kazne ili na temelju ovjerovljenog priepisa kaznene odredbe.

(4) Ako se utvrdi, da je osudu potvrdio nenadležni sudbeni glavar, onda se osuda najprije ima predložiti na potvrdu nadležnom sudbenom glavaru.

(5) Za pravilno ovršenje kao i za nadzor nad ovršenjem kazni, te za pravilno izračunavanje trajanja kazne, odgovoran je častnik sudac. Častnik sudac bdije i nad time, da se osuđenici, kojima je odgođeno ovršenje kazne u svrhu, da im se pruži prilika, da se na bojištu iztaknu, što prije upute na bojište. On imade također izpitivati, da li je i ukoliko je potrebno, da se donese naknadna odluka o izmjeni odluke o ovršenju kazne i da prema tome stavi sudbenom glavaru odgovarajuće priedloge.

§ 72.

Ovršenje kazne oduzeća slobode

(1) Kazne oduzeća slobode, koje se imaju ovršiti, imaju se početi ovršivati bezodvlačno nakon pravomoćnosti osude ili kaznene odredbe.

(2) Osuđenici imaju se prepratiti nadležnom kaznenom zavodu s uputnicom, podpisanom po častniku sudcu. Uputnica će sadržavati po mogućnosti točan osobni opis, a bit će u njoj naznačeno i trajanje kazne, te ukratko spomenut čin, radi kojega je osuđenik osuđen, oznaka suda, nadnevak osude ili kaznene odredbe i odluke o potvrdi, kao i dan početka i svršetka kazne. Uputnici će se priložiti ovjerovljeni priepis izreke osude i odluke o potvrdi osude ili kaznene odredbe. Ako kazna ima trajati dulje vrieme, uputnici će se priložiti ovjerovljeni priepis osude s razlozima.

(3) Kod izračunavanja trajanja kazne, računa se dan s 24 sata, tjedan sa 7 dana, a mjeseci i godine po kalendarskom vremenu.

(4) Vrieme izdržavanja kazne računa se u pravilu od dana dolazka u kazneni zavod. Častnik sudac imade zatražiti od kaznenog zavoda, da ga ovaj izviesti o danu dolazka osuđenika u kazneni zavod i prema tome o izračunanom vremenu, kada će kazna biti ovršena. Kod osuđenika, koji se nalaze u pritvoru, računa se početak ovršenja kazne od dana, kojeg su uhićeni.

(5) Trajanje kazne ima se računati po punim danima, bez obzira na to, kada je u toku dana obtuženi uhićen, odnosno primljen u kazneni zavod, tako da se taj dan ima računati kao cieli dan.

§ 73.

Ovršenje smrtne kazne

(1) Kazne smrti izvršuju se strieljanjem.

(2) Smrtna kazna ne smije se izvršiti nad duševno bolestnima niti nad trudnim ženama.

(3) Sudbeni će glavar izvršenje smrtne kazne strieljanjem odrediti bezodvlačno nakon potvrde osude.

(4) Sudbeni glavar određuje, koja će jedinica osudu ovršiti i koje će jedinice prisustvovati strieljanju.

(5) Ovršenjem rukovodi častnik, po mogućnosti stožerni častnik. On naređuje, na koji će se način dovesti osuđenik na stratište i da li je potrebno, da mu budu svezane oči. On je odgovoran, da osuđenik prije ovršenja ne pobjegne. On se brine, da osuđeniku po mogućnosti bude dodieljen svećenik njegove vjeroispoviesti. Na stratištu pročitat će častnik sudac ili koji drugi častnik osuđeniku izreku osude i odluku o potvrdi s naredbom o ovršenju, što će se u slučaju potrebe obaviti s pomoću tumača. Za to vrieme prisutne jedinice stoje u stavu »pozor«.

(6) Nakon što je svećeniku dana prilika, da još posljednji put utješi osuđenika, ovršuje osudu 10 momaka, koji su postavljeni u dva reda, pet koraka udaljeni od obtuženika, na zapovied ili na mig. Častnik liečnik ustanovit će smrt osuđenika. Častnik sudac ili njegov zamjenik sastavit će o ovome kratak zapisnik.

(7) Izvršenje smrtne kazne bezodvlačno će se objaviti svim pripadnicima sastava, ukoliko se tome ne protive kakvi razlozi.

(8) O izvršenju smrtne kazne obaviestit će se rodbina osuđenika i oblast njegova stalnog boravišta.

V.* ODSJEK

OBNOVA POSTUPKA

§ 74.

Predpostavke za obnovu postupka

(1) Postupak, koji je dovršen pravomoćnom osudom ili kaznenom odredbom, može se obnoviti, ako budu iznesene nove činjenice ili nova dokazala, koja bi sama po sebi ili u savezu s već provedenim dokazalima bila podobna:

1. da prouzrokuju oslobođenje osuđenika ili znatno ublaženje kazne ili obustavu postupka;
2. da prouzrokuju oslobođenje osuđenika, koji je osudom oslobođen ili znatno težu kaznu ili umjesto obustave postupka osuđujuću osudu.

Obtuženik se može pozivati samo na takve nove činjenice i nova dokazala, koja on bez svoje krivnje nije mogao predložiti u prijašnjem postupku.

(2) Obnova postupka provest će se i onda, ako je sud izrekao kaznu, koju prema primienjenim kaznenim propisima nije uobće smio izreći, ili ako je potvrđena takva osuda, koja prema propisu § 62. nije smjela biti potvrđena.

(3) Postupak će se obnoviti i onda, ako je koji sudac koji je sudjelovao kod donošenja osude, u tom predmetu povriedio svoju sudačku dužnost kakvim kažnjivim činom.

(4) Priedlog za obnovu postupka, koji se temelji na činjenici, da je sudac, koji je sudjelovao kod dono-

* VI. (?).

šenja osude, počinio kakav kažnjivi čin, može se staviti samo onda, ako je radi toga kažnjivog čina izrečena pravomoćna osuđujuća osuda, ili ako kazneni postupak nije mogao biti pokrenut niti proveden iz drugih razloga, a ne radi pomanjkanja dokaza.

(5) Stavljanju priedloga za obnovu postupka ne može smetati okolnost, da je kazna već ovršena, niti smrt osuđenika, a niti okolnost, da su prestale predpostavke, na kojima se je osnivala nadležnost vojnog suda.

§ 75.

Ovlaštenje za stavljanje priedloga

(1) Za stavljanje priedloga za obnovu postupka ovlašteni su: sudbeni glavar, osuđenik ili po njegovu izričitom nalogu njegov branitelj.

(2) ako je osuđenik umro, nestao ili duševno obolio, ovlašteni su za stavljanje priedloga: njegov ženitbeni drug, njegova rodbina u izravnoj lozi, a ako ovih nema, rodbina osuđenikova u pobočnoj lozi do drugog stupnja. Za nestale i za duševno oboljele ovlašten je na stavljanje takva priedloga njihov zakoniti zastupnik.

§ 76.

Oblik i sadržaj priedloga

(1) Priedlog se ima podnieti sudu, koji je izrekao osudu.

(2) Osuđenik ili njegova rodbina mogu podnieti priedlog samo pismenim podneskom, koji je podpisao

branitelj ili odvjetnik, ili ustmeno u zapisnik pred častnikom sudcem.

(3) Sudbeni glavar stavlja priedlog pismeno uz supodpis častnika sudca.

(4) U priedlogu moraju biti navedeni zakonski razlog za obnovu postupka i dokazala.

§ 77.

Odluka suda

(1) Čim sudu stigne priedlog za obnovu postupka, sudbeni glavar imenuje odmah vieće suda. U tom vieću ne može biti onaj, koji je sudjelovao u prijašnjoj glavnoj razpravi.

(2) Vieće odlučuje bez ustmene razprave zaključkom nakon saslušanja zastupnika obtužbe o dopustivosti priedloga. Zaključak, kojim se priedlog odbija, mora biti obrazložen.

(3) Ako vieće uvaži priedlog, provest će odmah glavnu razpravu, ako je prisutan obtuženik i branitelj, ukoliko je potonji potreban. U protivnom slučaju ima se odrediti glavna razprava za najskorije vrieme.

(4) Nakon provedene nove glavne razprave prijašnja će se osuda uzdržati na snazi ili će se ona ukinuti. U potonjem slučaju donieti će se druga osuda. Pobijana se odluka može uviek izmieniti, kako u korist, tako i na štetu obtuženika.

(5) Protiv osuđenika, koji je umro, nestao ili koji boluje od neizlječive duševne bolesti, ne će se provesti glavna razprava. Sud će bez ustmene razprave na shodan način provesti dokaze, koji se pokažu potrebnima; i osuđenika osloboditi, a prijašnju osudu ukinuti ili će odbaciti priedlog za obnovu postupka.

VI.* ODSJEK

PRAVO POMILOVANJA

§ 78.

Nadležnost

Pravo pomilovanja pripada Poglavniku Nezavisne Države Hrvatske.

§ 79.

Postupak s molbama za pomilovanje

(1) Predane molbe za pomilovanje imaju se uputiti sudu, koji je izrekao osudu. Sud će predložiti Poglavniku molbu sa spisima i s mišljenjem sudbenog glavara putem višeg sudbenog glavara.

(2) Ne će se smatrati molbama za pomilovanje molbe, koje su doduše označene kao molbe za pomilovanje, ali prema sadržaju su molbe za odgodu ovršenja kazne, da bi se dala prilika osuđeniku, da se na bojištu iztakne, te će se s njima postupati kao s molbama za naknadnu promjenu odluke o ovršenju kazne. O takvim molbama odlučuje sudbeni glavar ili viši sudbeni glavar, no posljednji samo tada, ako si je kod potvrde osude pridržao pravo izmjene svoje odluke o ovršenju kazne.

* VII. (?).

§ 80.

Molbe za pomilovanje zadržavaju ovršenje kazne samo kod smrtnih kazna izuzevši slučaj, označen u § 59. st. (3).

VII.* ODSJEK

TROŠKOVI

§ 81.

Sve troškove postupka po ovoj zakonskoj odredbi snosi državna blagajna.*

U Zagrebu, dne 14. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXVIII-977-D. V.-1943.

Državni prabilježnik — čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* VIII. (?).

* Narodne novine od 16. travnja 1943. broj 88.

NAREDBA

Ministarstva prometa o promjeni i nadopuni Propisnika o prigodnim poštanskim markama

§ 1

§ 6. Propisnika o prigodnim poštanskim markama od 21. studenoga 1942. O. P. br. 4611-1942 (Narodne novine od 1. prosinca 1942. broj 273) mienja se i glasi:

»Naklada izdanja prigodnih poštanskih maraka ne smije biti manja od 200.000 komada od pojedine vriednosti. Temeljna vriednost pojedine prigodne marke mora biti usklađena s postojećim poštanskim pristojbenikom, a nadoplata ne može biti veća od 50% temeljne vriednosti pojedine poštanske marke.

Ako se uz redoviti niz odobrava i izdavanje blokova, vriedi glede vriednosti isti omjer kao i kod nizova.

Naklada blokova ne smije biti manja od 70.000 komada.«

§ 2.

§ 11. navedenog Propisnika mienja se i glasi:

»Godišnje se mogu odobriti najviše četiri izdanja prigodnih poštanskih maraka s nadoplatom povrh temeljne vriednosti, od kojih se jedno izdanje svake godine osigurava u korist Hrvatskog crvenog križa.

Istodobno ne mogu biti u prometu dva izdanja prigodnih poštanskih maraka.«

§ 3.

Iza druge stavke § 14. Propisnika dodaje se treća stavka, koja glasi:

»Povlačenjem iz prometa gube marke i frankaturnu vriednost.«

§ 4.

Ova naredba ne odnosi se na već izdane odluke o izdavanju prigodnih maraka, prema kojima su već odobreni tehnički uvjeti izradbe i određene temeljne vriednosti i nadoplate.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 7. travnja 1943.

Ministar prometa:

Ing. Bešlagić, v. r.

(Broj: 944-D.V.-1943)

* Narodne novine od 17. travnja 1943. broj 89.

NAREDBA

Ministarstva narodne prosvjete od 30. ožujka 1943. broj D. 1886-E-1943 o otvaranju njemačke pomoćne pučke škole u Bielom Brdu, kotar Osiek, velika župa Baranja

Na temelju §§ 9. i 17. zakonske odredbe od 20. rujna 1941. broj CCCVIII-1498-Z. p.-1941 (Narodne novine od 25. rujna 1941. broj 136) o njemačkom školstvu u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj izdajem ovu naredbu:

§ 1.

U Bielom Brdu, kotar Osiek, velika župa Baranja, osniva se i otvara njemačka pomoćna pučka škola.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 30. ožujka 1940.

Ministar narodne prosvjete:

Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 897-D.V.-1943.)

---

* Narodne novine od 16. travnja 1943. broj 88.

NAREDBA

Ministarstva narodne prosvjete od 1. travnja 1943. broj: U. m. 448 o ubiranju predplate za krugovalne prijamnike

Na temelju § 5. zakonske odredbe o osnutku Državnog zavoda za krugovalnu službu »Hrvatski Krugoval» u Zagrebu od 17. siečnja 1942. br. XXIV-155-Z-1942. a u sporazumu s Ministarstvom prometa i Ministarstvom državne riznice izdajem ovu naredbu:

Čl. 26. propisnika o krugovalnim prijamnicima mienja se tako, da počevši od 1. travnja 1943. posjednici krugovalnih prijamnika plaćaju sliedeću godišnju predplatu:

a) privatni posjednici krugovalnih prijamnika Kuna 720.— (60.— mjesečno);

b) posjednici prienosnih krugovalnih prijamnika (u svrhu trgovačke promičbe) Kuna 1.800.— (150.— Kn mjesečno);

c) prodavači i trgovci krugovalnih prijamnika Kuna 2.400.— (Kn 200.— mjesečno);

d) dojavni uredi burzovne i trgovačke agencije Kuna 3.000.— (250.— mjesečno).

S ubranim iznosom krugovalne predplatne pristojbe postupa se u smislu § 5. spomenute zakonske odredbe.*

U Zagrebu, dne 1. travnja 1943.

Ministar narodne prosvjete:
Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 987-D. V.-1943)

---

* Narodne novine od 19. travnja 1943. broj 90.

NAREDBA

Ministarstva narodnog gospodarstva od 17. travnja 1943. broj 43.456-1943 o otvaranju i zatvaranju poslovnih prostorija priradnih poduzeća i o radnom vremenu pomoćnog osoblja na području grada Zagreba i velike župe Prigorje

Na temelju § 152. obrtnog zakona, nakon saslušanja nadležnih komora, a u sporazumu s Ministarstvom unutarnjih poslova, propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Poslovne prostorije poduzeća, navedenih pod toč. 1. do 6. ovog paragrafa, na području grada Zagreba i velike župe Prigorje mogu biti otvorene i u njima se može zaposliti pomoćno osoblje radnim danima u ovom vremenu:

1. novčani i osiguravajući zavodi, agenture, zastupstva bez skladišta, veletrgovine, tehničke trgovine i poslovnice veleobrtnih poduzeća, koje su izvan sjedišta veleobrtnog pogona, od 8—14 sati;

2. trgovine živežnom robom, trgovine mješovitom robom, koje se pretežno bave trgovinom živežne robe, sitničarije, trgovine sladkiša, trgovine svježeg cvieća, nesamostalne prodavaonice duhana i prodavaonice novina, časopisa i sl. od 8—12.30 i od 16—18.30 sati.

3. prodavaonice mlieka i kruha od 7—12.30 i od 16—18.30 sati;

4. samostalne trgovine voća i povrća od 8—12.30 i od 16—19 sati;

5. trgovne slikopisnog tvoriva od 8—14 sati;

6. trgovine manufakturnom robom, kao i sve ostale nenabrojene vrste trgovina, sve samostalne veleobrtne, samostalne obrtne (koje nisu spojene s radionicama) i zadružne prodavaonice od 8—12 i od 16—18 sati.

§ 2.

U poslovnicama zavoda i poduzeća, navedenih u toč. 1. § 1. ove naredbe, osim veletrgovina, može se prema potrebi uvesti izmjenična služba od najviše dva sata dnevno u vremenu od 16—19 sati, a u prodavaonicama poduzeća navedenih u toč. 6. istog paragrafa, može se na unutarnjem poslovanju po potrebi zaposliti pomoćno osoblje još i u vremenu od 12—13 sati i od 18—19 sati.

§ 3.

Iz važnih obćih i priradnih obzira, izuzetke od propisa § 1. odobrava u pojedinim slučajevima na molbe stranaka Ministarstvo narodnog gospodarstva, Glavno ravnateljstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 4.

Prekršaji propisa ove naredbe kazne se prema propisu § 403. toč. 11. obrtnog zakona kaznama, predviđenim u § 398. istog zakona.

§ 5.

Kad ova naredba zadobije pravnu moć, prestaju vriediti, ukoliko su protivni propisima ove naredbe, propisi naredbe od 19. listopada 1933. broj 31.510-VI, o otvaranju i zatvaranju poslovnih prostorija trgovačkih i obrtnih poduzeća i o radnom vremenu pomoćnog osoblja (Narodne novine od 24. listopada 1933.) sa njezinim promjenama i nadopunama, a naredba od 23. studenoga 1942. broj 120.074-1942. o promjeni naredbe o otvaranju i zatvaranju poslovnih prostorija trgovačkih i obrtničkih poduzeća i o radnom vremenu pomoćnog osoblja od 19. listopada 1933. broj 31.510-VI (Narodne novine od 26. studenoga 1942. broj 269) se ukida u cielosti.

Ovom naredbom ne dira se u odredbe postojećih skupnih ugovora.

§ 6.

Ova naredba zadobiva pravnu moć na dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 17. travnja 1943.

Ministar narodnog gospodarstva:

Dr. ing. Josip Balen, v. r.

(Broj: 1007-D. V.-1943)

---

* Narodne novine od 21. travnja 1943. broj 92.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 14. travnja 1943. broj 2850-1943 o najvišim prodajnim cienama tipiziranih tkanina od lana i konoplje domaćeg podrietla

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19., studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Najviše prodajne ciene tipiziranih tkanina od lana i konoplje domaćeg podrietla, koje su proizvedene u smislu propisnika Zajednice za tekstil u Zagrebu od 30. rujna 1942. broj 36.410-1942 o proizvodnji tkanina od lana i konoplje te nadomjestaka tih sirovina, ustanovljuju se kako sliedi:

Skupina A. — Podstavno platno:

Vrsta 1:

podstavno platno širine 70 cm, težine po m^2 180 do 220 g:

a) za proizvoditelje	Kn	36.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	46.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	61.—	za 1 m

Vrsta 2:

podstavno platno širine 70 cm, težine po m² 200 do 240 g:

a) za proizvoditelje	Kn	47.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	59.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	78.—	za 1 m

Skupina B. — Kanafas:

Vrsta 1:

kanafas sirovi širine 70 cm, težine po m² 150 do 190 g:

a) za proizvoditelje	Kn	47.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	61.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	80.—	za 1 m

Vrsta 1a:

kanafas obojen i apretiran, širine 70 cm, težine po m² 150 do 190 g:

a) za proizvoditelje	Kn	52.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	67.50	za 1 m
c)u trgovini na malo	Kn	88.—	za 1 m

Vrsta 2:

kanasas širine 70 cm, težine po m² 160 do 200 g:

a) za proizvoditelje	Kn	42.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	53.50	za 1 m
c u trgovini na malo	Kn	70.50	za 1 m

Vrsta 2a:

kanafas obojen i apretiran, širine 70 cm, težine po m² 160 do 200 g:

a) za proizvoditelje	Kn	47.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	59.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	78.—	za 1 m

Skupina C. — Kanapin

Vrsta 1:

kanapin sirov, širine 60 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	32.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	41.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	55.50	za 1 m

Vrsta 1a:

kanapin apretiran širine 60 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	38.50	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	49.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	65.—	za 1 m

Skupina D. — Podstavno platno od konjske dlake:

Vrsta 1:

podstavno platno od konjske dlake apretirano, širine 32 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	95.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	121.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	155.50	za 1 m

Vrsta 2:

podstavno platno od konjske dlake apretirano širine 35 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	102.— za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	129.50 za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	166.50 za 1 m

Vrsta 3:

podstavno platno od konjske dlake impregnirano, širine 40 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	114.— za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	144.50 za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	185.50 za 1 m

Vrsta 4:

podstavno platno od konjske dlake impregnirano, širine 45 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	128.— za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	162.— za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	207.50 za 1 m

Vrsta 5:

podstavno platno od konjske dlake impregnirano, širine 50 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	139.— za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	175.50 za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	224.50 za 1 m

Skupina E. — Elastik

Vrsta 1:

elastik sirov, širine 166 cm, težine po m² 230 do 280 g:

a) za proizvoditelje	Kn	163.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	205.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	262.50	za 1 m

Vrsta 1a:

elastik apretiran, širine 166 cm, težine po m² 230 do 280 g:

a) za proizvoditelje	Kn	176.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	222.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	283.—	za 1 m

Skupina F. — Salonsko platno:

Vrsta 1:

salonsko platno širine 70 cm, težine po m² 180 do 220 g:

a) za proizvoditelje	Kn	53.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	66.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	87.—	za 1 m

Vrsta 2:

salonsko platno širine 70 cm, težine po m² 200 do 240 g:

a) za proizvoditelje	Kn	49.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	63.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	83.—	za 1 m

Skupina G. — Platno za ručnike:

Vrsta 1:

platno za ručnike širine 45 cm,
težine po m² 280 do 320 g:

a) za proizvoditelje	Kn	47.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	59.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	78.—	za 1 m

Skupina H. — Gradl za zastore (Rolete):

Vrsta 1:

gradl za zastore širine 80 cm,
težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	65.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	83.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	108.50	za 1 m

Vrsta 2:

gradl za zastore širine 90 cm,
težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	71.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	91.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	118.—	za 1 m

Vrsta 3:

gradl za zastore širine 98 cm,
težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	78.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	99.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	128.50	za 1 m

Vrsta 4:

gradl za zastore širine 110 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	86.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	109.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	141.—	za 1 m

Vrsta 5:

gradl za zastore širine 118 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	92.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	117.—	za 1 m
c) u trgoini na malo	Kn	150.50	za 1 m

Skupina I. — Gradl za madrace:

Vrsta 1:

gradl za madrace širine 118 cm, težine po m² 260 do 300 g:

a) za proizvoditelje	Kn	118.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	149.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	191.50	za 1 m

Skupina J. — Platno za vreće:

Vrsta 1:

platno za vreće širine 105 cm, težine po m² 380 do 440 g:

a) za prozvoditelje	Kn	94.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	116.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	149.50	za 1 m

Vrsta 1a:

platno za vreće širine 100 cm, težine po m² 380 do 440 g:

a) za proizvoditelje	Kn	90.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	111.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	149.50	za 1 m

Vrsta 1b:

platno za vreće širine 95 cm, težine po m² 380 do 440 g:

a) za proizvoditelje	Kn	85.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	105.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	136.—	za 1 m

Vrsta 1c:

platno za vreće širine 112 cm, težine po m² 380 do 440 g:

a) za proizvoditelje	Kn	101.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	124.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	160.—	za 1 m

Vrsta 1d:

platno za vreće širine 125 cm, težine po m² 380 do 440 g:

a) za proizvoditelje	Kn	112.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	138.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	177.—	za 1 m

Vrsta 1e:

platno za vreće širine 135 cm, težine po m² 380 do 440 g:

a) za proizvoditelje	Kn	120.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	147.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	189.—	za 1 m

Vrsta 2:

platno za vreće širine 105 cm, težine po m² 580 do 620 g:

a) za prozvoditelje	Kn	129.— za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	158.50 za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	203.— za 1 m

Vrsta 2a:

platno za vreće širine 100 cm, težine po m² 580 do 620 g:

a) za proizvoditelje	Kn	123.— za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	151.50 za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	194.— za 1 m

Vrsta 2b:

platno za vreće širine 95 cm, težine po m² 580 do 620 g:

a) za proizvoditelje	Kn	117.— za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	144.— za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	184.50 za 1 m

Vrsta 2c:

platno za vreće širine 112 cm, težine po m² 580 do 620 g:

a) za proizvoditelje	Kn	138.— za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	169.50 za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	217.— za 1 m

Skupina K. — Grubo naravno platno (Segel):

Vrsta 1:

grubo naravno platno širine 61 cm, težine po m² 340 do 400 g:

a) za proizvoditelje	Kn	100.— za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	123.50 za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	158.— za 1 m

Vrsta 1a:

grubo naravno platno impregnirano, širine 61 cm, težine po m^2 340 do 400 g:

a) za proizvoditelje	Kn	129.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	159.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	204.—	za 1 m

Vrsta 1b:

grubo naravno platno impregnirano i obojeno, širine 61 cm, težine po m^2 340 do 400 g:

a) za proizvoditelje	Kn	134.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	164.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	210.—	za 1 m

Vrsta 2:

grubo naravno platno širine 102 cm, težine po m^2 460 do 520 g:

a) za proizvoditelje	Kn	107.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	134.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	174.50	za 1 m

Vrsta 2a:

grubo naravno platno impregnirano, širine 102 cm, težine po m^2 460 do 520 g:

a) za proizvoditelje	Kn	136.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	169.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	218.50	za 1 m

Vrsta 2b:

grubo naravno platno impregnirano i obojeno, širine 102 cm, težine po m^2 460 do 520 g:

a) za proizvoditelje	Kn	142.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	176.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	228.—	za 1 m

Vrsta 3:

grubo naravno platno širine 100 cm, težine po m^2 560 do 620 g:

a) za proizvoditelje	Kn	159.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	107.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	254.—	za 1 m

Vrsta 3a:

grubo naravno platno impregnirano, širine 100 cm, težine po m^2 560 do 620 g:

a) za proizvoditelje	Kn	188.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	232.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	298.—	za 1 m

Vrsta 3b:

grubo naravno platno impregnirano i obojeno, širine 100 cm, težine po m^2 560 do 620 g:

a) za proizvoditelje	Kn	193.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	238.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	306.—	za 1 m

Vrsta 4:

grubo naravno platno širine 104 cm, težine po m^2 580 do 650 g:

a) za proizvoditelje	Kn	163.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	201.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	259.50	za 1 m

Vrsta 4a:

grubo naravno platno impregnirano, širine 104 cm, težine po m^2 580 do 650 g:

a) za proizvoditelje	Kn	192.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	237.—	za 1 m
c)u trgovini na malo	Kn	304.50	za 1 m

Vrsta 4b:

grubo naravno platno impregnirano i obojeno, širine 104 cm, težine po m^2 580 do 650 g:

a) za proizvoditelje	Kn	197.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	243.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	312.—	za 1 m

Vrsta 5:

grubo naravno platno širine 102 cm, težine po m^2 620 do 700 g:

a) za proizvoditelje	Kn	162.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	200.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	258.50	za 1 m

Vrsta 5a:

grubo naravno platno impregnirano, širine 102 cm, težine po m² 620 do 700 g:

a) za proizvoditelje Kn 191.— za 1 m
b) u trgovini na veliko Kn 235.50 za 1 m
c) u trgovini na malo Kn 302.50 za 1 m

Vrsta 5b:

grubo naravno platno impregnirano i obojeno, širine 102 cm, težine po m² 620 do 700 g:

a) za proizvoditelje Kn 197.— za 1 m
b) u trgovini na veliko Kn 243.— za 1 m
c) u trgovini na malo Kn 312.— za 1 m

Vrsta 6:

grubo naravno platno širine 102 cm, težine po m² 630 do 700 g:

a) za proizvoditelje Kn 176.— za 1 m
b) u trgovini na veliko Kn 217.50 za 1 m
c) u trgovini na malo Kn 280.— za 1 m

Vrsta 6a:

grubo naravno platno impregnirano, širine 102 cm, težine po m² 630 do 700 g:

a) za proizvoditelje Kn 205.— za 1 m
b) u trgovini na veliko Kn 252.50 za 1 m
c) u trgovini na malo Kn 324.— za 1 m

Vrsta 6b:

grubo naravno platno impregnirano i obojeno, širine 102 cm, težine po m² 630 do 700 g:

a) za proizvoditelje	Kn	210.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	258.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	331.50	za 1 m

Vrsta 7:

grubo naravno platno širine 61 cm, težine po m² 750 do 850 g:

a) za proizvoditelje	Kn	104.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	130.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	170.—	za 1 m

Vrsta 7a:

grubo naravno platno impregnirano, širine 61 cm, težine po m² 750 do 850 g:

a) za proizvoditelje	Kn	133.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	165.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	214.—	za 1 m

Vrsta 7b:

grubo naravno platno impregnirano i obojeno, širine 61 cm, težine po m² 750 do 850 g:

a) za proizvoditelje	Kn	139.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	172.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	223.—	za 1 m

Skupina L. — Hesian:

Vrsta 1:

hesian širine 112 cm, težine po m^2 165 do 205 g:

a) za proizvoditelje	Kn	46.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	58.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	76.—	za 1 m

Vrsta 1a:

hesian širine 100 cm, težine po m^2 165 do 205 g:

a) za proizvoditelje	Kn	41.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	52.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	68.50	za 1 m

Vrsta 2:

hesian širine 112 cm, težine po m^2 270 do 330 g:

a) za proizvoditelje	Kn	71.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	88.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	114.50	za 1 m

Vrsta 2a:

hesian širine 100 cm, težine po m^2 270 do 330 g:

a) za proizvoditelje	Kn	63.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	78.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	102.—	za 1 m

Vrsta 3:

hesian širine 112 cm, težine po m^2 220 do 270 g:

a) za proizvoditelje	Kn	61.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	76.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	99.50	za 1 m

Vrsta 3a:

hesian širine 100 cm, težine po m^2 220 do 270 g:

a) za proizvoditelje	Kn	55.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	69.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	90.—	za 1 m

Vrsta 3b:

hesian širine 95 cm, težine po m^2 220 do 270 g:

a) za proizvoditelje	Kn	52.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	65.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	85.50	za 1 m

Vrsta 3c:

hesian širine 105 cm, težine po m^2 220 do 270 g:

a) za proizvoditelje	Kn	58.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	72.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	94.50	za 1 m

Vrsta 3d:

hesian širine 135 cm, težine po m^2 220 do 270 g:

a) za proizvoditelje	Kn	75.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	93.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	121.—	za 1 m

Vrsta 4:

hesian širine 112 cm, težine po m^2 320 do 380 g:

a) za proizvoditelja	Kn	77.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	95.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	123.50	za 1 m

Vrsta 4a:

hesian širine 100 cm, težine po m^2 320 do 380 g:

a) za proizvoditelje	Kn	69.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	86.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	111.50	za 1 m

Vrsta 4b:

hesian širine 95 cm, težine po m^2 320 do 380 g:

a) za proizvoditelje	Kn	65.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	81.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	105.—	za 1 m

Vrsta 4c:

hesian širine 105 cm, tžine po m^2 320 do 380 g:

a) za proizvoditelje	Kn	65.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	89.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	116.—	za 1 m

Vrsta 4d:

hesian širine 135 cm, težine po m^2 320 do 380 g:

a) za proizvoditelje	Kn	93.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	114.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	147.50	za 1 m

Ciene se razumievaju za tkanine od lana i konoplje navedenih skupina i vrsta bez obzira na različite uzorke tkanja, boje i izradbe, t. j. bez obzira na to, da li su jednobojne ili višebojne, gladke ili negladke i t. d., a za 1 metar, i to kod proizvoditelja bez skupnog poreza na poslovni promet i bez omota (ambalaže), a kod trgovaca na veliko i trgovaca na malo uključivši skupni porez na poslovni promet i omot (ambalažu), a sve to postavno skladište proizvoditelja odnosno prodavaonica trgovca.

II.

Trgovina na veliko jest u smislu ove oblastne odluke svaka prodaja trgovcu na malo u svrhu daljnje preprodaje, a trgovina na malo jest u smislu ove oblastne odluke svaka izravna prodaja potrošaču.

III.

U računu, koji su proizvoditelji i trgovci na veliko dužni dati o svakoj prodaji kupcu, moraju biti tipizirane tkanine od lana i konoplje domaćeg podrietla izričito označene po skupinama i vrstama, navedenim u točki I. ove oblastne odluke, no dopušteno je, da uz te oznake proizvoditelji i trgovci na veliko dodaju još i svoje potrebne oznake u svrhu razlikovanja u uzorcima tkanja unutar pojedine skupine odnosno vrste. Trgovci na veliko moraju pri tome zadržati i oznake proizvoditelja.

IV.

Prekršitelji ove oblastne odluke bit će kažnjeni po § 11. zakonske oredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. stu-

denoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

V.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a istoga dana prestaje vriediti oblastna odluka od 14. studenoga 1942. broj 17.074-1942 o najvišim prodajnim cienama tipiziranih tkanina od lana i konoplje domaćeg podrietla (Narodne novine od 23. studenoga 1942. broj 266).

U Zagrebu, dne 14. travnja 1943.

Upravitelj:
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković, v. r.

(Broj 968-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 21. travnja 1943. broj 92.

NAREDBA

Ministarstva narodne prosvjete od 14. travnja 1943. broj U. m. 335-1943 o polaganju državnog stručnog izpita stručnih činovničkih vježbenika državnih znanstvenih zavoda

Na temelju § 14. stavke 3. zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931. izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Stručni činovnički vježbenici državnih znanstvenih zavoda (asistenti, kustosi, arhivari, geolozi, petrografi, agrogeolozi, kemičari, inženjeri i t. d.), koji nakon svršenog fakulteta nisu položili koji drugi državni stručni izpit, mogu polagati državni stručni izpit prema propisima ove naredbe nakon svršetka druge godine, a najdalje do svršetka pete godine službe.

§ 2.

Za izpitivanje kandidata, koji žele polagati ovaj izpit, postoje izpitna povjerenstva za svaku vrstu državnih znanstvenih zavoda.

§ 3.

Predsjednike izpitnih povjerenstva i po dva člana izpitivača za svaki predmet izpita imenuje za svaku godinu unapred ministar narodne prosvjete. Isto tako

imenuje ministar narodne prosvjete i zamjenike predsjedniku, kao i perovođe, ove u prvom redu između upravnih činovnika državnih znanstvenih zavoda. Za članove izpitivače iz stručnog diela državnog stručnog izpita dolaze po svom položaju upravitelji znanstvenih zavoda, na kojima su kandidati namješteni, odnosno sveučilištni nastavnici iste struke, kao i ostali stručnjaci znanstvenih zavoda. Kod izpitivača treba navesti struku, za koju se postavljaju. Prema strukama izpitivača i kandidata sastavit će predsjednici povjerenstvo za svaki pojedini izpit.

§ 4.

Spriečenog predsjednika zamjenjuje njegov zamjenik, a ako je ovaj spriečen, tada najstariji po činu član izpitnog povjerenstva.

Ako se tečajem godine izprazni mjesto predsjednika, izpitivača za koji predmet ili mjesto perovođe, popunit će ministar narodne prosvjete to mjesto po propisima § 3. ove naredbe. Ovako naknadno imenovanoj osobi traje članstvo do izmaka godine.

§ 5.

Pravo na polaganje državnog stručnog izpita ima svaki stručni činovnički vježbenik, koji je navršio dvie godine vježbeničke službe u kojem državnom znanstvenom zavodu, a od tih dviju godina najmanje posljednju godinu u struci, u kojoj se javlja za izpit.

§ 6.

Stručni činovnici, koji su došli na koji znanstveni zavod iz neke druge službe, a tamo su položili državni

stručni izpit, dužni su u roku od šest mjeseci polagati iz občeg diela izpita one predmete, koje nisu polagali u prijašnjoj struci, a povrh toga i stručni izpit, ako to izpitno povjerenstvo drži potrebnim.

Ostali državni ili samoupravni (gradski, crkveni i dr.) činovnik može biti primljen u službu državnog znanstvenog zavoda, ako predhodno položi državni stručni izpit po propisima ove naredbe.

§ 7.

Državni stručni izpit može se polagati u toku ciele godine.

Prijavu za polaganje tog izpita podnosi kandidat upraviteljstvu zavoda. Upravitelj će toj molbi priložiti potvrdu o radu kandidatovu i o njegovu vladanju, te će je dostaviti izpitnom povjerenstvu.

Prijavi za izpit prilaže se:

1. uredovna potvrda o godinama službe s naznakom, koliko je vremena kandidat proveo u drugoj kojoj službi, a koliko kao stručni službenik znanstvenog zavoda,

2. svjedočbe o svršenim naukama,

3. kratak opis života i rada,

4. domaći pismeni sastavak odabire kandidat uz odobrenje onog člana izpitnog povjerenstva, u kojega struku spada sastavak.

§ 8.

U domaćem sastavu kandidat je dužan točno naznačiti svu književnost i građu, kojom se služio.

§ 9.

Kandidatima, koji imaju doktorat iz struke, u kojoj se javljaju za izpit, može se disertacija uzeti kao domaći sastavak. Mjesto domaćeg sastavka može kandidat podnieti i kakav veći znanstveni rad (ako je tiskan, može biti i na stranom jeziku).

§ 10.

Ako su sve izprave u redu, predsjednik će za svakog kandidata sastaviti izpitno povjerenstvo od imenovanih članova, u koje će povjerenstvo uz izpitivače na stručnom dielu izpita ući po jedan član za svaki onaj predmet obćeg izpita, koji kandidat polaže.

§ 11.

Domaći sastavak pregledava i daje o njemu svoj pismeni sud član izpitnog povjerenstva, koji će izpitivati na stručnom izpitu, no i ostali članovi izpitnog odbora mogu ga pregledati i uvjeriti se o njegovoj vriednosti.

§ 12.

Ako domaći sastavak pokaže nedovoljnu znanstvenu spremu, ili slabu stručnu naobrazbu kandidata, izpitni ga odbor ne će pustiti na izpit, nego će mu dopustiti ili da sastavak izpravi, ili da obradi drugi zadatak.

§ 13.

Ako domaći sastavak zadovoljava, pustit će izpitni odbor kandidata na izpit i utvrditi mu dane, kada će izpit polagati.

§ 14.

Ako kandidat određenog dana iz opravdanih razloga bude spriečen doći i o tome izviesti predsjednika izpitnog povjerenstva u roku od tri dana, pošto mu to dokazano bude moguće, odredit će mu se drugi dan za izpit. Inače će se smatrati, da je odustao i da izpit nije položio.

U toku izpita može kandidat odustati:

a) ako oboli i to dokaže liečničkom svjedočbom, ili

b) ako je opravdanim razlozima spriečen nastaviti izpit.

U ovom slučaju ustanovit će mu se dan, kada će izpit nastaviti.

U svakom drugom slučaju, kao i kad ne dođe u određeni dan da nastavi izpit, smatrat će se, da izpit nije položio.

§ 15.

Državni stručni izpit sastoji se od dva diela: od obćeg i stručnog. Oni se mogu polagati i odvojeno, ali najviše u razmaku od 10 dana.

§ 16.

Obći dio izpita je samo ustmen i traje najviše dva sata.

Na tom dielu izpita treba kandidat pokazati:

1. da dobro vlada hrvatskim jezikom i njegovim pravopisom,

2. da se za stručnu potrebu dobro i lako služi kojim svjetskim jezikom,

3. da poznaje u glavnim crtama načela upravnog i ustavnog prava Nezavisne Države Hrvatske, zatim

propise o činovnicima i propise o znanstvenom zavodu, na kojem služi,

4. da poznaje zakonske propise o berivima, svrstavanju i mirovinama državnih službenika, o državnom računovodstvu, o Računarskom dvoru i o proračunu Nezavisne Države Hrvatske.

§ 17.

Kandidati, koji su na diplomskom izpitu ili na ma kojem državnom stručnom izpitu položili koji od predmeta iz predhodnog paragrafa oslobađaju se od polaganja toga predmeta na ovom izpitu. Isto se tako oslobađa izpita iz § 16. toč. 2. kandidat, koji je na kojem stranom sveučilištu polagao diplomski izpit.

§ 18.

Na kraju obćeg izpita odlučuje izpitno povjerenstvo, da li je kandidat izpit položio. Ako ga nije položio, ne će se pripustiti na stručni izpit.

§ 19.

Stručni dio izpita polaže kandidat iz struke znanstvenog zavoda, na kome službuje. Na ovom izpitu kandidat ima pokazati, da ima dovoljno znanja iz struke, u kojoj se javlja za izpit, da se zna služiti stručnom književnošću i da zna primjenjivati suvremena sredstva i teorije svoje struke.

Izpituje ga jedan odnosno dva izpitivača, o čemu odlučuje izpitno povjerenstvo prema potrebi dotične struke.

§ 20.

Stručni dio izpita je ustmen i traje najviše sat i pol.

§ 21.

Ako je kandidat zadovoljio na stručnom dielu izpita, odlučuje izpitno povjerenstvo prema ocjeni domaćeg sastavka i prema odgovorima na obćem i na stručnom dielu izpita, da li je kandidat državni stručni izpit položio izvrstno, dobro ili dovoljno.

§ 22.

Ako kandidat ne položi izpit, može ga dva puta ponoviti. Razmak između izpita mora biti najmanje šest mjeseci.

§ 23.

O uspjehu ili neuspjehu izpita obaviještava kandidata ustmeno predsjednik povjerenstva poslije dovršenog čitavog izpita.

§ 24.

Kandidatu, koji položi izpit, izdaje izpitno povjerenstvo svjedočbu, koju podpisuje predsjednik izpitnog povjerenstva.

§ 25.

O cjelokupnom državnom stručnom izpitu vodi se zapisnik, koji podpisuju svi članovi izpitnog povjerenstva i perovođa.

§ 26.

Odluku o izpitu zajedno s izvještajima o toku izpita podnosi predsjednik povjerenstva Ministarstvu narodne prosvjete, u kojem se pohranjuju zapisnik o cjelokupnom državnom stručnom izpitu s ostalim spisima izpitnog povjerenstva.

§ 27.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 14. travnja 1943.

Ministar narodne prosvjete:

Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 1015-D.V.-1943.)

* Narodne novine od 22. travnja 1943. broj 93.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 13. travnja 1943. broj 3280-1943 o najvišim prodajnim cienama žeženog vapna i vapnene prašine za proizvoditelje

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Najviše prodajne ciene žeženog vapna za proizvoditelje ustanovljuje se kako sliedi:

u veleobrtnoj proizvodnji	Kn 21.000.—
u obrtnoj proizvodnji	Kn 24.085.—

za 10.000 kg, postavno mjesto proizvodnje, bez skupnog poreza na poslovni promet.

II.

Najviše prodajne ciene vapnene prašine za proizvoditelje ustanovljuju se kako sliedi:

u veleobrtnoj proizvodnji	Kn 8.000.—
u obrtnoj proizvodnji	Kn 9.500.—

za 10.000 kg, postavno mjesto proizvodnje, bez skupnog poreza na poslovni promet.

III.

Za pakovanje vapnene prašine mogu se najviše zaračunati na to odpadajuće stvarne nabavne ciene omota (ambalaže).

IV.

Kod prodaje žeženog vapna ili vapnene prašine postavno željeznička kola utovarne postaje mogu se za utovarne i prievozne troškove od mjesta proizvodnje do utovarne postaje računati samo na to odpadajući stvarni troškovi, koji ne smiju biti viši od oblastno dozvoljenih ciena ovlaštenim odpremnicima za te poslove u tom mjestu.

V.

Veleobrtna proizvodnja u smislu ove oblastne odluke je proizvodnja u uzpravnim visokim pećima, koje u pravilu rade neprekidno, a ložene su ugljenom, generatorskim ili zemnim plinom.

Obrtna proizvodnja u smislu ove oblastne odluke je proizvodnja u običnim poljskim ili zidanim nizkim pećima, koje se lože drvom, a u pravilu rade samo povremeno.

VI.

Prekršitelji ove oblastne odluke bit će kažnjeni po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

VII.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 13. travnja 1943.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković, v. r.

(Broj: 969-D-V-1943)

* Narodne novine od 21. travnja 1943. broj 92.

ZAKONSKA ODREDBA*

o promjenama zakonske odredbe od 19. prosinca 1942. br. CCCXLI-2983-Z-42 o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1943.

§ 1.

Prva stavka § 14. zakonske odredbe od 19. prosinca 1942. broj CCCXLI-2983-Z-1942 o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1943. mienja se i glasi:

»Računska godina proračuna Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1942. traje do 31. srpnja 1943. Naredbe za izplatu na teret zakonito zauzetih navjera mogu se izdavati do 30. lipnja, a izplaćivati se može još do 31. srpnja 1943.«

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.**

U Zagrebu, dne 22. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

BroJ: LXXXV-1011-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 28. travnja 1943. broj 96.

** Narodne novine od 23. travnja 1943. broj 94.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakonske odredbe od 27. studenoga 1941. broj CDXXXVII-2115-Z-1941 o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika

§ 1.

Stavka 2. § 14. mienja se i glasi:

Za djecu koja polaze srednju ili njoj sličnu školu, pripada doplatak od 400 kuna mjesečno, ali najduže do navršene 20. godine života; ako se pak nakon svršene srednje škole nalaze na radnoj službi, prema propisima zakonske odredbe od 8. rujna 1942. broj CCL-2150-Z-1942, pripada doplatak do navršene 21. godine života. Za djecu, koja polaze visoke škole, pripada doplatak od 500 Kuna mjesečno do završetka školovanja odnosno najduže do navršene 25. godine života.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama* a primjenjivat će se od 10. rujna 1942.

U Zagrebu, dne 22. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXVI-1019-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 23. travnja 1943. broj 94.

ZAKONSKA ODREDBA*
o promjeni kaznenog zakonika

§ 1.

U §§ 314., 318., 319., 333. i 334 kaznenog zakonika od 27. siečnja 1929. sa svim njegovim promjenama i nadopunama mjesto rieči: »1.000 dinara« stavljaju se rieči: »5.000 Kuna«.

§ 2.

U toč. 7. § 316. i u prvoj stavci § 365. mjesto rieči: »3.000 dinara« stavljaju se rieči: »15.000 Kuna«.

§ 3.

U drugoj stavci § 320. mjesto rieči: »100 dinara« rieči: »300 dinara« stavljaju se rieči: »1.500 Kuna«.

§ 4.

U drugoj stavci § 320. mjesto rieči: P»100 dinara« stavljaju se rieči: »500 Kuna«.

§ 5.

U zadnjoj stavci § 365. mjesto rieči: »20.000 dinara« stavljaju se rieči: »100.000 Kuna«.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 28. travnja 1943. broj 96.

§ 6.

Postupak u kaznenim djelima, za suđenje kojih su, obzirom na propise ove zakonske odredbe, postali nadležni kotarski sudovi, nastavit će se u smislu § 9. st. 1. br. 2. zakonika o sudbenom kaznenom postupku pred kotarskim sudom, ako na dan, kojeg ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, postupak nije bio dovršen prvomolbenom osudom ili drugom odlukom. Ovakve kazneno-pravne stvari ustupit će sudbeni stolovi na priedlog državnog tužitelja nadležnom kotarskom sudu.

Pred kotarskim sudom nastavit će se kazneni postupak o kaznenim djelima, navedenim u prvoj stavci, i u slučaju, ako se odlukom višeg suda ukine osuda (rješenje) prvomolbenog suda i stvar uputi na novu razpravu, kao i u slučaju, ako se dozvoli ponavljanje kaznenog postupka o takvom kaznenom djelu.

§ 7.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 22. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXIV-981-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 23. travnja 1943. broj 94.

ZAKONSKA ODREDBA

o nadopuni zakona o biljegovini i pristojbama od 30. ožujka 1911.

§ 1.

Na kraju čl. 57. dodaje se nova stavka, koja glasi: »Za postupak u predmetima biljegovno-pristojbinskih prekršaja vriedi zakon o obćem upravnom postupku, ukoliko pojedine njegove odredbe nisu protivne odredbama ovog zakona«.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 22. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXIII-946-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 23. travnja 1943. broj 94.

ZAKONSKA ODREDBA

o nakladnoj knjižari »Velebit« u Zagrebu

§ 1.

Nakladna knjižara »Velebit« sa sjedištem u Zagrebu, koja je upisana u trgovačkom upisniku Trgovačkog suda u Zagrebu kao vlastničtvo Državnog izvještajnog i promičbenog ureda kod Predsjedničtva vlade, postaje sa svim svojim podružnicama i ustanovama vlasničtvo Nezavisne Države Hrvatske i kao samostalno priradno poduzeće stoji pod izravnim nadzorom Ministarstva narodne prosvjete, Glavnog ravnateljstva za promičbu.

§ 2.

Nakladna knjižara »Velebit« pravna je osoba privatnog prava.

§ 3.

Nakladna knjižara »Velebit zaključuje godišnje svoje poslovanje bilancom prema propisima trgovačkog zakona.

Izdatci i primitci nakladne knjižare »Velebit« vode se izvan državnog proračuna, a u državni se proračun unosi samo čista dobit. Možebitni gubitci pokrivaju se iz državnih sredstava.

§ 4.

Nakladna knjižara »Velebit« sastavlja za svaku kalendarsku godinu proračun primitaka i izdataka uprave poduzeća i podnosi ga na odobrenje Ministarstvu državne riznice.

§ 5

Svrha je i izključivo pravo nakladne knjižare »Ve lebit« izdavati i razpačavati djela promičbenog značaja, političko-poviestne razprave i članke i djela iz liepe književnosti ukoliko ona po svojoj sadržini i namjeni imaju promičbeni značaj. Knjižara može ovakva djela izdavati na hrvatskom jeziku i na tuđim jezicima.

Knjižara može izdavati novine i časopise.

Nakladna knjižara »Velebit« može prema potrebi izdavati i druga izdanja obćeg narodnog i državnog značaja, ako to odobri ili naredi Ministarstvo narodne prosvjete, Glavno ravnateljstvo za promičbu.

§ 6.

Nakladna knjižara »Velebit« ne smije izvršivati nikakvih poslova bez naplate.

§ 7.

Kad ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, izvršit će Trgovački sud u Zagrebu ureda radi brisanje Državnog izvještajnog i promičbenog ureda kod Predsjedničtva vlade kao vlastnika nakladne knjižare »Velebit« i upis novog vlastnika prema ovoj zakonskoj odredbi.

§ 8.

Ministarstvo narodne prosvjete izdat će u suglasju s Ministarstvom državne riznice propisnik o uređenju,

upravi i poslovanju nakladne knjižare »Velebit«, kao i o nadzoru nad njom. Službovni odnosi svega osoblja nakladne knjižare »Velebit« uredit će se istim propisnikom, bez obzira na postojeće propise. Dok se ne izda taj propisnik, nakladnom knjižarom »Velebit« upravlja upravitelj, kojeg postavlja ministar narodne prosvjete.

§ 9.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama* i tog dana prestaju vriediti protivni propisi.

U Zagrebu, dne 22. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXIX-980-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 23. travnja 1943. broj 94.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakona o izravnim porezima

§ 1.

U čl. 42. točki 12. prve skupine iza rieči »liečnici,« stavljaju se rieči: »zubni tehničari,«.

§ 2.

U čl. 53a) stavka 1. toč. 2. mjesto brojke »100.000« stavlja se brojka: »240.000«, a mjesto »2,000.000.— Kuna,« stavlja se »4,000.000.— Kuna;«, dok se ostali dio rečenice briše.

§ 3.

U čl. 59. br. I. iza stavke 1. dodaje se nova stavka, koja glasi:

»Porezovnici iz čl. 42. prve skupine točke 12), koji se u vršenju svog zvanja ne bave veleobrtnim, obrtnim, trgovinskim ili posredničkim poslovanjem, plaćaju u Zagrebu od godišnjeg čistog prihoda do Kuna 96.000.—, a u mjestima izvan Zagreba do Kuna 72.000.—, mjesto temeljnog i dopunskog poreza tečevine, kao i svih na to odpadajućih državnih prireza, 12%-tni porez. Kao temelj za odmjeru samoupravnih prireza uzima se 40% ovog poreza. Prihodi preko ovih iznosa podleže redovitom oporezovanju tečevinom.«

Dosadašnje stavke 2.—31. postaju stavke 3.—32.
U novoj stavci 24. mienjaju se brojke 14 i 19 u: 18 i 23.

§ 4.

U čl. 77. stavci prvoj mienja se treća rečenica i glasi: »Porezovnik, koji pravodobno ne prijavi početak poslovanja, kaznit će se po propisu čl. 138., a onomu, koji pravodobno ne prijavi prestanak poslovanja, odpisat će se porez od prvog dan mjeseca, koji sliedi iza dana podnošenja prijave, pa do konca godine.«

§ 5

U čl. 82. stavka 1. na kraju točke 1) dodaje se nova rečenica, koja glasi: »Spomenuti izuzetak ne vriedi za obranbeni prirez, koji je odmjeren i plaćen na dodatni porez.«

U toč. 7. stavka druga mjesto brojke »150.000« stavlja se brojka: »240.000«.

§ 6.

U čl. 83. stavka 2. dodaje se druga rečenica, koja glasi: »Pristojbe, plaćene na temeljnu ili povećanu dioničku glavnicu, i prienosna dopunska pristojba ne priznaju se izdatkom u smislu ovoga člana.«

§ 7.

U čl. 85. stavka 1. rečenica druga iza rieči »čl. 81. zakona« stavlja se točka, a ostali dio rečenice se briše.

Na kraju iste stavke dodaje se sliedeće:

U pogledu drugih prestupaka i neurednosti imaju se primjenjivati kazne iz čl. 107a), što ne izključuje kaznenu odgovornost porezovnika po članu 142. i 142a).«

U posljednjoj stavci mienja se rieč »očevidnike« u »poslovne knjige«.

§ 8.

U čl. 95. stavka 1. točka 1. mienja se ljestvica i glasi:

Stupanj		Prihod			Porez Kn
1			do	48	1.—
2	od	49	„	72	1.—
3	„	73	„	96	2.—
4	„	97	„	120	2.—
5	„	121	„	145	3.—
6	„	146	„	168	4.—
7	„	169	„	192	4.—
8	„	193	„	216	5.—
9	„	217	„	240	6.—
10	„	241	„	264	7.—
11	„	265	„	288	8.—
12	„	289	„	312	9.—
13	„	313	„	336	10.—
14	„	337	„	360	11.—
15	„	361	„	384	12.—
16	„	385	„	408	14.—
17	„	409	„	432	15.—
18	„	433	„	456	16.—
19	„	457	„	480	18.—
20	„	481	„	504	19.—
21	„	505	„	528	20.—
22	„	529	„	552	22.—
23	„	553	„	576	23.—
24	„	577	„	600	25.—
25	„	601	„	624	27.—
26	„	625	„	648	28.—

Stupanj		Prihod			Porez Kn
27	od	649	do	672	30.—
28	„	673	„	696	32.—
29	„	697	„	720	34.—
30	„	721	„	744	36.—
31	„	745	„	768	38.—
32	„	769	„	792	40.—
33	„	793	„	816	42.—
34	„	817	„	840	44.—
35	„	841	„	864	46.—
36	„	865	„	888	48.—
37	„	889	,	912	50.—
38	„	913	„	936	52.—
39	„	937	„	960	55.—
40	„	961	„	984	74.—
41	„	985	„	1008	77.—
42	„	1009	„	1032	80.—
43	„	1033	„	1056	83.—
44	„	1057	„	1080	86.—
45	„	1081	„	1104	88.—
46	„	1105	„	1128	91.—
47	„	1129	„	1152	94.—
48	„	1153	„	1176	96.—
49	„	1177	„	1200	99.—
50	„	1201	„	1224	102.—
51	„	1225	„	1248	104.—
52	„	1249	„	1272	108.—
53	„	1273	„	1296	110.—
54	„	1297	„	1320	113.—
55	„	1321	„	1344	116.—
56	„	1345	„	1368*	119.—

* Po izpravku u Narodnim novinama od 28. travnja 1943. broj 96.

Stupanj		Prihod			Porez Kn
57	od	1369	do	1392	122.—
58	„	1393	„	1416	125.—
59	„	1417	„	1440	128.—
60	„	1441	„	1464	131.—
61	„	1465	„	1488	134.—
62	„	1489	„	1512	138.—
63	„	1513	„	1536	141.—
64	„	1537	„	1560	144.—
65	„	1561	„	1584	147.—
66	„	1585	„	1608	150.—
67	„	1609	„	1632	154.—
68	„	1633	„	1656	157.—
69	„	1657	„	1680	160.—
70	„	1681	„	1704	163.—
71	„	1705	„	1728	167.—
72	„	1729	„	1752	171.—
73	„	1753	„	1776	174.—
74	„	1777	„	1800	178.—
75	„	1801	„	1824	181.—
76	„	1825	„	1848	185.—
77	„	1849	„	1872	189.—
78	„	1873	„	1896	192.—
79	„	1897	„	1920	196.—
80	„	1921	„	1944	200.—
81	„	1945	„	1968	204.—
82	„	1969	„	1992	207.—
83	„	1993	„	2016	211.—
84	„	2017	„	2040	215.—
85	„	2041	„	2046	219.—
86	„	2065	„	2088	222.—
87	„	2089	„	2112	227.—
88	„	2113	„	2136	230.—

Stupanj		Prihod			Porez Kn
89	od	2137	do	2160	235.—
90	„	2161	„	2184	238.—
91	„	2185	„	2208	243.—
92	„	2209	„	2232	247.—
93	„	2233	„	2256	251.—
94	„	2257	„	2280	255.—
95	„	2281	„	2304	259.—
96	„	2305	„	2328	263.—
97	„	2329	„	2352	268.—
98	„	2353	„	2376	272.—
99	„	2377	„	2400	276.—
100	„	2401	„	2424	281.—
101	„	2425	„	2448	285.—
102	„	2449	„	2472	288.—
103	„	2473	„	2496	291.—
104	„	2497	„	2520	294.—
	preko	2520	„	2640	13 %
	„	2640	„	2880	14 %
	„	2880	„	3120	16%
	„	3120	„	3600	17 %
	„	3600	„	4320	18 %
	„	4320	„	4800	19 %
	„	4800			21 %

§ 9.

U čl. 107a) stavka 1. iza rieči: »trgovačkog knjigovodstva« dodaje se sliedeće: »odnosno po propisima naredaba ministra državne riznice, izdanih na temelju ovoga člana«.

U posliednjoj stavci mienja se rieč: »očevidnike« u »poslovne knjige«.

§ 10.

U čl. 128. mienja se stavka 2. i glasi:

»Temelj i stope ukupnog dopunskog poreza ustanovljuje onaj porezni odnosno katastralni ured, na području kojega porezovnik ima svoje kućanstvo, odnosno ako se na području toga ureda uobće ne zadužuje zemljarinom, kućarinom odnosno tečevinom, onaj porezni odnosno katastralni ured, na području kojega ima najveći prihod, podložan jednoj ili više vrsta tih poreza. U svrhu odmjere i zaduženja ovog poreza odnosni ured (porezni, katastralni) priobćuje ustanovljeni temelj i stope svim poreznim odnosno katastralnim uredima, kod kojih se porezovnik zadužuje bilo kojom vrstom poreza . Ovaj se porez izračunava na taj način, da se na svaki porezni temelj istoga porezovnika iz čl. 27., 37. i 59. primieni odgovarajuća stopa dopunskog poreza iz tih članova, koja odgovara zbroju poreznih temelja iz tih članova.«

§ 11.

U čl. 139. stavka 1. brišu se rieči »kao i putujući agenti i trgovački putnici pomenuti u istoj skupini toč. 1. a čl. 42.«.

U prvoj rečenici stavke 2. iza rieči »naplatiti porez« dolazi zarez, a rieči u zagradama se brišu.

U istoj stavci ispred posljednje rečenice stavlja se nova rečenica, koja glasi:

»Nezavisno od ove kazne izreći će se protiv istih osoba kazna od 50 do 1.000 Kuna za svaki pojedini prekršaj, ako ne upiše u izkaz (čl. 99. zakona) ili u poreznu knjižicu (čl. 98. zakona) svakoga službenika propisane podatke ili ne poništi uredno porezne markice.«

§ 12.

U čl. 148. mienja se stavka 8. i glasi:

»Porezovnici iz druge skupine točke 3. člana 42. plaćaju porez prije početka poslovanja, i to, ako započnu u prvoj polovini godine, u cielom iznosu, a ako započnu poslovanje u drugoj polovini godine, u polovičnom iznosu.«.

Iza stavke 8. stavlja se nova stavka 9., koja glasi:

»Plaćanje poreza, koji se ubire na providbe maloprodavača duhanskih prerađevina, cigaretnog papira i žigica, dospieva prvog dana nakon izteka svakog mjeseca, a ubrani iznosi moraju se predati poreznom uredu najkasnije za 20 bana.«

Iza nove stavke 9. stavlja se nova stavka 10., koja glasi:

»Plaćanje poreza, koji su obvezana uztezati u smislu čl. 59. obrtna, veleobrtna i trgovačka poduzeća naravnim osobama, dospieva prvog dana nakon izteka svakog mjeseca, a spomenuta poduzeća moraju ga predati poreznom uredu najkasnije za 20 dana.«

Dosadašnja stavka (9) postaje stavka (11) te se mienja i glasi:

«Plaćanje poreza ovlaštenih prodavaća srećaka Hrvatske državne lutrije dospieva nakon vučenja, a Hrvatska državna lutrija ga mora od prodavača ubrati i predati državnoj blagajni u roku od 30 dana nakon posljednjeg dana pojedinog vučenja.«

§ 13.

U čl. 151. stavci 3. zamjenjuju se dosadašnje rieči iza zareza ovim riečima: »naknadu troškova za ovaj rad određuje ministar državne riznice iz tekućih prihoda od izravnih poreza«.

§ 14.

U članu 157. mienja se stavka 5. i glasi:
»Maloprodavačima duhanskih prerađevina, cigaretnog papira i žigica, prodavačima srećaka Hrvatske državne lutrije, putujućim agentima, trgovačkim putnicima i svakovrsnim posrednicima, te malim obrtnicima iz druge skupine točke 2b) člana 42. služi kao dokaz o plaćenom porezu potvrda, koju izdaje porezna oblast.«

§ 15

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a primjenjivat će se od 1. siečnja 1943.

U Zagrebu, dne 22. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXX-846-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 27. travnja 1943. broj 95.

PRISTOJBENIK

Glavnog ravnateljstva za obće narodno prosvjetljivanje o autorskim nagradama, koje ima pravo ubirati Hrvatsko autorsko družtvo (HAD) u Zagrebu za glasbene i kazalištne priredbe tokom godine 1943.

Na temelju § 8. zakonske odredbe od 30. prosinca 1942. broj CCCLIII 3041-Z-1942 (Narodne novine od 31. prosinca 1942.) o ukidanju zakonske odredbe o Državnom zavodu za zaštitu autorskih prava na području Nezavisne Države Hrvatske propisujem visinu autorskih nagrada, koje se imaju plaćati.

§ 1.

Gostiteljska poduzeća plaćaju:

A. na cielom državnom području

a) mjesečno:

1. za glasbu lokali I. reda	Kuna	2.500.—
za glasbu lokali II. reda	„	1.500.—
za glasbu lokali III. reda	„	1.200.—
za glasbu lokali IV. reda	„	750.—
za glasbu lokali V. reda	„	500.—
za glasbu lokali VI. reda	„	300.—

2. za krugovalnike, gramofone, orkestrione i druge mehaničke glasbene nastroje polovicu svote navedene u točki 1.

3. za krugovalnike u zalogajnicama i u jednakim poduzećima, u kojima nema stolova, te u lokalima u mjestima izpod 10.000 stanovnika — Kuna 200.—

b) dogodično i prigodno:

1. za dogodično sviranje u lokalima za svaki dan sviranja trećinu svote navedene u točki a/1.
2. za prigodno sviranje na Silvestrovo, Poklade i u sličnim prigodama za dan sviranja polovicu svote navedene u točki a/1.

B. u pojedinim mjestima za glasbu, krugovalnike, gramofone, orkestrione i druge mehaničke glasbene nastroje.

a) u Zagrebu:

1. »Hotel Esplanade« u blagovalištu i kavani ljeti (od 1. lipnja do 15. rujna) mjesečno	Kuna	6.500.—
zimi	„	5.000.—
2. Kavana »Dubrovnik« mjesečno	„	6.500.—
3. blagovalište »Dubrovnik« mjesečno	„	2.400.—
4. »Gradska kavana« mjesečno	„	5.000.—
5. »Gradski podrum« mjesečno	„	4.000.—
6. Grill-room u »Gradskom podrumu« mjesečno	„	5.500.—
7. Barovi zimi mjesečno	„	5.500.—
8. Barovi ljeti	„	4.000.—
b) u Crikvenici:		
Hotel Therapia mjesečno	„	6.500.—
c) u Dubrovniku:		
1. »Hotel Imperial« mjesečno	„	6.500.—

2. »Hotel Excelsior« mjesečno	Kuna	6.500.—
3. »Gradska kavana« mjesečno	„	4.000.—

§ 2.

Svaki koristnik iz § 1.ovog pristojbenika dužan je uplatiti Hrvatskom autorskom družtvu u Zagrebu propisanu autorsku nagradu.

§ 3.

Radi odmjere visine autorske nagrade izvan pristojbenih stavaka iz § 1. ovog pristojbenika razvrstavaju se mjesta na području Nezavisne Države Hrvatske kako sliedi:

1. mjesta I. reda: Zagreb, Sarajevo i Osiek, a u sezoni Crikvenica i Dubrovnik;
2. mjesta II. reda: Banja Luka, Karlovac, Mostar i Zemun, a za vrieme sezone sva kupališta i turistička mjesta, koja nisu spomenuta pod mjestima I. reda;
3. mjesta III. reda: Bjelovar, Brod na Savi, Petrovaradin, Sisak, Travnik, Tuzla, Varaždin, Vinkovci, Virovitica, Vukovar i Zenica;
4. mjesta IV. reda: sva ostala mjesta s preko 10.000 stanovnika;
5. mjeta V. reda: sva ostala mjesta s ispod 10.000 stanovnika.

§ 4.

Za svečane plesove i za svečane zabave plaća se autorska nagrada, i to:

1. u mjestima I. reda razvrstanja	Kuna	3.000.—
2. u mjestima II. reda razvrstanja	„	1.500.—
3. u mjestima III. reda razvrstanja	„	1.000.—
4. u mjestima IV. reda razvrstanja	„	750.—
5. u mjestima V. reda razvrstanja	„	500.—

§ 5

Za zabave plaća se autorska nagrada, i to:

1. a) Za zabave I. reda u mjestima I. reda razvrstanja	Kuna 2.500.—
b) za zabave I. reda u mjestima II. reda razvrstanja	„ 1.200.—
c) za zabave I. reda u mjestima III. reda razvrstanja	„ 750.—
d) za zabave I. reda u mjestima IV. reda razvrstanja	„ 500.—
e) za zabave I. reda u mjestima V. reda razvrstanja	„ 300.—
2. a) za zabave II. reda u mjestima I. reda razvrstanja	„ 1.200.—
b) za zabave II. reda u mjestima II. reda razvrstanja	„ 750.—
c) za zabave II. reda u mjestima III. reda razvrstanja	„ 500.—
d) za zabave II. reda u mjestima IV. reda razvrstanja	„ 350.—
e) za zabave II. reda u mjestima V. reda razvrstanja	„ 250.—
3. a) za zabave III. reda u mjestima I. reda razvrstanja	„ 750.—
b) za zabave III. reda u mjestima II. reda razvrstanja	„ 500.—
c) za zabave III. reda u mjestima III. reda razvrstanja	„ 350.—
d) za zabave III. reda u mjestima IV. reda razvrstanja	„ 250.—
e) za zabave III. reda u mjestima V. reda razvrstanja	„ 200.—

4. a) za zabave IV. reda u mjestima I. reda razvrstanja	Kuna	500.—
b) za zabave IV. reda u mjestima II. reda razvrstanja	„	350.—
c) za zabave IV. reda u mjestima III. reda razvrstanja	„	250.—
d) za zabave IV. reda u mjestima IV. reda razvrstanja	„	200.—
e) za zabave IV. reda u mjestima V. reda razvrstanja	„	150.—

§ 6.

Za matineje plaća se autorska nagrada, i to:

1. a) u Zagrebu, ako traju do 13 sati	Kuna	400.—
b) u Zagrebu, ako traju preko 13 sati	„	600.—
2. a) izvan Zagreba, ako traju do 13 sati	„	250.—
b) izvan Zagreba, ako traju preko 13 sati	„	400.—
3. u mjestima IV. i V. reda razvrstanja	„	200.—

§ 7.

Za čajanke i siela plaća se autorska nagrada, i to:

1. a) u Zagrebu, ako traju do 21 sat	Kuna	400.—
b) u Zagrebu, ako traju preko 21 sat	„	600.—
2. a) izvan Zagreba, ako traju do 21 sat	„	250.—
b) izvan Zagreba, ako traju preko 21 sat	„	400.—
3. u mjestima IV. i V. reda razvrstanja	„	200.—

§. 8.

Za koncerte plaća se autorska nagrada, i to:

1. stranih umjetnika i družtava od ukupnog (bruto) prihoda 4%

2. domaćih filharmonija i domaćih orkestara	Kuna	750.—
3. a) domaćih družtava i domaćih umjetnika bez plesa	„	150— 750.—
b) domaćih družtava i domaćih umjetnika s plesom	„	750—2.500.—
Za školske koncerte i zabave srednjih i stručnih škola u školskim prostorijama	„	100— 300.—

§ 9.

Državna krugovalna postaja plaća autorske nagrade, i to:

1. za izvedbu djela i rieči u svezi s tim djelima (t. zv. mala prava):

a) kod ukupnog (bruto) dohodka do 50.000 predplatnika 4%

b) kod ukupnog (bruto) dohodka do 100.000 predplatnika 5%

c) kod ukupnog (brutto) dohodka preko 100.000 predplatnika 6%

2. za izvedbu djela liepe umjetnosti i znanosti:

a) kod ukupnog (brutto) dohodka do 50.000 predplatnika $^1/_2$%

b) kod ukupnog (brutto) dohodka do 100.000 predplatnika 1%

c) kod ukupnog (brutto) dohodka preko 100.000 predplatnika $1^1/_2$%

3. za izvedbu dramskih i glasbeno-pozorničkih djela (t. zv. velika prava) plaća se autorska nagrada prema posebnom ugovoru, koji se ima sklopiti za godinu 1943.

§ 10.

Za glasbu prigodom slikopisnih izvedaba u slikokazima plaća se autorska nagrada, i to:

1. kod izvedaba s niemim slikopisima mjesečna poprečna svota od Kuna 200—500.—
2. kod izvedaba sa zvučnim slikopisima od svake prodane ulaznice Kuna 1.—

U ovm iznosima uračunana je autorska nagrada i za glasbu, koja se na bilo koji način izvađa u slikokazima izvan slikopisa, ali nije uračunana u te iznose autorska nagrada za bilo koje druge priredbe, koje daju u prostorijama slikokaza bilo vlastnici slikokaza bilo tko drugi.

§ 11.

1. autorske nagrade plaćaju glasbe oružanih snaga godišnje poprečnom svotom prema posebnom ugovoru.
2. autorske nagrade pri javnim nastupima ustaških postrojbi i njima sličnih družtava plaćaju se prema posebnim ugovorima.
3. Za autorske nagrade kod školskih priredaba s glasbom, izvan školskih prostorija plaća se Kuna 200—750.—
4. za autorske nagrade u plesnim školama plaća se mjesečno poprečna svota od Kuna 250—500.—
5. kupališta i turistička mjesta plaćaju autorsku nagradu za glasbene izvedbe na javnom mjestu prema pristojbeniku, propisanom u sporazumu sa Savezom kupališta i turističkih mjesta.

6. za autorske nagrade pri glasbenim izvedbama na brodovima i vlakovima plaća se poprečna svota prema posebnom ugovoru.
7. za autorske nagrade pri sviranju na sajmovima plaća se Kuna 100—200.—
8. za krugovalnike u slastičarnama plaća se u ime autorske nagrade mjesečno Kuna 200.—

§ 12.

Za kazalištne predstave, koje izvađaju kazalištnododobrovoljačka družtva, propisuje se s naslova autorskih nagrada sliedeće:

1. u mjestima I. reda razvrstanja Kuna 500—800.—
2. u mjestima II. reda razvrstanja Kuna 500.—
3. u mjestima III. reda razvrstanja Kuna 400.—
4. u mjestima IV. reda razvrstanja Kuna 300.—
5. u mjestima V. reda razvrstanja Kuna 200.—

Za izvedbu kazalištnih djela s glasbom plaća se 50% više od napried navedene pristojbe.

Posudbina se plaća prema posebnom sporazumu izvan određene pristojbe.

Putujuća kazališta moraju sklopiti s hrvatskim autorskim družtvom poseban ugovor.

Od miešanih razporeda plaća se autorska nagrada za oba diela razporeda.

Hrvatska državna kazališta i krugovalne postaje plaćaju prema posebnim ugovorima.

§ 13.

Pristojbene stavke ovog pristojbenika vriede samo za onog koristnika, koji pravodobno prijavi priredbu,

unapried plati autorsku nagradu (osim onih, koji plaćaju poprečne svote) i pošalje razpored. Tko pravodobno ne prijavi priredbu, ne uplati autorsku nagradu ili ne pošalje razpored, plaća za 100% povišenu odpadajuću pristojbenu stavku ovog pristojbenika.

§ 14.

S priređivačima, čije priredbe imaju značaj redovitog stalnog izvođenja, može Hrvatsko autorsko družtvo ugovorno utanačiti poprečne svote umjesto ovim pristojbenikom propisanih pristojbenih stavki.

§ 15.

Sve uplate prema ovom pristojbeniku vrše se izključivo putem poštanske štedionice na čekovni račun Hrvatskog autorskog družtva broj 31911«.

§ 16.

Ovaj pristojbenik vriedi za godinu 1943., te se njegovim proglašenjem stavljaju izvan snage sve dosadašnje pristojbe, proizlazile one iz pristojbenih propisa ili iz posebno sklopljenog ugovora.*

Zagreb, dne 28. travnja 1943.

Glavni ravnatelj:

Dr. Mihovil Katanec, v. r.

(Broj: 680-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 30. travnja 1943. broj 98.

Župaństvo pri Poglavniku
Ured za odlikovanja

Broj: 35-1943.

OKRUŽNICA

Redoslied hrvatskih odlikovanja

U smislu § 10. zakonske odredbe o osnivanju vojničkog reda željeznog trolista, br. CDLXIII-2167-Z-1941, § 11. zak. odredbe o osnivanju Krune Kralja Zvonimira, broj CDLXII-2166-Z-1941, odnosno broj CCCXIV-2669-Z-1942, § 9.zakonske odredbe o osnivanju kolajne Poglavnika Ante Pavelića za hrabrost, br. CDLXIV-2168-Z-1941 i § 7. zakonske odredbe o osnivanju reda za zasluge, br. CCCXLIII-2968-Z-1942, i na temelju odredbe o izrađivanju propisnika za odlikovanja izdaje se, po određenju Poglavnikovu, ovaj

REDOSLIED

1. Željezni trolist I. stupnja sa hrastovim grančicama
2. Željezni trolist I. stupnja
3. Velered krune Kralja Zvonimira s Danicom i hrast. grančicama
4. Velered krune Kralja Zvonimira s Danicom i mačevima
5. Velered krune Kralja Zvonimira s Danicom
6. Zlatna Kolajna Poglavnika Ante Pavelića za hrabrost
7. Red za zasluge Velered sa zviezdom
8. Željezni trolist II. stupnja sa hrastovim grančicama
9. Željezni trolist II. stupnja

10. Red krune kralja Zvonimira I. stupnja sa zviezdom i hrastovim grančicama
11. Red krune kralja Zvonimira I. stupnja sa zviezdom i mačevima
12. Red krune kralja Zvonimira I. stupnja sa zviezdom
13. Red za zasluge I. stupnja sa zviezdom
14. Željezni trolist III. stupnja sa hrastovim grančicama
15. Željezni trolist III. stupnja
16. Red krune kralja Zvonimira I. stupnja sa hrastovim grančicama
17. Red krune kralja Zvonimira I. stupnja s mačevima
18. Red krune kralja Zvonimira I. stupnja
19. Velika srebrna Kolajna Poglavnika Ante Pavelića za hrabrost
20. Red za zasluge I. stupnja
21. Željezni trolist IV. stupnja sa hrastovim grančicama
22. Željezni trolist IV. stupnja
23. Red krune kralja Zvonimira II. stupnja sa hrastovim grančicama
24. Red krune kralja Zvonimira II. stupnja s mačevima
25. Red krune kralja Zvonimira II. stupnja
26. Mala srebrna Kolajna Poglavnika Ante Pavelića za hrabrost
27. Red za zasluge II. stupnja
28. Red krune kralja Zvonimira III. stupnja sa hrastovim grančicama
29. Red krune kralja Zvonimira III. stupnja s mačevima

30. Red krune kralja Zvonimira III. stupnja
31. Brončana Kolajna Poglavnika Ante Pavelića za hrabrost
32. Red za zasluge III. stupnja
33. Srebrna Zvonimirova Kolajna sa hrastovim grančicama
34. Srebrna Zvonimirova Kolajna na ratnoj vrpci
35. Srebrna Zvonimirova Kolajna na bieloj vrpci
36. Brončana Zvonimirova Kolajna sa hrastovim grančicama
37. Brončana Zvonimirova Kolajna na ratnoj vrpci
38. Brončana Zvonimirova Kolajna na bieloj vrpci
39. Željezna Zvonimirova Kolajna sa hrastovim grančicama
40. Željezna Zvonimirova Kolajna na ratnoj vrpci
41. Željezna Zvonimirova Kolajna na bieloj vrpci

U Zagrebu, dne 15. siečnja 1943.*

Pročelnik
Bilježnik redova:
General:
Perčević, v. r.

Iz Vjestnika ministarstva oružanih snaga — naredbe, br. 4—1943.

* Narodne novine od 30. travnja 1943. broj 98.

ZAKONSKA ODREDBA

o imenovanju činovnika, vježbenika, dočinovnika i podvornika poštansko-brzojavne i brzoglasne struke

§ 1.

U poštansko-brzojavnoj i brzoglasnoj struci mogu se u toku proračunske godine 1943. na predviđena mjesta činovnika viših razreda imenovati činovnici nižih razreda i činovnički vježbenici, a na predviđena mjesta dočinovnika mogu se imenovati ugovorni dočinovnici te podvornici iznimno od propisa stavke druge i treće § 8. zakonske odredbe od 19. prosinca 1942. broj CCCXLI-2983-Z-1942 o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1943.

Na predviđena mjesta činovnika, činovničkih vježbenika, dočinovnika i podvornika mogu se postavljati i nadničari.*

U Zagrebu, dne 22. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXI-989-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 23. travnja 1943. broj 94.

NAREDBA

ministra narodne prosvjete od 25. veljače 1943. broj 15.781 o unutarnjem uređenju Ministarstva narodne prosvjete

Na temelju propisa st. 3. § 9. zakonske odredbe od 9. listopada 1942. broj CCLXXVIII-2402-Z-1942 o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske izdajem nakon odobrenja predsjednika vlade ovu naredbu:

§ 1.

Poslovi Ministarstva narodne prosvjete obavljaju se u Uredu ministra, u Pravnom odsjeku i u glavnim ravnateljstvima, osnovanim odredbom Poglavnika od 20. listopada 1942. br 34.868-II-707-1942 (Narodne novine od 22. listopada 1942. broj 239).

I. URED MINISTRA NARODNE PROSVJETE

§ 2.

Ured ministra narodne prosvjete obavlja poslove koje mu povjeri ministar, a napose:

prima predstavke, pritužbe i sve druge službene spise, upućene osobno ministru; rješava tajne spise ministrove; razpoređuje primanje kod ministra; podnosi Predsjedničtvu vlade priepise zapisnika o mjesečnim sjednicama glavnih ravnatelja, odnosno pročelnika odjela i obavlja političke poslove osobne i tajne naravi, koji se odnose na Ministarstvo narodne prosvjete, kao i gospodarsko-računarske i uredske poslove, koji se odnose na Ured ministra.

§ 3.

Na čelu Ureda ministra narodne prosvjete stoji glavar, koji je izravno podređen ministru i koji vodi poslove tog Ureda prema ovlastima i uputama, dobivenim osobno i izravno od ministra.

Potreban broj stručnih činovnika, pomoćnog i podvornog osoblja Uredu ministra dodjeljuje ministar.

§ 4.

Glavar Ureda ministra razpoređuje i rukovodi cjelokupno poslovanje tog ureda i podpisuje službene spise, koji se odnose na poslove Ureda, ukoliko ih ministar nije pridržao za svoj podpis.

Spriečenog glavara zamjenjuje službenik, kojeg označi ministar.

II. PRAVNI ODSJEK

§ 5.

Pravni odsjek Ministarstva narodne prosvjete obavlja napose sliedeće poslove:

izrađuje priedloge zakona i zakonskih odredaba iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, osnove mjerodavnih tumačenja onih zakonskih propisa, koje je ovlašten tumačiti ministar narodne prosvjete, priedloge ostalih mjerodavnih tumačenja, koja se odnose na poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete i osnove naredaba, obće naravi, koje izdaje ministar narodne prosvjete; sastavlja ugovore. koji se odnose na poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete; daje pravna mišljenja i upute pri izradbi okružnica i ostalih rješenja obćeg značaja, kojima je svrha održavanje jedinstvenosti i istosmjernosti u poslovima Ministarstva narodne prosvjete; rješava upravne priepore u predmetima iz djelokruga Mini-

starstva narodne prosvjete; rukovodi stegovne poslove; sastavlja izpitna povjerenstva za državne stručne izpite službenika Ministarstva narodne prosvjete; odpravlja poslove prosvjetnih zaklada, odpravlja svoje uredske poslove i upravlja uredskim poslovima stegovnog i višeg strgovnog povjerenstva Ministarstva narodne prosvjete.

Na čelu Pravnog odsjeka stoji nadstojnik, koji je izravno podređen ministru. Nadstojnik pravnog odsjeka razpoređuje i upravlja cjelokupno poslovanje odsjeka i podpisuje službene spise, koji se odnose na poslove odsjeka, ukoliko ih prema postojećim propisima odnosno prema nalogu ministra ne podpisuje sam ministar.

Spriečenog nadstojnika pravnog odsjeka zamjenjuje po činoredu najviši izvjestitelj tog odsjeka, ako ministar ne označi drugog zamjenika.

III. GLAVNA RAVNATELJSTVA

§ 7.

Glavno ravnateljstvo za obće narodno prosvjetljivanje dieli se na pet odsjeka, i to na:

1. Obći odsjek;
2. Odsjek za književnost umjetnost i prosvjetnu promičbu;
3. Odsjek za posebničku prosvjetnu djelatnost;
4. Odsjek za prosvjetnu djelatnost na selu i
5. Odsjek za širenje pismenosti u narodu.

§ 8.

Obći odsjek obavlja sve poslove, koji se odnose na službovna i osobna pitanja službenika Glavnog ravnateljstva; poslove upravne i gospodarsko-računarske naravi, ukoliko se odnose na poslove iz djelokruga Glavnog ravnateljstva; prikuplja i sređuje brojitbene

podatke u poslovima iz djelokruga Glavnog ravnateljstva; uređuje i upravlja uredsko poslovanje Glavnog ravnateljstva i obavlja sve one poslove, koji prema svojoj naravi ne spadaju ni u jedan drugi odsjek Glavnog ravnateljstva za obće narodno prosvjetljivanje.

§ 9.

Odsjek za književnost, umjetnost i prosvjetnu promičbu obavlja poslove, iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, koji se odnose na književnost, umjetnost i prosvjetnu promičbu, a napose:
skrbi se za književna i umjetnička družtva i ustanove, ravna njihovim radom i nadzire ih; obavlja poslove koji se odnose na nagrade za književnost i umjetnost; odkupljuje knjige, koje izdaju pisci u vlastitoj nakladi ili u nakladi drugog izdavača; ustrojava prievodnu službu, ukoliko se odnosi na književnost, umjetnost i prosvjetnu promičbu; skrbi se za znanstvena družtva, zavode i ustanove, osim državnih arhiva, muzeja i galerija slika, te nadzire njihov rad; rješava sva pitanja, koja se odnose na kazališta; surađuje u umjetničkom radu krugovala; obavlja sve poslove, koji se odnose na prosvjetnu promičbu; vodi očevidnost književnika, glasbenih i likovnih umjetnika i ostalih prosvjetnih radnika; održava kulturne veze s inozemstvom u suradnji s Ministarstvom vanjskih poslova; obavlja poslove, koji se odnose na održavanje književnih, umjetničkih i znanstvenih kongresa i izložbi, koje se održavaju u državi i u inozemstvu, a odnose se na književnost, umjetnost i prosvjetnu promičbu; vrši nadzor nad kulturnim spomenicima i nad umjetničkim uređenjem državnih zgrada i ureda; vodi knjižnicu Glavnog ravnateljstva za književnost, umjetnost i prosvjetnu promičbu; vrši poslove, koji se od-

nose na nadzor nad Hrvatskim autorskim družtvom, Hrvatskim izdavalačkim i bibliografskim zavodom, Uredom za hrvatski jezik i obavlja one poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, koji se odnose na Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti.

§ 10.

Odsjek za posebničku prosvjetnu djelatnost obavlja poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, ukoliko se oni odnose: na

posebničke glasbene ustanove, škole i tečajeve, na prosvjetne saveze i družtva u gradovima i mjestima gradskog značaja; na gradske knjižnice i prosvjetne domove; na pučka sveučilišta i na prosvjetnu djelatnost među Hrvatima u inozemstvu.

§ 11.

Odsjek za prosvjetnu djelatnost na selu obavlja poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, ukoliko se oni odnose na:

seljačke prosvjetne ustrojbe, prosvjetne domove i ognjišta, čitaonice i njhove knjižnice; seljačke prosvjetne časopise; organizaciju prosvjetnika kao i na nadzor nad njihovim radom, te na javna predavanja za selo.

§ 12.

Odsjek za širenje pismenosti u narodu osniva odnosno odobrava osnivanje pomoćnih pučkih škola i tečajeva za širenje pismenosti, nadzire njihov rad kao i rad poučavatelja u njima; obavlja sve poslove, koji se tiču službovnih odnosa poučavatelja pomoćnih pučkih škola i voditelja spomenutih tečajeva; brine se za materialne potrebe tih škola i tečajeva, te prikuplja i sređuje narodopisnu građu.

IV. GLAVNO RAVNATELJSTVO ZA NASTAVU

§ 13.

Glavno ravnateljstvo za nastavu dieli se na 5 odjela i to:
1. Obći odjel;
2. Odjel za visoku nastavu;
3. Odjel za srednju nastavu;
4. Odjel za pučku nastavu;
5. Odjel za njemačko školstvo.

Obći odjel

§ 14.

Obći odjel dieli se na 3 odsjeka, i to:
1. Osobni odsjek;
2. Gospodarsko-računarski odsjek;
3. Brojitbeni odsjek.

§ 15.

Osobni odsjek obavlja sve upravne poslove, koji se odnose na službovna i osobna pitanja službenika Glavnog ravnateljstva za nastavu, osim službenika njemačkog školstva, kao i one poslove, koji prema svojoj naravi ne spadaju ni u jedan odsjek Obćeg odjela; uređuje cjelokupno uredsko poslovanje Glavnog ravnateljstva, upravlja njime i nadzire ga.

§ 16.

Gospodarsko-računarski odsjek sastavlja priedlog godišnjeg proračuna Glavnog ravnateljstva za nastavu izvršuje proračun tog Glavnog ravnateljstva i vrši računarsko-blagajnički nadzor nad zavodima i ustanovama, koje stoje pod nadzorom Glavnog ravnateljstva, te obračunava osobne i obiteljske mirovine umirovljenih službenika Ministarstva narodne prosvjete.

§ 17.

Brojitbeni odsjek prikuplja, sređuje i proučava sve brojitbene podatke, koji se odnose na škole i druge prosvjetne ustanove, kao i one, koji su od važnosti za odgojnu i prosvjetnu djelatnost; izrađuje grafikone o stanju nastave i kartograme o razpodjeli škola u pojedinim predjelima države; dostavlja brojitbene podatke Uredu obće državne brojitbe.

Odjel za visoku nastavu

§ 18.

U Odjel za visoku nastavu spadaju upravni poslovi iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, koji se odnose na: Hrvatsko sveučilište, Hrvatsku ekonomsko-komercialnu visoku školu, Visoku pedagožku školu, Akademiju likovnih umjetnosti, Hrvatski državni konzervatorij, Hrvatsku narodnu i sveučilištnu knjižnicu, Hrvatski državni geofizički zavod, Hrvatski državni geoložki zavod, Hrvatski državni arhiv, Hrvatski državni arheoložki muzej, Hrvatski državni historički muzej, Hrvatski državni mineraložko-petrografski muzej, Hrvatski državni geoložko-paleontoložki muzej, Hrvatski državni zooložki muzej, Hrvatski državni muzej za umjetnost i obrt, Hrvatski državni etnografski muzej; Višu islamsku šeriatsko - teoložku školu u Sarajevu, Hrvatski državni muzej u Sarajevu, Hrvatski državni etnografski muzej u Banjoj Luci, Hrvatski državni muzej u Kninu, Hrvatski državni muzej u Osieku; Hrvatski državni arhiv u Dubrovniku; Hrvatski državni konzervatorski zavod u Zagrebu i državne galerije slika, a napose poslove službovne i osobne naravi, koji se odnose na službenike spomenutih ustanova; upravne, gospodarsko-računarske i

brojitbene poslove, koji se odnose na spomenute ustanove i na Odjel za visoku nastavu; skrbi za sakupljanje umjetničkih i kulturno-poviestnih predmeta; prikuplja arhivsko gradivo, koje se tiče oslobodilačke borbe; obavlja poslove, koji se odnose na odobravanje i nostrifikaciju diploma stranih sveučilišta; skrbi se o sveučilištnim menzama i Uredu za družtvovnu i zdravstvenu zaštitu slušača Hrvatskog sveučilišta i visokih škola i u granicama djelokruga Ministarstva narodne prosvjete nadzire njihovo poslovanje.

Odjel za srednju nastavu

§ 19.

Odjel za srednju nastavu dieli se na tri odsjeka:
1. Odsjek za gimnazije i učiteljske škole;
2. Odsjek za obće niže srednje škole;
3. Nastavni odsjek.

§ 20.

Odsjek za gimnazije i učiteljske škole obavlja poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, koji se odnose na gimnazije i učiteljske škole, a napose na službovna i osobna pitanje nastavničkog i podvorničkog osoblja gimnazije i učiteljskih škola; nadzire upravno poslovanje spomenutih državnih i posebničknh škola i pitomišta uz takve škole; nadzire provedbu i primjenu zakonskih propisa, koji se odnose na gimnazije i učiteljske škole; rješava o osnivanju i dokidanju spomenutih škola; skrbi se za pitomišta uz spomenute škole; surađuje sa svim činbenicima, koji se bave odgojem srednjoškolske mladeže; prikuplja i sređuje podatke školske brojitbe, ukoliko se odnose na gimnazje i učiteljske škole i dostavlja ih Brojitbenom odsjeku Obćeg odjela.

§ 21.

Odsjek za obće niže srednje škole obavlja poslove navedene u § 20. ukoliko se oni odnose na obće niže srednje škole.

§ 22.

Nastavni odsjek sastavlja i propisuje obukovne osnove za gimnazije, učiteljske i obće niže srednje škole; pregledava i odobrava školske pomoćne i priručne knjige za te škole; propisuje metode obuke i odgoja, učila i sustav školskih knjižnica za te škole; izdaje upute glede usavršavanja odgojne i stručne izobrazbe nastavnika; surađuje kod uređivanja obukovnih osnova, školskih knjiga, nastavnih i odgojnih metoda u srednjim stručnim školama; surađuje sa svim ostalim ustanovama, koje se bave pitanjima nastave u srednjim školama.

Odjel za pučku nastavu

§ 23.

Odjel za pučku nastavu dieli se na 2 odsjeka:
1. Obći odsjek;
2. Odgojno-obučni odsjek.

§ 24.

Obći odsjek dieli se na 3 pododsjeka:
a) Osobni pododsjek;
b) Upravni pododsjek i
c) Pododsjek za očevidnosti.

§ 25.

Osobni pododsjek obavlja poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, koji se odnose na službovne i osobne odnose i očevidnost nadzornog, nastavnog i pomoćnog osoblja državnih i privatnih pučkih

škola i ustanova tih škola, kao i osoblja državnih i privatnih zabavišta; vodi knjigu o poimeničnom brojnom stanju (status) nastavničkog osoblja spomenutih škola i ustanova, kao i sve ostale poslove, koji prema svojoj naravi ne spadaju ni u jedan drugi pododsjek Obćeg odsjeka.

§ 26.

Upravni pododsjek obavlja upravne poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, koji se odnose na pučku nastavu, a napose se skrbi za provedbu i primjenu zakonskih propisa, koji se tiču pučke nastave; predlaže obće propise za pučke škole, zabavišta, zavode i tečajeve, koji podpadaju pod Odjel za pučku nastavu; vrši izbor slušača za Visoku pedagožku školu te rješava o osobnim pitanjima navedenih slušača; surađuje u poslovima pučke nastave s učiteljskim družtvima i ustanovama; daje smjernice i pobude za osnivanje novih pučkih škola, zabavišta i zavoda pučke nastave; rješava o osnivanju i dokidanju pučkih škola i zavoda za pučku nastavu kao i zabavišta i razreda (odjela) u državnim i posebničkim, vjerskim i manjinskim pučkim školama; skrbi se za uzdržavanje tih škola; rješava o upotrebi školskih prostorija u izvanškolske svrhe; ustanovljuje školska područja; rješava o osnivanju, diobi i spajanju školskih obćina, o učiteljskim stanovima i vrtovima (zemljištima), te o ostalim materialnim pripadcima nastavnika spomenutih škola, osim o redovitim berivima nastavnika.

§ 27.

Pododsjek za očevidnosti skuplja i sređuje sve podatke, koji su od važnosti za odgojnu i prosvjetnu djelatnost u području pučke nastave; skuplja i sređuje

brojitbene podatke državnih i posebničkih škola, ustanova pučke nastave, državnih i posebničkih zabavišta, nastavnika i učenika spomenutih škola, podatke o stanju i razvoju pučke nastave kao i o razpodjeli pučkih škola, ustanova pučke nastave i zabavišta po pojedinim područjima države, te prikupljene i sređene brojitbene podatke dostavlja Brojitbenom odsjeku Obćeg odjela Glavnog ravnateljstva za nastavu.

§ 28.

Odgojno- obučni odsjek sastavlja obukovne osnove za pučke škole, zabavišta i zavode pučke nastave; pregledava, odobrava i propisuje učevnike (školske knjige) i učevna sredstva za ustanove pučke nastave; izdaje upute za rad učiteljskog (nastavničkog) i nadzornog osoblja pučke nastave; rješava o osnivanju tečajeva za usavršavanje spreme učiteljskog (nastavničkog) osoblja; izdaje upute za školski rad.

Odjel za njemačko školstvo

§ 29.

Odjel za njemačko školstvo dieli se na dva odsjeka, i to na:

1. Obći odsjek;
2. Odsjek za njemačke škole.

§ 30.

Obći odsjek obavlja poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, ukoliko se odnose: na njemačke škole u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, a napose se skrbi za izgradnju njemačke odgojne djelatnosti uobće, a njemačkog školstva u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj napose; izrađuje propise o načinu poslovanja

Odjela za njemačko školstvo; obavlja poslove, koji se odnose na osobna i službovna pitanja službenika na radu u Odjelu; vodi očevidnost i poslove ocjenjivanja službenika Odjela i ostalih službenika njemačkog školstva, ukoliko ove posljednje ne ocjenjuje upravitelj škole i nadzornik; sređuje i čuva zbirke načelnih rješenja; prikuplja i sređuje brojitbene podatke za njemačko školstvo; vodi osobnike svega osoblja njemačkog školstva i knjižnicu Odjela; obavlja gospodarsko-računarske i uredske poslove Odjela za njemačko školstvo.

§ 31.

Odsjek za njemačke škole obavlja upravne poslove, koji se odnose na osobna i službovna pitanja službenika pučkih, srednjih i stručnih njemačkih škola u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj; skrbi se za provedbu i pravilnu primjenu zakonskih propisa, koji se odnose na njemačko školstvo u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i vrši neposredni nadzor nad njemačkim pučkim školama Zagreba i okolice .

V. GLAVNO RAVNATELJSTVO ZA PROMIČBU

§ 32.

Glavno ravnateljstvo za promičbu dieli se na dva odjela, i to na:

1. Odjel za promičbu;
2. Odjel za tisak i slikopis.

Odjel za promičbu

§ 33.

Odjel za promičbu dieli se na 3 odsjeka, i to na:

1. Upravni odsjek;
2. Gospodarsko- računarski odsjek;
3. Odsjek za politički odgoj.

§ 34.

Upravni odsjek obavlja poslove, koji se odnose na službovna i osobna pitanja službenika Glavnog ravnateljstva i na unutarnje poslovanje Glavnog ravnateljstva, kao i sve one poslove, koji prema svojoj naravi ne spadaju u koji drugi odsjek Odjela za promičbu odnosno u Odjel za tisak i slikopis. Pomoćni ured Glavnog ravnateljstva za promičbu u sastavu je Upravnog odsjeka.

§ 35.

Gospodarsko-računarski odsjek sastavlja priedlog godišnjeg proračuna Glavnog ravnateljstva za promičbu i izvršuje odobreni proračun; obavlja cjelokupno blagajničko i računarsko poslovanje Glavnog ravnateljstva i vrši blagajnički i računarski nadzor nad poslovanjem zavoda, koji su u sklopu Glavnog ravnateljstva za promičbu.

§ 36.

Odsjek za politički odgoj izdaje upute u pogledu obćih smjernica za svekoliku promičbenu djelatnost, koju vrše javne i posebničke ustanove u državi; vrši promičbu putem krugovala i razglasa; nadzire rad razglasnih postaja; skrbi se za potrebna promičbena sredstva i nadzire njihovu uporabu.

Odjel za tisak i slikopis

§ 37.

Odjel za tisak i slikopis dieli se na 3 odsjeka, i to na:

1. Odsjek za novinstvo, tiskopis i tiskare;
2. Slikopisni odsjek;
3. Snimački odsjek.

§ 38.

Odsjek za novinstvo, tiskopis i tiskare obavlja poslove iz djelokruga Glavnog ravnateljstva za promičbu, koji se odnose: na izlaženje i razpačavanje novina i tiskopisa; na uvoz, unos i razpačavanje novina i tiskopisa iz inozemstva; na obavljanje poslova urednika i izdavača povremenih tiskopisa; na rad, odtuđivanje i davanje u zakup tiskarskih, nakladnih i oglasnih poduzeća (zavoda); vrši obći nadzor i vodi očevidnost o novinama, tiskopisima i tiskarama; vrši pregled (cenzuru) svih novina i tiskopisa domaćih i uvezenih odnosno unesenih iz inozemstva; propisuje mjere za sprečavanje širenja zabranjenih tiskopisa.

§ 39.

Slikopisni odsjek nadzire proizvodnju slikopisa (filmova) i rad slikopisnih i slikokaznih poduzeća, uvoz slikopisa i slikopisnih potrebština iz inozemstva; rješava pitanja, koja se odnose na izdanje dozvola za rad, odtuđivanje i davanje u zakup slikopisnih i slikokaznih poduzeća; vrši u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova pregled (cenzuru) slikopisa, koji se proizvode na području države ili uvoze i unose iz inozemstva.

§ 40.

Snimački odsjek snima važne javne svečanosti, priredbe, krajeve, mjesta, građevine, radove, umjetnine, osobe i ostalo, što je važno za državnu promičbenu djelatnost; izrađuje snimke za novine i tiskopise; priređuje skupna snimačka izdanja u promičbene svrhe; i obavlja poslove iz djelokruga Glavnog ravnateljstva za promičbu, koji se odnose na izdavanje dozvola za rad, odtuđivanje i davanje u zakup snimačkih poduzeća.

VI. PROČELNICI ODJELA

§ 41.

Na čelu pojedinog odjela stoji pročelnik, koji upravlja odjelom i razpoređuje poslove odsjecima.

Pročelnik odjela podpisuje u granicama postojećih propisa rješenja u poslovima, koji se obavljaju u odnosnom odjelu. ukoliko pojedini predmet nije pridržan za podpis ministra ili glavnog ravnatelja.

Pročelnik odljela je naredbodavatelj drugog stupnja.

§ 42.

Pročelnik odjela, osim pročelnika za njemačko školstvo, koji je izravno podređen ministru narodne prosvjete, odgovoran je osobno nadležnom glavnom ravnateljstvu za sve poslove, koji se obavljaju u povjerenom mu odjelu. Pročelnik odjela napose je dužan: brinuti se, da se svi poslovi u odjelu obavljaju uredno, brzo i točno prema propisima, a napose razporediti službenike po odsjecima, pododsjecima i pomoćnim uredima; skupljati podatke za ocjenu službenika pojedinog odjela; paziti, da se vode očevidnosti o utrošku otvorenih navjera kao i da se pribiru podatci za pravilan sastav osnove godišnjeg državnog proračuna, koji se odnose na povjereni mu odjel; brinuti se o prikupljanju i sređivanju brojitbenih podataka te drugih stručnih i pomoćnih sredstava; nadzirati vođenje očevidnosti o priručnim knjigama, stručnim časopisima te predmetima, koji pripadaju pojedinom odjelu, kao i zbirku načelno važnih rješitaba pojedinih radnih jedinica odjela.

§ 43.

Spriečenog pročelnika odjela zamjenjuje postavljeni zamjenik ili po činoredu najviši podređeni mu nadstojnik odsjeka, ako ministar odnosno nadležni glavni ravnatelj ne označi drugu osobu kao zamjenika.

§ 44.

Pročelnici odjela glavnih ravnateljstava dužni su mjesečno jedanput podnieti ministru i nadležnom glavnom ravnatelju pismeni izvještaj o stanju poslova u pojedinom odjelu i predložiti sve, što smatraju potrebnim, da se poslovi odjela pravilno odvijaju.

VII. NADSTOJNICI ODSJEKA I PODODSJEKA POJEDINIH ODJELA GLAVNIH RAVNATELJSTAVA

§ 45.

Na čelu pojedinih odsjeka stoje nadstojnici odsjeka, koji su u pravilu izravno podređeni nadležnom pročelniku odnosno glavnom ravnatelju.

Nadstojnici odsjeka u glavnom ravnateljstvu, koje je podieljeno na odjele, podnose svoje izvještaje izravno pročelniku, ako ministar ili glavni ravnatelj izričito ne propiše drugačije. U glavnom ravnateljstvu, koje jo podieljeno na odsjeke, podnose nadstojnici izvještaje izravno glavnom ravnatelju, ukoliko ministar izričito drugačije ne naredi.

§ 46.

Nadstojnici odsjeka razpoređuju rad unutar odsjeka na pojedine službenike, nadziru njihovo poslovanje, pregledavaju njihova rješenja i podnose ih na podpis pročelniku odnosno glavnom ravnatelju.

Za nadstojnike odsjeka u glavnom ravnateljstvu, koje je podieljeno na odsjeke, vriede propisi §§ 41. i 42.

Službenici na radu u odsjeku podređeni su i odgovorni za svoj rad nadstojniku dotičnog odsjeka.

Nadstojnici odsjeka, ako od ministra ili glavnog ravnatelja ne dobiju šire ovlasti, odobravaju i podpisuju samo ona rješenja, koja se donose u postupku što predhodi izdavanju glavne odluke odnosno riešitbe, te kao i rješenja, koja se odnose i na uredsko poslovanje s pojedinim predmetima.

Spriečenog nadstojnika odsjeka zamjenjuje službenik, kojeg označi pročelnik odjela, odnosno glavni ravnatelj.

§ 47.

Nadstojnici pojedinih pododsjeka podređeni su izravno nadležnom nadstojniku odsjeka.

Oni vrše poslove povjerenog im pododsjeka i odgovorni su osobno za uredno i pravilno obavljanje tih poslova nadstojniku odsjeka.

Oni smiju odobravati i podpisivati samo ona rješenja. za koja ih ovlasti nadstojnik odsjeka.

Spriečenog nadstojnika pododsjeka zamjenjuje po činoredu najviši izvjestitelj pododsjeka.

VIII. POMOĆNI UREDI

§ 48.

Ured ministra, Pravni odsjek, svako glavno ravnateljstvo i Odjel za njemačko školstvo imaju posebni pomoćni ured, u koji spada:

1. uručbeni zapisnik;
2. priepis;
3. odpremničtvo;
4. pismohrana.

Pomoćni ured posluje prema propisima obćeg poslovnog ureda.

§ 49.

Na čelu pomoćnog ureda stoji upravitelj, koji razpoređuje rad i vrši nadzor nad poslovanjem službenika pomoćnog ureda.

Upravitelj pomoćnog ureda skrbi se za imovnik (inventar), nabave, za izpravno i uredno stanje zgrade i prostorija, za razsvjetu, ogrjev i za pisarničke potrebštine.

Upravitelj pomoćnog ureda odgovoran je za svoj rad glavaru radne jedinice, u sklopu koje se nalazi.

Službenici pomoćnog ureda podređeni su i odgovorni za svoj rad nadležnom upravitelju pomoćnog ureda.

IX. ZAVRŠNI PROPISI

§ 50.

Dok se ne izdadu posebni propisi o ustrojstvu i djelokrugu izpostava Glavnog ravnateljstva za promičbu kod pojedinih velikih župa i kotarskih oblasti, vriedit će glede tih izpostava naredba Predsjedničtva vlade od 25. lipnja 1942. br. 21082/I-101-1942.

§ 51.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama* i tim danom prestaju vriediti protivni joj propisi.

U Zagrebu, dne 25. veljače 1943.

Ministar narodne prosvjete:
Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 1057-D.V.-1943.)

---

* Narodne novine od 28. travnja 1943. broj 96.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 14. travnja 1943. broj 2253-1943 o cienama svih vrsta sirove kože domaćeg podrietla

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Ciene svih vrsta sirove kože domaćeg podrietla ustanovljuju se kako sliedi:

A. Sirova sitna koža:

1. Za mesarske obrtnike, javne, posebničke i veleobrtne klaonice te za posebnike, koji kolju stoku radi mesa za vlastitu potrebu:

a) sirova suha janjeća i ovčja koža pod vunom — Kn 150.—
b) sirova suha janjeća i ovčja koža (kavlak) šišana i golica — Kn 140.—
c) sirova suha kozja koža, — Kn 125.—,
sve za 1 kg
d) sirova suha jareća koža, — Kn 100.—,

za jedan komad,

a sve na podlozi prve kakvoće (prima), postavno skladište prodavača.

2. *Za trgovce sirovom kožom:*

a) sirova suha janjeća i ovčja koža pod vunom Kn 165.—

b) sirova suha janjeća i ovčja koža (kavlak) šišana i golica Kn 155.—

c) sirova suha kozja koža, Kn 140.—, sve za 1 kg

d) sirova suha jareća koža, Kn 115.—, za 1 komad,

a sve na podlozi prve kakvoće (prima), s dopremom na utovarnu postaju prodavača.

Za sirovu jareću dvizku kožu (heberling) plaća se 10% nadoplatka na ciene, ustanovljene za sirovu suhu jareću kožu.

3. *Za Središnjicu za promet kožom Zajednice za kožu,* koja sirovu suhu sitnu kožu prodaje prerađivačima kože po doznakama Zajednice za kožu:

a) sirova suha janjeća i ovčja koža pod vunom Kn 175.—

b) sirova suha janjeća i ovčja (kavlak) šišana i golica Kn 165.—

c) sirova kozja koža, Kn 150.—, sve za 1 kg

d) sirova suha jareća koža, Kn 125.—, za 1 komad,

a sve na podlozi prve kakvoće (prima), postavno skladište prodavača.

Na ustanovljene ciene smije Središnjica za promet kožom Zajednice za kožu zaračunati 3% u ime svojih troškova oko uskladištenja i poslovanja (manipulacije) kožom te 1% u korist Zajednice za kožu.

Za sirovu suhu jareću dvizku kožu (heberling) smije Središnjica za promet kožom Zajednice za kožu naplatiti 10% povrh ciene, ustanovljene u ovoj točki za sirovu suhu jareću kožu.

Nastalu razliku između kupovne i prodajne ciene kože nakon odbitka vriednosti sasuška (kala) od 2% težine predat će Središnjica za promet kožom Zajednice za kožu Zajednici za kožu.

B. Sirova goveđa koža:

1. *Za mesarske obrtnike, javne i posebničke klaonice te za posebnike,* koji kolju stoku radi mesa za vlastitu potrebu, a za svježe goveđe kože šarenih pasmina (plemenitih i oplemenjenih pasmina goveda na podlozi švicarskih i njemačkih pasmina) Kn 46.— za 1 kg ulazne težine na podlozi prve kakvoće (prima), postavno skladište prodavača.

Kože goveda bielo-sive pasmine (posavske ili podolske pasmine) plaćat će se za 5%, a kože ostalih domaćih pasmina goveda za 10% manje od ciene, ustanovljene za odgovarajuću kakvoću kože šarenih pasmina.

2. *Trgovcima sirovom kožom, mesarskim zadrugama, javnim i posebničkim klaonicama i osobama,* koje proizvode od vlastite stoke mjesečno najmanje 2.500 kg kože, a koji kože sole, priznavat će se u vremenskom razdoblju od 1. travnja do 30. rujna na cienu,

ustanovljenu za kilogram ulazne težine svježe goveđe kože, nadoplatak u vriednosti od 15% ulazne težine, a na ime sasušenja, nastalog soljenjem. U ovom razdoblju priznavat će se na cienu slane goveđe kože, otresene od soli, nadoplatak u vriednosti od 3% težine goveđe kože, otresene od soli, a na ime prievoznog sasuška, ali samo onda, ako je prievoz odista izvršen. U razdoblju od 1. listopada do 31. ožujka priznavat će se na cienu, ustanovljenu za kilogram ulazne težine svježe goveđe kože, nadoplatak u vriednosti od 12% ulazne težine, a na ime sasušenja, nastalog soljenjem. U ovom razdoblju priznavat će se na cienu slane goveđe kože, otresene od soli, nadoplatak u vriednosti od 2% težine kože, otresene od soli, a na ime prievoznog sasuška, ali samo onda, ako je prievoz odista izvršen.

3. *Kože junadi (slamožderaca, čokladi, zakržljale junadi), bikova i bivola* imaju se preuzimati po istoj cieni kao i goveđe kože, ali tako, da se bikovske kože do uključivo 45 kg ulazne težine po komadu, kao i kože junadi i čokladi, obračunavaju po istoj cieni kao i goveđe kože iste pasmine i kakvoće. Bikovske kože u ulaznoj težini od 45 do 60 kg po komadu plaćat će se po cieni, koja je za 10%, a bikovske kože u ulaznoj težini preko 60 kg po komadu po cieni, koja je za 20% manja od ciene goveđih koža iste pasmine i kakvoće. Kože bivola do uključivo 40 kg ulazne težine po komadu plaćat će se po cieni, koja je za 30% , a kože bivola preko 40 kg ulazne težine po komadu po cieni, koja je za 40% manja od ciene iste kakvoće goveđe kože šarene pasmine.

4. *Slane suhe goveđe kože* plaćat će se po cieni, koja je za toliko viša od ciene svježih goveđih koža iste

pasmine i kakvoće, koliko iznosi vriednost od 50% sasuška ulazne težine goveđe kože.

5. *Suhe goveđe kože* plaćat će se po cieni, koja je za toliko viša od ciene svježih goveđih koža iste pasmine i kakvoće, koliko iznosi vriednost od 55% sasuška ulazne težine svježe goveđe kože.

6. *Goveđe kože druge kakvoće (secunda)* plaćat će se po cieni, koja je za 10%, treće kakvoće (tertia) po cieni, koja je za 20%, četvrte kakvoće (quarta) po cieni koja je za 30% manja od ciene goveđe kože prve kakvoće.

7. *Pokvarene goveđe kože (brack)* plaćat će se prema slobodnoj pogodbi.

Trgovcima sirovom kožom, mesarskim zadrugama, javnim i posebničkim klaonicama i osobama, koje proizvode od vlastite stoke mjesečno najmanje 2.500 kg kože i koji njome rukuju (manipuliraju), priznaje se na ciene goveđe kože u ime ukupne trgovačke dobiti 10% povrh ciene kože. Te ciene razumievaju se utovareno u željeznička kola najbliže utovarne postaje.

C. Sirova teleća koža

1. *Za mesarske obrtnike, javne i posebničke klaonice i posebnike,* koji kolju stoku radi mesa za vlastitu potrebu, a za svježe teleće kože šarenih pasmina i bielo-sive pasmine, s glavom i nogama Kn 52.— za 1 kg ulazne težine na podlozi prve kakvoće (prima), postavno skladište prodavača.

2. *Kože teladi ostalih domaćih pasmina goveda* plaćat će se po cieni, koja je za 10% manja od ciene kože šarene i bielo-sive pasmine.

3. *Teleće kože bez glave i nogu* plaćat će se po cieni, koja je za 20% viša od ciene teleće kože odgovarajuće kakvoće s glavom i nogama.

4. *Trgovcima sirovom kožom, mesarskim zadrugama, javnim i posebničkim klaonicama i osobama,* koje proizvode od vlastite stoke mjesečno najmanje 2.500 kg kože, koji kože sole, priznavat će se u razdoblju od 1. travnja do 30. rujna povrh ciene, ustanovljene za 1 kg ulazne težine svježe teleće kože, nadoplatak u vriednosti od 10% ulazne težine, a na ime sasušenja, nastalog solenjem. U ovom vremenskom razdoblju priznavat će se na cienu slane kože, otresene od soli, nadoplatak u vriednosti od 3% težine kože, otresene od soli, a na ime prievoznog sasuška, ali samo onda, ako je prievoz odista izvršen.

U razdoblju od 1. listopada do 31. ožujka priznavat će se povrh ciene, ustanovljene za 1 kg ulazne svježe teleće kože, nadoplatak u vriednosti od 7% ulazne težine na ime sasuška, nastalog soljenjem. U istom vremenskom razdoblju priznavat će se na cienu slane kože, otresene od soli, nadoplatak u vriednosti od 2% težine kože, otresene od soli, a na ime prievoznog sasuška, ali samo onda, ako je prievoz odista izvršen.

5. *Kože travljenčadi (cvikeri)* plaćat će se po istoj cieni kao i teleće kože.

6.*Slano-suhe teleće kože* plaćat će se po cieni, koja je za toliko viša od svježe teleće kože iste pasmine i kakvoće, koliko iznosi vriednost od 50% sasuška ulazne težine svježe teleće kože.

7. *Suhe teleće kože* plaćat će se po cieni, koja je za toliko viša od ciene svježe teleće kože iste pasmine i kavoće, koliko iznosi vriednost od 55% sasuška ulazne težine svježe teleće kože.

8. *Teleće kože druge kakvoće (secunda)* plaćat će se po cieni, koja je za 10%, treće kakvoće (tertia) po cieni, koja je za 20%, četvrte kakvoće (quarta) po cieni, koja je za 30% manja od ciene teleće kože prve kakvoće.

9. *Pokvarene teleće kože (brack)* plaćat će se prema slobodnoj pogodbi.

10. *Trgovcima sirovom kožom, mesarskim zadrugama, javnim i posebničkim klaonicama i osobama,* koje proizvode od vlastite stoke mjesečno najmanje 2.500 kg i koji njome rukuju (manipuliraju), priznaje se na ciene teleće kože na ime ukupne trgovačke dobiti 10% povrh ciene kože. Te ciene razumievaju se utovareno u željeznička kola najbliže utovarne postaje.

D. Sirova konjska koža:

1. *Za mesarske obrtnike, javne i posebničke klaonice i za posebnike,* koji kolju stoku radi mesa za vlastitu potrebu:

a) za kožu duljine od 150 do 179 cm	Kn 252.—
b) za kožu duljine od 180 do 199 cm	Kn 288.—
c) za kožu duljine od 200 do 219 cm	Kn 324.—
d) za kožu duljine od 220 do 239 cm	Kn 360.—
e) za kožu preko 240 cm duljine	Kn 400.—,

sve za 1 komad na podlozi prve kakvoće (prima), postavno skladište prodavača.

2. *Koža mula i mazgi* plaćat će se po cieni, koja je za 20% manja od ciene konjskih koža iste duljine.

3. Koža ždrebadi do 6 mjeseci starosti plaćat će se po cieni, koja odgovara jednoj trećini, a koža ždrebadi

preko 6 mjeseci do pune godine, po cieni, koja odgovara jednoj polovini ciene konjske kože duljine 220 do 239 cm.

4. *Ždrebeće kože*, sposobne za izradbu krzna, plaćat će se po cieni, koja odgovara trim četvrtinama ciene konjske kože duljine preko 240 cm.

5. Kože mlade muladi plaćat će se po cieni, koja je po kilogramu za 50% manja od ciene teleće kože šarene pasmine iste kakvoće.

6. *Kože druge kakvoće (secunda)* plaćat će se po cieni, koja je za 10%, treće (tertia) kakvoće po cieni, koja je za 20% manja od ciene kože prve kakvoće.

7. *Pokvarene kože (brack)* plaćat će se prema slobodnoj pogodbi.

8. *Trgovcima sirovom kožom, mesarskim zadrugama, javnim i posebničkim klaonicama i osobama*, koje proizvode mjesečno njamanje 2.500 kg kože od vlastite stoke, i koji njome rukuju (manipuliraju), priznaje se povrh ciene koža konja, magaraca, mula i mazgi na ime ukupne trgovačke dobiti 20% povrh ciene kože. Te ciene razumievaju se utovareno u željeznička kola najbliže utovarne postaje.

E. Sirova svinjska koža:

1. *Za mesarske obrtnike, javne i posebničke klaonice i za osobe*, koje kolju stoku radi mesa za vlastitu potrebu, Kn 46.—
za 1 kg ulazne težine, bez obzira na pasminu svinja, na podlozi prve kakvoće (prima), postavno skladište prodavača.

2. *Trgovcima sirovom kožom, mesarskim zadrugama, javnim i posebničkim klaonicama i osobama,* koje proizvode mjesečno najmanje 2.500 kg kože od vlastite stoke, a koji kožu sole, priznaje se u razdoblju od 1. travnja do 30. rujna na cienu, ustanovljenu za kilogram ulazne težine svježe svinjske kože, nadoplatak u vriednosti od 15% ulazne težine na ime sasušenja, nastalog soljenjem. U istom vremenskom razdoblju priznavat će se povrh ciene slane kože, otresene od soli, nadoplatak u vriednosti od 3% težine kože, otresene od soli, a na ime prievoznog sasuška, ali samo onda, ako je prievoz odista izvršen. U razdoblju od 1. listopada do 31. ožujka priznavat će se na cienu, ustanovljenu za 1 kg ulazne težine svježe svinjske kože, nadoplatak u vriednosti od 12% ulazne težine svježe kože na ime sasuška nastalog soljenjem. U istom vremenskom razdoblju priznavat će se povrh ciene slane kože otresene od soli, nadoplatak u vriednosti od 2% težine kože, otresene od soli, a na ime prievoznog sasuška, ali samo onda, ako je prievoz odista izvršen.

3. *Slano-suhe kože* plaćat će se po cieni, koja je za toliko viša od ciene svježih koža iste kakvoće, koliko iznosi vriednost od 50% sasuška ulazne težine svježe kože.

4. *Suhe kože* plaćat će se po cieni, koja je za toliko viša od ciene svježih koža iste kakvoće, koliko iznosi vriednost od 50% sasuška ulazne težine svježe kože.

5. Svinjske kože druge kakvoće (secunda) plaćat će se po cieni, koja je za 15%, treće kakvoće (tertia) po cieni, koja je za 25%, kože nerastova po cieni, koja je za 30% manja od ciene kože prve kakvoće.

6. *Pokvarene kože (brack)* plaćat će se prema slobodnoj pogodbi.

7. *Trgovcima sirovom kožom, mesarskim zadrugama, posebničkim i javnim klaonicama i osobama,* koje mjesečno proizvode najmanje 2.500 kg kože od vlastite stoke i koji s njome rukuju (manipuliraju), priznaje se na ime ukupne trgovačke dobiti 10% od vriednosti svinjske kože s napomenom, da se ciene, koje im se plaćaju, razumievaju utovareno u željeznička kola najbliže utovarne postaje.

F. Sirova pasja koža:

1. *Neoštećena koža od utamanjenih pasa:*
a) koža duljine do 55 cm Kn 30.—
b) koža preko 55 cm duljine Kn 40.—,
sve za 1 komad, i to za živodere i posebnike.

2. *Oštećene kože i kože uginulih pasa* plaćat će se po cieni, koja je za 20% manja od ciene neoštećenih koža i koža utamanjenih pasa.

3. *Trgovcima sirovom kožom* priznaje se na ime ukupne trgovačke dobiti Kn 10.— po komadu pasje kože s napomenom, da se ciene, koje im se plaćaju, razumievaju utovarno u željeznička kola najbliže odpremne postaje.

II.

Ciene, ustanovljene ovom oblastnom odlukom, razumievaju se za kože, dobivene od tučene stoke, dok se kože, dobivene od klane stoke, plaćaju po cieni, koja je za 10% manja.

III.

Na ciene kože, ustanovljene ovom oblastnom odlukom, smije Središnjica za promet kožom Zajednice za kožu priračunati trgovcima sirovom kožom, javnim i posebničkim klaonicama i osobama, koje proizvode mjesečno najmanje 2.500 kg kože od vlastite stoke i koje njome posluju (manipuliraju), doprinos od 1% od računske vriednosti u korist Zajednice za kožu.

Prerađivačima sirove kože na obrtni i veleobrtni način bez obzira na to, odakle im Zajednica za kožu dodjeljuje sirovu kožu, smije Središnjica za promet kožom na ciene, ustanovljene ovom oblastnom odlukom, priračunati 3% od računske vriednosti na ime troškova oko razvrstavanja koža te 1% doprinosa od računske vriednosti u korist Zajednice za kožu.

IV.

Prekršitelji ove oblastne odluke bit će kažnjeni po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

V.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a istog dana prestaje vriediti rješenje bivše Banske Vlasti broj 76732/VII-1940 od 4. prosinca 1940., kojim se određuje ciena sirove krupne kože, i oblastna odluka Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica broj 645-Z-1942 od 14. ožujka 1942. o najvišim cienama sirove svinjske i

pasje kože domaćeg podrietla i oblastna odluka Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 25. travnja 1942. broj 5011-1942 o cieni sirove sitne kože domaćeg podrietla.

Zagreb, dne 14. travnja 1943.

Upravitelj
državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković, v. r.

(Broj: 1055-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 28. travnja 1943. broj 96.

NAREDBA

Ministarstva narodne prosvjete od 17. travnja 1943. broj 25684-1943 o visini obskrbnine i nuzgrednih pristojbi na klinikama Medicinskog fakulteta Hrvatskog sveučilišta u Zagrebu

Na temelju člana 3. i 11. uredbe o kliničkim bolnicama Medicinskog fakulteta Hrvatskog sveučilišta u Zagrebu od 25. srpnja 1940. (Narodne novine od 3. kolovoza 1940. broj 175) izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Za obskrbljivanje i liečenje bolestnika na klinikama zaračunava se obskrbnina, koja iznosi dnevno:

a) u trećem razredu 120 Kn (slovima sto dvadeset Kuna);

b) u drugom razredu 180 Kn (slovima sto osamdeset Kuna).

§ 2.

Samostalne zdravstvene obćine, zatim Zdravstvena središnjica državnih namještenika, Središnjica osiguranja radnika, Bolestnička zaklada državnog prometnog osoblja, bratinske blagajne kao i ostale zaklade i ustanove za osiguranje namještenika i radnika plaćaju u ime obskrbnine u drugom razredu 150 Kn (slovima sto pedeset Kuna).

Slušači Hrvatskog sveučilišta, ako za njih plaća bolničke troškove Ured za zdravstvenu zaštitu slušača sve-

učilišta, uživaju popust od 40% od obskrbnine, propisane za treći razred.

§ 3.

Povrh pristojbi obskrbnine posebno se zaračunavaju nuzpristojbe prema cjeniku nuzpristojbi od 11. prosinca 1940. broj 108.744-II-1940 (Narodne novine od 31. prosinca 1940. broj 274) tako, da se pristojbe prema tom cjeniku povisuju, i to za rentgenska snimanja i zubotehničke radove za 200%, a ostale nuzpristojbe za 100% od temeljnih ciena, označenih u spomenutom cjeniku.

§ 4.

Za bolestnike u drugom razredu ubiru se sve nuzpristojbe prema navedenom cjeniku nuzpristojbi, dok se za bolestnike u trećem razredu ubiru samo nuzpristojbe za rentgenske snimke, sadrene povoje i modele, pretok (transfuzija) krvi, liečenje radijem,trachealne kanile i skupe zubotehničke radove prema točkama 57. i 59. člana 4. navedenog cjenika.

Nuzpristojbe plaćaju osobe, oblasti i ustanove, koje su dužne podmiriti obskrbninu.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama* s napomenom, da se obskrbnina i nuzgredne pristojbe prema gornjim propisima ubiru počevši od 10. veljače 1943.

U Zagrebu, dne 17. travnja 1943.

Ministar narodne prosvjete:
Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 1063-D.V.-1943)

* Narodne novine od 3. svibnja 1943. broj 99.

NAREDBA

Ministarstva narodne prosvjete od 20. travnja 1943. broj D. 3240-E-1943 o zatvaranju njemačke pučke škole u Velikoj Mlinskoj, kotar Garešnica, velika župa Bilogora

Na temelju §§ 9. i 17. zakonske odredbe od 20. rujna 1941. broj CCCVIII-1498-Z. p.-1941 (Narodne novine od 25. rujna 1941. br. 136) o njemačkom školstvu u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Zatvara se njemačka pučka škola u Velikoj Mlinskoj, kotar Garešnica, velika župa Bilogora.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 20. travnja 1943.

Ministar narodne prosvjete:
Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 1074-D.V.-1943)

* Narodne novine od 3. svibnja 1943. broj 99.

NAREDBA

Na temelju propisa § 26. zakonske odredbe od 9. listopada 1942. broj CCLXXVIII-2402-Z-1942 o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske određujem:

§ 1.

Osniva se Ministarstvo skrbi za postradale krajeve.

§ 2.

U nadležnost Ministarstva skrbi za postradale krajeve napose spada:

privremeni razmještaj i smještaj pučanstva iz postradalih krajeva; skrb za zdravlje, prehranu i obskrbu postradalog pučanstva; obnova postradalih krajeva, naselja i domova; oblikovanje novih naselja i domova; skrb za zajedničku nabavu potrebnog tvoriva za izgradnju naselja i domova, kao i određivanje načina nabave tog tvoriva; gospodarska obnova postradalih kućanstva; svi oni poslovi, koji proizlaze iz napried navedenog.

§ 3.

Ministarstvo skrbi za postradale krajeve obavlja sve poslove svog djelokruga u suradnji sa zanimanim ministarstvima.

§ 4.

Ministar skrbi za postradale krajeve ovlašćuje se, da svojom naredbom osniva u pojedinim krajevima prema potrebi urede, ustanove i poduzeća za provedbu poslova, navedenih u § 2.

§ 5

Ministar državne riznice otvorit će na teret proračuna Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1943. potrebne navjere za potrebe Ministarstva skrbi za postradale krajeve.

§ 6.

Ministri pojedinih ministarstava dužni su, na zahtjev ministra skrbi za postradale krajeve dozvoliti pojedinim službenicima prielaz u Ministarstvo skrbi za postradale krajeve.

§ 7.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 4. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

(Broj: 1150-D.V.-1943)

* Narodne novine od 4. svibnja 1943. broj 100.

ZAKONSKA ODREDBA

o ovlaštenju ministru oružanih snaga, da naredbama uređuje sva pitanja, koja se odnose na motorna vozila oružanih snaga i na upravljače ovih vozila

§ 1.

Ovlašćuje se ministar oružanih snaga, da iznimno od propisa § 1. zakonske odredbe od 24. siečnja 1942. broj: XXVIII-36-1942 o uređenju pitanja prijave, pregleda, označivanja, upotrebe i upisa cestovnih samokretnih vozila, polaganja izpita za upravljače samokretnih vozila i izdavanja upravljačkih izprava, naredbenim putem uređuje sva pitanja prijave, pregleda, označivanja, upotrebe i upisa, motornih vozila oružanih snaga kao i pitanje polaganja izpita za upravljače motornih vozila oružanih snaga.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a njezina se provedba povjerava ministru oružanih snaga.

U Zagrebu, dne 4. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCI-1149-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 5. svibnja 1943. broj 101.

NAREDBA

ministra prometa od 28. travnja 1943. broj 13028-43 o promjeni provedbene naredbe od 3. rujna 1942. broj 3950-1942 zakonskoj odredbi o kućnim listovnim pretincima

Na temelju § 1. zakonske odredbe o kućnim listovnim pretincima od 22. lipnja 1942. broj CLXXVII-1436-Z-1942 (Narodne novine od 23. lipnja 1942. br.137) propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Prva rečenica § 6. provedbene naredbe od 3. rujna 1942. broj 3950-1942 zakonskoj odredbi o kućnim listovnim pretincima (Narodne novine od 19. rujna 1942. broj 211) mienja se i glasi:

»Kućni listovni pretinci imaju se postaviti najkasnije do 30. rujna 1943.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 28. travnja 1943.

Ministar prometa:

Ing. Bešlagić, v. r.

(Broj: 1128-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 5. svibnja 1943. broj 101.

HRVATSKA DRŽAVNA LUTRIJA

Na temelju § 4. zakonske odredbe o Hrvatskoj državnoj lutriji od 26. studenoga 1942. br. CCXLVIII-2773-Z-1942 (Narodne novine od 28. studenoga 1942. broj 271) propisujem sliedeću osnovu vučenja i obća pravila za igrače:

I. Osnova

Ova igra ima 60.000 komada srećaka razdieljenih u četvrtine po Kn 250.— t. j. 240.000 četvrtina u vriednosti od Kn 60,000.000.—. Ždrebanje III. kola vršit će se od 6. srpnja do 15. srpnja 1943.

Nagrada (premija):	1	po	Kn	2,000.000.—	=	Kn	2,000.000.—
	5	„	„	200.000.—	=	„	1,000.000.—
Zgoditaka:	1	„	„	1,000.000.—	=	„	1,000.000.—*
	1	„	„	600.000.—	=	„	600.000.—
	2	„	„	400.000.—	=	„	800.000.—
	3	„	„	300.000.—	=	„	900.000.—
	5	„	„	200.000.—	=	„	1,000.000.—
	10	„	„	100.000.—	=	„	1,000.000.—
	15	„	„	80.000.—	=	„	1,200.000.—
	30	„	„	50.000.—	=	„	1,500.000.—
	60	„	„	30.000.—	=	„	1,800.000.—
	100	„	„	20.000.—	=	„	2,000.000.—
	120	„	„	10.000.—	=	„	1,200.000.—
	150	„	„	5.000.—	=	„	750.000.—
	300	„	„	3.000.—	=	„	900.000.—
	500	„	„	2.000.—	=	„	1,000.000.—
	13.703	„	„	1.000.—	=	„	13,703.000.—
Ukupno zgoditaka	15.000 i 6 nagrada (prèmija)					Kn	32,353.000.—

* Po izpravku u Narodnim novinama od 7. svibnja 1943. broj 103.

II. Obća pravila za igrače

§ 1.

Za pravni odnos između igrača i Hrvatske državne lutrije vriede: osnova vučenja i obća pravila.

Srećke prodaju samo ovlašteni prodavaći srećaka. Ugovori, sklopljeni između igrača i ovlaštenih prodavača, koji nisu u skladu s obćim pravilima i sa zakonskom odredbom o Hrvatskoj državnoj lutriji i njezinim propisnicima, nisu za Hrvatsku državnu lutriju obvezatni. Hrvatska državna lutrija može prema igraču upotriebiti svako pravo, koje pristoji ovlaštenom prodavaču iz prodaje srećke prema njezinu vlastniku.

Srećka se ima kod izručenja odmah platiti. Visina ciene srećke označena je u osnovi vučenja. Prodavanje srećaka izpod te ciene ili iznad nje zabranjeno je.

Pravo na zahtjev za izručenje srećaka stanovitog broja ne postoji. Možebitni prigovori imaju se upravljati izključivo samo na Hrvatsku državnu lutriju.

§ 2.

Srećka glasi na donositelja. Izdaje se 60.000 komada srećaka. Svaka srećka nosi oznaku po jednog od brojeva 1—60.000. Srećke se izdaju u četvrtinama, pa su osim brojevima označene slovima A, B, C i D.

Svaka srećka ima odtisnut podpis upravitelja Hrvatske državne lutrije. Osim toga mora svaka srećka nositi žig ovlaštenog prodavača srećaka. Samo tako označene srećke imaju punu vriednost.

§ 3.

Ždrebanje srećaka

Srećke se ždrebaju javno na dane, određene u osnovi vučenja pred za to određenim povjerenstvom. Za ždrebanje upotrebljavaju se dva bubnja za vučenje, i to bubanj za brojeve i bubanj za zgoditke.

Prije samog vučenja ubaci se u bubanj za brojeve 60.000 kom. brojenih listića, a u bubanj za zgoditke odgovarajući broj listića s odtisnutim svotama zgoditaka prema osnovi vučnja.

Na svaki broj, koji bude izvučen iz bubnja za brojeve, odpada zgoditak označen na listiću, koji je istodobno izvučen iz bubnja za zgoditke.

Brojevi, koji nakon dovršenog ždrebanja svih zgoditaka ostanu u bubnju (za brojeve), bezvriedni su.

Nagrade (premije) od po Kn 200.000.— dobivaju oni brojevi, koji na 4., 5., 6., 7. i 8. dan vučenja budu izždrebani kao posljednji sa zgoditkom od 2.000.— Kn ili više.

Nagradu (premiju) od Kn 2,000.000.— dobiva onaj broj, koji na posljednji dan vučenja bude izždreban kao posljednji sa zgoditkom od Kn 2.000.— ili više.

Ako takvih zgoditaka ne bi više bilo u bubnju za zgoditke, onda nagradu (premiju) dobiva onaj broj, koji kao posljednji bude toga dana izždreban.

Iza vučenja izdaje se službena listina vučenja, koju će ovlašteni prodavači prodavati igračima uz cienu, koju odredi Hrvatska državna lutrija. Druge listine

vučenja ili izvještaji o vučenju ne daju pravo na zahtjev za izplatu zgoditaka.

§ 4.

Pravo na igru i zgoditak

Igrač stječe pravo na igru i zgoditak pravodobnom uplatom i pravovaljanim preuzećem srećke. Kod pošiljke srećaka poštom, gdje srećka nije unapried plaćena, stječe igrač pravo na igru i zgoditak, ako je uplata kod pošte usliedila prije vučenja.

§ 5.

Izplata dobitaka

Izplatu dobitaka obavlja ovlašteni prodavač uz predaju izždrebane srećke bez ikakvog odbitka, počevši od petnaestog dana nakon svršetka vučenja.

Za slučaj, da ovlašteni prodavač ne može izplatiti dobitak na srećku, koju je prodao, dužan je vlastniku srećke izdati izjavu, propisanu po Hrvatskoj državnoj lutriji, i na stražnjoj strani srećke staviti svoj žig i podpis s nadnevkom, kad mu je srećka bila predložena na izplatu dobitka. Izjavu i srećku mora vlastnik u napried označenom roku poslati Hrvatskoj državnoj lutriji na unovčenje. Ako ovlašteni prodavač ne bi htio dati tu izjavu, vlastnik srećke ima pravo pritužiti se Hrvatskoj državnoj lutriji u istom roku, ali mora uz pritužbu priposlati i izždrebanu srećku, jer se inače pritužba ne će uzeti u obzir. Tko propusti napried navedeni rok bilo u kojem slučaju, gubi pravo na izplatu zgoditaka.

Zgoditak se također ne će izplatiti, ako srećka, predložena na izplatu, ne odgovara propisima ovih pravila ili ako je izgubila vriednost.

Ovašteni prodavač može uzkratiti izplatu zgoditaka, ako ima opravdanih razloga za sumnju, da donositelj srećke ima pravo njome razpolagati. U tom slučaju mora ovlašteni prodavač uputiti donositelja, da se radi izplate obrati na Hrvatsku državnu lutriju.

Pošiljanje srećaka kao i uplate putem pošte idu izključivo na teret i pogibelj igrača.

§ 6.

Prijava izgubljenih srećaka

Ako igrač srećku izgubi, može zgoditak zahtievati samo on, ali je dužan gubitak prijaviti pismeno kod onog ovlaštenog prodavača ili podzastupnika, kod kojega je srećku kupio. Ovaj je opet dužan smjesta o tome izvjestiti Hrvatsku državnu lutriju.

Ako na srećku, čiji je gubitak na ovaj način prijavljen, padne zgoditak, a srećku u određenom roku prema § 5. nitko ne predloži na izplatu, može izplatu zgoditka potraživati prijavitelj, ali samo u roku od daljnjih trideset dana. Ovo vriedi samo onda, ako srećka prije prijave nije bila već izplaćena.

Ako u roku od devedeset dana prema § 5. netko drugi podnese na izplatu srećku, koja je bila prijavljena kao izgubljena, onda će Hrvatska državna lutrija staviti svotu u sudski polog i prepustiti pravorieku suda, da on odluči o tome, komu pripada srećka, a prema tome i zgoditak.

To isto vriedi i za slučaj, ako je više osoba prijavilo jednu te istu srećku kao izgubljenu.

§ 7.

Računanje rokova

Ako posljednji dan stavljenog roka, prema napried navedenoj osnovi vučenja, pada u nedjelju ili na drugi koji blagdan, ima se zaključnim danom roka smatrati naredni radni dan.*

U Zagrebu, dne 21. travnja 1943.

Broj: 290-HDL-43.

Ministar državne riznice:

Košak, v. r.

(Broj: 1112-D. V.-1943.)

* Narodne novine od 6. svibnja 1943. broj 102.

OBLASTNA ODLUKA

Velike župe Bilogora u Bjelovaru od 6. travnja 1943. broj 6933-1943 o ustanovljenju ciena životinjskoj zaprezi na području Tehničkog odjeljka u Bjelovaru

Na temelju § 7. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Najviše ciene životinjskoj zaprezi za prievoz tvoriva na području Tehničkog odjeljka u Bjelovaru određuju se prema sliedećoj skrižaljci:

Tek. broj	Težina u kg. po 1m³	PREDMET PRIEVOZA
1.	850	Građa — bukovina, hrastovina smolasta borovina
2	560	Građa — jelova
3.	450	Drvo u cjepanicama (umetreno)
4.	1550	Naslagani lomljenjak, tučenac, piesak suhi
5.	1800	Zemlja pjeskovita, gašeno vapno itd.
6	2000	Ilovača pomiešana s kamenom
7.	2750	Granit, bazalt, mramor (u prav. obliku)
8.		Kovina, cement, negašeno vapno, ugalj, žito, slador, prešano sieno, slama, voće, vino i slično
9.		Opeka (6.5×12×25)
10.		Opeka šuplja
11.		Criep utoreni
12.		Criep dvostruko utoreni
13.		Criep biber, žliebnjaci

Ciena prievoza po 1m³ u Kn — Udaljenost u km (u jednom pravcu)															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Dodatak po 1 km
100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	100
60	100	140	180	220	260	300	340	380	420	460	500	540	580	620	40
60	100	140	180	220	260	300	340	380	420	460	500	540	580	620	40
150	270	390	510	630	750	870	990	1110	1230	1350	1470	1590	1710	1830	120
160	290	420	550	680	810	940	1070	1200	1330	1460	1590	1720	1850	1980	130
160	290	420	550	680	810	940	1070	1200	1330	1460	1590	1720	1850	1980	130
200	350	500	650	800	950	1100	1250	1400	1550	1700	1850	2000	2150	2300	150
Ciena prievoza za 1000 kg. težine															
150	270	390	510	630	750	870	990	1110	1230	1350	1470	1590	1710	1830	120
Ciena prievoza za 1000 komada															
800	1150	1500	1850	2200	2550	2900	3250	3600	3950	4300	4650	5000	5350	5700	350
600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	3300	3600	3900	4200	4500	4800	300
600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	3300	3600	3900	4200	4500	4800	300
700	1030	1360	1690	2020	2350	2680	3010	3340	3670	4000	4330	4660	4990	5320	330
500	750	1000	1250	1500	1750	2000	2250	2500	2750	3000	3250	3500	3750	4000	250

II.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica.

III.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Bjelovar, dne 6. travnja 1943.

Veliki župan:

Dr. V. Sabolić, v. r.

(Broj: 1079-D. V.-1943.)

* Narodne novine od 6. svibnja 1943. broj 102.

ZAKONSKA ODREDBA

o Hrvatskoj državnoj banci

I.

Djelokrug

§ 1.

Hrvatska državna banka, osnovana zakonskom odredbom od10. svibnja 1941. broj LXXXI-124-Z. p.-1941., novčanična je ustanova Nezavisne Države Hrvatske.

Hrvatska državna banka je u poslovima svoga djelokruga samostalna i od svake državne oblasti neovisna.

Njezin je osobiti zadatak briga i djelatnost oko održavanja stalne vriednosti domaćeg novca, uređenje cjelokupnog novčanog i platežnog prometa u tuzemstvu i s inozemstvom, te odobravanje navjera narodnom gospodarstvu u skladu s obćim narodno-gospodarskim ciljevima i potrebama.

Hrvatska državna banka ima izključivo pravo izdavanja novčanica.

§ 2.

Hrvatska državna banka sudjeluje s mjerodavnim oblastima u rješavanju svih pitanja obće i načelne važnosti, koja zadiru u njezin zadatak, osobito u pogledu oblikovanja ciena i nadnica, nadzora i odobra-

vanja uvoza i izvoza, međunarodnih trgovinskih sporazuma i nadzora nad novčanim ustanovama. Provedbene naredbe o ovom sudjelovanju propisivat će nadležni ministri u sporazumu s Hrvatskom državnom bankom.

§ 3.

Hrvatska državna banka ovlaštena je poduzimati potrebne mjere za uređenje navjernog tržišta, a osobito nadzirati podjelu i upotrebu navjera, te u tu svrhu od davatelja i primatelja navjera tražiti izvještaje i obavljati uvid u njihove knjige i bilježke.

II.

Pravni oblik i temeljna glavnica

§ 4.

Hrvatska državna banka ustrojava se kao posebna ustanova javnoga prava u pravnom obliku dioničkog družtva pod imenom »Hrvatska državna banka«. Nijedna novčana ustanova u državi ne može nositi isto ili slično ime.

§ 5.

Hrvatska državna banka podpada pod trgovačkopravne propise o dioničkim družtvima, u koliko nije u ovoj zakonskoj odredbi drugačije riešeno i ukoliko to nije u protivnosti sa zadatcima novčanične ustanove. Sjedište je Hrvatske državne banke u Zagrebu. Banka može otvarati podružnice i izpostave na području ciele države.

§ 6.

Temeljna glavnica Hrvatske državne banke iznosi 300 milijuna Kuna, te je razdieljena na 60 tisuća dionica, koje glase samo na ime.

Vlastnici dionica mogu biti samo državljani Nezavisne Države Hrvatske po podrietlu i domaće pravne osobe. Dionice se mogu prenositi samo uz pristanak banke.

Dionice kotiraju na domaćim burzama.

III.

Poslovi banke

§ 7.

Hrvatska državna banka može se baviti sliedećim poslovima:

1. Kupnjom i prodajom čekova, kupnjom i prodajom (eskompt i reeskompt) mjenica s tri sigurna podpisa i s dospiećem ne duljim od tri mjeseca nakon dana kupnje. Iznimno se mogu uzimati i mjenice s dva podpisa, ukoliko postoji neka druga sigurnost. Mjenice, izdane u poljodjelske ili obrtničke svrhe, mogu imati rok dospieća do najviše devet mjeseci. Banka može kupovati i prodavati mjenice glavne državne blagajne s rokom, koji nije dulji od tri mjeseca, a prema predviđenoj ukupnoj visini u § 8.;

2. Odobravanjem zajmova s rokom od najviše tri mjeseca na podlozi zaloga (lombarda): a) zlata, b) mjenica, koje izpunjavaju uvjete toč. 1., c) državnih vriednostnih papira, kao i ostalih vriednostnih papira, sposobnih za burzovni promet, koji uživaju pupilarnu

sigurnost, a koje vodstvo banke kao takve prihvati, d) varanata, e) izvoznih izprava;

3. Kupnjom i prodajom vriednostnih papira, navedenih u točki 2 c);

4. Kupnjom i prodajom zlata i deviza;

5. Primanjem neukamativog, a iznimno i ukamativog novca na žiro-račun ili kao uložak;

6. Preuzimanjem na upravu ili čuvanje vrjednota, napose vriednostnih papira;

7. Vršenjem službe zastupnika ili dopisnika domaćih ili inozemnih banaka;

8. Vršenjem uplata i izplata u smislu platežnih odnosno klirinžkih ugovora s inzemstvom.

Banka može nabavljati i odtuđivati nekretnine za potrebe svog poslovanja ili radi utjerivanja vlastitih tražbina. Isto tako može banka kupovati i prodavati udjele Banke za međunarodna plaćanja.

Banka se ne može baviti drugim poslovima osim navedenih. Osobito je banci zabranjeno: 1. mjenbeno se obvezivati, 2. davati jamstva za državne bonove i druge državne obveze, kao i za zajmove drugih javnih ustanova i 3. odobravati hipotekarne zajmove; hipotekarne sigurnosti mogu se uzeti jedino kao dopunsko jamstvo za odobrene mjenbene zajmove.

§ 8.

Visinu iznosa, do kojeg banka može kupovati mjenice glavne državne blagajne (§ 7. točka 1.), odredit će Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske nakon saslušanja predsjednika banke.

Za pokriće prolaznih blagajničkih potreba ovlaštena je banka odobravati državi navjere na tekućem računu do visine od 500 milijuna Kuna.

§ 9.

Banka je obvezana vršiti za državu sve bankovne poslove, ukoliko su predviđeni ovom zakonskom odredbom, i posredovati u platežnom prometu javnih blagajna, a smije zaračunavati samo stvarne troškove.

IV.

Izdavanje novčanica, njihovo pokriće i izkaz stanja

§ 10.

Novčanice hrvatske državne banke glase na Kune. One su jedino neograničeno zakonsko platežno sredstvo. Odnos Kune spram zlata određen je u § 2. zakonske odredbe o novcu Nezavisne države hrvatske od 7. srpnja 1941.

Nakon proglašenja ove zakonske odredbe smatraju se novčanice od Kuna 100 i više novčanicama Hrvatske državne banke, a novčanice i kovanice u naslovnoj vriednosti od Kuna 50 i manje smatraju se državnim sitnim novcem.

Izdavanje državnog sitnog novca vrši se u sporazumu s Hrvatskom državnom bankom.

§ 11.

Novčanice Hrvatske državne banke, koje su u kolanju, moraju uviek biti pokrivene sa stanjem:

a) zalihe zlata i deviza,

b) mjenica, čekova i lombardnih zajmova,

c) vriednostnih papira,

d) zadužnica Nezavisne Države Hrvatske kao protuvriednosti za dinarske novčanice, koje su preuzete u

zamjenu, kao i za obveze, preuzete iz Žiro-prometa i klirinžkog prometa, te drugih neizvršenih obveza bivše Narodne banke Kraljevine Jugoslavije, koje će Nezavisna Država Hrvatska predati Hrvatskoj državnoj banci danom proglašenja ove zakonske odredbe. Stalna zaliha ovakvih državnih zadužnica mora biti u računu razmjere posebno izkazana,

e) ostalih tražbina.

Zlato u smislu ove zakonske odredbe jest zlato u novcu i polugama, a devize su novčanice, mjenice, čekovi i doznake kao i ostale tražbine, koje glase na stranu valutu i koje su plative kod kojeg dobrog inozemnog novčanog ili obračunskog zavoda.

§ 12.

Hrvatska državna banka dužna je oštećene i u prometu iztrošene novčanice zamjenjivati novima. Za oštećene novčanice banka daje odštetu, ako se podnese dio novčanice, koji je veći od polovice, ili ako se dokaže, da je uništen ostatak novčanice. Banka odlučuje bez prava na pravni liek o tome, da li je ovaj dokaz uzpio. Za uništene, izgubljene ili povučene novčanice banka nije dužna dati odštetu.

§ 13.

Banka objavljuje stanje aktive i pasive redovito svakog petnaestog i posljednjeg dana u mjesecu.

V.

Godišnji zaključni računi i podjela dobitka

§ 14.

Poslovna godina banke je kalendarska godina.

Uprava banke ustanovljuje i podnosi glavnoj skupštini godišnje zaključne račune.

Godišnji zaključni računi sastavljaju se prema načelima trgovačkog knjigovodstva te se moraju objaviti.

§ 15.

Nakon redovitih odpisa, dotacije posebnih pričuva kao i mirovinske i bolestničke zaklade, dotira se od godišnjeg čistog dobitka zakonska pričuva s 10%. Zakonska pričuva služi za pokriće poslovnih gubitaka banke.

Od ostatka čistog dobitka izplaćuje se dioničarima najviše 6%-tni dividenda. Višak pripada državi kao odšteta za prepušteno izključivo pravo izdavanja novčanica. Ovaj će se višak upotriebiti prvenstveno za odplatu državnog duga kod banke.

VI.

Organi banke

§ 16.

Na čelu Hrvatske državne banke stoji predsjednik. Predsjednika pomaže i zamjenjuje prema njegovim uputama podpredsjednik.

Predsjednik banke upravlja i vodi banku zajedno s upravnim odborom i glavnom skupštinom prema propisima ove zakonske odredbe.

§ 17.

Predsjednika i podpredsjednika imenuje i razrješuje Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske.

Predsjednik i podpredsjednik imenuju se na rok od tri godine a mogu oni biti i opetovano imenovani. Iz važnih razloga mogu oni biti razriešeni i prije izteka roka od tri godine ne dirajući time u njihova prava iz ugovora. Njihova beriva predviđaju se u ugovoru s bankom, koji odobrava Poglavnik Nezavisne države Hrvatske.

Predsjednik može biti pozvan na sjednice vlade, gdje ima savjetni glas.

§ 18.

Predsjednik, jedan podpredsjednik i jedan ravnatelj banke zajedno s dva člana, izabrana po glavnoj skupštini, sačinjavaju upravni odbor. Ravnatelja banke određuje za člana upravnog odbora predsjednik, koji ga može iz važnih razloga i razriešiti. Dva člana između dioničara biraju se na godinu dana, a mogu biti i opetovano birani. O prijevremenom razrješenju izabranog člana odlučuje glavna skupština.

Upravni odbor odlučuje o načelnim pitanjima.

U upravnom odboru odlučuje većina glasova. U slučaju podieljenog broja glasova odlučuje predsjednik ili njegov zamjenik.

§ 19.

Vodstvo banke podpomaže savjetni odbor od 10 članova. U savjetnom odboru mora se nalaziti barem po jedan predstavnik novčarstva, poljodjelstva, šumarstva, rudarstva, obrta, veleobrta, trgovine i zadrugarstva.

Članove imenuje predsjednik u sporazumu s ministrom narodnog gospodarstva i ministrom državne riznice na vrieme od tri godine; dozvoljeno je opetovano imenovanje. Iz važnih razloga mogu oni i prije završetka tog roka biti razriešeni. Od članova, koji su prvi puta imenovani, odpadaju ždriebom godišnje dvojica. Predsjednik saziva savjetni odbor prema potrebi, a može pojedinim članovima povjeriti određene zadatke.

§ 20.

Nadzorni odbor sastoji se od pet odbornika, koje bira glavna skupština između dioničara za vrieme od jedne godine. Odbornici mogu biti opetovano birani.

Nadzorni odbor banke vrši računski nadzor nad poslovanjem banke i može u tu svrhu zahtievati uvid u sve knjige i izprave banke. Nadzorni odbor mora izvršiti pregled banke najmanje jedanput godišnje. Izvještaj o pregledu godišnjih zaključnih računa podnosi predsjedniku banke, ministru državne riznice i glavnoj skupštini dioničara.

§ 21.

Glavnu skupštinu dioničara saziva predsjednik barem jedanput godšnje. Glavna skupština odobrava izvještaj o poslovnoj godini i izvještaj nadzornog odbora.

Glavna skupština bira dva člana upravnog odbora (§ 18.) i nadzorni odbor (§ 20.). Glavna skupština odlučuje na priedlog predsjednika o promjeni temeljne glavnice. Na glavnoj skupštini odlučuje obična većina glasova. Deset dionica daju pravo na jedan glas.

VII.

Prava i dužnosti dužnostnika banke.

§ 22.

Banku obvezuju podpisi i izjave predsjednika s podpredsjednikom, ili jedan od njih s jednim opunomoćenikom banke, ili dvojica opunomoćenika banke. Opunomoćenicima banke potrebno je zato ovlaštenje upravnog odbora.

Za izjave, dane banci, dovoljno je, ako su dane jednome od opunomoćenika banke. Tužba protiv banke može se podići samo u sjedištu središnjice.

§ 23.

Predsjednik imenuje službenike banke i određuje im djelokrug rada i dužnosti.

Službenici banke smatraju se javnim službenicima. Pravni odnosi službenika uređuju se službovnikom, koji donosi upravni odbor. Kod banke se osniva posebna mirovinska zaklada i posebna bolestnička zaklada, koje nisu sastavni dio imovine banke. Ustrojstvo i dotaciju zaklada propisuje predsjednik u suglasnosti s ministrom državne riznice.

Pred svim sudovima u državi mogu banku zastupati opunomoćeni službenici banke s položenim sudbenim ili odvjetničkim izpitom, koji su nakon izpita proveli najmanje dvie godine u banci, na sudu ili kod odvjetnika. Potvrdu o izpunjavanju tih uvjeta daje opunomoćenom službeniku banka u samoj punomoći.

§ 24.

Članovi upravnog, nadzornog i savjetnog odbora kao i službenici banke obvezani su na najstrože čuvanje

poslovnih tajna banke i nakon prekida službenih odnosa s bankom.

Bez odobrenja predsjednika ne smiju se o predmetima i prilikama u banci davati izjave ni pred sudovima. Izdavanje stručnog mnienja podleži odobrenju predsjednika banke.

VIII.

Statuti, propisnici i poslovnici banke

§ 25.

Bliže odredbe o uređenju banke, o upravnom, nadzornom i savjetnom odboru, te o glavnoj skupštini dioničara propisuju statuti banke, koje donosi glavna skupština uz odobrenje ministra državne riznice.

Način poslovanja banke određuju propisnici, koje donosi upravni odbor, te poslovnici, koje u okviru propisnika donosi predsjednik banke.

IX.

Pogodnosti

§ 26.

1. Hrvatska državna banka ima pravo nositi na svom pečatu grb Nezavisne Države Hrvatske.

2. Imovina i dohodci banke oslobođeni su od svih poreza i pristojba. Isto su tako oslobođene njezine knjige, zapisnici, službeni podnesci, kao i sve izprave za knjiženje

3. Pošiljke novca i ostalih vriednosti iz djelokruga vlastitog poslovanja (§§ 7.—9.) kao i prievozi želje-

znicom između središnjice i njezinih podružnica odnosno izpostava, te ovih međusobno, kao i pošiljke drugim državnim ustanovama oslobođene su od plaćanja poštarine odnosno vozarine.

4. Propisi o članstvu u prisilnim ustrojbama ne vriede za Hrvatsku državnu banku.

5. Hrvatska državna banka nije dužna upisati se u trgovački upisnik.

6. Knjige Hrvatske državne banke i izvadci iz njih imaju značaj javnih izprava.

7. U pogledu osiguranja svojih tražbina prema dužnicima kao i unovčenja preuzetih sigurnosti uživa Hrvatska državna banka sve pogodnosti, koje uživa i država.

8. Ako dužnik ne izpuni svoje obveze prema Hrvatskoj državnoj banci, ima ova pravo da o dospieću bez predhodnog ovlaštenja ili sudjelovanja suda izvrgne dražbi putem svog službenika svaku danu sigurnost. Ako dana sigurnost ima burzovnu ili tržnu vriednost, može ju prodati bez javne dražbe putem svog službenika ili mešetara. Ovo pravo pristoji banci prema svim ovlaštenicima nad danom sigurnošću kao i prema stečajnoj gromadi dužnika.

X.

Prelazne odredbe

§ 27.

Način upisivanja i uplaćivanja kao i izdanje prvih dionica Hrvatske državne banke propisat će predsjednik u sporazumu s ministrom državne riznice u roku od tri mjeeca poslije proglašenja ove zakonske odredbe,

Upis i uplata dionica ima se provesti te prva glavna skupština dioničara održati u roku od šest mjeseci poslije proglašenja ove zakonske odredbe.

Predsjednik, podpredsjednik i po predsjedniku za člana upravnog odbora imenovani ravnatelj vrše dužnost upravnog odbora do prve glavne skupštine.

§ 28.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 4. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCIV-950-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 7. svibnja 1943. broj 103.

ZAKONSKA ODREDBA

o privremenoj obustavi odredbe § 71. stavke 4. rečenice 5. obrtnog zakona

§ 1.

Odredba § 71. stavke 4. rečenice 5. obrtnog zakona, od 5. studenoga 1931. (Službene novine br. 262-LXXXI od 9. studenoga 1931.) sa svim njegovim kasnijim promjenama i nadopunama koja glasi: »Posle isteka produženog roka može se računati kamata i naknada za najviše tri mjeseca, ako bi se posle ovog roka održala dražba.« stavlja se privremeno do kraja godine 1944. izvan kreposti.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 4. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXIX-1061-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 5. svibnja 1943. broj 101.

ZAKONSKA ODREDBA*

o nadopuni zakonske odredbe o Državnoj središnjici za narodni kućni i umjetni obrt u Zagrebu od 9. svibnja 1942. broj CXXXVII-874-Z-1942

§ 1.

Državna središnjica za narodni kućni i umjetni obrt u Zagrebu i sve njezine podružnice oslobađaju se od plaćanja svih državnih i samoupravnih poreza, prireza, biljegovnih i ostalih pristojbi.

§ 2.

Državna središnjica za narodni kućni i umjetni obrt u Zagrebu pruzima osim ustanova, navedenih* u § 14. zakonske odredbe broj CXXXVII-874-Z-1942 o Državnoj središnjici za narodni kućni i umjetni obrt u Zagrebu, i državni čipkarski tečaj u Lepoglavi, te Državnu čipkarsku školu u Pagu s napomenom, da ciela imovina ovih ustanova na dan 1. siečnja 1943. čini sastavni dio prometne glavnice državne središnjice za narodni kućni i umjetni obrt.

§ 3.

Državna središnjica za narodni kućni i umjetni obrt u Zagrebu, s obzirom na trgovački način poslovanja, nije vezana za propise zakona o državnom računovodstvu.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 6. svibnja 1943. broj 102.

§ 4.

Državna središnjica za narodni kućni i umjetni obrt u Zagrebu može se u svom trgovačkom poslovanju služiti skraćenim nazivom »Domrad«.

§ 5.

Podjelu državne središnjice za narodni kućni i umjetni obrt na odsjeke i pododsjeke propisuje ministar narodnog gospodarstva propisnikom u sporazumu s ministrom državne riznice.

§ 6.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 4. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXVII-921-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 5. svibnja 1943. broj 101.

ZAKONSKA ODREDBA

o Sigurnostnoj službi unutar Poglavnikovih tjelesnih zdrugova

§ 1.

Sigurnostna služba ustrojstveno pripada sastavu Poglavnikovih tjelesnih zdrugova. Ona vrši svoju stvarnu nadležnost bez oblastnog djelokruga i izvršne redarstvene vlasti pod zapovjednikom Sigurnostne službe, koji njome zapovieda i upravlja.

Zapovjednika Sigurnostne službe i njegova zamjenika imenuje i razrješuje Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske.

§ 2.

Osnivanje Pobočničtva zapovjednika Sigurnostne službe, te podjela Sigurnostne službe na odsjeke i pododsjeke, razdioba poslova u njima i ustanovljenje broja i vrsta osoba među njima vrši se posebnom zapoviedi zapovjednika Poglavnikovih tjelesnih zdrugova.

§ 3.

Zadatke Sigurnostne službe vrše:

a) častnci i dočastnici;

b) službenici, koji prema brojčanom i poimeničnom zahtjevu zapovjednika Sigurnostne službe imadu dr-

žavne i samoupravne oblasti dodieliti na rad Sigurnostnoj službi.

U svrhu uspješnosti izvršenja zadataka Sigurnostne službe dužne su sve državne vojne i građanske oblasti, te samoupravne oblasti na neposredni zahtjev zapovjednika Sigurnostne službe odnosno njegovih djelatnika ovoj odmah pružiti u granicama svoje stvarne i mjestne nadležnosti svaku zatraženu pomoć.

§ 4.

Častnike Sigurnostne službe imenuje Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske, a dočastnike zapovjednik Poglavnikovih tjelesnih zdrugova na priedlog zapovjednika Sigurnostne službe.

Za častnike i dočastnike Sigurnostne službe vriede u cielosti svi propisi, koji vriede za pripadnike Poglavnikovih tjelesnih zdrugova, a obskrbu njihovu provodi Zapovjedničtvo Poglavnikovah tjelesnih zdrugova.

Častnici i dočastnici Sigurnostne službe nose službenu odoru pripadnika Poglavnikovih tjelesnih zdrugova, s posebnim oznakama, koje propisuje zapovjednik Poglavnikovih tjelesnih zdrugova.

§ 5.

Službenici, dodieljeni u smislu § 3. slovo b) ove zakonske odredbe na rad Sigurnostnoj službi, stavljaju se u pogledu službovne djelatnosti i stegovne odgovornosti u sastav Sigurnostne službe, a ostaju i dalje u stališu državne odnosno samoupravne oblasti, koja ih je dodielila na rad.

§ 6.

Svi službenici Sigurnostne službe primaju uz svoja redovita beriva svojstveni doplatak na teret proračunske stavke Sigurnostne službe.

Za proračunsku godinu 1943. isplaćivat će se svojstveni doplatci iz navjera, koje Sigurnostnoj službi pripadnu prema propisu § 6. zakonske odredbe od 21. siečnja 1943. broj X-151-D.V.-1943, a na temelju odredbe Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske.

Visinu svojstvenog doplatka određuje zapovjednik Poglavnikovih tjelesnih zdrugova posebnom zapoviedi.

§ 7.

Častnici i dočastnici Sigurnostne službe, koji nisu odslužili obvezatno djelatno razdoblje u oružanim snagama, pohađat će prema odredbi zapovjednika Poglavnikovih tjelesnih zdrugova častničke odnosno dočastničke tečajeve Poglavnikovih tjelesnih zgrugova, kako to probitci Sigurnostne službe budu dozvoljavali.

Na rad dodieljeni državni i samoupravni službenici, koji nisu odslužili zakonom određeno razdoblje, odslužit će ovo u postrojbama Poglavnikovih tjelesnih zdrugova.

§ 8.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a provedba se povjerava zapovjedniku Poglavnikovih tjelesnih zdrugova.

U Zagrebu, dne 4.svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCII-1153-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 5. svibnja 1943. broj 101.

ZAKONSKA ODREDBA

o imovini razpuštenih ili preustrojenih družtava

§ 1.

Imovina družtava, kojih članstvo odnosno djelatnost preuzimaju striliške i druge postrojbe, postaje vlastničtvom Glavnog saveza staliških postrojbi bez obzira na to, da li su družtva već razpuštena ili preustrojena ili će biti razpuštena ili preustrojena, kao i bez obzira na to, da li je razpust ili preustrojstvo usliedilo ili će usliediti. Prednji propis ne odnosi se na ona družtva, koja su razpuštena prije 10. listopada 1940.

§ 2.

Sve državne i samoupravne oblasti i ustanove, pravne i naravne osobe, kojima je bilo povjereno, odnosno kojima bude povjereno, likvidiranje razpuštenih družtava, na koja se odnose propisi § 1., dužne su na zahtjev državnog savezničara predati ovome popis sve pokretne i nepokretne imovine dotičnih družtava.

Državni savezničar odlučuje, na koji će se način preuzeti pokretna imovina razpuštenih ili preustrojenih družtava.

§ 3.

Ovlašćuje se državni savezničar, da svu pokretnu i nepokretnu imovinu družtava iz § 1., koja postaje vlastničtvom Glavnog saveza staliških i drugih postrojbi, može predati na uporabu i uživanje pojedinim stališkim i drugim postrojbama, savezima i dosavezima, kao i družtvima, koja stoje pod nadzorom državnog savezničara. Isto tako može državni savezničar prema svojoj razsudi pokretnu imovinu pojedinog družtva iz § 1. prenieti u vlastničtvo pojedinih staliških i drugih postrojbi, njihovih saveza i dosaveza, kao i družtava, koja stoje pod nadzorom državnog savezničara.

§ 4.

Kotarski sudovi kao zemljišno-knjižni sudovi dužni su na zahtjev državnog savezničara bez ikakve prienosne i sudbene pristojbe provesti uknjižbu prava vlastničtva nekretnina družtava iz § 1. na Glavni savez staliških i drugih postrojbi odnosno nekretnina Glavnog saveza staliških i drugih postrojbi na pojedine saveze i dosaveze staliških i drugih postrojbi, kao i družtava, koja stoje pod nadzorom državnog savezničara.

§ 5

Osobe iz § 2., koje na zahtjev državnog savezničara ne predaju popis pokretne i nepokretne imovine družtava iz § 1. ili predaju nepodpuni ili neistiniti popis takve imovne, počinjaju kazneno djelo, koje se kazni strogim zatvorom i novčanom kaznom. Djelo se progoni ureda radi, a za suđenje su nadležni redoviti kazneni sudovi.

§ 6.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 4. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: XC-1113-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 5. svibnja 1943. broj 101.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni zakonske odredbe o izdavanju rizničkih navjernica od 26 studenoga 1941. broj CDXXX*-2102-Z-1941.

§ 1.

U § 1. mjesto rieči: »3 milijarde Kuna«, stavljaju se rieči: »6,5 milijardi Kuna«,

U § 2. mjesto rieči: »tri godine«, stavljaju se rieči: »deset godina«.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.**

U Zagrebu, dne 4. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCIII-949-D. V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 14. svibnja 1943. broj 109.

** Narodne novine od 7. svibnja 1943. broj 103.

NAREDBA

Ministarstva državne riznice od 6. svibnja 1943. broj 12-955-43 o trećem izdanju rizničkih navjernica u svoti od 1.000,000.000 Kuna

Na temelju § 1. zakonske odredbe o izdavanju rizničkih navjernica broj CDXXX-2102-Z-1941 od 26. studenoga 1941. sa svim kasnijim promjenama i nadopunama izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Danom 10. svibnja 1943. izdaju se rizničke navjernice trećeg izdanja u ukupnom iznosu od 1.000,000.000 Kuna.

§ 2.

Rizničke navjernice trećeg izdanja dospievaju u rokovima od tri mjeseca, šest mjeseci, godine dana, tri godine i deset godina računajući od 10. svibnja 1943.

§ 3.

Rizničke navjernice glase na donosioca, a izdavat će se u komadima od Kuna 10,000.000.—, 1,000.000.—, 500.000.—, 100.000.—, 50.000.—, 10.000.—, 5.000.— i 1.000.—.

§ 4.

Kamate na rizničke navjernice trećeg izdanja iznose:

za tromjesečne	3 %
za šestmjesečne	3.25%
za jednogodišnje	4 %
za trogodišnje	5 %
za desetgodišnje	6.50%

a izpaćivat će se prema § 3. zakonske odredbe o izdavanju rizničkih navjernica.

§ 5.

Rizničke navjernice trećeg izdanja upisivat će se po sliedećem tečaju:

tromjesečne uz tečaj	......	100 %
šestmjesečne uz tečaj	......	99.85%
jednogodišnje uz tečaj	......	99.50%
trogodišnje uz tečaj	....	98.50%
desetgodišnje uz tečaj	.....	97 %

§ 6.

Riznička navjernica je tiskana na svjetloobojenoj pozadini s državnim grbom. Veličina tiskanog diela bez ruba je 23×13 cm.

Slog je sliedeći:

Rok dospjelosti broj

Na temelju zakonske odredbe o izdavanju rizničkih navjernica od 26. studenoga 1941. br. CDXXX-2102-Z-1941 izdaje se:

%-tna riznička navjernica

NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE

na Kuna

Glavna državna pjeneznica u Zagrbu izplatit će u roku dospjelosti donosiocu ove navjernice na njoj navedeni iznos preko Hrvatske državne banke.

U Zagreb, dne 194

MINISTAR DRŽAVNE RIZNICE:

Ova % navjernica na Kuna
(slovima:) dospieva
na dan 194

U 194

HRVATSKA DRŽAVNA BANKA:

Na lievom rubu navjernice tiskano je okomito »Ministarstvo državne riznice«.

§ 7.

Hrvatska državna banka propisat će način i uvjete lombarda rizničkih navjernica trećeg izdanja.

§ 8.

Upisi se primaju počevši od 10. svibnja 1943. kod Hrvatske državne banke i svih njezinih podružnica, a mogu se vršiti i putem ostalih novčanih zavoda.

§ 9.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

UZagrebu, dne 6. svibnja 1943.

Ministar državne riznice:
Dr. Vladimir Košak, v. r.

Broj: 12.955-43.
(Broj: 1183-D.V.-1943)

* Narodne novine od 7. svibnja 1943. broj 103.

MJERODAVNO TUMAČENJE

ministra državne riznice od 6. svibnja 1943. broj 12.632-1943 točke 2. stavke 2. čl. 88. zakona o državnom računovodstvu od 6. ožujka 1910.

Na temelju § 5.zakonske odredbe od 24. ožujka 1942. broj LXXIX- 696-Z-1942 o preinaci i nadopuni zakona o državnom računovodstvu izdajem sliedeće tumačenje:

Propis točke 2. stavke 2. čl. 88. zakona o državnom računovodstvu glede polaganja jamčevina u rizničkim navjernicama ima se razumjeti tako, da su rizničke navjernice u jamčevne svrhe položene i onda, ako nabavljači ili poduzetnici polože potvrdu Hrvatske državne banke, da su kod nje na računu pologa položili odgovarajuću količinu rizničkih navjernica u jamčevne svrhe.*

Ministar državne riznice:

Dr. Vladimir Košak. v. r.

(Broj: 1184-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 7. svibnja 1943. broj 103.

Gradsko poglavarstvo u Zagrebu
Predsjedničtvo

Broj: 4409-Prs-P-1943.

Naredbenik o ubiranju gradskog poreza na potrošak

Gradsko poglavarstvo u Zagrebu proglašuje na temelju § 92. zakona od 22. srpnja 1934. o gradskim občinama, da je gradski načelnik propisao dne 6. ožujka 1943. pod brojem 6957-V-43, a Ministarstvo državne riznice odpisom od 29. travnja 1943. br. 8625-43. odobrilo s obveznom snagom za sve osobe i oblasti sliedeće:

»Na temelju §§ 90.—93. i 116. zakona o gradskim občinama od 22. srpnja 1934. te na temelju naredbe zamjenika Poglavnika i vrhovnog zapovjednika cjelokupne vojne sile od 11. travnja 1941.broj 8-1941., kojom su ovlasti iz djelokruga gradskog zastupstva prenesene na načelnika slob. i kr. glavnog grada Zagreba propisujem naredbenik o ubiranju gradskog poreza na potrošak.

§ 1.

Radi iznimnih prilika primjenjivat će se uz propise, sadržane u uredbi od 16. rujna 1940. o gradskom porezu na potrošak, sa svim kasnijim promjenama i nadopunama propisi ovog naredbenika.

§ 2.

Gradski porez na potrošak plaća se u barovima i u svim onim gostioničkim poduzećima, u kojima se uz glasbu priređuju i kakve druge zabavne priredbe, pred-

stave, pjevanje ili ples od časa, kad takvo poduzeće započne poslovanjem, a plaća se u visini od 20% od učinjenog potroška.

§ 3.

U svim gostionicama I. reda plaća se gradski porez na potrošak počevši od 9 sati na večer i to u visini od 15% od učinjenog potroška ako u poduzeću svira glasba, a u visini od 10% od učinjenog potroška ako u poduzeću ne svira glasba.

§ 4.

Koja se poduzeća iz § 3. smatraju gostionicama I. reda određuje gradski načelnik svojom odlukom.

§ 5.

U svim kavanama plaća se gradski porez na potrošak počevši od 5 sati poslie podne i to u visini od 15% od učinjenog potroška ako u poduzeću svira glasba, a u visini od 10% od učinjenog potroška ako u poduzeću ne svira glasba.

§ 6.

Ovlašćuje se gradski načelnik, da može svojom odlukom uz propisno proglašenje ukinuti ovaj naredbenik u cielosti ili pojedinim dielovima.

§ 7.

Ovaj naredbenik dobiva obvezatnu moć, kad ga odobri mjerodavna državna oblast, te kad bude propisno proglašen, a primjenjivat će se počevši od prvog dana, koji sliedi iza dana njegovog proglašenja.

Istog dana gube krepost svi propisi uredbe od 16. rujna 1940. o gradskom porezu na potrošak sa svim kasnijim promjenama i nadopunama, ukoliko su protivni propisima ovog naredbenika.

Ovaj se propis stavlja ovim na javni uvid u službenim prostorijama pravnog odsjeka Predsjedničtva gradskog poglavarstva (Matoševa ul. br. 9. priz. lievo) i u prostorijama gradskog finan. gosp. odjela (Račkoga ul. br. 6. I.) pa dobiva obveznu snagu nakon proglašenja t. j. s danom 8. svibnja 1943.*

U Zagrebu, dne 5. svibnja 1943.

Za gradskog načelnika

upravitelj magistrata:

Dr. Jelić, v. r.

* Narodne novine od 7. svibnja 1943. broj 103.

NAREDBA

Ministarstva oružanih snaga od 30. travnja 1943. Sud. broj 1899-1943 o promjeni provedbene naredbe Ministarstva hrvatskog domobranstva od 23. srpnja 1942. broj III-2231-1942 o ženitbi dočastnika hrvatskog domobranstva (Narodne novine od 3. kolovoza 1942. broj 172)

Na temelju § 3. zakonske odredbe od 6. veljače 1942. broj XLV-247-Z-1942 (Narodne novine od 7. veljače 1942. broj 31), kojom se zakonska odredba o ženitbi častnika, državnih i samoupravnih činovnika od 6. studenoga 1941. broj CCCXCV- 1937-Z-1941 proteže i na dočastnike hrvatskog domobranstva propisujem ovu naredbu:

§ 1.

U § 2. provedbene naredbe Ministarstva hrvatskog domobranstva od 23. srpnja 1942. broj III-2231-1942 o ženitbi dočastnika hrvatskog domobranstva briše se stavka druga i treća u cielosti.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 30. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

(Broj: 1148-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 10. svibnja 1943. broj 105.

NAREDBA*

Ministarstva državne riznice od 31. ožujka 1943. broj 3928-K-1943 o odcjepljenju porezne obćine Melnice od poreznog i katastralnog ureda u Otočcu i o njezinu pripojenju poreznom i katastralnom uredu u Senju

Na temelju § 32. zakona o ustrojstvu financijalne uprave od 7. prosinca 1929. izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Porezna obćina Melnica odcjepljuje se u poreznoupravnom pogledu od poreznog i katastralnog ureda u Otočcu i pripaja se poreznom i katastralnom uredu u Senju.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 31. ožujka 1943.

Ministar državne riznice:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

(Broj: 1089-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 10. svibnja 1943. broj 105.

NAREDBA

Ministarstva državne riznice od 28. travnja 1943. broj 5722-3-1942 o ukidanju poreznog ureda u Bosanskoj Krupi

Na temelju § 32. zakona o ustrojstvu financijalne uprave od 7. prosinca 1929. propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Ukida se porezni ured u Bosanskoj Krupi, a poslovi ukinutog poreznog ureda prelaze na porezni ured u Bihaću, koji preuzima pismaru i sav namještaj prema imovniku ukinutog poreznog ureda.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 28. travnja 1943.

Ministar državne riznice:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

(Broj: 1121-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 10. svibnja 1943. broj 105.

NAREDBA

Ministarstva narodne prosvjete od 32. travnja 1943. broj 26260-1943 o polaganju državnog stručnog izpita činovničkih vježbenika i dočinovnika upravne i tehničke struke državnih znanstvenih zavoda

Na temelju § 14. stavke 3. zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931. izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Činovnički vježbenici odnosno dočinovnici upravne i tehničke struke državnih znanstvenih zavoda, koji izpunjavaju uvjete iz §§ 8. i 66. zakona o činovnicima, polažu državni stručni izpit po propisima ove naredbe.

§.2.

Državni stručni izpiti polažu se pred povjerenstvima, koja na tri godine unapried određuje Ministarstvo narodne prosvjete.

Izpitna povjerenstva postoje:

1. za činovničke vježbenike, koji imaju osposobu iz § 45. st. 2. odnosno st. 3. zakona o činovnicima (crtači, knjižničari, restauratori, tehnički stručnjaci, tajnici, manipulanti, knjigovođe, motritelji, preparatori, laboranti, fotografi, stručni majstori, mehaničari i t. d.),

2. za činovnike vježbenike, koji imaju osposobu iz § 45. st. 1. zakona o činovnicima, i za dočinovnike, spomenute u § 1. ove naredbe, koji imaju potrebnu stručnu spremu (laboranti, ložači, mehaničari, fotografi, preparatori, stručni majstori i t. d.).

Predsjednike izpitnih povjerenstava i po dva člana izpitivača za svaki predmet postavlja Ministarstvo narodne prosvjete. U isto vrieme i na isti način postavlja Ministarstvo narodne prosvjete predsjednicima zamjenike, te perovođe povjerenstava, ove u prvom redu između upravnih ili tehničkih činovnika državnih znanstvenih zavoda. Kod izpitivača treba navesti struku, za koju se izpitivač postavlja. Prema struci kandidata sastavljat će se predsjednici poverenstava za pojedinačne izpite.

§ 3.

Spriečenog predsjednika zamjenjuje njegov zamjenik, a ako je ovaj spriečen, tada najstariji po činu član povjerenstva.

§ 4.

Pravo na polaganje državnog stručnog izpita po ovoj naredbi ima svaki činovnički vježbenik, koji je navršio 2 godine vježbeničke službe, od kojih je najmanje jednu godinu proveo kao vježbenik ili bio dodieljen na rad kod kojeg hrvatskog državnog znanstvenog zavoda, te dočinovnik, koji prema §1. ove naredbe izpunjava uvjete iz §§ 8. i 66. zakona o činovnicima.

§ 5.

Državni stručni izpit može se polagati tokom ciele godine.

§ 6.

Molbu za polaganje rždavnog stručnog izpita podnosi kandidat upravitelju zavoda, u kojem službuje. Upravitelj zavoda priložit će toj molbi potvrdu o radu kandidata s naznakom struke i potvrdu o njegovu vladanju, te će molbu dostaviti izpitnom povjerenstvu.

§ 7.

Činovnički vježbenici, koji imaju osposobu iz § 45. st. 2. odnosno st. 3. zakona o činovnicima, moraju molbi za polaganje stručnog izpita priložiti:

1. ovjerovljeni priepis svjedočbe o fakultetskoj spremi odnosno svjedočbe izpita zrelosti koje srednje ili njoj ravne stručne škole,

2. potvrdu o provedenoj vježbeničkoj službi s naznakom struke,

3. kratak opis života i rada.

Činovnički vježbenici, koji imaju osposobu iz § 45. st. 1. zakona o činovnicima odnosno dočinovnici s potrebnom stručnom spremom, spomenuti u § 1. ove naredbe, moraju molbi za polaganje stručnog izpita priložiti:

1. ovjerovljeni priepis svjedočbe o uspješno završenom 4. odnosno 2. razredu koje srednje ili njoj ravne stručne škole, odnosno svjedočbe o položenom majstorskom izpitu,

2. potvrdu o provedenoj vježbeničkoj ili dočinovničkoj službi s naznakom struke,

3. kratak opis života i rada.

§ 8.

Ako su sve izprave u redu, predsjednik će za svakog kandidata sastaviti izpitno povjerenstvo, u koje će uz izpitivača na obćem dielu ući jedan član za onu struku, iz koje kandidat polaže izpit, te će mu se odrediti dani, kada će izpit polagati.

§ 9.

Ako kandidat određenog bana iz opravdanih razloga bude spriečen pristupiti izpitu i o tome izviesti predsjednika izptnog povjerenstva u roku od tri dana, pošto

mu to dokazano bude moguće, odredit će mu se drugi koji dan za izpit. U protivnom slučaju smatrat će se, da je odustao i da izpit nije položio.

U toku izpita može kandidat odustati od daljnjega polaganja samo ako oboli i to dokaže liečničkom svjedočbom, ili ako je drugim opravdanim razlozima spriečen nastaviti izpit. U takvom slučaju odredit će se kandidatu dan, kada će izpit nastaviti. U svakom drugom slučaju, kao i onda, ako kandidat ne dođe u određeni dan izpit nastaviti, smatrat će se, da izpit nije položio.

§ 10.

Izpit ima dva diela: obći i posebni (stručni).

§ 11.

Obći izpit je samo ustmeni i traje kod činovničkih kandidata najviše dva sata, a kod dočinovničkih najviše jedan sat.

Kandidat za činovnički izpit (§ 2. točka 1. odnosno § 7.) mora na obćem izpitu pokazati:

a) da dobro vlada hrvatskim jezikom i njegovim pravopisom,

b) da poznaje u glavnim crtama načela ustava i upravnog prava Nezavisne Države Hrvatske, ustrojstvo Ministarstva narodne prosvjete, propise o znanstvenom zavodu, na kojem službuje, propise o berivima, svrstavanju i mirovinama državnih službenika, propise o državnom računovodstvu, propise o Računarskom dvoru i propise o proračunu Nezavisne Države Hrvatske.

Kandidat za dočinovnički izpit (§ 2. točka 2. odnosno § 7.) mora na obćem izpitu pokazati:

a) da dobro vlada hrvatskim jezikom,

b) da poznaje u glavnim crtama načela ustava i upravnog prava Nezavisne Države Hrvatske, te propise o znanstvenom zavodu, na kojem službuje.

§ 12.

Na kraju obćeg izpita izpitno povjerenstvo utvrđuje, da li je kandidat položio izpit. Ako kandidat ne položi obći izpit, ne će biti pripušten posebnom izpitu.

§ 13.

Posebni izpit polaže kandidat iz onih predmeta, koji sačinjavaju njegovu struku, a sastoji se u izradbi zadataka (pismenoga, u laboratoriju, kabinetu ili na terenu, već prema kandidatovoj struci), a osim toga kandidat mora pokazati i teoretsko poznavanje dotičnih predmeta.

§ 14.

Izradba zadataka iz kandidatove struke ne smije trajati dulje od tri sata, a izpitivanje teoretskog poznavanja predmeta, koji sačinjavaju njegovu struku, traje najviše dva sata za činovničke vježbenike, a najviše jedan sat za dočinovnike.

§ 15.

Ako je kandidat zadovoljio na posebnom izpitu, odlučuje izpitno povjerenstvo prema izrađenom zadatku i ustmenim odgovorima na obćem i posebnom dielu izpita, da li je kandidat izpit položio izvrstno, dobro ili dovoljno.

§ 16.

O uspjehu ili neusjehu izpita obavješćuje kandidata predsjednik povjerenstva ustmeno poslije dovršenog čitavog izpita te podnosi odmah pismeno izvješće Miministarstvu narodne prosvjete. Kandidatu, koji položi izpit, izdaje izpitno povjerenstvo svjedočbu, koju podpisuje predsjednik izpitnog povjerenstva.

§ 17.

Državni stručni izpit u istoj struci može se samo dva puta ponoviti. Razmak između izpita mora iznositi najmanje šest mjeseci.

§ 18.

O čitavom stručnom izpitu vodi se zapisnik, koji podpisuje predsjednik i perovođa, a pohranjuje se s ostalim spisima izpitnog povjerenstva u Ministarstvu narodne prosvjete.

§ 19.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 23. travnja 1943.

Ministar narodne prosvjete:

Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 1147-D.V.-1943)

* Narodne novine od 10. svibnja 1943. broj 105.

NAREDBA

Ministarstva unutarnjih poslova od 5. svibnja 1943. R. D. broj 18484-1943 o promjenama i nadopunama naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika

Na temelju § 15. zakonske odredbe o određivanju najniže nadnice za radnike i najniže dopustive plaće za privatne namještenike od 15. srpnja 1941. broj CXCVI-677-Z. p.-1941 izdajem ovu naredbu:

§ 1.

U § 3. stavci prvoj naredbe ministra udružbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika od 25. travnja 1942 broj 17771-I-3-1942 (Narodne novine od 28. travnja 1942. broj 94) briše se u prvoj rečenici rieč »uspješno«.

§ 2.

U § 3. stavci četvrtoj naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika umjesto broja »450« stavlja se broj »1.000«.

§ 3.

U § 4, točki 2. naredbe o obitelskim doplatcima radnika i namještenika umjesto broja »6.000« stavlja se broj »12.000«.

§ 4.

U § 7. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika brišu se u cielosti stavke 2., 3. i 4.

§ 5.

U § 9. stavci 3. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika brišu se rieči »polugodištnje uspješno polaženje škole« a umjesto njih stavljaju se rieči »upis u školu«.

§ 6.

Stavka 2. § 14. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika mienja se i glasi:

»Poslodavac je dužan plaćati svoj dio i osiguranički dio prinosa za obiteljske doplatke zajedno s prinosom za radničko odnosno rudarsko osiguranje. Prinos za obiteljske doplatke ne plaća se za osiguranike, koji su uvršteni u 0 nadnični razred radničkog osiguranja, kao ni za ono pomoćno osoblje, zaposleno u kućanstvu, za osiguranje kojeg bude na temelju st. 4. § 22. zakona o osiguranju radnika unapried određen nadnični razred. Dio prinosa, koji pada na teret osiguranika, odbija poslodavac od zarade osiguranika.«

§ 7.

Stavka 1. § 17. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika mienja se i glasi:

»Iz pričuve za obiteljske doplatke izplaćuje se u prvom redu obiteljski doplatci onih osiguranika, koji prema propisima ove naredbe imaju pravo na obiteljske doplatke, za koje se prema st. 2. § 14. ne plaća prinos za obiteljske doplatke. Od preostalih sredstava te pričuve

dvie trećine služe za predujmljivanje potrebnih iznosa za plaćanje obiteljskih doplataka, ako tekući prinosi za njihovu izplatu ne bi bili dovoljni, a jedna trećina služi kao zaklada za odpise neutjerivih prinosa. Ova pričuva prikupljat će se sve dotle, dok ne dostigne prosječnu visinu jednogodišnjih izdataka za obiteljske doplatke u posljednje tri godine; ako pričuva padne izpod te visine, ima se ponovno do te visine popuniti.«

Stavka 2. § 17. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika briše se, a stavka 3. istog paragrafa postaje nova stavka 2., u kojoj se dodaje između 1. i 2. rečenice nova rečenica, koja glasi: »Povišenju visine obiteljskog doplatka ima se pristupiti i onda, kada u pojedinoj poslovnoj godini neutrošeni dio prinosa premaši ili će vjerojatno premašiti 10% izdataka za obiteljske doplatke u toj godini.«

U § 17. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika dodaje se nova stavka treća, koja glasi:

»Neutrošeni dio prinosa, ukoliko prema prednjoj stavci ne bude upotrebljen za povišenje obiteljskog doplatka, upotriebit će se za pojačanje pričuve.«

§ 8.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a njezini se propisi imaju primieniti i na razdoblje od 1. travnja 1943. do dana njezina proglašenja.

U Zagrebu, dne 5. svibnja 1943.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

(Broj: 1189-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 11. svibnja 1943. broj 106.

NAREDBA

Ministarstva unutarnjih poslova od 5. svibnja 1943. broj 19692-1943 o promjeni propisnika o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika, osiguranih kod Središnjice osiguranja radnika

Na temelju stavke 3. § 15. naredbe ministra udružbe od 25. travnja 1942. broj 17771-I-3-1942 o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika (Narodne novine od 28. travnja 1942. broj 94), a nakon saslušanja Središnjice osiguranja radnika u Zagrebu, izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Stavka 1. § 13. propisnika Ministarstva udružbe od 2. lipnja 1942. broj 37545-42 o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika osiguranih kod Središnjice osiguranja radnika (Narodne novine od 8. lipnja 1942. broj 125) mienja se iglasi:

»Osiguranik, koji obiteljski doplatak za diete zbog školovanja prima u produženju poslije 14. godine života, dužan je u roku od 15 dana nakon zaključenog upisivanja nadležnoj podružnici osiguranja radnika predložiti potvrdu odnosne škole o upisu djeteta u školu, a kod produženja doplatka nakon 19. godine života, zbog školovanja na visokim školama, dužan je osiguranik u istom roku podnieti dokaz o upisu djeteta u više poljeće, ukoliko se ne radi o školovanju prema stavci drugoj.«

Stavke 2. i 4. § 13. navedenog propisnika brišu se u cielosti.

U stavci 3. § 13. propisnika, iza rieči »izgubljeni doplatak«, umeću se rieči »za polaznika visoke škole«, a na kraju stavke dodaje se nova rečenica, koja glasi: »Neuspjeh u školovanju, do kojeg je dokazano moralo doći zbog bolesti učenika, ne utječe na pravo na obiteljski doplatak.«

Na kraju stavke 5. § 13. propisnika umjesto točke stavlja se zarez i dodaju se rieči »što se ima dokazati potvrdom o absolviranim naukama.« Tako dopunjena stavka 5. stavlja se prije stavke 3. i postaje nova stavka 2. istog paragrafa.

§ 2.

U § 15. stavci 2. propisnika umjesto broja »6.000« stavlja se broj »12.000«.

§ 3.

U§ 22. propisnika iza rieči »svaki ponovni nastup« dodaju se rieči »nakon prekida zaposlenja, koji je trajao više od mjesec dana,«.

§ 4.

U § 25. propisnika umjesto broja »6.000« stavlja se broj »12.000«.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novnama,* a njezini propisi imaju se primieniti i na razdoblje od 1. travnja 1943. do dana njezina proglašenja.

U Zagrebu, dne 5. svibnja 1943.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

(Broj: 1223-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 11. svibnja 1943. broj 106.

NAREDBA

Ministarstva unutarnjih poslova od 5. svibnja 1943. broj 19693-1943 o promjeni propisnika o obiteljskim doplatcima rudarskih i talioničkih radnika i namještenika, osiguranih kod bratinskih blagajna

Na temelju stavke 3. § 15. naredbe ministra udružbe od 25. travnja 1942. broj 17771-I-3-1942 o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika (Narodne novine od 28. travnja 1942. broj 94), a nakon saslušanja glavnih bratinskih blagajna u Zagrebu i Sarajevu propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Stavke 2., 3., 4., 5. i 6. § 11. propisnika Ministarstva udružbe od 24. lipnja 1942. broj 44774-1942 o obiteljskim doplatcima rudarskih i talioničkih radnika i namještenika, osiguranih kod bratinskih blagajna (Narodne novine od 25. lipnja 1942. broj 139.), brišu se u cielosti.

§ 2.

Iza § 11. navedenog propisnika dodaje se novi § 12. koji glasi:

»Osiguranik, koji obiteljski doplatak za diete zbog školovanja prima u produženju poslije 14. godine života, dužan je u roku od 15 dana nakon zaključenog upisivanja predložiti mjestnoj bratinskoj blagajni potvrdu odnosne škole o upisu djeteta u školu, a kod produženja doplatka nakon 19. godine života, zbog školovanja na visokim školama, dužan je osiguranik u istom roku podnieti dokaz o upisu djeteta u više poljeće, ukoliko se ne radi o školovanju prema stavci 2.

I pripravljanje za izpite nakon dovršenih nauka, a

do navršetka 24. godine života, smatra se pohađanjem visoke škole, što se ima dokazati potvrdom o absolviranim naukama.

Uslied neuspjeha u školovanju izgubljeni doplatak za polaznika visoke škole može se na novo dobiti kasnijim uspješnim učenjem, te u tom slučaju doplatak teče od dana, kada je uspjeh postignut, a najdalje mjesec dana unatrag od podnesene prijave o toj promjeni. Neuspjeh u školovanju do kojeg je dokazano moralo doći zbog bolesti učenika, ne utječe na pravo na obiteljski doplatak.«

§ 3.

U stavci 2. § 14. propisnika umjesto broja »6.000« stavlja se broj »12.000«.

§ 4.

U § 20. propisnika iza rieči »svaki ponovni nastup« dodaju se rieči »nakon prekida zaposlenja, koji je trajao više od mjesec dana,«.

§ 5.

U § 23. propisnika umjesto broja »6.000« stavlja se broj »12.000«.

§ 6.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a njezini se propisi imaju primieniti i na razdoblje od 1. travnja 1943. do dana njezinog proglašenja.

U Zagrebu, dne 5. svibnja 1943.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

(Broj: 1224-D.V.-1943)

* Narodne novine od 11. svibnja 1943. broj 106.

RJEŠENJE

ministra unutarnjih poslova od 6. svibnja 1943. broj 19691-43 o proširenju obiteljskih doplataka radnika i namještenika, osiguranih kod Središnjice osiguranja radnika u Zagrebu

§ 1.

Na temelju § 17. st. 2. naredbe ministra udružbe od 25. travnja 1942. broj 17771-I-3-1942 o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika, koji je paragraf promienjen i nadopunjen naredbom ministra unutarnjih poslova od 5. svibnja 1943. R. D. broj 18484-1943, a nakon ustanovljenja, da neutrošeni dio prinosa za obiteljske doplatke radnika i namještenika premašuje kod Središnjice osiguranja radnika u prvoj poslovnoj godini 10% ukupnih izdataka za obiteljske doplatke u toj godini

propisujem:

počevši od 1. travnja 1943. obiteljski doplatak iznosi 150 Kuna mjesečno za svakog obiteljskog člana, za kojeg osiguranik ima pravo na obiteljski doplatak prema propisima naredbe ministra udružbe od 25. travnja 1942. broj 17771-I-3-1942 o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika i propisnika Ministarstva udružbe od 2. lipnja1942. broj 37545-1942 o obiteljskim doplatcima r adnika i namještenika, osiguranih kod Središnjice osiguranja radnika.

U Zagrebu, dne 6. svibnja 1943.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

(Broj: 1225-D.V.-1943)

* Narodne novine od 11. svibnja 1943. broj 106.

NAREDBA*
o zaposlivanju i pogodnostima povremenih (sezonskih) poljodjelskih radnika

Povremeni poljodjelski radnik u smislu ove naredbe je svaka osoba, koja u toku jedne kalendarske godine neprekidno kroz najmanje 90 dana fizički obavlja poljodjelske poslove na tuđem posjedu za plaću, a nema prebivalište u onom kotaru, u kojem obavlja poljodjelske poslove, za koje je unajmljena.

U određeni 90-dnevni rok uračunat će se neprekidno radno vrieme ne samo kod jednog zemljoposjednika, već i kod raznih zemljoposjednika na području istog kotara; a isto tako uračunat će se i vrieme rada do 30 dana, koje povremeni poljodjelski radnik provede na poboljšnim odnosno obćinskim radovima na području istog kotara.

Ne gubi svojstvo povremenog poljodjelskog radnika za broj dana, koji je stvarno proveo na radu, onaj, koji nakon započetog posla nije zbog više sile ili zbog neskrivljene nesreće mogao raditi kroz sve vrieme, određeno u stavci 1.

§ 2.

Glavna uprava posredovanja rada posreduje preko svojih javnih ureda rada između zemljoposjednika, kojima trebaju povremeni poljodjelski radnici, i poljodjelskih radnika, koji su voljni povremeno unajmiti svoj rad.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 14. svibnja 1943. broj 109.

§ 3.

Zemljoposjednici, koji namjeravaju zaposliti povremene poljodjelske radnike, dužni su najmanje četrnaest dana prije početka poljodjelskih poslova na svome posjedu pismeno zatražiti preko svog nadležnog općinskog poglavarstva od nadležne kotarske oblasti posredovanje kod nadležnog ureda rada u cilju pribave potrebnih poljodjelskih radnika.

Zemljoposjednik ima u svom podnesku naznačiti:

1. broj potrebnih poljodjelskih radnika,
2. vrstu poslova, koji se imaju obaviti,
3. uvjete rada,
4. dan nastupa rada,
5. trajanje rada.

§ 4.

Ako se za povremene poljodjelske radnike ne može naći neprekidno zaposlenje kroz 90 dana u poljodjelstvu, mogu se ovi radnici, ako su voljni, zaposliti do 30 dana i na poboljšnim dotično obćinskim radovima, ako ih komasaciono povjerenstvo odnosno obćina putem nadležne kotarske oblasti zatraži.

Ako povremeni poljodjelski radnik nje voljan prihvatiti se posla na poboljšnim i obćinskim radovima, a nema propisano vrieme od 90. dana neprekidnog rada (§ 1.), ne može uživati pogodnosti iz ove naredbe.

§ 5.

Kotarska oblast rješavajući podneske zemljoposjednika (§ 3.) zatražit će od nadležnog javnog ureda rada samo toliko poljodjelskih povremenih radnika, za koliko je osigurano propisano neprekidno vrieme rada od 90

dana na njezinu području načinom iz druge stvke § 1. ove naredbe.

§ 6.

Zemljoposjednici su dužni unajmljenim povremenim poljodjelskim radnicima dati:
1. bezplatnu nastanbu i hranu u naravi, primjereno mjestnim običajima i prilikama;
2. nadnicu u novcu, koja je u postojećim propisima velikih župa određena za one radnike, koji primaju dnevnu hranu u naravi.
Ni u kojem slučaju ne smije se povremenim poljodjelskim radnicima od nadnice u novcu odbijati protuvriednost nastanbe i dnevne hrane.
Povremeni radnici mogu primiti umjesto zasluženih nadnica u novcu zemaljske plodine za sebe i za članove svoga kućanstva, no za ove posljednje samo pod uvjetima iz § 11. st. 5. i 6., i to najviše u onoj količini, koja je prehranbenim propisima određena za svaki pojedini proizvod.
Vriednost primljenih količina zemaljskih plodina obračunava se po oblastno oblikovanim cienama.

§ 7.

Povremenim poljodjelskim radnicima, zaposlenim na poboljšnim ili občinskim radovima, dužna je osigurati dnevnu hranu i nastanbu primjereno mjestnim običajima i prilikama ustanova odnosno osoba, za račun koje se poslovi obavljaju.

§ 8.

Poslodavac je dužan prijaviti preko svoga nadležnog občinskog poglavarstva nadležnoj kotarskoj oblasti za

svakog unajmljenog povremenog poljodjelskog radnika:

a) ime i prezime, otčevo ime, rodno mjesto, boravište,

b) dan nastupa na posao,

c) nastale promjene u poslu,

d) dan izstupa iz posla,

e) vrstu i količinu hrane, koja mu se izdaje mjesto nadnice u novcu (§ 6.),

f) ostale podatke, predviđene u tiskanicama Glavne uprave posredovanja rada.

Nadležna kotarska oblast vodi prema tiskanicama, koje će joj dostaviti Glavna uprava posredovanja rada očevidnost o svim osobnim podatcima povremenih poljodjelskih radnika, o vremenu zaposlenosti, o visini zasluženih nadnica, kao i količini hrane, koju radnik može odpremiti svojoj kući.

Isto tako vodi nadležna kotarska oblast nadzor nad izvršivanjem propisa ove naredbe.

§ 9.

Glavna uprava posredovanja rada izdavat će na temelju radničkih knjižica, izkaznica ili propustnica preko područnih javnih ureda rada povremenim poljodjelskim ranicima posebne izkaznice poljodjelskih radnika, koje ih ovlašćuju na pogodnosti iz ove naredbe.

Poljodjelski radnici, koji budu sami mimo javnih ureda rada odlazili na rad i preuzimali poslove od zemljoposjednika, nemaju pravo na pogodnosti, koje su predviđene ovom naredbom.

§ 10.

Svi radnici s područja jednog obćinskog poglavarstva, koji se upućuju na povremeni rad, imaju se uputiti uviek samo u skupinama na područje jednog kotara.

§ 11.

Povremeni poljodjelski radnici u smislu ove naredbe imaju ove pogodnosti:

1. Kad ih javni uredi rada upućuju na posao, a isto tako i pri povratku s posla uživaju na državnim željeznicama sve pogodnosti u pogledu prievoza osoba i robe prema postojećim propisima.

2. Mogu odpremiti svojoj kući onu količinu zemaljskih plodina, koju su primili u smislu § 6. st. 3. ove naredbe.

Odpremno odobrenje za prievoz ili prienos spomenutih plodina izdaje nadležna kotarska oblast pod osobnom odgovornošću kotarskog predstojnika na temelju provjerenih podataka, navedenih u §§ 1., 4., 8. i 9. ove naredbe.

Na temelju ovog odpremnog odobrenja izdaje područna gospodarska postaja Državne poslovne središnjice za zemaljske proizvode povremenom poljodjelskom radniku odpremni list.

Odprema željeznicom ima se obavljati zajednički za skupinu radnika, koji su radili na području jedne obćine, a državne željeznice jamče za zemaljske plodine, predane im na odpremu.

Kotarska oblast, nadležna po stalnom prebivalištu, dužna je povremenom radniku izdati potvrdu o broju članova njegova kućanstva, koji ne polaze na povremeni rad, već su ostali kod svojih domova, i to samo za one članove kućanstva, koji nisu obskrbljeni iz priroda vlastitog zemljišta, zemljišta povremenog radnika odnosno zemljišta glavara kućanstva. Ova se potvrda izdaje povremenom radniku, i to samo gla-

varu obitelji odnosno najstarijem mužkom članu kućanstva, koji je pošao na povremeni poljodjelski rad. Radniku, koji ima tu potvrdu, mogu se izdati za članove kućanstva, navedene u toj potvrdi, koji nisu pošli na povremeni rad, zemaljske plodine u granicama propisa § 6. st. 3. ove naredbe.

§ 12.

Povremene radnike i članove kućanstva povremenih radnika, koji su navedeni u spomenutoj potvrdi (§ 11.), dužno je obćinsko poglavarstvo, nadležno po njihovu stalnom boravištu, brisati iz redovite obskrbe svoje obćinske aprovizacije.

§ 13.

Troškove osobne i stvarne naravi, koji nastanu proprovedbom ove naredbe, snosi Glavna uprava posredovanja rada, koja može tražiti, da joj Ministarstvo unutarnjih poslova, Glavno ravnateljstvo za udružbu i družtvovnu skrb naknadi te troškove u granicama proračunske mogućnosti.

§ 14.

Potanje upute za provedbu ove naredbe izdat će Glavna uprava posredovanja rada u sporazumu sa zanimanim ministarstvom.

§ 15.

Davanje krivih podataka, kao i neizvršavanje dužnosti i obveza iz ove naredbe sa strane poslodavca ili posloprimca, kao i sa strane odgovornih djelatnika javne uprave, kaznit će se prema postojećim propisima.

§ 16.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.* Tim danom prestaje vriediti naredba od 20. ožujka 1942. broj 673-Z-1942 o pogodnostima poljodjelskih radnika, zaposlenih putem javnih ureda rada.

U Zagrebu, dne 27. travnja 1943.

Ministar narodnog gospodarstva:

Dr. ing. Josip Balen, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:

Dr. Ante Nikšić, v. r.

Ministar prometa:

Ing. Hilmije Bešlagić, v. r.

(Broj: 797-D.V.-1943)

* Narodne novine od 11. svibnja 1943. broj 106.

IZPRAVCI

U Narodnim novinama od 28. travnja 1943. broj 96. doneseni su sliedeći izpravci, koji nisu provedeni u ovom izdanju:

KNJIGA XXX. svezak 292.

U odluci Poglavnika o pomilovanju u § 5., redak prvi str. 63., iza rieči »kazne« ima biti zarez.

U svezku 293. u Zak. odredbi o oproštenju bratinskih blagajna od biljegovina i pristojba u točki 3., redak šesti, (str 68) mjesto »oduže« ima biti »služe«.

U oblastnoj odluci o cienama baterija za potrošače u točki I. 2. (str. 76.) mjesto »drvodielna« ima biti »dvodielna«.

U Zak. odredbi o jedinstvenim vojnim sudovima u čl. 2. (1), 2) d (str. 86) mjesto »oproštenje« ima biti »ovršenje«.

STVARNO KAZALO
ZA XXX. KNJIGU — SVEZAK 291.-300.

(Brojevi označuju stranice, a oni u zagradi broj svezka)

D

G

H

R

U

V

Z

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

ZAKONI
ZAKONSKE ODREDBE, NAREDBE i t. d.

PROGLAŠENE
OD 5. TRAVNJA DO 11. SVIBNJA 1943.

KNJIGA XXX.
(SVEZAK 291.—300.)

UREĐUJE: A. MATAIĆ,
VIEĆNIK STOLA SEDMORICE U M.

ZAGREB

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

Tiskanje i razpačavanje dopušteno odlukom Državnog izvještajnog i promičbenog ureda broj 3696-42. od 3. IV. 1942.

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

II. Dio.

Sadržaj

Sadržaj

NAREDBA

Ministarstva narodnog gospodarstva od 22. ožujka 1943. broj P-1646-43 o prometu šljivama i svim prerađevinama od šljiva

Na temelju ovlaštenja iz § 1. zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1945-Z-1941 o uređenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe, a u sporazumu s Ministarstvom unutarnjih poslova i s Ministarstvom državne riznice, propisujem sliedeću naredbu:

§ 1.

Radi prehrane pučanstva promet šljivama, pekmezom od šljiva kao i svim prerađevinama od šljiva ima se vršiti prema propisima ove naredbe.

§ 2.

Zabranjuje se proizvodnja pekmeza i rakije od suhih šljiva bez posebnog odobrenja Ministarstva narodnog gospodarstva.

§ 3.

Trgovci, zadruge, kotarske pripomoćne zaklade, državne i druge ustanove, koje se u obsegu svog poslovanja bave preprodajom drugim trgovcima odnosno izvozom proizvoda, navedenih u § 1. ove naredbe, moraju u roku od 8 dana nakon proglašenja ove naredbe

prijaviti Ministarstvu narodnog gospodarstva — Glavnom ravnateljstvu za prehranu sve zalihe suhih šljiva, pekmeza i ostalih prerađevina od šljiva uobće

Ovu prijavu obvezani su izvršiti i svi proizvoditelji kao i sve ostale naravne i pravne osobe, ako njihove zalihe u pojedinim proizvodima iz § 1. ove naredbe prelaze količinu od 100 kg po pojedinoj vrsti proizvoda.

Prijave iz stavke 1. i 2. ove naredbe moraju se podnašati u tri istoglasna primjerka, te se mora u njima točno navesti, s kojeg pravnog naslova spomenute pravne i naravne osobe posjeduju odnosno drže prijavljene zalihe.

Sve osobe, navedene u prvoj stavci, dužne su do 10. svakog mjeseca za predhodni mjesec prijaviti Ministarstvu narodnog gospodarstva — Glavnom ravnateljstvu za prehranu pojedinačno: nakup, odpremu i preostalu zalihu suhih šljiva, pekmeza i ostalih prerađevina od šljiva uobće.

§ 4.

Sve pravne i naravne osobe, spomenute u § 3., imaju u unutarnjem prometu pravo slobodnog nakupa i prodaje proizvoda, navedenih u § 1. ove naredbe uz dužnost prijave iz 4. stavke prednjeg paragrafa.

§ 5.

Na odpremu željeznicom ili drugim prievoznim sredstvima smiju se primati samo one pošiljke proizvoda iz § 1. ove naredbe, koje imaju odpremna odobrenja Ministarstva narodnog gospodarstva — Glavnog ravnateljstva za prehranu i odpremne listove, izdane po Državnoj poslovnoj središnjici za zemaljske proizvode u Zagrebu.

Za proizvode iz § 1. ove naredbe do težine od 10 kg kad se odpremaju kao ručna prtljaga, nije potrebno odpremno odobrenje ni odpremni list.

§ 6.

Na temelju odluke Ministarstva narodnog gospodarstva — Glavnog ravnateljstva za prehranu odkupljivat će Državna poslovna središnjica za zemaljske proizvode u Zagrebu određene količine zaliha proizvoda navedenih u § 1., od osoba navedenih u § 3. uz ciene ustanovljene prema § 8. ove naredbe.

U slučaju određenog prinudnog odkupa prema prednjoj stavci dužne su sve osobe, spomenute u § 3., odmah predati Državnoj poslovnoj središnjici za zemaljske proizvode u Zagrebu za odkup određene količine proizvoda, navedenih u § 1., uz ustanovljene ciene prema § 8. ove naredbe.

§ 7.

Izvoz svih proizvoda iz § 1. vezan je uz izvoznu dozvolu Ministarstva narodnog gospodarstva — Glavnog ravnateljstva za obrt, veleobrt i trgovinu, Odjela za vanjsku trgovinu, koja će se izdati nakon izpunjenja uvjeta iz stavke 1. § 5. ove naredbe.

§ 8.

Ciene svim proizvodima iz § 1. ove naredbe za potrošnju u unutarnjem prometu propisuje Državni ured za oblikovanje ciena i nadnica.

§ 9.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe kaznit će se novčanom kaznom od 50.000 Kuna do 100.000 Kuna ili

zatvorom od jednog do tri mjeseca. U težim kao i u ponovljenim slučajevima, te u slučajevima zatajivanja i sakrivanja robe, imaju se izreći obje kazne.

Za slučaj neizplate novčane kazne u određenom roku zamjenjuje se novčana kazna kaznom zatvora. Trajanje kazne zatvora određuje oblast, koja je kaznu izrekla, no uz ograničenje, da takva kazna zatvora ne može trajati duže od 3 mjeseca.

Osim ovih kazni može se izreći i sporedna kazna oduzimanja robe, koja je predmet prekršaja. Ova sporedna kazna izreći će se u svakom slučaju, kad je prekršitelj sakrivao ili zatajio proizvode iz § 1. ove naredbe, kao i u ponovljenim slučajevima.

Novčane kazne i utržak od prodaje zaplienjene robe idu u korist državne blagajne.

Za kazneni postupak nadležne su upravne oblasti prve molbe.

§ 10.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* i toga dana prestaju vriediti protivni joj propisi.

Zagreb, dne 22. ožujka 1943.

Ministar narodnog gospodarstva:

Dr. Ing. Josip Balen, v. r.

(Broj: 456-D.V.-1943)

* Narodne novine od 5. travnja 1943. broj 78.

POSLOVNIK

Ministarstva pravosuđa i bogoštovlja od 17. ožujka 1943 broj 80710-1942 o ustrojstvu i poslovanju sudova zdravstvene zaštite

Na temelju (60. zakonske odredbe o zdravstvenoj zaštiti državnih namještenika od 9. listopada 1942. broj: CCLXXXIII-2257-Z-1942 izdajem ovaj poslovnik:

I. USTROJSTVO I POSLOVANJE SUDOVA

1. Obće odredbe

§ 1.

Predsjednik suda zdravstvene zaštite i predsjednik Vrhovnog suda zdravstvee zaštite vode upravu povjerenih im sudova i skrbe se, da se sudski poslovi redovito i uredno izvršuju.

§ 2.

Sudovi zdravstvene zaštite i Vrhovni sud zdravstvene zaštite stavljaju na odpravke svojih rješenja sudski pečat, koji je okrugao i u sredini imade državni grb, a oko grba službeni naziv suda.

§ 3.

U postupku pred sudovima zdravstvene zaštite primjenjuju se shodno propisi uredbe o sudskom poslov-

niku za sudove prvog i drugog stupnja (Sp.) od 25. listopada 1932. broj: 79410. U-91 (Službene novine od 28. siečnja 1933. broj: 20-VII), u koliko u ovom poslovniku nema posebnog propisa o ustrojstvu i poslovanju tih sudova. Pri tom se za sudove zdravstvene zaštite primjenjuju propisi, navedeni za sudove prvog stupnja, za Vrhovni sud zdravstvene zaštite propisi, navedeni za sudove drugog stupnja.

U sudskom poslovniku navedeni poslovi predstojnika sudske uredovnice spadaju u djelokrug tajnika.

2. *Sudovi zdravstvene zaštite*

§ 4.

Pomoćno osoblje Suda zdravsvene zaštite sastoji se od tajnika, potrebnog broja pisara i podvornika.

Tajnik mora imati sveučilištnu izobrazbu pravnog fakulteta i položeni sudački ili odvjetnički izpit.

§ 5.

Tajnik je na čelu sudske uredovnice, te mu je podređeno ostalo pomoćno osoblje.

Osim toga obavlja tajnik sliedeće poslove: zaprima podneske i spise, koji dolaze sudu, vodi upisnike i druge pomoćne knjige, vodi zapisnik kod razprava i viećanja, priprema osnove sudskih rješenja, prima u zapisnik prizive i druge podneske, predlaže spise radi rješenja pravodobnih priziva, podpisuje odpravke sudskih rješenja, izdaje i ovjerovljuje priepise sudskih spisa, daje upute za pravilno obavljanje dostava i nadzire dostavu, izdaje i podpisuje potvrdu o ovršivosti osude, dozvoljava uvid u sudske spise.

§ 6.

Pisarničko osoblje piše na pisaćem stroju prema diktatu, obavlja priepise sudskih rješenja, sravnjuje priepise s izvornikom, odpravlja rješenja i ulaže spise. Podvorničko osoblje obavlja kućne radove i mjestnu dostavu, održava čistoću, odprema i donaša poštu.

§ 7.

Kod sudova zdravstvene zaštite vode se sliedeće knjige:

1. Upisnici pod oznakama:
Su. za predmete sudske uprave,
P. za parbene predmete,
R. za ostale predmete,
II. Pomoćne knjige:
1. stvarni i osobni imenici,
2. očevidnik,
3. ročištnik,
4. knjiga dostava mjestnim oblastima i osobama.

§ 8.

Ako član Zdravstvene središnjice ili obiteljski član podnese tužbu ili priziv Zdravstvenoj središnjici ili njezinoj mjestnoj poslovnici umjesto Sudu zdravstvene zaštite, Zdravstvena središnjica, odnosno mjestna poslovnica, uputit će tu tužbu, odnosno priziv, nadležnom sudu zdravstvene zaštite. Za pitanje pravodobnosti takve tužbe ili priziva odlučan je dan, kad su oni primljeni kod tog suda.

§ 9.

Predsjednik Suda zdravstvene zaštite poziva u vieće prisjednike, odnosno njihove zamjenike u odluci o imenovanju.

§ 10.

Sud zdravstvene zaštite odlučuje o prieporu osudom nakon navedenog postupka po propisima zakonika o sudbenom postupku u građanskim parnicama.

U izreci osude odlučuje se o pravu tužitelja na pomoć, u obliku i visini pomoći kao i o troškovima postupka.

3. Vrhovni sud zdravstvene zaštite

§ 11.

Pomoćno osoblje Vrhovnog suda zdravstvene zaštite sastoji se od uredskog činovnika, potrebnog broja pisara i podvornika.

Uredski činovnik obavlja poslove, koji su kod Suda zdravstvene zaštite predviđeni za tajnika.

§ 12.

Kod Vrhovnog suda zdravstvene zaštite vode se sliedeće knjige:

I. upisnici pod oznakama:
Su. za predmete sudske uprave,
Pl. za prizivne predmete,
R. za ostale predmete.
II. pomoćne knjige:
1. stvarni i osobni imenici,
2. očevidnik.

§ 13.

Vrhovni sud zdravstvene zaštite odlučuje u vieću bez predhodne razprave prema propisima zakonika s sudbenom postupku u građanskim parnicama, koji vriede za postupak pred prizivnim sudom.

II. ZAKLJUČNA ODREDBA

§ 14.

Ovaj poslovnik zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 17. ožujka 1943.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

Broj: 14392-1943.
(Broj: 748-D.V.-1943)

* Narodne novine od 5. travnja 1943. broj 78.

NAREDBA

Predsjedničtva vlade Nezavisne Države Hrvatske od 31. ožujka 1943. broj 3.766-43-I-195-1942 kojom se na temelju zakonske odredbe od 25. studenoga 1941. broj CDXXVIII-2098-Z-1941 o ovlaštenju za prienos poslova od ministarstava na velike župe mienja naredba Predsjedničtva vlade Nezavisne Države Hrvatske od 31. siečnja 1942. broj 461-Z-1942

§ 1.

Ukida se § 2. naredbe Predsjedničtva vlade Nezavisne Države Hrvatske od 31. siečnja 1942. broj 461-Z-1942 (Narodne novine od 22. veljače 1942. broj 46), kojom se na temelju zakonske odredbe o ovlaštenju za prienos poslova od ministarstava na velike župe od 25. studenoga 1941. broj CDXXVIII-2098-Z-1941 prenose na velike župe poslovi iz nadležnosti ministarstva nastave.

Predmeti u tečaju kod velikih župa, koji se odnose na srednje školstvo, imaju se pojedinačno i pozivom na ovu naredbu dostaviti na postupak i rješenje Ministarstvu narodne prosvjete, Glavnom ravnateljstvu za nastavu, dok se predmeti, završeni kod velikih župa, ukoliko se odnose na srednje školstvo imaju kod velikih župa popisati i s popisom dostaviti spomenutom ministarstvu.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 31. ožujka 1943.

Predsjednik Vlade:

Ante Pavelić, v. r.

(Broj: 860-D. V.-1943)

---

* Narodne novine od 6. travnja 1942. broj 79.

PROPISNIK

Velike župe Bilogora u Bjelovaru od 9. ožujka 1943. broj 3270-43 o obavljanju dimnjačarskog poslovanja na području Velike župe Bilogora

Na temelju § 1. zakonske odredbe od 23. rujna 1941. broj CCCVI-1458-Z.p.-1941 o uređenju dimnjačarskog poslovanja, a savezno s propisima § 92., § 150. stav. 2., § 418. stav. 1. i 2., i § 460. obrtnog zakona od 5. studenoga 1931., propisujem:

OBĆI PROPISI

Predmeti čišćenja

§ 1.

Da se stanovničtvo zaštiti od opasnosti požara, da se uklone smetnje od dima i plinova, koji izlaze iz dimnjaka, dimovodnih cievi, kanala i ložišta, da se sprieči zapaljenje dimnih taloga i naslaga čađe, moraju se svi ovi predmeti čistiti.

Čišćenje svih ovih predmeta spada u djelokrug ovlaštenog dimnjačara, postavljenog po propisima obrtnog zakona i ovog propisnika.

Čišćenje dimovodnih predmeta u državnim zgradama i za državu kupljenim zgradama obavljat će onaj dimnjačar, na čijem se poslovnom području (kotaru) one nalaze.

Željezne peći, peći od gline i priključne dimovodne cievi ovih predmeta, kao i mali pomoćni štednjaci željezne konstrukcije, ako nisu priključeni dimnjaku, ne podpadaju pod obvezatno čišćenje dimnjačara, i ove predmete može čistiti sama osoba, koja ih upotrebljava. Isto tako ne podpadaju pod obvezu čišćenja dimnjačara obična seljačka ognjišta s nezidanim otvorima za propuštanje dima (dimni otvori), ukoliko su ti otvori prema građevinskom zakonu dozvoljeni.

§ 2.

Ovlašteni dimnjačari obavljat će svoje poslove u utvrđenim dimnjačarskim područjima. Ta područja utvrđuju se prema godišnjem ukupnom prihodu, po računima za čišćenje u smislu pristojbenika (§ 15.) i prema prilikama mjesta i kraja. Područja dimnjačarskog poslovanja moraju biti tako utvrđena, da dimnjačarskom obrtniku osiguraju primjeren prihod i omogućuju uredno vršenje službe.

§ 3.

Područja utvrđuju obće upravne oblasti prve molbe. Ako za to postoji potreba, dimnjačarska područja mogu prelaziti granice prvomolbene oblasti, ali je u tom slučaju potrebno, da tako određena područja odobri velika župa. Odlukom velike župe, kojom se odobrava sporazum područnih oblasti o utvrđenju dimnjačarskih područja bit će određena i prvomolbena oblast, nadležna za izdavanje dozvola i nadzor nad radom dimnjačara na odnosnom području. Dimnjačarska područja obuhvaćaju sve zgrade na određenom području bez obzira na osobu koristnika i vlastnika.

§ 4.

Za svako dimnjačarsko područje postavlja se samo jedan dimnjačar, koji ima pravo i dužnost, da na tome području obavlja dimnjačarske radove. Dimnjačar ne može u isto vrieme imati dozvolu za dva ili više kotara, a ne može imati ni drugog sporednog zanimanja.

§ 5.

Visina godišnjeg ukupnog prihoda određuje se:

1. u sjedištu velike župe sa 120.000 Kuna
2. u sjedištima kotarskih oblasti sa 100.000 Kuna
3. u svim ostalim mjestima s 80.000 Kuna

Ukoliko je ukupni prihod veći od tri četvrtine gornjih iznosa, dimnjačar je dužan uposliti jednog pomoćnika.

§ 6.

Dimnjačar je dužan svake godine do konca veljače izviestiti nadležnu prvomolbenu oblast o ukupnom prihodu u prošloj godini. Izvještaju je dužan priložiti popis svih područnih dimovodnih predmeta u dva primjerka. U popis se mora unieti:

1. mjesto, ulica i kućni broj zgrade s naznakom koliko ima kotara;
2. ime vlastnika zgrade;
3. predmet čišćenja s brojem čišćenja;
4. naznaka pristojbe.

Ako tom prilikom ili inače pregledom računa oblast utvrdi, da je godišnji prihod znatno veći od prihoda,

propisanog u § 5., pristupit će se novoj razpodjeli područja, pri čemu treba nastojati, da se održi odnosno uzpostavi približna jednakost prihoda pojedinih područja.

Izdavanje dozvola za dimnjačarsko poslovanje

§ 7.

Dimnjačarsko samostalno poslovanje mogu obavljati osobe, koje su na to u smislu obrtnog zakona ovlaštene i koje uz obće i posebne uvjete obrtnog zakona izpunjavaju sliedeće uvjete:

1. da imaju dokaze o stručnoj spremi,
2. da su državljani Nezavisne Države Hrvatske,
3. da su punoljetne, te da su dobrog vladanja, da mogu samostalno razpolagati svojom imovinom, da nisu kažnjavane, da su pouzdane i da nisu odane pijanstvu,
4. da su udovoljile vojnoj obvezi, te da nemaju drugog zanimanja osim dimnjačarskog,
5. da su arijskog podrietla.

§ 8.

Dozvolu za obavljanje dimnjačarskog obrta u pojedinim dimnjačarskim područjima izdaje nadležna prvomolbena upravna oblast putem javnog natječaja.

Natječaj za slobodna dimnjačarska područja razpisuje nadležna prvomolbena upravna oblast u roku od 30 dana, računajući od dana, kada dimnjačarsko područje postaje slobodno. Područje se smatra slobodnim ako je pravo dosadašnjeg dimnjačarskog obrta prestalo ili ako je područje novoosnovano. Natječaj se objavljuje

u Narodnim novinama i na uobičajeni način na području dotične prvomolbene oblasti.

Molbe za razpisano dimnjačarsko područje podnose se nadležnoj prvomolbenoj oblasti u roku od 15 dana, računajući od dana razpisivanja natječaja.

Molbi moraju biti priložene sve izprave, kojima se dokazuje izpunjenje uvjeta za vođenje samostalnog dimnjačarskog poslovanja.

§ 9.

Nadležna upravna oblast razmotrit će nakon zaključenog natječaja, da li su molbe pravodobno podnesene. Nedovoljno obrazložene molbe, kao i one molbe, koje ne stignu u predviđenom roku, ne će se uzimati u obzir.

Kod uredno predanih molba posebno će se izpitati prednost natjecatelja za vođenje dimnjačarskog obrta.

Prednost imaju:

a) dimnjačari majstori s područja iste prvomolbene oblasti,

b) po vremenu uposlenja stariji natjecatelji,

c) ratni i radni ozljeđenici s napomenom, da im se priznaje 25% uposlenja više prema ostalim natjecateljima.

§ 10.

Nadležna prvomolbena oblast riešit će nakon obavljenog natječaja predhodnom odlukom, kojemu natjecatelju izdaje dozvolu za razpisano područje.

Protiv ove odluke zanimani imaju pravo utoka (žalbe) na veliku župu, koja odlučuje konačno. Kada odluka postane pravomoćna, izdat će se dozvola i postupati po propisima obrtnog zakona.

§ 11.

Dok se slobodno dimnjačarsko područje ne popuni prema prednjim propisima, nadležna će oblast odrediti poslovođu, koji će privremeno obavljati dimnjačarski rad, sa svim pravima i dužnostima dimnjačarskog obrtnika.

Na ovaj način mogu se obavljati poslovi najdulje 6 mjeseci.

§ 12.

Dimnjačar, koji je trajno nesposoban za rad uslied bolesti ili starosti, dužan je postaviti poslovođu. Nesposobnost izpituje i utvrđuje na trošak stranke nadležna prvomolbena oblast na temelju liečničkog pregleda.

Poslovođom ne može biti dimnjačarski obrtnik, koji već posjeduje pravo vršenja obrta u jednom dimnjačarskom području. Zakonom postavljenom poslovođi pripada 25% plaće više, nego što iznosi pomoćnička plaća na dotičnom dimnjačarskom području.

Dužnost poslovođe može vršiti i dimnjačarski pomoćnik, ako izpunjava sve zakonske uvjete za samostalno obavljanje dimnjačarskog obrta.

Vrieme čišćenja dimovodnih predmeta

§ 13.

Stranka je dužna u radne dane, a u vrieme od 7 do 11, te od 13—17 sati dozvoliti čišćenje dimovodnih predmeta, navedenih u § 14. ovog propisnika. Ako bi netko iz opravdanih razloga zahtievao, da mu se stanoviti dimovodni predmeti čiste izvan toga vremena, dimnjačar je dužan tome udovoljiti, a u slučaju prie-

pora oko toga, da li za isto ima opravdanih razloga ili nema, riešit će to nadležna prvomolbena oblast.

§ 14.

Ukoliko vlastnici zgrada odnosno stanari sami ne žele čišćenje, svi dimnjaci, koji su priključeni ložištima, čistit će se u ovim rokovima:

a) dimnjaci, na koje su priključeni štednjaci i ognjišta za grijanje vode za praonice, dvadeset puta godišnje,

b) dimnjaci sobnih peći i središnjeg loženja šest puta za vrieme loženja,

c) dimnjaci ložišta peći kupaonica četiri puta godišnje,

d) dimnjaci kovačnica jedanput godišnje,

e) po selima i zaselcima u seljačkim domovima čistit će se dimnjaci koji podpadaju pod obvezu čišćenja, četiri puta godišnje, u vremenu najveće potrebe,

f) veliki tvornički dimnjaci s priključnim kanalima čistit će se prema potrebi, no barem jedanput godišnje,

g) dimnjaci ložišta koja su u većoj upotrebi (gostionice, bolnice i t. d.,) čistit će se prema potrebi češće, a najmanje jedanput mjesečno.

Kao rok čišććenja dimnjaka, koji istodobno služe za više ložišta, vriedi onaj rok, koji je predviđen za češće čišćenje.

Dimnjaci, štednjaci, kao i uobće dimovodni predmeti, koji se ne upotrebljavaju, moraju se prijaviti dimnjačaru.

Svi dimovodni kanali i cievi, koji su priključeni dimnjacima, a providjeni su vratašcima za čišćenje, kao i štednjaci, imaju se čistiti u rokovima, koji su odredjeni za dimnjake.

Leteći pepeo. koji ovdje izpada, ne smije se ostaviti u ložištima.

Čišćenje ložionica poduzeća mora se vršiti struganjem.

U slučaju priepora o vremenu, rokovima i ostalim uvjetima čišćenja odlučuje nadležna prvomolbena upravna oblast.

PRISTOJBENIK

§ 15.

Dimnjačar ima pravo na pristojbu za svoj rad. Ukoliko nije ovim propisnikom drugčije predvidjeno, pravo na pristojbu ima samo za izvršene radove.

Pristojbe će se ubirati za jednokratno čišćenje dimovodnih predmeta prema sliedećem cjeniku:

I. Dimnjaka

1.	prolaznih u prizemnicama	Kn	6.50
	za svaki daljnji kat	Kn	2.—
2.	stubljinskog (uzki, ruski cilindar) u prizemnicama	Kn	5.—
	za svaki daljnji kat	Kn	1.—
3.	kod središnjeg loženja po katnicama ložištima:		
	a) do četiri prostorije	Kn	12.—
	b) više od četiri prostorije	Kn	15.—
4.	ložišta, koja su u većoj upotrebi (§ 14. toč. g):		
	prizemnica	Kn	9.—
	za svaki daljnji kat	Kn	1.50

II. Štednjaka

1. u stanovima:

a) običnog s jednom pećnicom bez kotlića za vodu	Kn	5.—
b) s jednom pećnicom i kotlićem za vodu	Kn	6.50
c) za svaku daljnju pećnicu i kotlić za vodu	Kn	2.—

2. u gostionicama, svratištima, javnim zgradama i sl.:

a) običnog manjeg štednjaka	Kn	12.—
b) većih štednjaka	Kn	15.—
c) tehnički kompliciranih štednjaka	Kn	25.—

III. Peći

1. a) običnih željeznih u stanovima i kupaonicama s cievima od 2 m	Kn	6.50
b) s cievima preko 2 m	Kn	8.—
c) peći zidanih s pregradama	Kn	8.—
d) peći zidanih tehnički kompliciranih	Kn	20.—
2. pekarskih peći s tiplima po met. dužine	Kn	2.50
3. a) slastičarskih peći s pećnicama i cievima (manjih)	Kn	25.—
b) slastičarskih peći s pećnicama i cievima tehnički zamršenih	Kn	30.—
4. peći za sušenje pieska	Kn	40.—
5. a) za središnje loženje manjih	Kn	10.—
b) za središnje loženje većih	Kn	15.—
c) u bolnicama, većim uredima, tvornicama, gostiteljskim poduzećima (§ 14. toč. g) i tehnički kompliciranih	Kn	40.—

IV. Kotlova

1. kotlenke za pranje rublja	Kn	5.—
2. kotlenke za iskuhavanje jela	Kn	12.—

V. Dimovodnih cievi

Limenih, željeznih ili zidanih dimovodnih cievi po m	Kn	1.50

VI. Tvorničih dimnjaka i dimovodnih kanala

1. do dvadeset metara visine dimnjaka	Kn	200.—
za svaki daljnji metar visine	Kn	10.—
2. dimovodnih kanala po jedan metar	Kn	10.—
svaki daljnji metar	Kn	6.—

VII. Veleobrtna ložišta

1. Peći posebnih sustava (parne pekarske peći, peći za sušenje slada i sl.), za koje nije određena posebna pristojba, naplaćivat će se nagrada radne snage priračunavši tome 25% na ime zarade dimnjačara.

2. mesarskih sušionica manjeg obujma	Kn	30.—
3. mesarskih sušionica većeg obujma	Kn	40.—

VIII. Struganje stiena sušionica i komora

Po 1 m² (četvernom metru plaća se	Kn	2.—

IX.

Za svaki pregled i izpitivanje dimnjaka i priključenih dimovodnih kanala kod novogradnja i dogradnja s izdavanjem potvrde o tome.

1. u prizemnicama za svaki dimnjak	Kn	25.—
2. za svaki daljnji kat po dimnjaku	Kn	5.—

X.

Izpaljivanje dimnjaka s čišćenjem	Kn	25.—

XI.

Za rad na objektima, koji su od sjedišta dimnjačarskog područja udaljeni više od 5 km, pripada dimnjačaru još i posebni nadoplatak u visini od 50% određene pristojbe.

Ako su takvi objekti osamljeni i nema ih više od 5 zajedno, a udaljeni su od sjedišta područja barem 10 km, pripada dimnjačaru nadoplatak od 75% na određenu pristojbu.

Za rad od 21 sat do 6 sati pripada dimnjačaru nadoplatak od 50% na određenu pristojbu. Takav rad, izvršen nedjeljom i blagdanom, naplaćuje se sa 100% od određene pristojbe.

Kod čišćenja dimnjaka zaračunat će se pristojba za podkućje (suteren), međukat i podkrovlje (mansardu) isto kao i za katove, ako se u njima nalazi prostorija za stanovanje i ako se u njima nalaze ložišta, koja su u uporabi, ali to samo za one dimnjake, na koje su priključena odnosna ložišta.

Kod čišćenja dimnjaka, koji ne počinju u podrumu, već u bilo kojem katu, ima se proračunati pristojba prema broju katova kroz koje dimnjak prolazi.

XII.

Za čišćenje dimnjaka i ostalih predmeta u seljačkim domovima po selima i zaselcima (§ 14. toč. e) naplaćivat će se za izvršen rad samo paušalna pristojba, i to: u dimnjačarskim područjima sjedišta velike župe s

2.300—2.500 kuća najviše ukupno Kn 84.— godišnje, u sjedištu kotarske oblasti i gradskog poglavarstva iste veličine najviše Kn 72.— godišnje, te u ostalim područjima iste veličine najviše Kn 60.— godišnje.

§ 16.

Velika župa može prema potrebi, a uz odobrenje Ministarstva narodnog gospodarstva — Glavnog ravnateljstva za obrt, veleobrt i trgovinu, za cielu župu ili za pojedina dimnjačarska područja mienjati ciene određene u § 15. U takvom će slučaju novoutvrđene ciene sačinjavati sastavni dio pristojbenika.

§ 17.

Dimnjačarska pristojba naplaćuje se po obavljenom čišćenju. Za naplatu dimnjačarske pristojbe jamči kućevlastnik, te se ona od njega izravno naplaćuje. Pristojbe se uviek ubiru na temelju pismeno izpostavljenih računa. Priepise računa treba svrstane sačuvati barem 5 godina radi pregleda oblasti.

Kućevlastnik može pristojbu za čišćenje štednjaka i peći ubrati od stanara, ali ne smije ni u kakvom obliku od njih naplaćivati pristojbu za čišćenje dimnjaka.

Ako kućevlastnik u roku od mjesec dana nakon opomene od strane dimnjačara ne plati dužnu pristojbu, dimnjačar ima pravo zatražiti njezino utjeranje putem nadležne prvomolbene oblasti, koja će nakon provedenog postupka izdati odluku, na temelju koje se imaju dimnjačaru dužne pristojbe prisilno utjerati upravnom ovrhom, prema propisima glave II. odsjeka 6. zakona o obćem upravnom postupku.

Djelokrug i mjesto rada dimnjačara

§ 18.

Djelokrug poslovanja dimnjačara proteže se izključivo na područje njegova kotara. U slučaju osobite nužde ili opasnosti od požara dimnjačar je dužan izuzetno obavljati poslove i u drugim područjima, kad mu to naloži nadležna oblast, ili kad ga u slučaju požara pozove dotični kućevlastnik ili stanar. U slučaju, kad čišćenje obavlja po nalogu oblasti, ima pravo na pristojbu određenu ovim propisnikom, a u slučaju opasnosti od požara, nema prava tražiti naknadu za rad. Svoje poslovanje vršit će dimnjačar osobno ili uz suradnju osposobljenog osoblja. Ako poslove ne vrši osobno, mora postaviti poslovođu i poslovođa odgovara u svemu za točnost dimnjačarskog rada kao i dimnjačarski majstor.

§ 19.

Kada se pojavi požar u dimnjačarskom području, dimnjačar dotičnog područja dužan je, čim za požar sazna, izaći sa svojim pomoćnim osobljem na mjesto požara i staviti se u vezu s vatrogasnom stražom radi suradnje kod gašenja požara.

§ 20.

Dimnjačar mora stanovati na svom području, a svaku promjenu stana unutar svoga područja dužan je prijaviti u roku od 8 dana nadležnoj prvomolbenoj upravnoj oblasti. Kad područje obuhvaća više udaljenih mjesta, nadležna oblast odredit će dimnjačaru mjesto stanovanja.

Dimnjačar se ne smije sa svoga područja udaljivati bez zamjene stručno osposobljene osobe. Za udaljenje od preko 20 dana mora izhoditi odobrenje nadležne upravne oblasti.

Uposlenje pomoćnog osoblja

§ 21.

Dimnjačar smije uposliti samo one pomoćnike, koji su pouzdani, triezni, tjelesno i duševno zdravi i sposobni za obavljanje dimnjačarskih poslova. On ih je dužan stalno nadzirati i paziti, da vrše savjestno svoju dužnost. Naučnici ne mogu vršiti dimnjačarske poslove sami bez nadzora i osobnog rukovanja dimnjačara odnosno pomoćnika.

Pomoćnika, koji ne vrši propisno svoju dužnost i ogrieši se češće i teže u vršenju poslova o propise ovoga propisnika, a napose ako uslied nemara prouzroči požar dimnjaka, dimnjačar je dužan prijaviti nadležnoj upravnoj oblasti, koja će protiv njega provesti kazneni postupak.

§ 22.

Dimnjačar i pomoćno osoblje moraju imati izkaznice sa snimkom.

Dimnjačaru i poslovođi izdaje izkaznicu nadležna upravna oblast, a pomoćnom osoblju shodno propisima §§ 307 i 436 obrtnog zakona nadležni obrtni zbor odnosno općina.

Dimnjačar mora imati svoje dimnjačarsko oruđe, kojim obskrbljuje i pomoćno osoblje. Oruđe za čišćenje i vršenje dimnjačarskih radove mora biti uviek u izpravnom stanju.

Popisivanje predmeta čišćenja

§ 23.

Svaki dimnjačar, čim je dobio dozvolu obrta, dužan je za svoje područje odmah sastaviti u dva jednaka primjerka popis svih područnih predmeta čišćenja, u koji popis ima staviti ime vlastnika zgrade i predmete čišćenja, koliko često se predmeti imaju čistiti, i označiti za predmet propisanu pristojbu odnosno uputnu godišnju naknadu za rad, koju stvarno prima. Oba primjerka popisa mora u roku od mjesec dana dostaviti nadležnoj prvomolbenoj upravnoj oblasti na ovjeru, koja jedan primjerak zadržava za sebe, a drugi vraća dimnjačaru. Dimnjačar je dužan taj popis prema promjenama građevina odnosno predmeta čišćenja svog područja izpravljati i ove promjene krajem svake godine dostavljati nadležnoj oblasti na ovjeru.

§ 24.

Prema popisu predmeta, navedenom u § 23. ovog propisnika, dimnjačar je dužan sastaviti pismeni proračun za sliedeću godinu, u kojem ima navesti, koje dimovne predmete ima čistiti, koliko puta i koja je pristojba za njegov rad. Taj proračun dostavlja dimnjačar na podpis strankama, koje mu mogu staviti prigovor, a ako ga dimnjačar ne primi, može se stranka pritužiti nadležnoj obrtnoj oblasti.

Radna knjiga

§ 25.

Dimnjačarski je obrtnik dužan za svoje područje sastaviti i voditi radnu knjigu, u koju će po zgradama

uvestiti sve svoje predmete čišćenja. Radna knjiga treba da sadrži mjesto za podpis kućevlastnika odnosno stanara, nadnevak izvršenog čišćenja i mjesto za možebitnu primjetbu o radu dimnjačara.

U radnu knjigu upisat će se obavljeno čišćenje s oznakom dana izvršenja, a kućevlastnik ili njegov zamjenik odnosno stanar, potvrdit će svojim podpisom, da je čišćenje obavljeno. Ovako potvrđena radna knjiga služi kao dokaz, da su dimnjačarski poslovi izvršeni.

Radnu knjigu dužan je dimnjačar čuvati još godinu dana nakon što bude podpuno izpunjena.

Obrazac za radnu knjigu propisuje nadležna prvomolbena upravna oblast nakon saslušanja obrtne komore.

Način čišćenja

§ 26.

Dimnjačarski obrtnici ili njihovi poslovođe odnosno njihovi pomoćnici, dužni su poslove vršiti savjestno, pažljivo i na vrieme, a osobito su dužni predmete čišćenja staviti u stanje, koje je potrebno za pravilnu upotrebu. Oni su dužni pri radu paziti, da ne oštete predmete, prostorije, zgrade i namještaj, te odgovaraju prema postojećim propisima za svaku štetu, koju počine kod vršenja dimnjačarskog rada.

Kod svakog čišćenja dimnjaka i dimovodnih cievi imaju se ovi predmeti čistiti u cjelini i ima se ukloniti s njih čađa, a po svršenom čišćenju ima se čađa, leteći pepeo i slično skupiti i ukloniti na za to određeno mjesto. Sva se vratašca imaju valjano zatvoriti. Dimnjačar je dužan, da kod čišćenja kao i s očišćenom čađi osobito oprezno postupa.

Izpaljivanje dimnjaka

§ 27.

Dimnjaci, koji se ne mogu valjano čistiti, moraju se prema potrebi izpaljivati. Dimnjačar kao stručna osoba dužan je prema potrebi izpaljivati svaki dimnjak i odgovoran je za svaki požar dimnjaka, koji nastane njegovom krivnjom.

Izpaljivanje dimnjaka vrši se s mjesta, koje je tehnički najpogodnije. Izpaljivanje dimnjaka ne smije se vršiti, kada puše jak vjetar, kada vlada jaka zima, velika vrućina i kada je velika suša. Svako izpaljivanje treba prije početka rada prijaviti vatrogasnoj straži i mjestnoj redarstvenoj oblasti.

Izpaljivanje mora rukovoditi osobno dimnjačarski majstor ili njegov poslovođa, odnosno pomoćnik s osposobljenjem poslovođe. Kod izpaljivanja većih dimnjaka većih zgrada mora se u pomoć uzeti jedan pomoćnik. Za vrieme izpaljivanja dimnjaka dimnjačar je dužan poduzeti sve mjere opreza ne samo protiv možebitnog páožara, već i protiv njegova daljeg širenja. Prije i poslije izpaljivanja dimnjačar je dužan dimnjak i njegovu okolinu pregledati i nedostatke, koje odkrije, priobćiti kućevlastniku radi uklanjanja. Kada se na prijavu vlastnika zgrade utvrdi, da je izpaljivanje vršeno samo prividno, nadležna upravna oblast naredit će, da se pristojba za izpaljivanje vlastniku zgrade vrati, a dimnjak savjestno i pravilno o trošku dimnjačara i pod njegovom osobnom odgovornošću izpali.

Godišnji pregled dimnjaka

§ 28.

Dimnjačar je dužan najmanje jedanput godišnje u svakoj zgradi svog područja izvršiti pregled svih dim-

njaka i vratašca za čišćenje i izpitati njihovu valjanost i sigurnost od vatre. Nađene krupnije nedostatke dužan je dimnjačar odmah prijaviti kućevlastniku i vatrogasnoj straži, a od kućevlastnika ima tražiti njihovo uklanjanje. Ukoliko kućevlastnik taj nedostatak ne ukloni, dimnjačar je dužan podnieti prijavu nadležnoj prvomolbenoj oblasti.

Dužnosti kućevlastnika i stanara

§ 29.

Kućevlastnik i stanari dužni su brinuti se, da dimnjačar uzmogne svoje poslove i godišnji pregled (§ 28.) bez smetnje izvršiti. Opažene nedostatke dimnjačar je dužan prijaviti kućevlastniku odnosno stanaru radi odstranjivanje. Osobito je dužan, kad primieti neuredne dimnjake ili kad nađe u blizini dimnjaka odnosno ložišta lako upaljive stvari, upozoriti kućevlastnika, da dimnjake dovede u izpravno stanje i odstrani stvari, a za slučaj, da ovaj to ne učini, prijaviti ga nadležnoj mjestnoj redarstvenoj oblasti.

§ 30.

Obveze i dužnosti, koje se u smislu propisa ovog propisnika odnose na kućevlastnika, vriede i za upravitelja kuće odnosno pazikuću, ako je kućevlastnik na njih prenio dužnost uprave kuće.

Prestanak dimnjačarskog prava

§ 31.

Pravo na obavljanje dimnjačarskog obrta može se oduzeti prema § 400. obrtnog zakona.

Prenošenje dimnjačarskog prava

§ 32.

U slučaju smrti dimnjačarskog majstora prelazi njegovo pravo na udovicu ili, ako ove nema, na zakonitu malodobnu djecu. Udovica i malodobna djeca imaju dimnjačarski posao vršiti po postavljenome poslovođi, koji mora izpunjavati uvjete za samostalno dimnjačarsko poslovanje.

Udovica gubi pravo preudajom, a djeca po navršenoj punoljetnosti ili prije, ako su obskrbljena.

U svim slučajevima, navedenim u ovom paragrafu, nadležna obrtna oblast postavit će poslovođu.

Tako postavljenom poslovođi pripada 25% više plaće, nego pomoćnicima u dotičnom dimnjačarskom kotaru.

Poslovođa odgovara u svemu za točno vođenje dimnjačarskog posla kao i sam majstor.

Kazneni propisi i kazneni postupak

§ 33.

Ukoliko nisu u §§ 398. i 399. obrtnog zakona izričito predviđene strože kazne, prekršaji protiv propisa ovog propisnika kaznit će se novčanom kaznom od 500 Kuna ili kaznom zatvora do 14 dana.

§ 34.

Prekršajem se smatra napose:

1. ako kućevlastnik ili stanar tri ili više puta neopravdano uzkrati dimnjačaru čišćenje dimovodnih predmeta (§ 1. stav. 1.) ili ako koja osoba bilo na koji način sprečava dimnjačara u njegovu radu;

2. ako dimnjačar propisno ne izkaže ukupni prihod u smislu § 6. ili ne uposluje pomoćnika u smislu § 5. ovog propisnika;

3. ako dimnjačar od stranke ubere pristojbu za neobavljeni posao ili ubere veću pristojbu no što je određena u § 15. ili ubire pristojbu za predmet koji nije predhodno uvrstio u popis (§ 23.);

4. ako se dimnjačar ne odazove nalogu oblasti odnosno žurnom pozivu za obavljanje poslova u slučajevima § 18. stav. 1.;

5. ako dimnjačar u smislu § 18. stav. 2. ne postavi poslovođu, kada ne vrši sam poslove;

6. ako se dimnjačar bez odobrenja oblasti udalji iz svoga kotara na duže vrieme od vremena označenog u § 20. stav. 2.;

7. ako dimnjačar ne sastavi na vrieme popis, propisan u § 6. i ne dostavi ga nadležnoj oblasti, ili ako ne udovolji zatraženim razjašnjenjima i izpravcima popisa;

8. ako dimnjačar propisno ne sastavi radnu knjigu i njome propisno ne rukuje(§25);

9. ako se dimnjačarski obrtnik odnosno dimnjačarski pomoćnik, ukoliko se uz suodgovornost dimnjačara utvrdi i negova osobna krivnja, ogrieše o propise o savjestnom i pravilnom radu (§§ 26., 27., 28.);

10. ako se kućevlastnik ili stanar tri ili više puta ogrieše o propise § 28. i 29., ili ako bez razloga uzkrate podpis po § 24.;

11. ako se dimnjačarevom krivnjom zapali dimnjak.

§ 35.

Pravo na obavljanje dimnjačarskog obrta može se oduzeti prema odredbama § 400. obrtnog zakona.

§ 36.

Sve novčane kazne izrečene zbog prekršaja, učinjenih protiv propisa ovog propisnika, idu u korist zaklade za pomaganje stručnih škola Nezavisne Države Hrvatske.

§ 37.

Upravne oblasti prve molbe i mjestne redarstvene oblasti dužne su vršiti nadzor nad primjenom propisa ovog propisnika.

Pritužbe protiv kaznenih odluka zbog prekršaja protiv propisa ovoga propisnika rješava konačno velika župa.

§ 38.

Poslije proglašenja ovog propisnika dužni su nadležni dimnjačari u roku od mjesec dana sastaviti popis svih predmeta čišćenja svog područja i prijaviti upravnoj oblasti prve molbe točan iznos ukupnog godišnjeg prihoda.

§ 39.

Proglašenjem ovoga propisnika prestaju vriediti svi protivni mu propisi, a napose pravilnik za obavljanje dimnjačarskog obrta na području bivše Savske banovine od 14. prosinca 1935. broj 37611-VIII-1935, te oblastne odluke Velike župe Bilogora u Bjelovaru od 5. kolovoza 1942. broj 8895-42 o ustanovljenju ciena za dimnjačarski rad na području Velike župe Bilogora.

§ 40.

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Bjelovar, dne 9. ožujka 1943.

Veliki župan:

Dr. Vladimir Sabolić, v. r.

(Broj: 741-D.V.-1943)

* Narodne novine od 6. travnja 1942. broj 79.

NAREDBA

ministra pravosuđa i bogoštovlja od 27. ožujka 1943. broj 2264-B-43 o izplati državne pomoći rimokatoličkom i grkokatoličkom svećenstvu

Na temelju zakonske odredbe od 27. prosinca 1941. broj CDLXXI-2361-Z-1941 o ovlaštenju ministru pravosuđa i bogoštovlja za izdavanje naredaba o državnoj pomoći vjerskim zajednicama i njihovu svećenstvu (Narodne novine od 30. prosinca 1941. broj 213) izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Crkveni velikodostojanstvenici, svećenici na župama s najmanje 200 domova i svećenici u drugim javnim vjerskim službama rimokatoličke i grkokatoličke crkve, koji službuju na području Nezavisne Države Hrvatske, primaju državnu pomoć iz državnih sredstava na način i uz uvjete, propisane ovom naredbom.

§ 2.

Broj kapelana i duhovnih pomoćnika u pojedinim župama, kojima će se dati državna pomoć, ustanovit će Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja na priedlog nadležnih crkvenih vlasti.

§ 3.

Crkvenim velikodostojanstvenicima izplaćivat će se u ime državne pomoći:

a) djelatnim i umirovljenim nadbiskupima iznos od Kuna 15.000.— mjesečno,

b) djelatnim i umirovljenim biskupima iznos od Kuna 12.000.— mjesečno,

c) djelatnim i umirovljenim pomoćnim biskupima iznos od Kuna 10.000.— mjesečno.

§ 4.

Dekani i vršitelji dekanske službe primaju posebni svojstveni doplatak u iznosu od kuna 100.— mjesečno.

§ 5.

Visina državne pomoći rimokatoličkim i grkokatoličkim svećenicima ustanovljuje se prema razredu, u kojem se nalazi mjesto njihova stalnog službovanja. Mjesta službovanja svrstavaju se u četiri razreda, i to:

1. U prvi razred spadaju sva mjesta križevačke, senjske, hvarske, mostarske i dubrovačke biskupije; sva mjeta u dielovima krčke, šibenske i splitske biskupije, koja se nalaze na području Nezavisne Države Hrvatske; od zagrebačke nadbiskupije župe: Barilovički Leskovac, Bučica, Cerovac, Cvetlin, Čaglić, Čuntić, Divuša, Dubica, Dubočac, Gornje Jesenje, Gvozdansko, Hrastovica, Kalje, Kamanje, Komarevo, Kostel, Kotari, Mačkovac, Maja, Mala Solina, Nadkrižovljan, Noršićselo, Orubica, Oštrc, Prekrižje, Prilišće, Prišlin, Ribnički Kunić, Rude, Skakavac, Sutlinska Poljana, Velika Erpenja, Velemerić, Viduševac, Vukmanić, Zrin, Žakanje i Žumberak; od sarajevske nadbiskupije župe: Bežlja, Bistrica, Borovica, Brajkovići, Breza, Bučići, Čemerno, Deževice, Doljani, Golo Brdo, Gromiljak,

Jelaške, Korićani, Ostrožac, Pale, Pećine, Prozor, Rankovići, Rastićevo, Rastovo, Skopaljska Gračanica, Špionica, Uzdol, Vijaka, Višegrad, Zvornik i Žabljak; od banjalučke biskupije župe: Bos. Dubica, Bos. Grahovo, (Obljaj), Bos. Novi, Bos. Petrovac, Glamoč, Gumjera, Ključ, Krnjeuša, Kulaši, Mahovljani, Priedor, Sasina, Sokoline, Stratinska i Vrbanjci,

2. u drugi razred spadaju mjesta sarajevske nadbiskupije i banjalučke biskupije, koja nisu spomenuta pod točkom 1., a od zagrebačke nadbiskupije župe: Donji Mosti, Glina, Gore, Kraljev Vrh, Luka, Lasinja, Orehovica, Pušća i Topusko,

3. u treći razred spadaju mjesta zagrebačke nadbiskupije, koja nisu spomenuta pod točkom 1. i 2. te od đakovačke biskupije župe: Andrijevci, Drenovci, Garčin, Gunja, Hruševica, Kaniža, Klakar, Novi Banovci, Odvorci, Oprisavci, Podcrkavlje, Podvinje, Račinovci, Sikirevci. Slobodnica, Soljani, Strošinci, Svilaj, Šamac, Štitar, Šumeće, Trnjani i Vrbanja,

4. u četvrti razred spadaju ostala mjesta đakovačke biskupije, koja nisu spomenuta pod točkom 3.

§ 6.

Župnici, upravitelji župa, kapelani i duhovni pomoćnici dobivaju u me državne pomoći u mjestima prvog razreda mjesečni iznos od Kuna 1.500.—, u mjestima drugog razreda mjesečni iznos od Kuna 1.100.—, u mjestima trećeg razreda mjesečni iznos od Kuna 1.000.—, a u mjestima četvrtog razreda mjesečni iznos od Kuna 700.—.

§ 7.

Državnu pomoć iz § 6. mogu primati samo svećenici s podpunom srednjom školom i absolutorijem bogoslovskih nauka.

§ 8.

Rimokatolički svećenici senjske, hvarske i dubrovačke biskupije, kao i svećenici onih dielova krčke, šibenske i splitske biskupije, koji se nalaze na području Nezavisne Države Hrvatske, te grkokatolički i rimokatolički svećenici u Žumberku primat će uz državnu pomoć, predviđenu u § 6., još i poseban doplatak u iznosu od Kuna 500.— mjesečno.

U žumberačke župe spadaju: Grabar, Kašt, Pećno, Kotari, Prekrižje, Oštrc, Noršić-selo, Rude, Stojdraga, Sošice, Žumberak i Žumberačko Mrzlopolje.

§ 9.

Svećenici, koji uživaju 30 kat. jutara ili manje obradivog župnog (nadarbinskog) zemljišta, dobivat će u ime državne pomoći od iznosa, ustanovljenih u § 6.:

a) jednu četvrtinu, ako imaju 20—30 jutara župnog zemljišta ili posebničkog prihoda ili dohodka od župe, koji je veći od Kuna 4.000.— mjesečno,

b) dvie četvrtine, ako imaju 15—20 jutara župnog zemljišta ili posebničkog prihoda ili dohodka od župe, koji je veći od Kuna 3.500.— mjesečno,

c) tri četvrtine, ako imaju 10—15 jutara župnog zemljišta, ili posebničkog prihoda ili dohodka od župe, koji je veći od Kuna 3.000.— mjesečno,

d) cieli iznos, ako imaju ispod 10 jutara župnog zemljišta ili posebničkog prihoda ili dohodka od župe, koji nije veći od 3.000. Kuna mjesečno.

U posebničke prihode ne računaju se dohodci od štolarine i misnih zaklada, te zakladno zemljište.

§ 10.

Umirovljeni svećenici primaju u ime državne pomoći mjesečno Kuna 3.000.—, ako nemaju posebničkog prihoda najmanje Kuna 3.000.— mjesečno.

Pravo na državnu pomoć imadu umirovljeni svećenici, koji su navršili 35 godina svećeničke službe, odnosno oni, koji su umirovljeni zbog tjelesne ili duševne nesposobnosti i prije navršenih 35 godina svećeničke službe.

Umirovljenim svećenicima doznačuju se beriva na priedlog nadležnih crkvenih oblasti. Oni gube pravo na državnu pomoć, kada nastupi koji od slučajeva iz § 132. zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931.

§ 11.

Grkokatolički oženjeni svećenici primaju osim državne pomoći i obiteljski doplatak za zakonitu ženu i djecu, te za pozakonjenu djecu.

U pogledu prava na dobivanje ovih doplataka vriede propisi zakonske odredbe od 27. studenoga 1941. broj CDXXXVII-2115-Z-1941 o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika sa svim njezinim kasnijim promjenama i nadopunama.

§ 12.

Svećeničke udovice grkokatoličkih svećenika primaju u ime državne pomoći mjesečni iznos od Kuna 2.500.—,

ako nemaju posebničkog prihoda najmanje Kuna 2.500.— mjesečno.

Uz državnu pomoć primaju udovice i doplatak na djecu, kao i svećenici.

Svećeničke udovice gube pravo na državnu pomoć, kada nastupi koji od uvjeta iz § 152. zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931.

§ 13.

Svećenička siročad bez oca i majke prima:

1. ako je jedno diete, državnu pomoć kao i svećenička udovica prema propisu § 12.,

2. ako je više djece, najstarije neobskrbljeno diete prima za sebe državnu pomoć kao i svećenička udovica, a za svako daljnje diete obiteljski doplatak prema § 11. pod uvjetom, da ih uzdržava.

Svećenička siročad gubi pravo na državnu pomoć, kad nastupi koji od slučajeva iz § 153. zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931. s tom preinakom, da mužko diete, koje polazi visoke škole, ima pravo na pomoć do svršetka školovanja, ali najdulje do navršene 25. godine života.

§ 14.

Ako se svećenička udovica preuda, njezina se djeca smatraju kao sirotčad bez otca i majke, te primaju državnu pomoć prema propisu § 13.

§ 15.

Svećenik, koji u jednoj kalendarskoj godini provede na dopustu u posebničkom poslu duže od 40 dana, nema za vrieme dopusta pravo na državnu pomoć.

Ako svećenik ne vrši službu zbog liečenja, koje traje dulje od 3 mjeseca, dužna je nadležna crkvena oblast o tom obaviestiti Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja, koje će odlučiti, da li će mu se i preko toga roka izplaćivati državna pomoć.

§ 16.

Umirovljeni svećenici, svećeničke udovice i sirotčad ne mogu primati državnu pomoć bez odobrenja Ministarstva državne riznice, dok borave u inozemstvu. Umirovljenicima, kojima se odobri državna pomoć za vrieme njihova boravka u inozemstvu, smanjuje se ukupna državna pomoć za 20%. Ovo smanjivanje ne odnosi se na umirovljenike, koji borave u inozemstvu manje od 2 mjeseca, zatim na one, koji su navršili 60. godinu života, kao ni na one, koji žive u zajednici sa svojom djecom, koja su stalno nastanjena u inozemstvu.

§ 17.

Svećenici nemaju pravo na državnu pomoć za vrieme, dok se nalaze u iztražnom zatvoru i na ovršenju kazne, dosuđene sudbenom osudom kao ni za vrieme, dok se nalaze pod zabranom misenja (pod suspenzijom), ali pravo na obiteljski doplatak pripada im i za to vrieme. Ako se iztraga obustavi ili se postupak dovrši osudom, kojom se svećenik oslobađa od osude, ima mu se naknadno izplatiti obustavljeni iznos državne pomoći.

§ 18.

Državna pomoć prema ovoj naredbi može se uzeti pod ovrhu samo za državne tražbine i za uzdržavanje, dosuđeno sudbenim putem.

Obiteljski se doplatak ne može uzeti pod ovrhu ni za kakve tražbine.

§ 19.

Osobe (izuzevši redovnike), kojima prema ovoj naredbi pripada državna pomoć, dužne su predložiti Ministarstvu pravosuđa i bogoštovlja prijavnice prema sliedećem obrazcu:

PRIJAVNICA

rimokatoličkog i grkokatoličkog svećenstva za primanje državne pomoći

Broj domova ....

Biskupija: ....

Župa: .... Kotar: ....

1. Ime i prezime podnositelja prijavnice, odnosno državljanstvo i narodnost

2. Zvanje i mjesto službovanja podnositelja prijavnice (župnik, upravitelj župe, kapelan i župni pomoćnik), ako su na sistematiziranim mjestima

3. Školska izobrazba

4. Imovno stanje: uživa li osim dvorišta i vrta u površini od 2 kat. jutra još i kakvo obradivo zemljište (vrt, vinograd, livadu ili oranicu) i koliko; ima li posebničkog imanja ili prihoda i koliko je to imanje i prihod; prima li za zemljište naknadu u naravi i koliko; ako je umirovljeni svećenik ili svećenička udovica, koliki im je mjesečni prihod od vlastitog imanja ili od osobnog rada

5. Uživaju li svećenička udovica i sirotčad mirovinu ili državnu pomoć, od koga i po čijem nalogu

6. Ime žene i djece, za koje podnositelj prijavnice traži obiteljski doplatak, s naznakom godine života djece i da li su zakonita ili pozakonjena

7. Živi li žena u ženitbenoj zajednici s podnositeljem prijavnice, je li ona državna službenica ili umirovljenica, ima li ona ili djeca kakav vlastiti prihod u novcu ili u naravi, koliko taj iznosi, je li koje diete u javnoj ili posebničkoj službi i s kolikim prihodom; da li je diete smješteno u koji javni, državni ili posebnički zavod i uživa li uzdržavanje i koliko

8. Uredovna potvrda nadležne rizničke oblasti o visini izravnog poreza, koji plaća podnositelj prijavnice i njegovi prijavljeni članovi obitelji

9. Dokazala o školovanju li nesposobnosti za rad djece starije od 14 godina, za koje se traži obiteljski doplatak; ako je otac udovac, ime kćerke, koja mu vodi kućanstvo

10. Ako su svećenička sirotčad podnositelj prijavnice, kako su imovinski osigurani, imaju li živu majku

NAPOMENA: Prednje okolnosti dokazuju se uredovnim potvrdama nadležnih vjerskih, školskih, zdravstvenih i obćinskih oblasti.

Za istinitost podataka u ovoj prijavnici jamčim pod kaznenom odgovornošću primajući na sebe posljedice primjene § 20. ove naredbe.

Nadnevak i stalno mjesto stanovanja podnositelja prijavnice.

Podpis podnositelja prijavnice:

....

U .... 194......

....

Svaku promjenu okolnosti, navedenih u podnesenoj prijavnici, dužan je podnositelj prijaviti onoj oblasti, kod koje prima državnu pomoć, s napomenom, da je ova dužna o promjeni obaviestiti Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja.

Blagajne, koje vrše izplatu državne pomoći, imaju pravo i dužnost radi provjeravanja već podnesenih prijavnica tražiti od pojedinaca, da predlože nove prijavnice.

Za istinitost navoda u prijavnici odgovara podnositelj prijavnice.

§ 20.

Osoba, za koju se utvrdi, da je podniela neistinitu prijavnicu za primanje državne pomoći i obiteljskog doplatka, te je na tom temelju primala državnu pomoč i obiteljski doplatak, kaznit će se gubitkom državne pomoći i obiteljskog doplatka za vrieme od jedne godine dana.

Povrh ove kazne ubrat će se od takve osobe u korist državne blagajne cieli iznos bezpravno primljene državne pomoći i obiteljskog doplatka, a osim toga takva će se osoba obtužiti za djelo prevare.

§ 21.

Odluke o državnoj pomoći i obiteljskom doplatku prema propisima ove naredbe izdavat će Ministarstvo pravosuđa i bogoštovlja.

§ 22.

Propisi ove naredbe ne vriede za dušobrižnike župe i župnih izpostava, osnovanih za naseljenike i prelaznike na katoličku vjeru, propisi zakonske odredbe

od 25. studenoga 1941. broj CDXXV-2099-Z-1941 o državnoj pomoći dušobrižnicima župa i župnih izpostava, osnovanih za naseljenike i prelaznike na katoličku vjeru, propisi provedbene naredbe od 19. siečnja 1942. broj 244-Z-1942, naredbe od 4. svibnja 1942. broj 1089-Z-1942 o izplati posebnog doplatka dušobrižnicima župa i župnih izpostava, osnovanih za naseljenike i prelaznike na katoličku vjeru i naredbe od 1. lipnja 1942. broj 1355-Z-1942, kojom se nadopunjuje provedbena naredba od 19. siečnja 1942. broj 244-Z-1942.

§ 23.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama, a primjenjivat će se počevši od 1. svibnja 1943.*

Stavljaju se izvan kreposti: naredba od 19. siečnja 1942. broj 245-Z-1942 o izplati državne pomoći rimokatoličkom i grkokatoličkom svećenstvu, s promjenama i nadopunama od 1. lipnja 1942. broj 1354—Z-1942 i od 23. studenoga 1942. broj 10709-B-1942.

U Zagrebu, dne 27. ožujka 1943.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

(Broj: 829-D.V.-1943)

* Narodne novine od 7. travnja 1942. broj 80.

NAREDBA

Predsjedništva vlade Nezavisne Države Hrvaske od 6. travnja 1943. broj 6262-1943 o grijanju prostorija javnih ureda, oblasti i ustanova

Na temelju propisa § 17. zakonske odredbe od 9. listopada 1942. broj CCLXXVIII-2402-Z-1942 o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske (Narodne novine od 10. listopada 1942. broj 229) propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Redovita potrošnja svih vrsta ogrieva (drva, ugljena, plina i električne struje), radi grijanja prostorija državnih i samoupravnih oblasti, ureda i ustanova, dopuštena je samo od 1. studenoga do 1. travnja. Ako su vremenske prilike u pojedinom mjestu takve, da je prije odnosno poslije spomenutog vremena dnevna temperatura odnosnih prostorija niža od 15 stupnjeva Celziusa, glavar pojedine državne odnosno samoupravne oblasti, ureda i ustanove može dozvoliti ograničenu potrošnju ogrjeva radi zagrijavanja onih poslovnih prostorija, u kojima se inače ne bi moglo redovito poslovati.

§ 2.

Količinu redovite potrošnje svih vrsta ogrieva za grijanje prostorija, navedenih u § 1., propisat će ministar narodnog gospodarstva.

§ 3.

Glavari državnih i samoupravnih oblasti, ureda i ustanova, koji bi postupali protivno propisu § 1., odgovaraju prema postojećim propisima za prekršaj ove naredbe i za štetu, koja bi uslied toga nastala.

§ 4.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* kojim danom prestaju vriediti svi protivni propisi.

U Zagrebu, dne 6. travnja 1943.

Predsjednik vlade:

Ante Pavelić, v. r.

(Broj: 908-D.V.-1943)

* Narodne novine od 8. travnja 1943. broj 81.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni zakonske odredbe o postupku kod komunističkih napadaja, kad se počinitelj ne pronađe

§ 1.

U § 1. zakonske odredbe od 2. listopada 1941. br. CCCXXXI-1620-Z. p.-1941 o postupku kod komunističkih napadaja, kad se počinitelj ne pronađe (Narodne novine od 2. listopada 1941. r. 142), zamjenjuju se rieči »deset dana« riečima »tri dana«.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a primjenjuje se i na one slučajeve, kod kojih još nije protekao rok od deset dana, određen u § 1. spomenute zakonske odredbe.

U Zagrebu, dne 8. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXIII-889-D. V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 9. travnja 1943. broj 82.

ZAKONSKA ODREDBA

o pretvaranju njemačkih obćih nižih srednjih (građanskih) škola u njemačke glavne škole

§ 1.

Njemačke obće niže srednje (građanske) škole u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj pretvaraju se u njemačke glavne škole.

Dok se ne izdaju posebni propisi za takve škole, vriedit će za njih zakon od 5. prosinca 1931. o obćoj nižoj srednjoj školi (prije zakon o građanskim školama), osim §§ 17. i 18.

Naučnu osnovu za njemačke glavne škole propisat će Ministarstvo narodne prosvjete posebnom naredbom.

§ 2.

U njemačkim glavnim školama u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj obučavat će se u suglasju s § 1. zakonske odredbe od 20. rujna 1941. broj CCCVIII-1498-Z. p.-1941 o njmačkom školstvu u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj kao obvezatni predmeti: hrvatski jezik, hrvatska književnost, hrvatska poviest i zemljopis Nezavisne Države Hrvatske.

§ 3.

Pojedini nastavni predmeti iz naučne osnove za njemačke glavne škole mogu se u njemačke glavne škole u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj uvesti odjednom ili po-

stepeno, po školskim godinama, prema nastavnim mogućnostima.

§ 4.

Nastavnici njemačkih glavnih škola jesu:
1. upravitelji,
2. glavni učitelji,
3. učitelji vještina i ručnih radova,
4. stručni učitelji.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXX-823-D. V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 9. travnja 1943. broj 82.

ZAKONSKA ODREDBA

o nadopuni zakona o lovu od 5. prosinca 1931.

§ 1.

U § 28. zakona o lovu od 5. prosinca 1931., dopunjenom § 15. zakonske odredbe od 3. kolovoza 1942. br. CCXX-1231-Z-1942, stavlja se na kraju točke 11. mjesto točke točka i zarez i dodaje se nova točka 12., koja glasi:

»12. koja ne izvrše naredbe ministra narodnog gospodarstva o uzgoju, čuvanju i prehrani divljači, te o tamanjenju zvjeradi i ptica grabljivica«.

§ 2.

Na kraju § 40. zakona o lovu od 5. prosinca 1931., promienjenog § 18. zakonske odredbe od 3. kolovoza 1942. broj CCXX-1231-Z-1942, stavlja se mjesto točke zarez i dodaje se:

»koji je ovlašten naredbenim putem izdavati naredbe za uzgoj, čuvanje i prehranu divljači, kao i za tamanjenje zvjeradi i ptica grabljivica«.

§ 3.

U § 87. zakona o lovu od 5. prosinca 1931. na kraju rečenice u točki 6. mjesto točke stavlja se točka i zarez, te se dodaje točka 7., koja glasi:

»7. tko neovlašteno hvata mladu zaštićenu divljač ili vadi jaja iz gniezda ili kvari gniezda«.

§ 4.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXIX-822-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 9. travnja 1943. broj 82.

PROPISNIK*

o polaganju dopunskog učiteljskog izpita zrelosti njemačkih pomoćnih učitelja pučkih škola, koji su položili završni izpit na bilo kojoj srednjoj školi (gimnaziji, trgovačkoj akademiji, stručnoj nastavničkoj školi ili sličnom zavodu) u tuzemstvu ili u inozemstvu

Na temelju § 13. zakonske odredbe od 20. rujna 1941. broj CCCVIII-1498-Z. p.-1941. o njemačkom školstvu (Narodne novine od 25. rujna 1941. broj 136) propisujem:

§ 1.

Svrha izpita

Svrha je izpita dokazati, da je kandidat sposoban za učiteljsku službu na pučkoj školi.

Kadidatu mora biti svojstvena spremnost za službu svome narodu i Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, karakterna i politička pouzdanost. Kandidat mora poznavati njemački narod i Nezavisnu Državu Hrvatsku.

§ 2.

Uvjeti za pripuštanje izpitu

Polaganju dopunskog učiteljskog izpita zrelosti mogu pristupiti njemački pomoćni učitelji sa završnim izpi-

* Po izpravku u Narodnim novinama od 15. travnja 1943. broj 87.

tom koje srednje škole, trgovačke akademije, stručno nastavničke škole ili sličnog zavoda u tuzemstvu ili inozemstvu. i to:

1. ako su uspješno svršili pripravni tečaj za taj izpit na Njemačkoj učiteljskoj školi u Osieku;
2. ako su deset mjeseci uspješno radili kao pomoćni učitelji na kojoj javnoj njemačkoj pučkoj školi u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj;
3. ako su od nadležnog okružnog nadzornika u pogledu svog odgojnog i nastavnog rada povoljno ocienjeni;
4. ako im je najmanje osamnaest godina.

§ 3.

Mjesto i vrieme polaganja izpita

Dopunski učiteljski izpit zrelosti polaže se pred izpitnim povjerenstvom za polaganje redovnih učiteljskih izpita zrelosti na Njemačkoj učiteljskoj školi u Osieku nakon svršenog pripravnog tečaja.

Ustrojstvo, trajanje i vrieme pripravnih tečajeva propisano je posebnim propisnikom.

§ 4.

Prijava za izpit

Kandidati prijavljuju se za dopunski učiteljski izpit zrelosti upravitelju Njemačke učiteljske škole u Osieku propisno biljegovanom molbom* odmah nakon svršenog pripravnog tečaja.

---

* Ova se molba piše na tiskanom obrazcu »prijava za dopunski učiteljski izpit zrelosti«, koja se dobiva u tajničtvu Njemačke učiteljske škole u Osieku.

Molbi se prilaže izvorni krstni list, izvorni ili ovjerovljeni priepisi svjedočbi svršenih srednjih škola, odluka o imenovanju, potvrda o uspješnom pohađanju propisanog pripravnog tečaja, potvrda o možebitnom pohađanju tečaja Njemačkog učiteljskog saveza za daljnju izobrazbu pomoćnih učitelja, a ako je moguće i potvrda o izvanškolskom radu u Njemačkoj narodnoj skupini, kao i potvrde o ostalom političkom radu.

U svim dielovima izpunjena tiskana prijava za molbu šalje se službenim putem upraviteljstvu Njemačke učiteljske škole u Osieku. Okružni nadzornik potvrđuje u prijavi trajanje službe kandidata i upisuje svoja opažanja i ocjenu pregleda kandidatova školskog rada.

§ 5.

Izpit

Dopunski učiteljski izpit zrelosti za njemačke pomoćne učitelje dieli se na praktični, pismeni i ustmeni izpit.

§ 6.

Praktični izpit

Praktični izpit sastoji se od pokusne jednosatne obuke na kojoj njemačkoj pučkoj školi ili vježbaonici.

Zadatak za ovaj pokusni sat priobćuje se kandidatu pismeno 24 sata prije početka praktičnog izpita. Taj praktični izpit održava se u prisutnosti učitelja dotičnog razreda ili upravitelja te škole pred dvojicom stručnih

članova izpitnnog povjerenstva, koje je za to odredio predsjednik povjerenstva. Na koncu tog izpita članovi izpitnog povjerenstva upisuju na zadatku svoju ocjenu, koju podpisuju i prilažu glavnom izpitnom zapisniku kojem se prilaže i kandidatova pismena priprava za ovaj pokusni sat.

Kandidat, koji ne položi praktični izpit, izključuje se od daljnjeg polaganja izpita.

§ 7.

Pismeni izpit

Kandidat, koji je položio praktični izpit prema propisima § 6., podvrgava se pismenom izpitu. Kandidat bira jedan od zadataka, zadanih:

1. iz obće pedagogije,
2. iz poviesti pedagogije, i
3. iz obće metodike i metodike predmeta pučke škole.

Kadidat mora na pismenom izpitu dokazati, da može samostalno raditi u onom području pedagogije, koje je sam izabrao, i da može jasno i dobro izraziti na njemačkom jeziku svoje znanje.

Zadatke za pismeni izpit predaje član povjerenstva za pedagožku struku upravitelju Njemačke učiteljske škole u zatvorenom omotu tjedan dana prije početka pismenog izpita. Zadatci za pismeni izpit predlažu se u tri skupine, od kojih svaka sadržava po tri zadatka. Omot sa zadatcima za pismeni izpit otvara se pred povjerenstvom, koje bira jednu skupinu zadatka.

Kandidatima se daje 4 sata vremena za izradbu pismene zadaće. Izradbu svake zadaće ocjenuje predlagač i dva člana povjerenstva.

Ako je zadaća ocienjena ocjenom »nedovoljan«, kandidat se izključuje od daljnjega polaganja izpita.

§ 8.

Ustmeni izpit

Ustmeni izpit polažu svi kandidati, koji su položili praktični i pismeni izpit s najmanje dovoljnim uspjehom.

Ustmeni izpit sastoji se od:

1. predizpita i
2. izpita.

Predizpit se polaže iz tjelesnog odgoja, glasbe i sviranja na kojem glasbalu, iz crtanja i pisanja i ručnog rada (kandidatkinje iz domaćinstva).

Izpitna građa na ustmenom izpitu obuhvaća:

1. obću pedagogiju i poviest pedagogije, i to:
   a) poviest pedagogije,
   b) sadašnje stanje odgoja i nastave u Njemačkom Reichu i u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj,
   c) predmet i zadaću nauke o mladeži i karakteru,
   d) odgoj kao temeljnu zadaću narodne zajednice,
   e) školu, a napose pučku školu, kao mjesto odgajanja;
2. obću metodiku i metodiku pojedinih predmeta nauke o školi, i to:
   a) obću metodiku i metodiku pojedinih predmeta;
   b) nauku o školi (ustrojstvo i upravu).

Ustmenim dopunskim izpitom zrelosti kandidat mora dokazati, da je na području odgojne nauke i njezinih pomoćnih nauka kao i u metodici toliko naučio i stekao toliko izkustva, da se na njemačkom jeziku može suvislo i dobro izražavati o rezultatima tih nauka. Kandidat mora napose dokazati, da je u stanju ocieniti vriednosti spomenutih rezultata za njemačku pučku školu, za nacionalsocialističku odnosno autoritativnu državu

i za njemački narod, a u vjernosti prema hrvatskoj domovini.

Svaki kandidat odgovara na jedno pitanje, postavljeno iz napried navedenih sedam predmeta, a izpitni razgovor traje za pojedinog kandidata u pravilu najviše trideset minuta.

Kandidat, koji u svom dotadanjem školovanju nije učio hrvatsku poviest i zemljopis Nezavisne Države Hrvatske ili biologiju s gospodarstvom, izpituje se na ustmenom izpitu i iz tih predmeta. Svi se predmeti dopunskog izpita zrelosti pitaju u obsegu one nastavne građe, koja se uzima u pripravnom tečaju, a na isti način kao i na redovitom učiteljskom izpitu zrelosti.

§ 9.

Utvrđivanje uspjeha

Ocjena iz pojedinih predmeta kao i konačni uspjeh izpita utvrđuju se kao i na redovnom učiteljskom izpitu zrelosti. Kod toga se uzima u obzir i pismena radnja.

Ocjene iz pojedinih predmeta daju oni članovi povjerenstva, koji su izpitivači toga predmeta. Obći uspjeh utvrđuje predsjednik izpitnog povjerenstva na temelju ocjene pismene radnje i ocjena ustmenog izpita.

Obći uspjeh prema tome glasi:

»položio s izvrstnim uspjehom, ili
»položio s vrlo dobrim uspjehom, ili
»položio s dobrim uspjehom, ili
»položio s dovoljnim uspjehom, ili
»nije položio«.

Izpit nije položio onaj kandidat, koji je u bilo kojem dielu izpita (praktičnom, pismenom ili ustmenom) dobio ocjenu »nedovoljan«.

§ 10.

Ponavljanje izpita

Kandidati, koji su iz pojedinih predmeta na ustmenom izpitu dobili ocjenu »nedovoljan« mogu se prijaviti na popravni izpit.

Predsjednik izpitnog povjerenstva odlučuje, da li će kandidat u pojedinom slučaju polagati popravni izpit samo iz onih predmeta, iz kojih nije zadovoljio ili će polagati ponovno cieli izpit.

Popravni izpit iz pojedinog predmeta kao i ponovni cieli izpit se polaže u sliedećem roku za izpite zrelosti.

Kandidat, koji ne uspije na ponovnom izpitu, polaže u određenom vremenu, cieli dopunski učiteljski izpit zrelosti, ako ponovi pripravni tečaj i dobije dozvolu za ponovni izpit od Odjela za njemačko školstvo u Ministarstvu narodne prosvjete, koje ustanovljuje i rok za polaganje tog izpita.

§ 11.

Izključenje od izpita

Kandidat, koji za vrieme izpita upotriebi nedopuštena sredstva ili se teže ogrieši o izpitne propise, izključuje se od daljnjega polaganja izpita. Predsjednik izpitnog povjerenstva u takvu slučaju ustanovljuje, da kandidat nije položio izpit, i odlučuje, da li se kandidatu s obzirom na njegovu krivnju, zabranjuje ponovni pristup izpitu samo za određeno vrieme ili za uviek.

Ako se kadidat izključi od ponavljanja izpita samo za neko vrieme, mora prije polaganja novog izpita ponoviti i pripravni tečaj.

Odluka, kojom se kandidat za uviek izključuje od polaganja dopunskog učiteljskog izpita zrelosti, pravomoćna je, kada je potvrdi Ministarstvo narodne prosvjete, Odjel za njemačko školstvo.

Ako se istom poslije položenog izpita ustanovi, da je kandidat za vrieme izpita upotriebio nedozvoljena sredstva ili se teže ogriešio o izpitne propise, izpitno povjerenstvo sastavlja o tome poseban zapisnik i predlaže Ministarstvu narodne prosvjete, Odjelu za njemačko školstvo poništenje izpita. Odluči li Ministarstvo narodne prosvjete, da se poništi izpit, proglašuje ništetnom i izdanu svjedočbu o položenom izpitu.

§ 12.

Svjedočba o položenom izpitu

Nakon položenog izpita izdaje se kandidatu svjedočba, koja sadržava:

1. ime i prezime, dan i mjesto rođenja kandidata, zavod, u kojem je, i dan, kada je položio izpit zrelosti; gdje je i kada je svršio pripravni tečaj, nadnevak prijave i polaganja izpita;

2. ocjene iz pedagožkih predmeta na temelju pismenog i ustmenog izpita;

3. ocjene iz tjelesnog odgoja; iz nauke o glasbi s pjevanjem; iz sviranja; iz odgoja o umjetnosti s crtanjem i pisanjem; iz ručnog rada, odnosno za djevojke iz domaćinstva, a sve to na temelju izpita, održanih pred stručnjacima odnosnih predmeta;

4. ocjenu o školskoj praksi;

5. ocjene iz onih predmeta (hrvatska poviest, zemljopis Nezavisne Države Hrvatske, biologija s domaćinstvom), iz kojih kandidat nema ocjene u svojoj svjedočbi zrelosti i iz kojih je polagao dopunski izpit u smislu propisa zadnje stavke § 8.;

6. obću ocjenu.

Ocjene iz predmeta, koje se iz kandidatove svjedočbe o izpitu zrelosti prenose u svjedočbu o dopunskom izpitu, označuje se bilježkom: »Uneseno u ovu svjedočbu o dopunskom učiteljskom izpitu zrelosti iz svjedočbe

o izpitu zrelosti (zaključnom izpitu).................................

broj izpitnog zapisnika .... od ....

........................19......«.

Svjedočbu podpisuju: predsjednik izpitnog povjerenstva, njegov zamjenik i svi izpitivači.

Obrazac svjedočbe o položenom dopunskom izpitu zrelosti predlaže na odobrenje Njemački školski odbor Ministarstvu narodne prosvjete.

§ 13.

Kandidatima, koji ne polože izpit, izdaje se potvrda, da su izpitu pristupili. Na takvoj potvrdi mora se označiti i vrieme, kada će se kandidat moći prijaviti za ponovni izpit.

§ 14.

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 6. travnja 1943.

Broj: 2821-E-1943.

Ministar narodne prosvjete:
Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 878-D.V.-1943.)

* Narodne novine od 9. travnja 1943. broj 82.

JA

POGLAVNIK

NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE

odlučio sam povodom druge godišnjice obstojanja Nezavisne Države Hrvatske, putem milosti podieliti sliedeće pomilovanje:

§ 1.

Opraštam i predajem zaboravi sve prestupe i prekršaje šumskih krađa po zakonu o šumama, počinjene do dana proglašenja ove odredbe, bez obzira na to, da li je postupak za te krađe proveden ili se nalazi u toku, ili je već izrečena osuda, bila ona pravomoćna ili ne. Ako postupak za te krađe nije poveden, nema se ni povesti.

§ 2.

Opraštam kaznu u cielosti, odnosno ostatak neovršene kazne, bez obzira na vrstu kažnjivog djela, svima onima, koji su osudama redovnih sudova, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni na kaznu zatvora ili strogog zatvora u trajanju do jedne godine dana.

Opraštam kaznu u cielosti, odnosno ostatak neovršene kazne, bez obzira na vrst kažnjivog djela, svima onima,

koji su osudama redovnih sudova, do proglašenja ove odredbe, pravomoćno osuđeni na novčanu kaznu kao glavnu kaznu.

Opraštam isto tako kaznu svima onima, koji su osudama redvnih sudova, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni do jedne godine dana zatvora, koja im je kazna bila zamienjena novčanom kaznom.

Snizujem za godinu dana kaznu svima onima, koji su osudama redovnih sudova, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni na kaznu zatvora ili strogog zatvora preko jedne godine dana, bez obzira na vrstu kažnjivog djela.

Opraštam, odnosno snizujem samo kaznu zatvora ili strogog zatvora do jedne godine odnosno za jednu godinu dana onima, koji su osudama redovnih sudova, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni jednom te istom osudom na kaznu zatvora ili strogog zatvora i novčanu kaznu.

§ 3.

Propisi § 2. vriede i za sve one, koji su osudama redovnih sudova, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni na spomenute kazne zbog više kažnjivih djela, bez obzira na njihovu vrstu, u stjecaju po § 62. kaznenog zakonika.

Propisi § 2. vriede i za sve one, koji su osudama redovnih sudova, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni na temelju dviju ili više osuda redovnih sudova zbog više kažnjivih djela, bez obzira na njihovu vrstu, na spomenute kazne; ali taj

oprost i fo sniženje, određeno ovom odredbom, ima se računati tako, kao da su osuđeni jednom osudom na ukupnu visinu ili iznos svih tih kazna.

§ 4.

Na one slučajeve, u kojima izrečena osuda redovnog suda još nije postala pravomoćna do dana proglašenja ove odredbe, ima se ova odredba primieniti, kad osuda postane pravomoćna.

§ 5.

Oprost ili sniženje kazne spomenuto u §§ 2., 3. i 4. ove odredbe, vriedi samo pod uvjetom, da pomilovana osoba u roku od jedne godine, računajući od dana proglašenja ove odredbe, ne počini nijedno zločinstvo uobće ili prestupak iz koristoljublja.

§ 6.

U svim slučajevima pomilovanja ostaju netaknuta prava države na naknadu štete, na naknadu troškova kaznenog postupka i troškova ovršenja kazne, a tako isto ostaju netaknuta prava posebničkih osoba na naknadu štete i naknadu troškova kaznenog postupka.

§ 7.

Od ovog se pomilovanja izuzimaju:

1. svi oni, koji su pobjegli u inozemstvo ili su do dana proglašenja ove odredbe sakrivali svoje boravište;

2. svi oni, koji su po redovnim sudovima u povratu osuđeni zbog istovrsnih kažnjivih djela (priupadnici);

3. svi oni, koji su osuđeni po zakonima, zakonskim odredbama ili naredbama, izdanim u svrhu suzbijanja

skupoće ili osiguranja pučanstva živežnim namirnicama (kriomčari i nabijači ciena);

4. svi oni, kojima je ista kazna bila već snižena odredbom Poglavnika o pomilovanju od 10. travnja 1942. broj 844-Z-1942 ili od 10. listopada 1941. broj 1678-Z. p.-1941;

5. svi oni, koji su po redovnim sudovima osuđeni za kažnjiva djela, koja se progone po posebničkim tužbama.

§ 8.

Ministar pravosuđa i bogštovlja rješavat će sva prieporna pitanja, ako nastane sumnja, kako se ima primieniti ova odredba o pomilovanju.*

U Zagrebu, 10. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

(Broj: 911-D.V.-1943)

* Narodne novine od 10. travnja 1943. broj 83.

ZAKONSKA ODREDBA

o osnutku »Ranjeničke kolajne«

§ 1.

Osniva se »Ranjenička kolajna« u počast onima, koji su kao branitelji domovine bili ranjeni ili ozlieđeni prigodom borbe s neprijateljem.

§ 2.

Ranjenička kolajna ima promjer 32 mm. Na prednjoj strani nalazi se u sredini odtisak trolista s dva unakrštena mača; oko trolista na gornjoj polovici nalazi se nadpis »ZA POGLAVNIKA I ZA DOM«, na donjoj polovici nalazi se u tropletom uokvirenom četverokutu slovo »U«, u kojem se nalazi goruća praska s hrvatskim grbom; iz podnožja četverokuta a uz rub kolajne dolaze dvie hrastove grančice. Na naličju, koje je uokvireno dvostrukim pletenim tropletom, nalazi se u sredini hrvatski državni grb, a oko njega nadpis »PRIZNANJE DOMOVINE 1942«.

Ranjenička kolajna ima dva stupnja:

a) željezna, za one, koji su ozlieđeni do 60%,

b) pozlaćena, za one, koji su ozlieđeni 61% i više.

Ranjenička kolajna nosi se na bieloj, 40 mm širokoj vrpci, ispruganoj vodoravnim crvenim nitima sa 6 mm širokim bielim rubom na obje strane, a osim toga s okomito utkanim plavim, 5 mm širokim, prugama, i to

jedna plava pruga za jednu ranu, dvie pruge za dvie rane, tri pruge za tri rane, a za više rana tri plave pruge s pričvršćenim hrastovim grančicama od žute kovine.

§ 3.

Neovlašteno nošenje ranjeničke kolajne kažnjava se sudbeno zatvorom do mjesec dana ili globom do Kn. 50.000.—.

§ 4.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se Uredu za odlikovanja kod Županstva pri Poglavniku, koji će izdati propisnik o podjeljivanju i nošenju kolajne.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXII-885-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 10. travnja 1943. broj 83.

ZAKONSKA ODREDBA

o oproštenju bratinskih blagajna od biljegovina i pristojba

§ 1.

Iznimno od propisa zakonske odredbe o ukidanju svih poreznih, pristojbenih i biljegovnih (taksenih) oprosta i povlastica od 12. kolovoza 1941. broj CCXXXVIII-1043-Z. p.-1941. oproštene su od svih vrsta biljegovina i pristojba:

1. sve razprave i izprave, koje se odnose na utvrđivanje i rješavanje pravnih odnosno prema pravilima bratinske blagajne između glavnih bratinskih blagajna i mjestnih bratinskih blagajna, te između više nosilaca družtvovnoga osiguranja; zatim između osiguranih članova i poslodavaca, nadalje između poslodavaca i namještenika; isto tako sve poslovne knjige, sve izprave, izkazi, prijave, predstavke i podnesci, koji se po propisima pravila bratinske blagajne izdaju ili podnose; nadalje platežni nalozi, računi, namire, naručbenice, zaključna pisma i slično, kao i doznake, kojima se doznačuju na izplatu zakonske podpore ili rente (mirovine ili ozleđeničke pomoći) članovima. Molbe za izdanje naprijed spomenutih izprava također su oproštene od svih vrsta biljegovina i pristojba (državnih, samoupravnih i slično), a jednako i namire, kojima osigurani članovi potvrđuju primitak zakonskih podpora ili renta (mirovina ili ozleđeničkih pomoći) po pravilima bratinske blagajne;

2. sve izprave, dokazala, potvrde, svjedočbe, propustnice za putovanje u slučajevima poziva na liečnički pregled ili na liečenje ili za putovanje k ustanovama rudarskoga družtvovnog osiguranja radi rješavanja i ostvarenja svih zakonskih prava i slično; izvadci iz matičnih knjiga rođenih, vjenčanih ili umrlih; liečničke svjedočbe ili potvrde i t. d. koje su potrebne glavnim bratinskim blagajnama ili mjestnim bratinskim blagajnama ili osiguranim članovima ili poslodavcima za ustanovljivanje i rješavanje pravnih odnosa po pravilima bratinske blagajne ili za dokazivanje članskih prava na zakonske podpore ili rente (mirovine ili ozleđeničke pomoći), kao i za njihovo ostvarivanje — dužne se sve javne (sudbene, upravne, lučke, konzularne, samoupravne, gradske i obćinske, vjerske, matičarske i t. d.) oblasti, ustanove, uredi i zavodi izdavati glavnim bratinskim blagajnama i mjestnim bratinskim blagajnama ili osiguranim članovima ili poslodavcima bezplatno i bez traženja naplate bilo kakve biljegovine ili pristojbe (bržavne, samoupravne, vjerske i slično);

3. Glavne bratinske blagajne i mjestne bratinske blagajne oproštene su za sva svoja zemljišta, zgrade, zavode (sanatorije, lječilišta, oporavilišta, kupališta, obdaništa, postaje za naknadno liečenje ozlieđenih, ambulante, ljekarne i t. d.) dok i ukoliko pretežno oduže zakonskim svrhama rudarskog družtvovnog osiguranja — od svih vrsta državnih i samoupravnih (gradskih, obćinskih i t. d.) poreza, prireza (nameta) i pristojba (dopunska prienosna pristojba, pristojbeni jednačak).

Isto su tako oproštene od svih vrsta poreza, prireza i biljegovina sve podpore i rente (mirovine i ozleđeničke pomoći) po pravilima bratinske blagajne.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXVIII-863-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 10. travnja 1943. broj 83.

JA
POGLAVNIK
NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE

odlučio sam povodom druge godišnjice obstojanja Nezavisne Države Hrvatske putem milosti podieliti sliedeće pomilovanje:

§ 1.

Opraštam i predajem zaboravi sve kažnjive čine iz §§ 71., 100., 104., 106. odj. 1., 107., 109. odj. 1., 114. odj, 1., 118., 121. odj. 1., 133. i 136. vojnog kaznenog zakonika od 11. veljače 1930., kao i kažnjive čine iz § 59. vojnog kaznenog zakonika pod uvjetima iz 3. st. istog zakonskog propisa, počinjene do dana proglašenja ove odredbe, bez obzira na to, da li je postupak za te kažnjive čine proveden ili se nalazi u toku, ili je već izrečena osuda, bila ona pravomoćna ili ne, a ako postupak za te kažnjive čine nije poveden, nema se ni povesti.

§ 2.

Opraštam kaznu u cielosti, odnosno ostatak neovršene kazne, bez obzira na vrst kažnjivog čina, svima onima, koji su osudama sudova oružanih snaga ili ustaškog stegovnog i kaznenog suda, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni na

kaznu zatvora ili strogog zatvora u trajanju do jedne godine dana.

Snizujem za godinu dana kaznu svima onima, koji su osudama sudova oružanih snaga ili Ustaškog stegovnog i kaznenog suda, pravomoćno izrečenih do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni na kaznu zatvora ili strogog zatvora preko jedne godine dana, bez obzira na vrstu kažnjivog čina.

Opraštam, odnosno snizujem kaznu zatvora ili strogog zatvora do jedne godine odnosno za jednu godinu dana onima, koji su osudama sudova oružanih snaga ili Ustaškog stegovnog i kaznenog suda, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe osuđeni jednom osudom na kaznu zatvora ili strogog zatvora i novčanu kaznu.

§ 3.

Propisi § 2. vriede i za sve one, koji su osudama sudova oružanih snaga ili Ustaškog stegovnog i kaznenog suda, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni na spomenute kazne zbog više kažnjivih čina, bez obzira na njihovu vrstu, u stjecaju po § 62. kaznenog zakonika.

Propisi § 2. vriede i za sve one, koji su osudama sudova oružanih snaga, ili uz* Ustaškog stegovnog i kaznenog suda, pravomoćno izrečenim do dana proglašenja ove odredbe, osuđeni na temelju dviju ili više osuda sudova oružanih snaga ili Ustaškog stegovnog i kaznenog suda zbog više kažnjivih čina, bez obzira na njihovu vrstu, na spomenute kazne, ali taj oprost i to sniženje, određeno ovom odredbom, ima se računati

* (?).

tako, kao da su osuđeni jednom osudom na ukupnu visinu ili iznos svih tih kazna.

Kada je u gornjim slučajevima bila izrečena kazna i za neki kažnjivi čin, koji je prema paragrafu 1. ove odredbe oprošten i predat zaboravi, ima se oprost ili sniženje kazne računati tako, da se od izrečene kazne odbije kazna, odmjerena za taj kažnjivi čin, a na ostatak kazne da se primjene propisi § 2. ove odredbe.

§ 4.

Na one slučajeve, u kojima izrečena osuda još nije postala pravomoćnom do dana proglašenja ove odredbe, ima se ova odredba primieniti, kad osuda postane pravomoćna.

§ 5.

Oprost ili sniženje kazne, spomenuto u §§ 2., 3. i 4. ove odredbe, vriedi pod uvjetom, da pomilovana osoba, u roku od jedne godine, računajući od dana proglašenja ove odredbe, ne počini ni jedno zločinstvo uobće ili prestupak iz koristoljublja.

§ 6.

U svima slučajevima pomilovanja ostaju netaknuta prava države na naknadu štete, na naknadu troškova kaznenog postupka i troškova ovršenja kazne, a tako isto ostaju netaknuta prava posebničkih osoba na naknadu štete i na naknadu troškova kaznenog postupka.

§ 7.

Od ovog se pomilovanja izuzimaju:

1. svi oni, koji su pobjegli u inozemstvo ili su do dana proglašenja ove odredbe sakrivali svoje boravšte;

2. svi oni, koji su po sudovima oružanih snaga ili Ustaškom stegovnom i kaznenom sudu u povratu osuđeni zbog istovrstnih kažnjivih čina (priupadnici);

3. svi oni, koji su osuđeni zbog kažnjivih čina iz §§ 36. do 39., 42., 43., 45., 48., 53., 54., 55., 56., 61., 64. odj. 1. st. 1. kažnjivih po toč. 2. istog zakonskog propisa, 65., 68., 69., 73., 74., 76., 77., 85., 96., 119., 120., 127., 129., 137. odj. 2. i 3., 138., 144. i 162. do 166. vojnog kaznenog zakonika od 11. veljače 1930.;

4. svi oni, kojima je ista kazna bila već snižena odredbom Poglavnika o pomilovanju od 3. kolovoza 1942. broj 1832-Z-1942 i

5. svi oni, koji su po sudovima oružanih snaga ili Ustaškom stegovnom i kaznenom sudu osuđeni za kažnjive čine, koji se progone po posebničkim tužbama.

§ 8.

Ministar oružanih snaga rješavat će sva prieporna pitanja, ako nastane sumnja, kako se ima primieniti ova odredba o pomilovanju.*

U Zagrebu, dne 10. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

(Broj: 923-D. V.-1943.)

---

* Narodne novine od 10. travnja 1943. broj 83.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 8. travnja 1943. broj 3154-1943 o cienama kalcijeva karbida

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 propisujem ovu oblastnu odluku:

I.

Ciena kalcievu karbidu ustanovljuje se, kako sliedi:

za velepotrošače	Kuna 22.—
za malopotrošače	Kuna 30.—

Ciene se razumievaju za jedan kilogram čiste težine uključivši sve troškove i zaradu: za velepotrošače postavno mjesto potrošnje, a za malopotrošače postavno trgovina preprodavača.

II.

Velepotrošačima u smislu ove oblastne odluke smatra se svaka naravna ili pravna osoba, koja kalcijev karbid upotrebljava u svojoj veleobrtnoj bilo proizvoditeljskoj bilo prerađivačkoj djelatnosti, a malopotrošačem svaki drugi potrošač, koji kalcijev karbid nabavlja u svrhu potrošnje u svom maloobrtnom poslovanju ili kućanstvu.

III.

Prekršitelji ove oblastne odluke bit će kažnjeni po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

IV.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. travnja 1943.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković v. r.

(Broj: 929-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 14. travnja 1943. broj 86.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 8. travnja 1943. broj 3153-1943 o cienama baterija za potrošače

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 propisujem ovu oblastnu odluku:

I.

Ciene baterijama ustanovljuju se za potrošače, kako sliedi:

1. normalna trodjelna baterija 4,5 V	Kuna	18.50
2. štap drvodielna baterija 3 V	Kuna	12.50
3. štap baterija mala 1,5 V	Kuna	7.—
4. amerikanska normalna baterija velika 1,5 V	Kuna	22.50
5. amerikanska baterija mala 1,5 V	Kuna	20.—
6. anodna baterija 60 V	Kuna	450.—
7. anodna baterija 90 V	Kuna	675.—
8. anodna baterija 120 V	Kuna	900.—
9. anodna baterija 150 V	Kuna	1125.—

Ciene se razumievaju za jednu bateriju, postavno svaka prodavaonica na području Nezavisne Države Hrvatske, uključivši sve troškove i zaradu.

II.

Potrošačem u smislu ove oblastne odluke smatra se svaka naravna ili pravna osoba, koja baterije ne kupuje u svrhu preprodaje.

III.

Ciene baterija ustanovljene u točki I. ove oblastne odluke, moraju biti vidljivo i nedvojbeno označene na svakoj pojedinoj bateriji.

IV.

Prekršitelji ove odlastne odluke bit će kažnjeni po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

V.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 8. travnja 1943 .

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković, v. r.

(Broj: 928-D.V.-1943.)

* Narodne novine od 14. travnja 1943. broj 86.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakonske odredbe o ratnim sudovima

§ 1.

Na kraju § 7. zakonske odredbe o ratnim sudovima od 4. srpnja 1942. broj CXCIV-1553-Z-1942 (Narodne novine od 6. srpnja 1942. broj 148) sa svim njezinim promjenama i nadopunama briše se točka i dodaju se rieči: »i tužitelja«.

§ 2.

Na kraju § 9. dodaje se nova stavka, koja glasi:

»Obtužbu pred ratnim sudom zastupa imenovani tužitelj, koji mora biti častnik-diplomirani pravnik.«

§ 3.

Četvrta stavka § 11. briše se.

§ 4.

§ 13. mienja se i glasi:

»Ratni sud u pravilu može izreći samo smrtnu kaznu. Ratni sud izriče osudu većinom glasova. Osuda se odmah proglašuje osuđeniku.

Nakon proglašenja osude osuđeniku, pravosudni častnik, član vieća, izradit će osudu pismeno.

Ako je izrečena smrtna kazna, sud će pismeno izrađenu osudu dostaviti zapovjedniku, koji je stavio obtuženika pred ratni sud, radi donošenja odluke o ovrsi smrtne kazne. Odluka o ovrsi smrtne kazne mora biti pismeno sastavljena, i sud je mora pričekati na mjestu razprave.

Ako se zapovjednik, koji je obtuženika stavio pred ratn sud, ne nalazi u istom mjestu, gdje je provedena razprava, odlučit će o ovrsi osude, kojom je izrečena smrtna kazna, predsjedatelj vieća odmah nakon proglašenja osude, a na temelju pismenog ovlaštenja zapovjednika, koji je obtuženika stavio pred ratni sud.

Proti osudi ratnog suda nije dopušten nikakav pravni liek, a molba za pomilovanje nema odgodne moći.

Ako sud nije izrekao smrtnu kaznu, dostavit će kazneni spis s pismeno izrađenom osudom zapovjedniku, koji je obtuženika stavio pred ratni sud. Ovaj je dužan kazneni spis podnieti Višem ratnom sudu.«

§ 5.

§ 14. mienja se i glasi:

»Odluka o ovrsi smrtne kazne ima se pročitati osuđeniku, a osuda ovršiti odmah po izmaku roka od šest sati, pošto je osuđeniku odluka o ovrsi smrtne kazne pročitana.

Smrtna kazna izvršuje se strieljanjem«.

§ 6.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 14. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXV-973-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 15. travnja 1943. broj 87.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakonske odredbe o Višem ratnom sudu

§ 1.

U prvoj stavci § 1. zakonske odredbe o Višem ratnom sudu od 28. kolovoza 1942. broj CCXLVI-2070-Z-1942 (Narodne novine od 28. kolovoza 1942. broj 193) mjesto rieči: »osuđujuću osudu« stavljaju se rieči: »smrtnu kaznu«.

§ 2.

§ 4. mienja se i glasi:

»Kad viši ratni sud primi spis u kaznenoj stvari, koji mu je podnesen prema § 1. ove zakonske odredbe, ako smatra, da je ratni sud pravilno primienio kaznu oduzeća slobode, no da je ova kazna preblago ili prestrogo odmjerena, izreći će u nejavnoj sjednici osudu, kojom će obtuženika osuditi na kaznu oduzeća slobode, za koju smatra, da je primjerena težini kažnjivog čina i stupnju obtuženikove krivnje.

Ako viši ratni sud smatra, da je sama stvar prema sadržaju podnesenih spisa dovoljno razpravljena, ali smatra, da je mjesto kazne oduzeća slobode trebalo izreći smrtnu kaznu, u nejavnoj sjednici osudom će preinačiti odluku ratnog suda o kazni i sam izreći smrtnu kaznu.

U svim ostalim slučajevima Viši ratni sud će u nejavnoj sjednici odlučiti:

a) da se osuda ratnog suda potvrđuje, ili

b) da se osuda ratnog suda ukida, ili

c) da će Viši ratni sud sam provesti ponovnu razpravu.«

§ 3.

§ 5. mienja se i glasi:

»U slučaju izricanja osude prema prvoj i drugoj stavci § 4. ili donošenja odluke prema § 4. stavci trećoj slovo a) ili b) Viši ratni sud vratit će spis zapovjedniku, koji je odlučio o stavljanju okrivljenika pred ratni sud. Ako je obtuženik osuđen na smrtnu kaznu, zapovjednik će odmah izdati pismenu odluku o ovrsi kazne, te ujedno narediti, da se osuda Višeg ratnog suda i odluka o ovrsi kazne pročitaju osuđeniku. Osuda će se u ovom slučaju ovršiti nakon šest sati, pošto je osuda Višeg ratnog suda kao i odluka o ovrsi osude priobćena osuđeniku.

Ako je osuđenik osuđen na kaznu oduzeća slobode, zapovjednik naređuje ovršenje kazne, a ako je obtuženik oslobođen od obtužbe, zapovjednik naređuje daljnji postupak za možebitno stavljajnje obtuženika pred redovni sud oružanih snaga ili pred građanski sud.«

§ 4.

§ 6. mienja se i glasi:

»Ako je viši ratni sud ukinuo osudu ratnog suda, ima zapovjednik. kome je spis upućen, prema §§ 7. i 9. za

konske odredbe o ratnim sudovima ponovno osnovati ratni sud, koji će stvar razpraviti na temelju prijašnje odluke o stavljanju okrivljenka pred ratni sud, držeći se pravnog stanovišta Višeg ratnog suda u dotičnoj kaznenoj stvari.

U ovakvom slučaju dužan je zapovjednik odmah osnovati ratni sud.«

§ 5.

Na kraju § 7. dodaje se nova stavka, koja glasi:

»Obtužbu na razpravi pred Višim ratnim sudom zastupa tužitelj, koji mora biti častnik-sudac. Tužitelja kod Višeg ratnog suda imenuje ministar oružanih snaga.«

§ 6.

U prvoj stavci § 8. iza rieči »osude« dodaju se rieči: »nakon provedene razprave pred Višim ratnim sudom«.

U trećoj stavci iza rieči »kazne« stavlja se zarez i dodaju se rieč: ako je izrečena smrtna kazna,«

§ 7.

U prvoj stavci § 10. iza rieči »Osuda« stavlja se zarez i dodaju se rieči: »kojom je izrečena smrtna kazna,«

§ 8.

§ 11. mienja se i glasi:

»Priepis osude, kojom je izrečena smrtna kazna, s oznakom dana i sata njezina ovršenja dostavit će se zapovjedniku, koji je osuđenika stavio pred ratni sud. Ovom zapovjedniku ima se dostaviti i priepis osude, kojom je izrečena kazna oduzeća slobode, radi ovršenja kazne.«

§ 9.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 14. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXVI-974-D. V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 15. travnja 1943. broj 87.

ZAKONSKA ODREDBA

o osnivanju jedinstvenih vojnih sudova

Čl. 1.

(1) U mjesto sudova oružanih snaga i ratnih sudova osnivaju se jedinstveni vojni sudovi, koji će izpunjavati zadatke sudova oružanih snaga i ratnih sudova.

(2) Svaki od novo osnovanih vojnih sudova podvrgnut je jednom vojnom zapovjedniku kao sudbenom glavaru.

(3) Novo osnovani ratni vojni sudovi nazivaju se po vojnom sastavu, za koji su određeni (na pr. »Sud .... divizije« ili »Sud ... zdruga« i t. d.).

Čl. 2.

(1) Novo osnovani vojni sudovi primjenjuju materijalno kazneno pravo prema sliedećem načelu:

1) U prvom redu primjenjuju se materijalne kaznene odredbe §§ 2., 3. i 4. st. 3. zakonske odredbe o ratnim sudovima od 4. VII. 1942. br. CXCIV-1553-Z-1942. sa svim dosadašnjim i kasnijim nadopunama i izmjenama.

U §-u 2. dodaje se nova točka 19., koja glasi:

»19. tko za vrieme službe u oružanim snagama sebe samoosakaćenjem ili bilo na koji drugi način onesposobi stalno ili privremeno za službu u oružanim snagama ili dopusti, da ga drugi onesposobi ili osakati, kao i

onaj, tko to na drugome učini, zatim onaj, tko upotriebi lažna sredstva ili obsjenu, da se trajno ili privremeno oslobodi od izvršenja obveze služenja ili od službe u oružanim snagama, naročito pak, da se oslobodi učestvovanja u ratnim podhvatima.«

2) Na kraju §-a 4. dodaju se nove stavke, koje glase:

»Mjesto smrtne kazne mogu ratni sudovi izreći kaznu oduzeća slobode od najmanje jedne godine, ako su izpunjene sliedeće predpostavke:

a) ako se prema okolnostima kažnjivog čina, a napose obzirom na stupanj krivnje obtuženika i posljedice čina, radi o manje težkom slučaju i

b) ako obtuženik prema svojem predživotu, svom vojničkom držanju i svojim osobnim svojstvima zavrieđuje blažu kaznu.

Mjesto smrtne kazne ne može se izreći kazna oduzeća slobode u sliedećim slučajevima:

a) ako je kažnjivi čin počinjen iz kukavičluka;

b) ako je kažnjivi čin počinjen u namjeri, da se nanese šteta vlastitim ili savezničkim oružanim snagama;

c) ako je kažnjiv čin počinjen u namjeri, da se koristi neprijatelju;

d) ako je izricanje i oproštenje smrtne kazne kao zastrašujući primjer potrebno za održanje stege.«

(2) Ukoliko ne dolaze do primjene kaznene odredbe navedene u st. 1. toč. 1, tada se primjenjuju: vojni kazneni zakonik od 11. II. 1930., kazneni zakonik od 27. I. 1929. sa svim izmjenama i nadopunama, kao i ostali kazneni propisi sporednih kaznenih zakona uz primjenu sliedećih odredaba:

a) kod primjene kaznenih propisa vojno kaznenog zakonika od 11. II. 1930. imaju se primjenjivati kazne,

zapriečene za slučaj rata odnosno kazne, zapriečene za slučajeve, koji se dogode na bojištu;

b) svaki kažnjivi čin može se prekoračenjem propisane kaznene stavke za odnosni čin kazniti težkom tamnicom do 20 godina ili doživotnom težkom tamnicom ili smrću, ako se to ukazuje potrebnim za držanje stege ili sigurnosti vojske.

Čl. 3.

(1) Novo osnovani vojni sudovi postupaju prema posebnom, uz ovu zakonsku odredbu propisanom, postupniku.

(2) Sudbeni glavari i viši sudbeni glavari u smislu propisa toga postupnika su oni vojni zapovjednici, koje Poglavnik kao takove odredi.

Čl. 4.

Poglavnik određuje kada će i za koje sastave oružane snage ova zakonska odredba stupiti na snagu.

Čl. 5.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru oružanih snaga.*

U Zagrebu, dne 14. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXVII-976-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 15. travnja 1943. broj 87.

PROVEDBENA NAREDBA

Ministarstva narodne prosvjete od 5. travnja 1943. broj U. m. 463-1943 k zakonskoj odredbi od 25. travnja 1942. broj CXVI-972-Z-1942 o danu ustaša sveučilištaraca i podjeljivanju nagrada školskoj mladeži (Narodne novine od 25. travnja 1942. broj 92)

Na temelju § 3. zakonske odredbe od 25. travnja 1942. broj CXVI-972-Z-1942 o danu ustaša sveučilištaraca i podjeljivanju nagrada školskoj mladeži, a u suglasnosti s ministrom državne riznice izdajem ovu provedbenu naredbu:

I. Obći propisi

§ 1.

Na dan ustaša sveučilištaraca, 25. travnja svake godine, podjeljuju se nagrade mužkoj i ženskoj mladeži, koja redovito polazi državne škole na području Nezavisne Države Hrvatske, i to onoj, koja ima najbolji uspjeh u naucima, uzorno vladanje u školi i bezprikorno vladanje u narodnostnom pogledu.

Slušači Hrvatskog sveučilišta i visokih škola nagrađuju se: ili za najbolji uspjeh u naucima ili za najbolje natječajne radnje, ili za jedno i drugo.

§ 2.

Nagrađivanje se obavlja prema propisima ove naredbe, odnosno prema uputama, što ih u smislu ove naredbe izdaje nadležno ministarstvo.

§ 3.

Nagrađuju se:

1. Slušači Hrvatskog sveučilišta i ostalih visokih škola, koji na propisanim diplomskim odnosno godišnjim izpitima dobiju najbolje ocjene, ili koji posebnom natječajnom radnjom dokažu sposobnost za samostalno znanstveno odnosno umjetničko stvaranje:

2. Učenici osmoga razreda podpune srednje škole (klasične gimnazije, realne gimnazije i realke), kao i učenici najvišega razreda podpunoj srednjoj školi ravnopravne srednje stručne škole, koji s najboljim uspjehom polože propisani zaključni izpit, a osim toga se ztiču marljivošću, postojanošću i savjestnošću u učenju;

3. Učenici četvrtog razreda podpune odnosno nepodpune srednje škole, učenici najvišeg razreda nepodpunoj srednjoj školi ravnopravne niže stručne škole, kao i učenici četvrtog razreda obće niže srednje škole, koji s najboljim uspjehom svrše taj razred, odnosno s jednakim uspjehom polože zaključni izpit, ako je takav propisan, a osim toga se iztiču marljivošću, postojanošću i savjestnošću u učenju;

4. Učenici, koji s najboljim uspjehom svrše stručnu školu, koja nije predviđena u toč. 1., 2. i 3., ako s izvrstnim uspjehom polože zaključni izpit, ukoliko je takav propisan, te koji se iztaknu marljivošću, postojanošću i savjestnošću u učenju;

5. Učenici, koji s najboljim uspjehom svrše četvrti razred pučke škole, odnosno najviši razred pučkoj školi ravnopravne druge škole, a osim toga pokažu osobitu marljivost u učenju i ljubav za školu.

Za nagrađivanje prema točki, 2., 3., 4. i 5. dolaze u obzir učenici, koji su položili spomenute izpite odnosno svršili razrede prijašnje školske godine.

II. Vrste nagrada

§ 4.

Za slušače, navedene u točki 1. § 3., ustanovljuju se:

1. jedna nagrada Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske;
2. jedna nagrada Ministarstva narodne prosvjete;
3. jedna nagrada Upravnog zapovjedničtva Ustaške mladeži i
4. najviše šestnaest nagrada za slušače pojedinih fakulteta Hrvatskog sveučilišta i najviše po dvie nagrade za slušače svake visoke škole.

Za nagrade, ustanovljene u toč. 1., 2. i 3. dolaze u obzir slušači svih fakulteta Hrvatskog sveučilišta kao i slušači ostalih visokih škola. Prednost imaju oni slušači, koji su pokazali najbolji uspjeh u naucima i predložili najbolje natječajne radnje.

Prednost kod dobivanja svih nagrada imaju oni, koji uz uvjete iz § 1., imaju i najbolji uspjeh i najbolje ocienjenu radnju.

§ 5.

Broj nagrada za nagrađivanje učenika srednjih i njima ravnopravnih srednjih odnosno nižih stručnih škola prema točki 2., 3. i 4. § 3. ustanovljuju nadležna ministarstva.

§ 6.

Za svaki četvrti razred pučke škole kao i za svaki najviši razred pučkoj školi ravnopravne škole ustanovljuje se po jedna nagrada. Ako dotični razred ima dva uzporedna odjela ili više njih, može školski odbor na priedlog učiteljskog zbora ustanoviti za svaki odjel po jednu nagradu.

§ 7.

Naravne i pravne osobe mogu uz predhodno odobrenje nadležnog ministarstva odnosno nadležne velike župe, ustanoviti posebne nagrade mladeži svih škola, za koje vriedi ova naredba.

Tako ustanovljene nagrade ne smiju bit veće od nagrade, koja se mladeži dotične škole u istoj godini podjeljuje na temelju ove naredbe.

Podjeljivanje ovih nagrada obavlja se uz uvjete i na način, koji se propisuje ovom naredbom.

III. Natječajne radnje i njihovo ocjenjivanje

§ 8.

Sposobnost za samostalno znanstveno odnosno umjetničko stvaranje slušača Hrvatskog sveučilišta kao i ostalih visokih škola prema točki 1. § 3. ove naredbe ustanovljuje se na temelju posebne radnje, koju dotični slušači podnose na temelju razpisanog natječaja.

Sposobnost slušača Hrvatskog državnog konzervatorija kao reproduktivnih umjetnika može se ocieniti i na temelju samostalnog javnog nastupa.

§ 9.

Naslov (temu) natječajne radnje propisuje fakultetsko vieće odnosno profesorsko vieće dotične visoke škole.

Naslove radnji za nagrade prema točki 1., 2. i 3. § 4. propisuje Ministarstvo narodne prosvjete najkasnije do 30. travnja svake godine. Ukoliko Ministarstvo narodne prosvjete u navedenom roku ne bi propisalo spomenute naslove, propisat će ih senat Hrvatskog sveučilišta u suglasnosti s rektorima visokih škola najkasnije do 30. lipnja svake godine.

§ 10.

Natječaj prema § 8. za nagrade iz točke 1., 2. i 3. § 4. razpisuje rektor Hrvatskog sveučilišta prema uputama Ministarstva narodne prosvjete odnosno prema uputama senata Hrvatskog sveučilišta (stavke 2. § 9.), a za nagrade iz toč. 4. § 4. natječaj razpisuju samostalno fakultetska vieća pojedinih fakulteta, odnosno profesorska vieća pojedinih visokih škola.

§ 11.

U natječaju treba napose navesti: a) naslov i obseg radnje; b) rok, do kojeg se ima predati izrađena radnja; c) upute u pogledu izradbe i predaje, i d) vrstu i iznos nagrade.

§ 12.

Natječaj se objavljuje u Narodnim novinama i oglašuje na oglasnoj ploči u prostorijama Hrvatskog sveučilišta, pojedinih fakulteta i visokih škola, najkasnije do 31. srpnja svake godine.

§ 13.

Natječajne radnje za nagrade iz točke 4. § 4. ocjenjuju fakultetska vieća, odnosno profesorska vieća pojedinih visokih škola prema slobodnoj razsudi, a na priedlog dvojice stručnjaka, koje ona biraju iz svoje sredine, dok natječajne radnje za nagradu iz točke 1., 2. i 3. § 4. ocjenjuje prema slobodnoj razsudi senat Hrvatskog sveučilišta na priedlog dvojice članova senata, a ako je natjecatelj slušač visoke škole, na priedlog dvojice profesora dotične visoke škole i jednog člana senata. Predlagatelje bira senat, ako su natjecatelji slušači Hrvatskog sveučilišta, a profesorska vieća, ako su natjecatelji slušači visoke škole. Ocjena radnje glasi: izvrstno, veoma dobro, dobro, dovoljno, nedovoljno.

IV. Odluka o podjeljivanju nagrada

§ 14.

Na temelju priedloga, podnesenih prema § 13., kao i na temelju ostalih propisanih podataka, priedlog za podjeljivanje nagrada iz točke 1., 2. i 3. § 4. stvara senat Hrvatskog sveučilišta u prisutnosti rektora svih visokih škola i taj priedlog podnosi do 31. ožujka Ministarstvu narodne prosvjete.

Kod donošenja odluke treba uzeti u obzir uvjete iz § 1. i ocjenu natječajne radnje odnosno javnog nastupa (§ 8. st. 2.)

Priedlog za nagradu prema točki 4. § 4. za najbolji uspjeh u naucima donose nadležna fakultetska vieća, odnosno nadležna profesorska vieća visokih škola, i dostavljaju ga putem rektorata Hrvatskog sveučilišta odnosno dotične visoke škole Ministarstvu narodne prosvjete, nakon izpita u jesenskom roku, a najkasnie do 31. ožujka.

§ 15.

Priedlog za nagradu prema točki 2., 3. i 4. § 3. donosi nastavnički zbor dotične škole u posebnoj sjednici na svršetku školske godine nakon položenih zaključnih izpita i do 30. rujna dostavlja nadležnom ministarstvu na odluku.

§ 16.

Priedlog za nagradu prema točki 5. § 3. odnosno prema § 6. ove naredbe podnosi se na svršetku školske godine prema uputama nadležnog ministarstva.

Na temelju podnesenih priedloga odluku o ovoj nagradi donosi nadležna velika župa, a za područje grada Zagreba gradsko poglavarstvo u Zagrebu.

§ 17.

Priedlozi o nagradama prema propisima ove naredbe u pravilu se donose jednoglasno. Ako takvog priedloga nema, priedlog o nagradama donosi se većinom glasova, postignutih tajnim pismenim glasovanjem. Kod jednake podjele glasova smatra se da je priedlog odbijen.

V. Podjeljivanje nagrada

§ 18.

Slušačima Hrvatskog sveučilišta i ostalih visokih škola podjeljuju se nagrade redovito u gotovu novcu. Učenicima srednjih i njima ravnopravnih stručnih škola kao i učenicima stručnih škola, spomenutih u toč. 4. § 3., podjeljuju se nagrade ili u gotovu novcu ili u predmetima, a učenicima pučkih škola samo u knjigama.

Nadležno ministarstvo ustanovljuje iznose svih nagrada, propisanih ovom naredbom, a može propisati i knjige kao i ostale predmete, koji će se upotriebiti za nagrađivanje.

§ 19.

U slučaju, da se ustanovljena nagrada nije mogla podieliti u jednoj godini, može je nadležno ministarstvo upotriebiti za povećanje drugih nagrada u istoj godini.

VI. Ostale odredbe

§ 20.

Predaja podieljenih nagrada obavlja se svake godine 25. travnja na svečan način.

§ 21.

Na naleđu diploma, odnosno na naleđu svjedočbe o položenom izpitu, odnosno na naleđu godišnje svjedočbe nagrađene osobe, treba unieti bilježku o podieljenoj nagradi. Za to se ne plaća biljegovna pristojba.

§ 22.

Slušači Hrvatskog sveučilišta i ostalih visokih škola, ako kasnije objave natječajnu radnju, za koju su bili nagrađeni, dužni su na prvoj netiskanoj stranici odnosne radnje neposredno iza naslova naznačiti, kojom su nagradom bili nagrađeni.

§ 23.

Za nagrade prema §§ 4. i 5. mjerodavna ministarstva predviđaju svake godine u državnom proračunu potrebne navjere.

Za nagrade prema § 6. predviđaju školski odbori svake godine u svojim proračunima potrebne navjere.

VII. Prelazni i zaključni propisi

§ 24.

Natječaj prema §§ 8., 9. i 10. ne će se razpisati za godinu 1943. Slušači Hrvatskog sveučilišta i ostalih visokih škola, koji izpunjavaju uvjete, propisane ovom naredbom za podjeljivanje nagrade ustanovljene u toč. 1., 2. i 3. § 4., mogu najkasnije do 20. travnja 1943. mjesto natječajne radnje podnieti svoju izpitnu ili seminarsku radnju. Za godinu 1943. mogu takvu radnju iznimno podnieti i oni slušači spomenutih visokih škola, koji su položili posljednji diplomski izpit u vremenu

od 25. travnja 1942. do proglašenja ove naredbe i time završili svoje školovanje, ako su izpunili ostale propisane uvjete.

Ocjenjivanje ovako podnesenih radnja obavit će se prema propisima ove naredbe.

Priedlog za nagrade za godinu 1943. prema točki 4. § 4. ove naredbe podniet će redovitim putem Ministarstvu narodne prosvjete fakultetska vieća, odnosno profesorska vieća visokih škola, najkasnije do 23. travnja 1943.

§ 25.

Ova provedena naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 5. travnja 1943.

Ministar narodne prosvjete:
Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 951-D.V.-1943.)

* Narodne novine od 15. travnja 1943. broj 87.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni proračuna izdataka Nezavisne Države Hrvatske za god. 1943.

§ 1.

»Naslov XV. — Prometni zdrugovi« u proračunu izdataka Nezavisne Države Hrvatske za god. 1943. izlučuje se iz »Poglavlja IV. — Ministarstvo oružanih snaga«, te se uključuje u »Poglavlje X. — Ministarstvo prometa« istog proračuna.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a ima se primjenjivati od 1. siečnja 1943.

U Zagrebu, dne 14. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXIV-941-D.-V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 15. travnja 1943. broj 87.

NAREDBA

ministra oružanih snaga od 14. travnja 1943. Sud. broj 1263-1943 o promjeni i nadopuni provedbene naredbe zakonskoj odredbi o ratnim sudovima

§ 1.

Na kraju § 4. provedbene naredbe ministra hrvatskog domobranstva od 10. srpnja 1942. broj III-2211-1942 zakonskoj odredbi o ratnim sudovima (Narodne novine od 17. srpnja 1942. broj 158) briše se točka i dodaju se rieči: »u slučaju ako bude izrečena smrtna kazna.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 14. travnja 1943.

Ministar oružanih snaga:
Ante Pavelić, v. r.

(Broj: 975-D.V.-1943.

* Narodne novine od 15. travnja 1943. broj 87.

OBJAVA

Ministarstva vanjskih poslova od 8. ožujka 1943. o ratifikaciji hrvatsko-talijanske konvencije u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja kod izravnih poreza od 27. listopada 1941.

Dana 27. listopada 1941. podpisali su u Zagrebu opunomoćenici Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Italije konvenciju u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja kod izravnih poreza.

Konvencija je ratificirana. Izmjena ratifikacionih povelja usliedila je u Rimu dana 27. veljače 1943.

Prema članku 18. stavci 2. konvencije, konvencija je stupila na snagu dana 1. ožujka 1943.

Konvencija se ovime proglašuje.*

U Zagrebu, 8. ožujka 1943.

Ministar vanjskih poslova:

Dr. M Lorković, v. r.

(M. P.)

Broj: Pr. 1166-1943.

---

* Narodne novine od 16. travnja 1943. broj 88., u kojem je broju odtisnut i talijanski tekst konvencije.

KONVENCIJA
između
NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE I KRALJEVINE ITALIJE

u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja kod izravnih poreza

Članak 1.

1. Ova konvencija odnosi se samo na izravne poreze.

2. Izravnim porezima, u smislu ove konvencije smatraju se samo oni porezi, koji se, prema zakonodavstvu svake od dviju Država Ugovornica, odmjeruju izravno na prihod (čisti ili brutto) i na imetak bilo za račun Država Ugovornica, bilo za račun samoupravnih tiela (pokrajina, obćina i t. d.) ili drugih javnih ustanova, pa i u obliku prireza.

3. Izravnim porezima smatraju se:

I. prema hrvatskom zakonodavstvu:

a) poreza na prihod od zemlje (zemljarina);

b) porez na prihod od zgrada (kućarina);

c) porez na prihod od poduzeća, radnja i samostalnih zanimanja (tečevina);

d) posebni porezni dodatak obvezanika tečevine;

e) porez na rente;

f) porez na dobitak poduzeća obvezanih na javno polaganje računa (družtveni porez);

g) dodatni porez (porez na dividende);

h) posebni porezni dodatak obveznika družtvenog poreza;

i) porez na prihod od nesamostalnog rada i zanimanja (službenički porez);

II. Prema talijanskom zakonodavstvu:

a) porez na zemlje (zemljarina);

b) porez na zgrade (kućarina);

c) porez na prihod od pokretnih stvari;

d) porez na poljopriradni prihod;

e) porez na prihod od vriednostnih papira na donosioca;

f) izvanredni progresivni porez na dividende;

g) redovni porez na imetak

h) izvanredni porez na ratne dobitke;

i) izvanredni porez na nagrade članova ravnateljstva (upravnog odbora) i ravnatelja trgovačkih družtava;

l) izvanredni namet od 2% na nadnice,

m) dopunski porez na ukupni dohodak.

Članak 2.

1. Porezi, koji se odmjeruju na nekretnine ili na prihod od istih, odmjerit će se samo u onoj državi, gdje se nalazi nekretnina.

2. Isto pravilo primjenjuje se i na hipotekarne tražbine i njihove prihode.

Članak 3.

1. Porezi na prihod od poduzeća trgovačkih, veleobrtnih, rudarskih i poljopriradnih i od svake slične

djelatnosti, odmjerit će se samo u onoj državi, u kojoj se nalazi sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije), pa i u slučaju kad bi poduzeće vršilo svoju djelatnost na području druge Države Ugovornice, ne imajući u njoj sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije).

2. Pod sjedištem poslovne djelatnosti (eksploatacije), u smislu ove konvencije, smatra se svaki trajni uređaj poduzeća, pomoću kojega poduzeće vrši svoju djelatnost u podpunosti ili djelomično.

3. Ako poduzeće ima po jedno sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije) u obim Državama Ugovornicama, svaka od njih odmjerit će poreze na prihod, koji poduzeće bude imalo na njenom području.

4. Ipak, ako se sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije) nalazi na području jedne od Država Ugovornica, a na području druge samo sjedište poduzeća, koje u stvari nije stvarno administrativno središte, oporezovanje bit će izvršeno jedino na području i u korist države, gdje se nalazi sjedište produktivne eksploatacije.

Ako se pak sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije) nalazi na području jedne od Država Ugovornica, a na području druge samo sjedište poduzeća, koje je u stvari stvarno upravno središte, jedan dio ukupnog čistog prihoda poduzeća doznačit će se stvranom upravnom središtu.

U slučaju spora glede visine ove kvote primienit će se odredba članka 14. ove konvencije.

Članak 4.

Ostali imetak trgovačkih, veleobrtničkih, rudarskih, poljopriradnih i sličnih poduzeća, koji nije obuhvaćen u

članu 2. i 11. ove konvencije, bit će oporezovan porezom na imetak samo u onoj državi, u kojoj se taj imetak nalazi.

Članak 5.

Porezi, kojima su podvrgnuti prihodi od izkorišćivanja poduzeća za pomorsku, riečnu i zračnu plovitbu, podrazumievajući ovdje i one. koji proizlaze iz prodaje karata za pruge, koje ta poduzeća održavaju, odmjerit će se samo u državi, u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave poduzeća uz uvjet, da brodovi i zrakoplovi imaju narodnost te države.

Članak 6.

Prihod od samostalnog rada, podrazumievajući ovdje prihode i slobodnih zvanja (liečnici, odvjetnici, arhitekti, inžinjeri i t. d.), kao i prihod od svakog drugog netrgovačkog zanimanja (znanstveno-umjetničkog, književnog, podučnog i odgojnog) oporezuje se u državi na kojem se području obavlja pojedina djelatnost, koja ove prihode donosi.

Smatrat će se, da postoji vršenje slobodnog zvanja na području jedne Države Ugovornice samo onda, kada odnosna djelatnost na području te države ima stalno sjedište.

Oporezivanje autorskih i patentnih prava bit će predmetom posebnog sporazuma.

Članak 7.

Plaće, nadnice i druge nagrade iste vrsti, oporezuju se u državi, na području koje interesenti vrše djelatnost, iz koje proizlaze ti prihodi.

Ipak, plaće, i slični prihodi državnih činovnika i namještenika (Država Ugovornica, javnih samoupravnih tiela i drugih javnih ustanova), koji vrše svoju službu u inozemstvu, oporezuju se samo u državi, koja plaća te prihode.

Članak 8.

Doživotne rente, kao i mirovine javne i privatne, oporezuju se samo u državi, koja plaća ove prihode.

Članak 9.

Đaci jedne i druge Države Ugovornice, koji borave u drugoj državi samo radi nauka, niesu podvrgnuti porezima na štipendije i pripomoći, koje primaju za svoje uzdržavanje i nauke.

Članak 10.

1. Porezi na tantijeme članova upravnog i nadzornog odbora dioničkih družtava i drugih pravnih osoba, odmjerit će se samo u državi, u kojoj s nalazi sjedište stvarne uprave poduzeća, koje plaća odnosno odobrava tantijeme.

2. Tantijeme, koje nisu gore predviđene, oporezivat će se prema članku 7. ove konvencije.

Članak 11.

1. Ne dirajući u odredbe točke 2. članka 2. ove konvencije, porez na prihod od glavnica i vriednostnih papira odmjerit će samo država dužnika, a porez na imetak odmjerit će samo država vjerovnika.

2. Ako poduzeće ima u obim Državama Ugovornicama sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije) u smislu članka 3. ove konvencije, i ako jedno od ovih sjedišta, u okviru svoje priradne djelatnosti, zaključi zajam ili primi depozit, porez na odnosne kamate odmjerit će država, na čijem se području nalazi sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije), koje je zaključilo zajam ili primilo depozit.

Članak 12.

Kod osobnog oporezivanja, koje obuhvaća cjelokupni prihod porezovnika u svakoj od Država Ugovornica, primjenjivat će se sliedeća pravila:

1. Što se tiče osobnog prihoda, koji proiztiče:

a) od nekretnina;

b) od hipotekarnih tražbina;

c) od trgovine, veleobrta, rudnika, poljoprirada i svake slične djelatnosti;

d) od rada,

primjenjivat će se ista pravila predviđena u predhodnim člancima za stvarni porez na prihode, koji proiztiču iz ovih poreznih temelja.

2. Za svaku drugu vrst prihoda, poimence dividende od dionica, tantijeme, kamate od vriednostnih papira izdanih po javno-pravnim osobama i družtvima, kao i kamate na uloge kod banaka i drugih kreditnih ustanova, oporezivanje će se vršiti u državi, na čijem području porezovnik ima svoj porezni domicil, pod kojim se podrazumieva njegovo stalno prebivalište.

U slučaju, da se ne može odrediti porezni domicil jednog porezovnika, osobni porezi, koji obuhvaćaju

ukupnost njegovih prihoda, određivat će se u državi čiji je on državljanin. Ako porezovnik ima svoj domicil od dviju Država Ugovornica, porez će mu odmjeriti u svakoj državi razmjerno boravku na njenom području u godini, na koju se odnosi oporezivanje.

Boravak porezovnika u nekoj trećoj državi smatrat će se kao da je proveden u državi, čiji je državljanin.

Članak 13.

1. Diplomatski, konzularni i ostali izvanredni predstavnici, činovnici, koji su im dodieljeni, osobe u njihovoj službi ili u službi njihovih činovnika, kao i počastni konzuli, nisu podvrgnuti porezima u državi, kod koje su akreditirani, ukoliko se radi o prihodima dobivenim vršenjem njihovog zvanja; oporezivanje ovih prihoda ostaje državi koja ih je poslala.

2. Odredba točke 1. primjenjivat će se na navedene osobe samo u slučaju, ako su podanici države, koja ih je poslala.

3. Prihodi od uložaka bilo kakove vrsti, koji su određeni za potrebe poslanstava, kao i konzulata u njihovoj službenoj djelatnosti, oprošteni su od poreza do iznosa, koji će se odrediti sporazumno između najviših financialnih oblasti Država Ugovornica.

Članak 14.

Porezovnik, koji dokaže, da mjere poduzete od strane financialne oblasti Država Ugovornica znače za njega dvostruko oporezivanje, može uputiti žalbu državi, čiji je podanik. Ako se prizna opravdanost žalbe, najviša financialna oblast ove države može se sporazumieti s najvišom financialnom oblasti druge države, da se na pravedan način izbjegne dvostruko oporezivanje.

Članak 15.

Da se sprieči dvostruko oporezivanje u slučajevima, koje ne predviđa ova konvencija, kao i u slučajevima, kad se pojave težkoće ili sumnje u tumačenju i primjeni ove, najviše financialne oblasti Država Ugovornica sporazumjet će se posebno.

Članak 16.

Države Ugovornice obvezuju se, da će svojim najvišim financialnim oblastima povjeriti brigu, da urede »ex aequo et bono« svako drugo pitanje, koje bi moglo nastati uslied različitih principa oporezivanja, koji su na snazi u Državama Ugovornicama ili koje bi se uobće moglo postaviti u predmetu izravnih poreza, a koje nije izričito uređeno ovom konvencijom.

Članak 17.

Ova konvencija primjenjivat će se i na poreze odmjerene ili koji će se odmjeriti za poreznu godinu, koja počinje 1. siečnja 1941., bez obzira na odredbe članka 18. ove konvencije.

Članak 18.

Ova će se konvencija ratificirati, a izmjena ratifikacionih povelja bit će izvršena čim prije u Rimu.

Ova konvencija stupit će na snagu prvog dana onog mjeseca, koji sliedi iza izmjene ratifikacionih povelja i ostat će na snazi, dok je ne odkaže jedna od Država Ugovornica. Ako je odkaz usliedio do uključivo 30. rujna. konvencija će prestati vriediti 1. siečnja sliedeće godine; ako naprotiv odkaz usliedi poslije 30. rujna, konvencija će prestati vriediti 1. siečnja sliedeće druge godine.

Ova konvencija sastavljena je u dva izvornika na hrvatskom i talijanskom jeziku. Oba izvornika imaju jednaku valjanost.*

U Zagrebu, dne 27. listopada 1941.

Dr. Mladen Lorković *Raffaello Casertano*

Dr. Vladimir Košak

ZAKLJUČNI PROTOKOL

U času pristupanja podpisivanju konvencije zaključene danas između Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Italije radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u predmetu izravnih poreza, sastavljena je sliedeća suglasna izjava, koja čini sastavni dio same konvencije.

1. Nabrajanje izravnih poreza, koji su na snazi u obje Države Ugovornice, sadržano u članku 1. konvencije, nije limitativno.

Sumnje, koje bi se mogle pojaviti u ovom predmetu bit će razjašnjene sporazumom između najviših financialnih oblasti Država Ugovornica.

Najviše financialne oblasti Država Ugovornica izmienit će sporazumno na kraju svake godine, ako bude potrebno, popis izravnih poreza, koji postoje u svakoj državi.

2. Pod sjedištem poslovne djelatnosti (eksploatacije) imaju se razumjeti u smislu članka 3. konvencije, osim

* Narodne novine od 16. travnja 1943. broj 88.

sjedišta stvarne uprave poduzeća: filiale (succursali), mjesta proizvodnje, radionice, uredi za kupnju i prodaju, skladišta i druge trgovačke postrojbe, koji imaju karakter stalnog uređaja kao i zastupničtva iste vrsti. U smislu članka 3. konvencije ima se smatrati, da postoji sjedište poslovne djelatnosti(eksploatacije) onda, kada strano poduzeće radi u drugoj državi:

a) posredstvom činovnika ili namještenika, kojega ono plaća;

b) posredstvom predstavnika, koji je opunomoćen, da izravno obvezuje poduzeće, pa i neovisno od postojanja ugovora u tom predmetu, a napose da podpisuje ugovore u ime poduzeća i onda, ako predstavnik nema punomoći, da primi novac za prodanu robu. Ako strano poduzeće ima u drugoj Državi Ugovornici predstavnika, koji se redovno u stvari ponaša kao opunomoćenik stranog poduzeća, smatra se, da poduzeće ima sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije) u smislu članka 3. konvencije.

U slučaju, da strano poduzeće djeluje u drugoj Državi Ugovornici posredstvom jednog predstavnika, čija je punomoć na temelju ugovora o zastupanju, da samo predlaže poslove poduzeća, koje ima pravo da ih primi ili ne, odobri ili ne i to tako, da se smatra, da su poslovi zaključeni između stranke i poduzeća, a predstavnik imade pravo primiti providbu, kada se posao povoljno završi, smatra se, da u toj državi nema sjedišta poslovne djelatnosti (eksploatacije).

Zauzimanje prestavnika s namjerom, da samo privede kraju već zaključeni posao, ne mienja gore izloženo stanovište.

Postojanje ugovora o službi može se dokazati glavnim i sporednim znakovima (indicijama).

A) Glavni znakovi (indiciji) su sliedeći:

a) činjenica, da strano poduzeće snosi upravne troškove posrednika, osobito najamnine prostorija;

b) činjenica, da posrednik zastupa samo jedno strano poduzeće.

B) Sporednim znakovima (indicijama) smatrat će se:

a) činjenica, da posrednik u ime poduzeća, koje zastupa, podnosi molbe radi dobivanja uvoznih dozvola;

b) činjenica, da posrednik izravno i redovno posreduje kod ubiranja i prienosa navjere poduzeća, koje zastupa ili vrši reklame za to poduzeće;

c) činjenica, da posrednik upotrebljava tiskanice s naslovom poduzeća, koje zastupa, kao i ostale vanjske znakove.

Postojanje ugovora o službi u slučaju sumnje, moći će se utvrditi sticajem jednog glavnog sa više sporednih znakova (indicija).

Samo se po sebi razumije, da će državne financialne oblasti, gdje djeluje predstavnik, imati ovlast nadzirati način rada spomenutog predstavnika i primieniti načela, koja se odnose na glavne i sporedne znakove (indicije). U slučaju da se utvrdi putem znakova (indicija), da predstavnik radi kao opunomoćenik poduzeća protivno utvrđenim utanačenjima ugovora, smatrat će se, da postoji sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije).

U slučaju, da je neka osoba ili neko određeno družtvo izključivi uvoznik proizvoda nekog poduzeća iz druge Države Ugovornice, ne može se iz same te činjenice zaključiti, da strano poduzeće ima sjedište poslovne djelatnosti (eksploatacije) u drugoj državi.

Države Ugovornice sporazumne su, da se pod sjedištem poslovne djelatnosti (eksploatacije), u smislu članka 3. konvencije, ne smatra podržavanje običnih poslovnih veza pomoću jednog predstavnika, koji je podpuno samostalan.

Isto su tako sporazumne, da se izložba uzoraka ne smatra sjedištem poslovne djelatnosti (eksploatacije), pod uvjetom, da se uzorci ne prodaju.

Najviše financialne oblasti jedne i druge Države Ugovornice pridržavaju si pravo, da izravno odrede na drugi način oporezivanje zrakoplovnih poduzeća, nego je to predviđeno u članku 5. konvencije.

Transfer prihoda k središnjici, postignutih u Hrvatskoj po sjedištu poslovne djelatnosti (eksploatacije) talijanskog poduzeća, ne podleži dodatnom porezu (porezu na dividende). Isto pravilo vriedi za transfer prihoda k središnjici, postignutih u Italiji po sjedištu poslovne djelatnosti (eksploatacije) hrvatskog poduzeća, ako u Italiji bude uveden sličan porez.

Države Ugovornice sporazumne su, da režijski troškovi sjedišta stvarne uprave padaju djelomično na teret sjedišta poslovne djelatnosti (eksploatacije) u drugoj Državi Ugovornici.

U pogledu osoba, koje nisu pripadnici ni jedne od dviju Država Ugovornica, najviše financialne oblasti Država Ugovornica razpravit će putem posebnih utanačenja pojedine slučajeve u svrhu, da bi se izbjeglo dvostruko oporezivanje. Osobito će se pri tom uzeti u obzir pripadnici onih država, koje su sa Državama Ugovornicama podpisale konvenciju radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja.

Bez obzira na odredbe članka 17. konvencije, primjena konvencije počam od 1. siečnja 1941. godine do njenog stupanja na snagu, ne daje pravo na povratu poreza, koji je već naplaćen za ovaj vremenski razmak.

Rađeno u dvostrukom izvorniku, na hrvatskom i talijanskom jeziku. Oba izvornika imaju jednaku valjanost.*

U Zagrebu, dne 27. listopada 1941.

Dr. Vladimir Košak *Raffaello Casertano*

Dr. Mladen Lorković

---

* Narodne novine od 16. travnja 1943. broj 88.

ZAKONSKA ODREDBA*

o kaznenom postupku pred jedinstvenim vojnim sudovima

I. ODSJEK

UVODNE ODREDBE

§ 1.

(1) Za sudovanje pripadnicima pojedinih sastava oružanih snaga o svim kažnjivim činima mogu se odredbom Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske osnovati jedinstveni vojni sudovi.

(2) Za postupak pred sudovima, navedenima u prvoj stavci, vriede propisi ove zakonske odredbe.

§ 2.

Odredbom o osnivanju jedinstvenog vojnog suda Poglavnik imenuje sudbenog glavara odnosno višeg sudbenog glavara u smislu propisa ove zakonske odredbe.

II. ODSJEK

OBĆE ODREDBE

§ 3.

(1) Vojno sudovanje je osobito važno sredstvo za održavanje stege u vojsci. Svrha je postupka vojnih sudova, da se za kažnjive čine što brže izreče pravedna i stroga kazna.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 28. travnja 1943. broj 96.

(2) Izricanje kazne ima usliediti što brže nakon počinjenog kažnjivog čina. Da bi se postigla ova svrha, ima častnik sudac prije donošenja svake odluke, koja bi mogla otegnuti postupak, razmisliti, da li je ono, što je on odlučio, zaista neobhodno potrebno provesti za pravilno prosuđenje stvari, te da li se možda ne bi okolnost, za koju mu se čini, da je treba razjasniti, mogla isto tako na samoj glavnoj razpravi razbistriti ili da li možda ta okolnost, kao okolnost manje i sporedne važnosti, ne bi mogla ostati uobće i neizpitana.

(3) Kao sredstvo za održavanje vojničke stege, postizava kazna, izrečena po vojnom sudu, svoju svrhu samo onda, ako je tako stroga, da zaista može imati utjecaja na održavanje vojničke stege. Kazna mora druge, koji su skloni da počine iste takve ili slične kažnjive čine, svojom strogošću tako zastrašiti, da odustanu od izvršenja tih kažnjivih čina. Ovoj svrsi zastrašivanja treba sudac kod odmjerivanja kazne pridati veću važnost, nego svim olakšavajućim okolnostima, koje možebitno proizlaze iz same osobe počinitelja ili pak iz okolnosti, pod kojima je kažnjivi čin počinjen. Pravednom se može smatrati samo takva osuda, koja odgovara i vojnim potrebama.

§ 4.

O važnosti pojedinih propisa postupnika

(1) U svakom slučaju imaju se strogo primjenjivati sliedeći propisi postupnika:

1. Glavna razprava održava se pred viećem, sastavljenim od tri sudca, koji su pripadnici oružanih snaga.
2. Obtuženi mora biti na samoj glavnoj razpravi preslušan o obtužbi i mora mu se dozvoliti, da on ima

posljednju rieč, ukoliko ne predleži koji od slučajeva, predviđenih u § 41., st. (2) ili (4).

3. Osuda ima biti donesena većinom glasova, pismeno sastavljena i obrazložena.

4. Osuda mora biti potvrđena po zapovjedniku, koji je prema § 59. nadležan za potvrdu osude.

(2) Od ostalih propisa postupnika može se prema savjestnoj ocjeni odstupiti osobito onda, kad se od toga može očekivati brži završetak postupka.

(3) Kad u ovoj zakonskoj odredbi nema posebnih propisa, način postupanja određuje sudbeni glavar ili sud prema svojoj najboljoj ocjeni.

III. ODSJEK

ORGANI VOJNOG SUDOVANJA

§ 5.

Sudbeni glavar

(1) Sudbeni glavar rukovodi vojno-sudbenim postupanjem. On je nadležan za donošenje svih važnih odluka u postupku, osim onih, koje se donose na glavnoj razpravi.

(2) Radi ubrzanja postupka, ukoliko sudbeni glavar inako ne odredi, obćenito su ovlašteni sudbeni častnici:

a) provesti izvide bez formalne odluke sudbenog glavara;

b) pismeno ili ustmeno podizati obtužbu;

c) odrediti, koja se dokazala imaju dobaviti na glavnu razpravu;

d) odrediti mjesto i vrieme za provedbu glavne razprave;

e) odrediti sudce za glavnu razpravu;

f) odrediti zastupnika obtužbe;

g) pozvati branitelja.

(3) Častnik sudac izrađuje osnove odluka, koje donosi sudbeni glavar.

(4) Sudbeni glavar je ovlašten, da u svako vrieme traži obaviesti o stanju postupka i da donosi odluke, koje smatra prakladnima za daljnje vođenje postupka.

(5) Predpostavljenici sudbenog glavara ovlašteni su ovome naložiti, da se stanovita iztraga povede ili nastavi, odnosno, da se podigne obtužba. Inače ne smiju zahvaćati u tok postupka.

(6) U slučaju spriečenosti sudbenog glavara njegova ovlast prelazi na njegova zamjenika.

§ 6.

Častnici sudci

(1) Sudu dodieljeni častnici sudci stručni su voditelji sudbenog postupanja. U izvidima djeluju kao sudci iztražitelji, a na glavnoj razpravi kao voditelji glavne razprave ili kao zastupnici obtužbe. Oni međusobno razdjeljuju posao prema razporedu, odobrenom po sudbenom glavaru, ukoliko nisu u pojedinom slučaju izuzeti, odnosno ukoliko sudbeni glavar u pojedinom slučaju drugčije ne odluči.

(2) Najstariji častnik sudac vrši službeni nadzor nad osobljem suda i odgovoran je za pravilno odvijanje poslova.

(3) Častnici sudci savjetuju sudbenog glavara kod donošenja njegovih odluka. Oni su dužni izvršivati njegove naloge ukoliko nisu članovi vieća na glavnoj razpravi, supodpisuju njegove odluke, osim odluke o potvrdi osuda i o ovršenju kazne i time preuzimaju suodgovornost za zakonitost ovih odluka.

(4) Ako častnik sudac drži, da koja odluka sudbenog glavara nije na zakonu osnovana, stavit će svoje primjetbe. Ako sudbeni glavar ove primjetbe ne uvaži, častnik sudac zabilježit će svoje primjetbe u spisu. U tom slučaju sudbeni glavar snosi sam odgovornost.

(5) Pričuvni častnici, koji su osposobljeni za sudačku službu, izjednačeni su u pravima i dužnostima s djelatnim častnicima sudcima. Gdje se u ovoj zakonskoj odredbi govori o častnicima sudcima, razumievaju se tu i pričuvni častnici, osposobljeni za sudačku službu.

(6) U slučaju potrebe častnike sudce mogu zamieniti drugi častnici.

§ 7.

Sudbeno vieće

(1) Sudbeno vieće sastoji se od trojice sudaca pripadnika oružanih snaga, i to: od jednog častnika sudca kao voditelja razprave i od dvojice prisjednika.

(2) Voditelj razprave može umjesto častnika sudca u slučaju potrebe biti i koji drugi častnik. Voditelj razprave ujedno je i predsjedatelj vieća. Njegovo je mjesto u sredini između obojice prisjednika.

(3) Jedan od prisjednika treba po mogućnosti da bude stožerni častnik ili satnik, a u svakom slučaju po činu stariji od obtuženika. Drugi prisjednik treba da

bude po mogućnosti istog čina i stališa kao i obtuženi.

(4) Prisjednici se po mogućnosti imaju birati iz postrojbe ili sastava, kojem pripada obtuženi, ukoliko proti tome ne postoje kakvi razlozi.

§ 8.

Pomoćno osoblje

1() Poslove ovjerovljavanja izprava, vođenja zapisnika na glavnim razpravama, pisarnice i pismohrane obavlja, a upravu blagajne vrši, posebno određeni pripadnik oružanih snaga, čina dočastničkog ili častničkog. Pisarničke poslove obavljaju pripadnici oružanih snaga čina dočastničkog ili bez čina.

(2) Pomoćno osoblje suda podređeno je službenom nadzoru i stegovnoj vlasti najstarijeg častnika sudca. Kod nastupa službe dužan je najstariji častnik sudac pomoćnom osoblju naložiti najstrože čuvanje službenih tajna.

IV. ODSJEK

NADLEŽNOST

§ 9.

Obća nadležnost

(1) Jedinstveni vojni sud nadležan je za sve kažnjive čine pripadnika vojnog sastava, za koji je određen, uključivši i pratnju sastava, bez obzira na to da li bi kažnjivi čin inače podpadao pred ratni ili pred koji drugi sud.

(2) Za kažnjive čine, koje pripadnik sastava ili njegove pratnje počini prije nego je sastavu pripao, ostaju i dalje nadležni dotadanji sudovi.

(3) U slučaju, ako koji pripadnik izpadne iz svojega sastava, ili iz sastava pratnje, sud toga sastava ostaje i dalje nadležan za sve kažnjive čine, koje je ovaj počinio, dok je bio pripadnik sastava. Sudbeni glavar je ipak ovlašten, da ovakve predmete ustupi na postupak inače nadležnom sudu, ukoliko vojni obziri ne bi tražili, da osudu izreče vojni sud bivšeg njegova sastava.

§ 10.

Posebna nadležnost

(1) Vojni sud sastava ostaje nadležan i u slučaju, ako jedan dio sastava prolazno bude dodieljen drugom zapovjedničtvu.

(2) Ako među vojnim sudovima raznih sastava nastane sukob o nadležnosti, tada je nadležan onaj sud, koji je bio prvi o kažnjivom činu službeno izviešćen.

(3) Sukobe o nadležnnosti po mogućnosti treba izbjegavati. Sukobe o nadležnosti između pojedinih sudbenih glavara rješava njihov zajednički nadređeni zapovjednik.

§ 11.

Nadležnost na području podhvata

(1) Vojni sud sastava nadležan je također i za kažnjive čine, počinjene na području njegova podhvata, ako su počinjeni:

a) po građanskim osobama, koje nisu njemački ili talijanski državljani;

b) po pripadnicima hrvatskih oružanih snaga, i ako nisu pripadnici toga sastava.

(2) Sudbeni glavar odredit će kazneni progon protiv osoba, navedenih u st. (1), ako to traži potreba ratnog vodstva. On može kazneni progon svakodobno prepustiti za to inače nadležnom sudu.

§ 12.

Ustupanje postupka građanskim sudovima i oblastima

Kod kažnjivih čina, koji predstavljaju samo povrede kaznenog zakona, dakle ne i povrede vojno-kaznenih propisa, može sudbeni glavar vođenje postupka ustupiti građanskim sudovima i oblastima:

1. kad su u kažnjivom činu sudjelovali i okrivljeni, koji podpadaju pod građanske sudove kao počinitelji, sudionici, pomagači, podticatelji ili prikrivači, ili su s okrivljenima, koji podpadaju pod vojne sudove, počinili kažnjive čine jedni prema drugima.

2. kad su u pitanju kažnjivi čini iz poreznih, carinskih, deviznih ili drugih gospodarskih ili rizničkih propisa ili iz redarstvenih, lovačkih ili ribolovnih ili njima pravno srodnih propisa.

§ 13.

Nenadležnost ostalih sudova

Ako je prema prednjim propisima nadležan vojni sud kojeg sastava, tada su sudovi oružanih snaga i ratni sudovi kao i svi ostali sudovi nenadležni.

V. ODSJEK
TOK POSTUPKA

I. DIO
POSTUPAK DO GLAVNE RAZPRAVE

§ 14.

Prijava o kažnjivom činu

(1) Svaki predpostavljeni, koji ima pravo stegovnog kažnjavanja unutar sastava, za koji postoji novoosnovani vojni sud, dužan je bezodvlačno o svakom kažnjivom činu svojih podređenih izviestiti vojni sud uz navod činjeničnog stanja i dokazala.

(2) Prijava ima po mogućnosti sadržavati sliedeće podatke, ukoliko se prikupljanjem ovih ne bi podnošenje prijave odugovlačilo:

1. ime i prezima okrivljenika, čin, postrojbu ili ustanovu, kojoj okrivljenik pripada, mjesto i nadnevak rođenja, da li je oženjen. koje je vjere, boravište u građanstvu i oznaku vremena, od kada je na vojnoj službi;

2. opis kažnjive radnje t. j. kada, gdje, na koji način i pod kojim je okolnostima kažnjivi čin počinjen i koje je posljedice prouzročio;

3. dokazala, da je kažnjivi čin počinjen i da ga je okrivljeni počinio, odnosno da se ukazuje sumnjivim, da ga je počinio; napose ime, prezima i prebivalište svjedoka, uz naznaku kojoj postrojbi ili ustanovi pripadaju, ako su svjedoci vojne osobe;

4. ocjenu okrivljenog od strane njegova stegovnog predpostavljenika s obzirom na njegov značaj, tjelesnu izdržljivost, a osobito s obzirom na njegovu vojničku sposobnost, vojničko znanje i djelovanje, kao i s obzirom na njegovo dosadašnje vojničko vladanje;

5. navod, da li je i kada je okrivljeni u ime predhodne mjere uhićen, ako jest, gdje se nalazi u pritvoru (§ 38.).

(3) Ukoliko je moguće, da okrivljeni bude odmah preslušan ili da budu preslušani svjedoci ili vještaci, dužan ih je njihov stegovno predpostavljeni sam preslušati, a zapisnike priložiti prijavi.

(4) Prijavu treba najbržim putem, po mogućnosti neposredno odaslati vojnom sudu sastava. Održavanje službenog puta nije potrebno. Ukoliko je moguće, ima se službenim putem priepis prijave odaslati zapovjedniku divivzije.

(5) Zapovjednik sastava, za koji je osnovan posebni vojni sud, ima se pobrinuti, da svi častnici njegova sastava budu upućeni u dužnosti, spomenute u st. (1) do (4), mora paziti, da stegovni predpostavljenici ovim dužnostima najstrože udovoljavaju, osobito dužnosti za najbrže podnašanje prijava.

§ 15.

Postupak s prijavom kod suda

(1) Čim stigne prijava sudu, častnik sudac, kojem je predmet dodieljen u rad, izpituje:

a) da li su radi razjašnjenja stvari potrebni još kakvi izvidi. Ukoliko se pojedine okolnosti, koje nisu podpuno razjašnjene, mogu razjasniti na samoj glavnoj razpravi, nije o tim okolnostima potrebno provađati izviđanja, koja bi odugovlačila održanje glavne razprave;

b) da li se uobće ima pokretati sudbeni postupak iz razloga, što ne predleži sudbeno kažnjivi čin ili što se ovaj ne može dokazati;

c) da li su krivnja počinitelja i posljedice čina tako neznatne naravi, da se sudbeno postupanje ne pokazuje potrebnim;

d) da li bi se predmet mogao riešiti kaznenom odredbom, ako smatra, da je za počinjeno djelo primjerena kazna oduzeća slobode od najviše šest mjeseci;

e) da li je predmet prikladan za glavnu razpravu, u kom slučaju se odmah podiže obtužba.

(2) Častnik sudac treba nadalje izpitati, da li se okrivljeni, koji je u ime predhodne mjere uhićen, ima i nadalje zadržati u pritvoru, odnosno da li se ima protiv okrivljenog, koji se nalazi na slobodi, odrediti pritvor.

A. IZVIDI

§ 16.

Obće odredbe

(1) Ako častnik sudac smatra izvide neobhodno potrebnima, ima ih kao sudac iztražitelj odmah žurno provesti. Može provesti sve vrsti dokaza, a svjedoke vještake i tumače i zaprisegnuti, ako to smatra potrebnim. Njegove radnje smatraju se sudbenim radnjama, a zapisnik i njegovim podpisom utvrđeni dokazi, mogu se na glavnoj razpravi bez ograničenja upotriebiti.

(2) Sve javne oblasti, svi stegovni predpostavljenici kao i sve ustanove oružanih snaga, dužne su udovoljiti zamolnicama častnika sudca za poduzimanje pojedinih mjera ili za obavu izvida i njega o tome izviestiti. Častnik sudac ne će nepotrebno zamolnicama priključivati sudbene spise.

(3) Častnik sudac silom zakona nije nikad izključen od vršenja dužnosti sudca iztražitelja; njegovo izključenje ne može ni okrivljeni tražiti. Okolnosti, koje bi mogle dati povoda sumnji u njegovu nepristranost, ima sam sudac iztražitelj iznieti sudbenom glavaru, koji odlučuje, da li će on u dotičnoj stvari i dalje vršiti dužnost sudca iztražitelja.

(4) Izvidi se provađaju samo u toliko, koliko je potrebno, da se donese koja od odluka, naznačenih u § 15. sl. b) do e).

§ 17.

Poziv i dolazak na preslušanje

(1) Okrivljeni, svjedoci i vještaci pozivaju se na preslušanja, i to: pripadnici oružanih snaga putem njihova neposrednog zapovjedničtva ili neposrednog stegovnog predpostavljenika; ostale osobe putem zapovjedničtva, kod kojega se nalaze. Upućivanje na preslušanje izvršuje zapovjedničtvo, koje je za to zamoljeno.

(2) Propis st. (1) ne izključuje neposredni poziv građanskih osoba, ako se to pokaže uputnim.

§ 18.

Preslušanje Poglavnika

Poglavnik određuje, da li će se i u kojem će se obliku očitovati kao svjedok.

§ 19.

Preslušanje viših državnih organa

Ukoliko nije dovoljno službeno očitovanje, ministri i častnici na položaju zapoviedajućeg generala preslušavaju se u njihovu uredu ili u mjestu boravka.

§ 20.

Preslušanje činovnika

(1) Činovnici, bivši činovnici, osobe, koje su zaposlene ili su bile zaposlene kao namještenici koje oblasti, kao i osobe, koje su radi probitaka zemaljske obrane obvezane po kojoj oblasti ili po nalogu koje oblasti na čuvanje službene tajne, mogu o činjenicama, na koje se odnosi njihova dužnost čuvanja tajne, biti preslušani kao svjedoci samo s pristankom njihova službenog predpostavljenika ili pak njihova najvišeg predpostavljenika.

(2) Ako nemaju predpostavljenika, pristanak daje oblast u kojoj vrše službu ili u kojoj su službi vršili. Za preslušanje ministra potreban je pristanak Poglavnika.

§ 21.

Preslušanje pripadnika oružanih snaga

Pripadnici oružanih snaga ili bivši pripadnici oružanih snaga, mogu o činjenicama, za koje postoji njihova obveza na čuvanje službene tajne biti preslušani samo s pristankom njihove vojničke oblasti, koja im je predpostavljena ili im je kao posljednja bila predpostavljena.

§ 22.

Pristanak na preslušanje

Pristanak na preslušanje može se u slučajevima §§ 20. i 21. uzkratilti samo onda, ako bi izkaz mogao imati štetnih posljedica za sigurnost Nezavisne Države Hrvatske ili ako bi se time ozbiljno ugrozilo ili osjetljivo otežčalo izvršenje javnih zadataka.

§ 23.

Blagodat uzkrate svjedočenja

(1) Pravo uzkrate svjedočenja imaju:

1. neograničeno:

a) zaručnik ili zaručnica, te ženitbeni drug okrivljenika, potonji i u slučaju, kad ženitbeni savez više ne postoji,

b) onaj, koji je s okrivljenim u rodbinstvu u izravnoj lozi ili u pobočnoj lozi do četvrtog stupnja, odnosno u tastbini, a u potonjem slučaju, i onda, kad ženitba, na kojoj se tastbina temelji, više ne postoji, zatim onaj, tko je s okrivljenim u odnosu poočimstva.

2. ograničeno:

a) svećenici o onome, što im je izpoviedeno ili inače prilikom dušobrižničke dužnosti pod uvjetom šutnje, povjereno;

b) branitelji o onome, što im je kao takvima povjereno;

c) svjedoci o onom pitanju, na koje bi istiniti odgovor mogao imati posljedicu sudbeno-kazneni progon protiv njih ili protiv osoba, koje su s njima u odnosu, navedenom u toč. 1.

(2) Osobe, navedene u toč. 2. pod a) i b) ne mogu uzkratiti svjedočanstvo, ako su oslobođene od obveze čuvanja tajne.

§ 24.

Prisilne mjere protiv svjedoka

Protiv svjedoka, koji se krati udovoljiti zakonskim svjedočkim dužnostima, može se izreći kazna oduzeća

slobode do šest mjeseci. Odluku o tome donosi izvan glavne razprave sudbeni glavar, a na glavnoj razpravi vieće.

§ 25.

Vještaci

Propisi o svjedocima shodno se primjenjuju i na vještake.

§ 26.

Pristojbe svjedoka i vještaka

Pristojbe građanskih svjedoka i vještaka dosuđuje vieće odnosno sudac iztražitelj prema slobodnoj ocjeni.

§ 27.

Prisega

(1) Ako je potrebno da svjedoci polože prisegu, polažu je nakon preslušanja. Tumači i vještaci polažu prisegu prije tumačenja ili vještačenja.

(2) Prisega glasi:

1. za svjedoke: »Prisižem Bogu Svemogućemu i Sveznajućemu, da sam po najboljem svojem znanju izkazao čistu istinu i da ništa nisam prešutio. Tako mi Bog pomogao!«

2. za vještake: »Prisižem Bogu Svemogućemu i Sveznajućemu, da ću svoje mišljenje dati nepristrano i po najboljem znanju i savjesti. Tako mi Bog pomogao!«

3. za tumače: »Prisižem Bogu Svemogućemu i Sveznajućemu, da ću vjerno i savjestno prevoditi. Tako mi Bog pomogao!«

(3) Osoba, koja polaže prisegu, izgovara rieči prisege za častnikom sudcem podigavši pri tom tri prsta desne ruke.

(4) Pripadnici islamske vjeroizpoviesti izgovaraju za častnikom sudcem rieči prisege stavljajući pri tom desnu ruku na srdce.

(5) Niemi polažu prisegu tako, da izpišu i podpišu obrazac prisege prema st. (2). Ako nisu pismeni polažu prisegu s pomoću tumača znakovima.

§ 28.

Preslušni zapisnik

(1) Vođenje zapisnika u izvidnim radnjama nije neobhodno potrebno. Dostatno je, da se u spisima zabilježi posljedak izvida ili preslušavanja i da ovu zabilježku podpiše sudac iztražitelj.

(2) Ako se može predmievati, da će okrivljeni, svjedoci ili vještaci biti spriečeni pristupiti na glavnu razpravu, ili ako se svjedoci i vještaci zaprisižu, onda se o tome sastavlja zapisnik. U zapisniku naznačit će se mjesto i dan preslušanja, imena osoba, koje sudjeluju kod preslušanja, i izkaz preslušanog. Zapisnik će se pročitati osobama, koje sudjeluju kod uredovanja ili će im se dati, da ga same pročitaju i da ga podpišu. Dozvoljava se upotreba uobičajenog brzopisa.

(3) Da li će se kod toga upotriebiti perovođa, odlučuje sudac iztražitelj.

§ 29.

Posebne mjere u izvidima

(1) Predmeti, koji su važni kao dokazno sredstvo u kaznenom postupku, kao i predmeti, koji se imadu oduzeti ili uništiti, mogu se zaplieniti.

(2) Radi utvrđenja činjenica, koje su od važnosti za kazneni postupak, dozvoljeno je, da se pregleda tielo okrivljenika i da se izpita njegovo duševno stanje. Kod ostalih osoba smije se to bez njihova pristanka učiniti samo onda, kad je to za ustanovljenje istine neobhodno potrebno.

(3) Tjelesni zahvati, koji se prema pravilima liečničke znanosti poduzimaju u svrhu iztrage. mogu se poduzeti bez pristanka odnosne osobe, ako su neobhodno potrebni za pronalaženje materialne istine, a nema bojazni, da će prouzročiti kakve štetne posljedice po zdravlje te osobe.

(4) Ako se promatranje duševnog stanja obtuženoga u bolnici ukazuje nedostatnim, može ovaj biti smješten u bolnicu za duševne bolesti radi promatranja njegova duševnog stanja, ako to liečnički vještak smatra potrebnim, ali najviše za vrieme od dva mjeseca.

(5) Potrebne odluke prema st. (1) do (4) donosi sudbeni glavar ili sudac iztražitelj. Dozvoljena je upotreba neposrednih prisilnih sredstava.

B. OBUSTAVA SUDBENOG POSTUPKA

§ 30.

(1) Ako se odmah nakon primitka prijave ustanovi, da ne predleži sudbeno kažnjiv čin, ili da se čin ne može dokazati, tada odlučuje sudbeni glavar, da se sudbeni postupak ne će pokretati.

(2) Ako se prema posljedku izvida ustanovi, da ne predleži sudbeno kažnjiv čin, ili da se ovaj ne može dokazati, tada sudbeni glavar odlučuje, da se postupak obustavi.

(3) Odluke prema st. (1) i (2) imaju biti kratke, sastavljene na način, koji je vojnicima lako shvatljiv i obrazložene. Takve odluke dostavit će se službenim putem onom stegovnom predpostavljeniku, koji je podnio prijavu.

(4) Odluke, donesene prema st. (1) i (2), može sudbeni glavar naknadno izmieniti iz važnih razloga.

C. ODUSTANAK OD SUDBENOG PROGONA U OSOBITO LAKIM SLUČAJEVIMA

§ 31.

(1) Ako je krivnja počinitelja neznatna, a posljedice čina nisu težke, može sudbeni glavar odustati od sudbenog progona. Uz iste predpostavke može sudbeni glavar postupak predbježno odgoditi do tri mjeseca, da se tako pruži prilika okrivljenome, da svojom hrabrošću dokaže, da je zavriedio, da se postupak konačno obustavi.

(2) Odustane li sudbeni glavar od sudbenog progona ili pak progon predbježno ili konačno obustavi, tada može predmet ustupiti stegovnom predpostavljeniku okrivljenoga radi stegovnog kažnjavanja.

(3) Sudbeni glavar može odustati od sudbenog progona za stanoviti kažnjivi čin i u slučaju, ako kazna, što bi je okrivljeni za taj čin zaslužio s obzirom na težinu kazne, koja je okrivljenome za drugi neki kažnjivi čin već pravomoćno dosuđena, ili koja se za drugi kažnjivi čin može očekivati, ne bi uobće dolazila u obzir.

(4) Odluku prema st. (1) i (3) može sudbeni glavar iz važnog razloga naknadno izmieniti, pa i u slučaju, ako je okrivljeni već prema st. (2) za taj čin stegovno

kažnjen. Stegovna se kazna u tom slučaju, u koliko je izdržana, ima okrivljenome uračunati u izrečenu sudbenu kaznu.

D. KAZNENA ODREDBA

§ 32.

Predpostavke i sadržaj kaznene odredbe

(1) Sudbeni glavar može novčane kazne ili kazne oduzeća slobode najviše do šest mjeseci izreći pismenom kaznenom odredbom.

(2) U kaznenoj odredbi mora biti označen kažnjivi čin, navedeni propisi kaznenog zakona, te izneseni dokazi uz napomenu, da je kaznena odredba ovršiva, ako okrivljeni u roku od tri dana (§ 33.) ne uloži prigovor. U kaznenoj odredbi mora nadalje biti naznačeno, gdje se imade prigovor uložiti.

(3) U kaznenoj odredbi mora nadalje biti naznačena i odluka o ovršenju kazne, za slučaj, da kaznena odredba postane pravomoćna (§ 69.). Ako kaznena odredba ne sadržava i odluku o ovršenju kazne, sudbeni glavar odlučuje o ovršenju kazne posebnom odlukom, Odluka o ovršenju kazne može se naknadno iz važnih razloga izmieniti.

§ 33.

Priobćenje kaznene odredbe i ulaganje prigovora

(1) Kaznenu odredbu priobćuje okrivljenom njegov prvi stegovni predpostavljenik ili častnik sudac, odnosno po njima zamoljeni drugi častnik, ustmeno. Kaznena odredba može se i pismeno priobćiti.

(2) Okrivljeni može do izmaka trećeg dana, koji sliedi iza dana priobćenja, pismeno ili ustmeno kod suda, kod svojeg prvog stegovnog predpostavljenika ili kod častnika, koji mu je kaznenu odredbu priobćio, uložiti prigovor proti ove. Prigovor mora biti obrazložen.

(3) Okrivljeni se može odreći prigovora prije izmaka roka za ulaganje prigovora.

§ 34.

Izvješće o priobćenju, o prigovoru i o odreknuću

(1) Onaj, koji je priobćio kaznenu odredbu, ima bezodvlačno nakon izmaka roka za ulaganje prigovora javiti sudu dan priobćenja kaznene odredbe, te da li je, kada je i s kojim obrazloženjem okrivljeni uložio prigovor. Onaj, koji je samo prigovor primio, a nije i kaznenu odredbu priobćio, po mogućnosti će utvrditi, kada je kaznena odredba priobćena i podniet će izvješće prema propisu prve rečenice. Ako je okrivljeni spriečen da uloži pravodobno prigovor, navest će se to u izvješću.

(2) Onaj, koji je primio odreknuće od ulaganja prigovora, javit će to smjesta sudu.

§ 35.

Postupak kod pravodobno uloženog prigovora

(1) Uloži li okrivljeni pravodobno prigovor, kaznena odredba smatra se obtužnicom, te se imade smjesta provesti glavna razprava, ukoliko sudbeni glavar ne povuče kaznenu odredbu. Sudbeni glavar može prije donošenja odluke odrediti nadopunu iztrage.

(2) Sud nije ni u kojem pogledu vezan na činjeničnu i pravnu ocjenu kažnjivog čina, kakva je navedena u kaznenoj odredbi, a isto tako niti na visinu u kaznenoj odredbi, određene kazne.

§ 36.

Postupak s prigovorom, koji nije pravodobno uložen

(1) Ako okrivljeni do izmaka roka za prigovor ne uloži prigovor, ili ako ga uloži prekasno, kaznena odredba postaje pravomoćna i ovršiva.

(2) Prigovor, koji okrivljeni uloži prekasno, ali bez svoje krivnje, smatrat će se pravodobno uloženim.

E. OBTUŽBA

§ 37.

(1) Ako je predmet prikladan za glavnu razpravu, a ne predleži ni jedan od slučajeva, navedenih u § 15. st. (1) sl c) i d), častnik sudac, koji je predmet imao u radu, sastavit će pismenu obtužnicu. Obtužnica ima sadržavati kažnjivi čin, propis kaznenog zakona, koji se ima primieniti, i po mogućnosti dokazna sredstva.

(2) Častnik sudac podpisuje obtužnicu ili sam uz dodatak: »Po nalogu sudbenog glavara«, ili je predlaže na supodpis sudbenom glavaru. Ovo posljednje usliedit će, ako se time ne će otegnuti određivanje glavne razprave, a sudbeni glavar nije inako odredio.

(3) Sastavljanje pismene obtužnice izostat će, te će je zastupnik obtužbe na glavnoj razpravi ustmeno iznieti, ako se time omogućuje brže održanje glavne razprave.

(4) Priobćenje obtužnice okrivljeniku izvršuje se pred glavnom razpravom dostavom odpravka obtužnice ili pročitanjem i uručenjem odpravka, a na glavnoj razpravi pročitanjem ili ustmenim iznašanjem po st. (3). Radi načina priobćenja obtužnice ne smije se po mogućnosti otegnuti određivanje glavne razprave.

(5) Sudbeni glavar može povući obtužbu prije glavne razprave, ako se naknadno ustanovi, da predleži koji od slučajeva u § 15. st. (1) sl. b) i c).

(6) Sudbeni glavar može, ako je to svrsishodno, zamoliti drugog sudbenog glavara, da njegov sud provede postupak.

F. UHITBENI NALOG

§ 38.

(1) Stegovni predpostavljenik može predhodno narediti uhićenje i pritvor okrivljenika, ako to traže vojni obziri ili svrha iztrage, osobito ako postoji pogibelj, da će okrivljeni iztragu osujetiti, otežati ili da će pobjeći. Uz iste predpostavke može i častnik sudac predhodno narediti uhićenje i pritvor okrivljenika.

(2) Do odašiljanja prijave sudu može stegovni predpostavljenik predhodno uhićenje i pritvor opozvati, ako su odpale predpostavke, radi kojih su uhićenje i pritvor naređeni.

(3) Nakon što je predmet predan sudu, odlučuje o ukinuću pritvora ili o njegovu daljnjem trajanju sudbeni glavar. Častnik sudac je ovlašten i bez naloga sudbenog glavara narediti daljnje trajanje pritvora, ako je u izgledu, da će u najskorije vrieme usliediti glavna razprava ili biti izdana kaznena odredba.

(4) Produljenje predhodnog pritvora, kao i uhićenje i stavljanja u pritvor okrivljenika, koji se nalazi na slobodi, naređuje sudbeni glavar pismenim uhitbenim nalogom. Uhitbeni nalog može se izdati, ako protiv okrivljenika predleži temeljita sumnja, da je počinitelj, i ako to vojni obziri ili svrha iztrage zahtievaju. Uhitbeni nalog sadržavat će naredbu o uhićenju i razloge, zbog kojih se okrivljeni ima staviti u pritvor. Uhitbeni nalog priobćit će se okrivljeniku. Potrebne mjere za izvršenje pritvora određuje častnik sudac.

(5) Sudbeni glavar povući će uhitbeni nalog, ako za nj više ne predleže zakonske predpostavke ili ako se iz kojeg drugog razloga ne pokazuje više potrebnim. Ako bude obtuženi na glavnoj razpravi oslobođen od obtužbe, može sud ukinuti uhitbeni nalog, ako na to pristane zastupnik obtužbe.

II. DIO

GLAVNA RAZPRAVA I OSUDA

A. PRIPREMA ZA GLAVNU RAZPRAVU

§ 39.

(1) Istodobno s izradbom obtužnice odredit će se prema mogućnosti mjesto i vrieme glavne razprave, kao i dopraćenje okrivljenika, pozivanje svjedoka i dobava možebitnih drugih dokazala, potrebnih za glavnu razpravu. Zatim će se odrediti voditelj razprave, odrediti i pozvati prisjednici, i, ako je potrebno, pozvati branitelj obtuženom.

(2) Glavna razprava održat će se bezodvlačno nakon podignuća obtužnice. Mjesto, gdje će se glavna razprava održati, odredit će se po mogućnosti tako, da se glavna

razprava što prije može održati, i tako, da se bez odgađanja razprave mogu dobaviti i provesti sva dokazala, koja se na glavnoj razpravi pokažu potrebnima.

(3) Pripreme za glavnu razpravu naređuje častnik sudac, ako je potrebno i u uz primjenu neposredne prisile. Sudbeni glavar može one, koji se ne pokoravaju naredbama častnika sudca, kazniti zatvorom do tri tjedna.

(4) Za dolazak obtuženika, svjedoka i vještaka na glavnu razpravu shodno se primjenjuju propisi § 17.

(5) Ako koji svjedok ili vještak iz važnih razloga ne bi mogao doći na glavnu razpravu, može ih preslušati prije glavne razprave častnik sudac ili koji drugi častnik ili zamoljeni sud. Propisi § 28. st. (2) i (3) shodno se primjenjuju.

§ 40.

Branitelj

(1) Prije glavne razprave može sudbeni glavar ili častnik sudac, a na glavnoj razpravi vieće kao branitelja pripustiti ili odrediti svakog častnika i svaku osobu osposobljenu za sudačko zvanje:

1. ukoliko time ne bi bila ugrožena sigurnost Nezavisne Države Hrvatske i

2. ukoliko je ta osoba prisutna ili se bez odugovlačenja može prizvati.

(2) Branitelj se mora ureda radi pozvati, ako se može predmievati, da će biti izrečena smrtna kazna. U ostalim slučajevima obtuženome će se ureda radi pozvati branitelj, ako se to pokaže svrsishodnim. Ako si je obtuženi sam izabrao branitelja i ovaj bude prihvaćen, opozvat će se branitelj, koji je postavljen ureda radi.

B. OBĆENITI PROPISI O GLAVNOJ RAZPRAVI

§ 41.

Prisutnost na glavnoj razpravi

(1) Glavna će se razprava provesti u neprekidnoj prisutnosti sudaca, zastupnika obtužbe, perovođe i obtuženoga.

(2) Obtuženi može biti na vastiti priedlog oslobođen od pristupanja na glavnu razpravu.

(3) Ako se predmnieva, da svjedoci ili vještaci u prisutnosti obtuženika ne bi izkazali pravu istinu, može voditelj razprave narediti, da se obtuženi, dok traje njihovo izpitivanje, ukloni.

(4) Ako je boravište obtuženoga nepoznato, ili ako obtuženi neopravdano ne pristupi na glavnu razpravu, a nije ga moguće odmah predvesti, može se razprava i bez njega provesti, ako postoji temeljita sumnja, da nastoji izbjeći sudbenom postupku.

§ 42.

Izuzeće sudaca

Kao sudac u pravilu ne može učestvovati:

1. tko je kažnjivim činom oštećen;

2. sadašnji ili bivši ženitbeni drug ili štitnik obtuženika ili oštećenika;

3. tko je u rodbinstvu s obtuženim ili oštećenim u izravnoj lozi do bilo kog stupnja, u pobočnoj lozi do četvrtog stupnja, a u tastbini do trećeg stupnja, iako ženitba, na kojoj se tastbina temelji, više ne postoji;

4. tko je u istoj stvari bio sudac iztražitelj, zastupnik obtužbe, branitelj, ili ako je kao predpostavljenik podnio prijavu;

5. tko je u istom predmetu kao svjedok ili vještak preslušan.

§ 43.

Izuzeće zbog sumnje u nepristranost

(1) Obtuženi može tražiti izuzeće sudca, ako predleži kakav razlog, koji je podoban pobuditi sumnju u njegovu nepristranost. Razlozi izuzeća moraju se učiniti vjerojatnima i moraju biti izneseni prije pročitanja ili ustmenog izlaganja obtužnice.

(2) O priedlogu za izuzeće odlučuje voditelj razprave Ako se traži njegovo izuzeće odlučuje po činoredu najviši prisjednik častničkog čina. Ako se traži izuzeće obojice, tada odlučuje sudbeni glavar.

(3) Predlaganje priedloga na odluku sudbenom glavaru nije potrebno:

1. ako nije pravodobno podnesen;

2. ako nisu izneseni razlozi ili ako ovi nisu učinjeni vjerojatnima;

3. ako priedlog ide očigledno samo za otezanjem postupka.

U takvim slučajevima odbacuje priedlog kao nedopustiv sam voditelj razprave.

§ 44.

Javnost

(1) Glavna razprava je u pravilu javna.

(2) Voditelj razprave može iz važnih razloga izključiti javnost, osobito ako se iz vojničkih obzira ne uka-

zuje uputnim, da glavnoj razpravi prisustvuju osobe iz građanstva. Voditelj razprave može prisutnima naložiti čuvanje tajnosti onih činjenica, koje su na glavnoj razpravi saznali. Takav će se zaključak unieti u zapisnik.

(3) Tko povriedi dužnost čuvanja tajne, kaznit će se kaznom oduzeća slobode do šest mjeseci ili novčanom kaznom.

§ 45.

Održavanje reda

(1) Voditelj razprave brine se za održavanje reda.

(2) Onoga, tko naruši red ili se ne pokori odredbama voditelja razprave, može voditelj razprave odstraniti iz sudnice, a i kazniti kaznom oduzeća slobode do šest tjedana.

C. TOK GLAVNE RAZPRAVE

§ 46.

Prozivanje došavših i priobćenje imena sudaca

(1) Voditelj razprave najprije proziva obtuženoga i druge učestnike (svjedoke, vještake, branitelja i tumače) koji su pozvani na razpravu. Zatim priobćuje obtuženomu imena sudaca i upućuje obtuženika na njegovo pravo izuzeća prema § 43.

(2) U slučaju kakvog priedloga za izuzeće, postupat će se prema propisima § 43. st. (2) i (3).

§ 47.

Zaprisegnuće sudaca

(1) Nakon postupka po § 46. voditelj razprave zaprisiže prisjednike. Prisega glasi: »Prisižem Bogu Svemo-

gućemu i Sveznajućemu, da ću dužnosti sudca vjerno i savjestno izpuniti i da ću svoj glas dati po najboljem znanju i savjesti. Tako mi Bog pomogao!«.

(2) Kod polaganja prisege podižu prisjednici u vis tri prsta desne ruke.

(3) U slučaju potrebe shodno se primjenjuje propis § 27. st. (4) i ovdje.

(4) Ako voditelj razprave nije častnik sudac, on se zaprisiže sam.

(5) Ako je za razpravu određeno više predmeta, u kojima sudjeluju isti prisjednici, tada u sliedećim predmetima voditelj razprave samo opominje prisjednike na već položenu prisegu.

§ 48.

Pouka svjedoka

Nakon zaprisegnuća sudaca voditelj razprave opominje svjedoke na izkaz istine i poučava ih o važnosti prisege i o kaznenopravnim posljedicama krive prisege, te ih upućuje, da izađu iz sudnice i čekaju, dok budu pojedince pozvani na preslušanje.

§ 49.

Preslušanje obtuženika i čitanje obtužnice

(1) Voditelj razprave izpituje obtuženoga o njegovim osobnim odnosima.

(2) Nakon toga zastupnik obtužbe čita ili ustmeno izlaže obtužbu.

(3) Zatim sliedi preslušanje obtuženika o obtužbi, pri čemu se obtuženiku ima pružiti prilika, da iznese svoju obranu.

§ 50.

Dokazni postupak

(1) O načinu, obliku i obsegu dokaznog postupka, kao kao i o tome, da li će se svjedoci, vještaci i tumači zaprisegnuti, odlučuje sud po svojoj slobodnoj razsudi.

(2) Sud je dužan poduzeti ureda radi sve, što je potrebno za pronalazak materialne istine. Sud nije vezan ni na dokazne priedloge ni na dokazna pravila.

(3) Shodno se primjenjuju propisi §§ 18. do 27.

§ 51.

Konačni priedlozi

(1) Nakon dovršenog dokaznog postupka podjeljuje se rieč zastupniku obtužbe, branitelju i obtuženomu, da mogu iznieti svoje konačne priedloge. Obtuženomu pripada uviek zadnja rieč.

(2) Ako obtuženik ne vlada hrvatskim jezikom ili ako je gluh, upoznat će se na shodan način barem s priedlozima zastupnika obtužbe i branitelja.

§ 52.

Viećanje i glasanje

(1) Nakon dovršenog razpravljanja sud će se iz sudnice povući na viećanje ili će voditelj razprave odrediti, da se svi ostali povuku.

(2) Viećanje i glasanje je tajno. Viećanju smiju prisustvovat samo sudci. O toku viećanja i glasanja obvezani su sudci na šutnju.

(3) Voditelj razprave upravlja viećanjem i glasanjem. Odluka se donosi većinom glasova. Izreka osude ima se na viećanju pismeno sastaviti.

§ 53.

Proglašenje osude

(1) Voditelj razprave proglašuje osudu čitajući izreku osude uz kratko obrazloženje. Ako je osuda proglašena u odsutnosti obtuženoga, dostavit će mu se naknadno pismeni odpravak osude s razlozima.

(2) Nakon proglašenja osude voditelj razprave upućuje osuđenika, da protiv osude ne može uložiti nikakav pravni liek, ali da sudbeni glavar izpituje osudu i da će osuda postati pravomoćna tek nakon što bude potvrđena. Zatim će pitati osuđenika, da li ima kakvih prigovora protiv osude, te da ih navede. Ako bi osuđeni imao navesti dulje prigovore, izniet će ove u zapisnik jednom od častnika sudaca. Branitelju se može dozvoliti, da možebitne prigovore predloži pismeno u određenom roku.

D. OSUDA

§ 54.

Izreka osude

(1) Osuda može biti oslobađajuća ili osuđujuća ili se njome postupak obustavlja.

(2) Osudom se postupak obustavlja, ako se čin ne može progoniti radi zastare, radi pomanjkanja priedloga ili odustanka od priedloga ovlaštene osobe, ili radi usliedilog pomilovanja. Pristankom zastupnika obtužbe može sud osudom postupak obustaviti i onda, kad su krivnja počinitelja i posljedice čina neznatne. U takvom slučaju može sudbeni glavar nakon potvrde osude postupiti po § 31. st. (2).

(3) Izreka osude ima biti po mogućnosti što kraća i sastavljena tako, da bude vojnicima lako shvatljiva, na primjer: »Obtuženi se radi predaje neprijatelju osuđuje na smrt« ili »Obtuženi se oslobađa« i t. d.

§ 55.

Razlozi osude

(1) Razloge osude utvrdit će voditelj razprave neposredno iza glavne razprave pismeno. Razlozi imadu biti kratki i sastavljeni u obliku vojsci lako razumljivom. Pravna razlaganja ograničit će se što je najviše moguće.

(2) Razlozi osuđujuće osude sadržavat će dokazane činjenice, iz kojih proizlaze zakonska obilježja samog kažnjivog čina, kao i zakonske propise, po kojima je kazna izrečena. Nadalje će se navesti, radi čega je sud neku činjenicu uzeo dokazanom.

(3) Ako je sud ustanovio takve okolnosti, koje po zakonu kaznu pooštravaju, ublažuju ili izključuju, ili ih, protivno priedlogu, stavljenom na glavnoj razpravi, nije uvažio, onda će se i na to u razlozima osvrnuti.

(4) U razlozima će se nadalje navesti okolnosti, koje su utjecale na odmjeravanje kazne.

(5) Kod oslobađajuće osude mora biti u razlozima vidljivo, iz kojih je činjeničnih ili pravnih razloga obtuženi oslobođen. Ako se na glavnoj razpravi utvrdi, da obtuženi nije kriv ili da protiv njega više ne postoji nikakva temeljita sumnja, navest će se to u razlozima.

(6) Osuda s razlozima će se bezodvlačno nakon glavne razprave, podpisana po voditelju razprave, priložiti spisima. Nakon toga će se osuda što prije, po mogućnosti po zastupniku obtužbe, priobćiti sudbenom glavaru.

E. ZAPISNIK O GLAVNOJ RAZPRAVI

§ 56.

(1) O glavnoj razpravi vodi se zapisnik, koji podpisuje voditelj razprave i perovođa.

(2) Zapisnik o glavnoj razpravi mora sadržati:

1. mjesto i dan razprave;
2. imena članova suda, zastupnika obtužbe, perovođe i možebitnog tumača;
3. označenje kažnjivog čina prema obtužnici;
4. ime obtuženika i njegova možebitnog branitelja;
5. imena preslušanih svjedoka i vještaka uz napomenu o možebitnom zaprisegnuću;
6. označenje, da li je razprava bila javna ili je javnost bila izklučena i iz kojih razloga;
7. priedloge, odluke, a osobito izreku osude, kao i bitni sadržaj svjedočkih izkaza, vještačkih mišljenja i drugih provedenih dokazala.

III. DIO

ODLUKA O POTVRDI OSUDE I O OVRŠENJU KAZNE

§ 57.

Nedopustivost pravnog lieka

Sve odluke (riešenja, naredbe, odluke i osude), donesene prema ovoj zakonskoj odredbi, ne mogu se pobijati nikakvim pravnim liekom.

A. ODLUKA O POTVRDI I UKIDANJU OSUDE

§ 58.

Preizpitivanje osude

(1) Osude podleže preispitivanju sudbenog glavara ili višeg sudbenog glavara. Nakon izpitivanja sudbeni ili viši sudbeni glavar potvrđuje ili ukida osudu.

(2) Kad osudu potvrdi sudbeni glavar ili viši sudbeni glavar, postaje ona pravomoćna i ovršiva.

§ 59.

Nadležnost za potvrđivanje

(1) Sudbeni glavar nadležan je potvrđivati osude, kojima nije izrečena kazna oduzeća slobode veća od pet godina, te ako ni jedan od osuđenih nije častnik.

(2) Viši sudbeni glavar nadležan je potvrđivati osude, kojima je izrečena smrtna kazna ili kazna oduzeća slobode u trajanju više od pet godina ili, ako je jedan od osuđenih častnik.

(3) Sudbeni glavar može iznimno potvrditi osude, kojima je izrečena smrtna kazna samo onda, ako odlaganje ovršenja smrtne kazne prema njegovu savjestnom razsuđivanju iz vojničkih razloga nije dopustivo.

(4) Osude, koje se odnose na jednog obtuženika, može sudbeni glavar potvrditi samo u cielosti. Kod osuda, koje se odnose na više osuđenika, u koliko nijedan od njih nije častnik, može sudbeni glavar osudu potvrditi i samo glede pojedinih osuđenika.

§ 60.

Nadležnost za ukidanje

(1) Sudbeni glavar ne može ukinuti osudu, koju ne će potvrditi. Samo viši sudbeni glavar nadležan je za ukidanje osude.

(2) Viši sudbeni glavar može osudu i samo djelomično ukinuti (izreku o kazni ili izreku o krivnji za neke od više osuđenih ili izreku o krivnji glede pojedinih kaznenih čina).

§ 61.

Pravo ublaživanja

(1) Zapovjednik, koji je nadležan za potvrđivanje osude, može ujedno, s donošenjem odluke o potvrdi, osudu i ublažiti, ako za to prema njegovoj savjestnoj razsudi postoje važni razlozi. Razlozi ublaživanja naznačit će se u spisu.

(2) Kazna može biti ublažena do one kazne, koja bi se mogla izreći za najblaži takav slučaj. Kaznu tamnice, težke tamnice i smrtnu kaznu može ublažiti samo viši sudbeni glavar.

§ 62.

Zabrana potvrđivanja u slučaju povrede propisa postupnika

Osuda ne smije biti potvrđena, ako je povrieđen koji od propisa, označenih u § 4. st. (1) toč. 1. do 3.

§ 63.

Nadopuna iztrage

Zapovjednik, koji je nadležan za potvrđivanje osude, može prije donošenja svoje odluke odrediti nadopunu iztrage.

§ 64.

Stručno mišljenje o osudi

(1) Zapovjednik, koji je ovlašten na potrđivanje osude, može prije svoje odluke zatražiti od častnika sudca pismeno stručno pravno mišljenje o osudi. Ovo je osobito potrebno, ako voditelj glavne razprave nije bio častnik, osposobljen za sudačko zvanje.

(2) Stručno mišljenje ne smije se tražiti od onoga, koji je na glavnoj razpravi sudjelovao kao sudac, kao zastupnik obtužbe ili kao branitelj.

(3) Iz stručnog mišljenja mora biti vidljivo, da li se predlaže potvrda, ili podpuno, odnosno djelomično ukinuće osude. U slučaju, ako je na kažnjiv čin neizpravno primienjen koji zakonski propis ili ako koji zakonski propis nije uobće primienjen, ali bi se kod pravilne primjene zakona došlo do jednakog posljedka, koji bi se imao odobriti, tada se pravnim mišljenjem ne će predlagati ukidanje osude.

(4) U slučaju, ako u stručnom pravnom mišljenju sudu iznesene bitne sumnje u zakonitost osude, ustanovljenje činjeničnog stanja ili u zakonitost odmjerenja kazne, sudbeni će glavar zatražiti odluku višeg sudbenog glavara.

§ 65.

Predlaganje osude višem sudbenom glavaru

Ako sudbeni glavar ne može ili ne će osudu potvrditi, on će je sa svim spisima predložiti višem sudbenom glavaru na odluku. Sudbeni će glavar priložiti pismeno svoje stanovište glede potvrđivanja osude i glede ovršenja kazne. Svoje stanovište podpisuje sam sudbeni glavar bez supodpisa častnika sudca.

§ 66.

Odluka višeg sudbenog glavara

Viši sudbeni glavar odlučuje o potvrdi ili o ukinuću osude prema svojoj savjestnoj razsudi.

§ 67.

Zabilježba i priobćenje o potvrdi

Potvrda se ima na osudi zabilježiti i priobćiti obtuženome istodobno s odlukom o ovršenju kazne.

§ 68.

Postupak u slučaju ukidanja osude

Ako osuda bude ukinuta, odmah će se provesti nova glavna razprava. Viši sudbeni glavar može provedbu glavne razprave povjeriti sudu kojeg drugog sastava. Tko je u prijašnjoj glavnoj razpravi sudjelovao, ne smije u ponovnoj glavnoj razpravi sudjelovati kao sudac.

B. ODLUKA O OVRŠENJU KAZNE

§ 69.

(1) Zapovjednik, koji potvrđuje osudu, donosi istodobno i odluku o ovršenju kazne. Viši sudbeni glavar može prepustiti sudbenom glavaru, da on donese odluku o ovršenju kazne.

(2) U odluci o ovršenju kazne može se:

1. ovršenje cjelokupne kazne odgoditi do svršetka sadanjega rata, da se dade prilika osuđeniku, da se pokaže vriednim ublaženja odnosno opraštanja kazne; kod osuđenika koji su sposobni za ratnu službu, ima ovo usliediti u pravilu samo pod uvjetom, da će prvom prilikom biti odaslani na bojište;

2. narediti ovršenje samo jednog diela kazne, a ovršenje ostatka kazne odgoditi do svršetka rata, da se pruži prilika osuđeniku, da se pokaže vriednim ublaženja odnosno opraštanja kazne. Propis toč. 1. druge rečenice i ovdje se shodno primjenjuje. Ako dio kazne oduzeća slobode, koji se ima ovršiti ne iznosi više od šest tjedana, naredit će se, da se ova kazna ovrši kao strogi zatvor;

3.narediti ovršenje kazne u cielosti. Kod toga može biti naređeno, da se kazna ovrši u kažnjeničkom odjelu, koji se nalazi na bojištu, čim to bude moguće;

4. ovršenje kazne odgoditi do svršetka rata, a osuđenika predati vojnom kažnjeničkom logoru, čim ovi logori budu osnovani.

(3) Odluku o ovršenju kazne može sudbeni glavar naknadno iz važnih razloga izmieniti. U slučaju, da je

osudu potvrdio viši sudbeni glavar, može si on pridržati pravo izmjene svoje odluke o ovršenju kazne.

C. SADRŽAJ ODLUKE O POTVRDI I O UKIDANJU OSUDE

§ 70.

(1) Odluka o potvrdi glasi: »Potvrđujem osudu« kod ublaženja osude: »Potvrđujem osudu, koju ublažujem tako, da ...«

(2) Kod osuđujuće osude dodat će se potvrdi osude i odluka o ovršenju kazne, koja glasi: »Osuda se imade ovršiti« ili: »Ovršenje osude odgađa se do svršetka sadašnjeg rata, da se dade prilika osuđeniku, da se pokaže vriednim. Odgoda ovršenja vriedi samo za slučaj, da je osuđenik sposoban za ratnu službu i da će prvom prilikom biti poslan na bojište. U protivnom slučaju ima se kazna ovršiti«, ili »Od kazne ima se pet tjedana ovršiti kao strogi zatvor, ovršenje ostatka odgađa se... (kao gore).«

(3) Odluka o ukidanju glasi obćenito: »Ukidam osudu«. Kod djelomičnog ukidanja ima se točno navesti, u kojem se obsegu osuda potvrđuje, a u kojem ukida: »Potvrđujem osudu u pogledu izreke suda o krivnji, a u pogledu izreke o kazni ukidam«.

(4) Odluku o potvrdi, uključivši i odluku o ovršenju kazne, a isto tako odluku o ukidanju, podpisuje sam zapovjednik bez supodpisa častnika sudca.

IV. DIO

OVRŠENJE KAZNE

§ 71.

Temeljna načela

(1) Osuda će se ovršiti na način, kako je naređeno u odluci o potvrdi i ovršenju kazne, a kaznene odredbe prema njihovu sadržaju. O ovršivosti nije potrebna posebna potvrda.

(2) Ako se pojave dvojbe o tumačenju kaznene osude ili kaznene odredbe, glede izračunavanja izrečene kazne, dopustivosti ovršenja, ili o ovršenju, izhodit će se odluka sudbenog glavara, koja je onda mjerodavna.

(3) Kazna se ima ovršiti na temelju ovjerovljenog priepisa izreke osude o kazni (dispozitiv) i odluke o potvrdi i ovršenju kazne ili na temelju ovjerovljenog priepisa kaznene odredbe.

(4) Ako se utvrdi, da je osudu potvrdio nenadležni sudbeni glavar, onda se osuda najprije ima predložiti na potvrdu nadležnom sudbenom glavaru.

(5) Za pravilno ovršenje kao i za nadzor nad ovršenjem kazni, te za pravilno izračunavanje trajanja kazne, odgovoran je častnik sudac. Častnik sudac bdije i nad time, da se osuđenici, kojima je odgođeno ovršenje kazne u svrhu, da im se pruži prilika, da se na bojištu iztaknu, što prije upute na bojište. On imade također izpitivati, da li je i ukoliko je potrebno, da se donese naknadna odluka o izmjeni odluke o ovršenju kazne i da prema tome stavi sudbenom glavaru odgovarajuće priedloge.

§ 72.

Ovršenje kazne oduzeća slobode

(1) Kazne oduzeća slobode, koje se imaju ovršiti, imaju se početi ovršivati bezodvlačno nakon pravomoćnosti osude ili kaznene odredbe.

(2) Osuđenici imaju se prepratiti nadležnom kaznenom zavodu s uputnicom, podpisanom po častniku sudcu. Uputnica će sadržavati po mogućnosti točan osobni opis, a bit će u njoj naznačeno i trajanje kazne, te ukratko spomenut čin, radi kojega je osuđenik osuđen, oznaka suda, nadnevak osude ili kaznene odredbe i odluke o potvrdi, kao i dan početka i svršetka kazne. Uputnici će se priložiti ovjerovljeni priepis izreke osude i odluke o potvrdi osude ili kaznene odredbe. Ako kazna ima trajati dulje vrieme, uputnici će se priložiti ovjerovljeni priepis osude s razlozima.

(3) Kod izračunavanja trajanja kazne, računa se dan s 24 sata, tjedan sa 7 dana, a mjeseci i godine po kalendarskom vremenu.

(4) Vrieme izdržavanja kazne računa se u pravilu od dana dolazka u kazneni zavod. Častnik sudac imade zatražiti od kaznenog zavoda, da ga ovaj izviesti o danu dolazka osuđenika u kazneni zavod i prema tome o izračunanom vremenu, kada će kazna biti ovršena. Kod osuđenika, koji se nalaze u pritvoru, računa se početak ovršenja kazne od dana, kojeg su uhićeni.

(5) Trajanje kazne ima se računati po punim danima, bez obzira na to, kada je u toku dana obtuženi uhićen, odnosno primljen u kazneni zavod, tako da se taj dan ima računati kao cieli dan.

§ 73.

Ovršenje smrtne kazne

(1) Kazne smrti izvršuju se strieljanjem.

(2) Smrtna kazna ne smije se izvršiti nad duševno bolestnima niti nad trudnim ženama.

(3) Sudbeni će glavar izvršenje smrtne kazne strieljanjem odrediti bezodvlačno nakon potvrde osude.

(4) Sudbeni glavar određuje, koja će jedinica osudu ovršiti i koje će jedinice prisustvovati strieljanju.

(5) Ovršenjem rukovodi častnik, po mogućnosti stožerni častnik. On naređuje, na koji će se način dovesti osuđenik na stratište i da li je potrebno, da mu budu svezane oči. On je odgovoran, da osuđenik prije ovršenja ne pobjegne. On se brine, da osuđeniku po mogućnosti bude dodieljen svećenik njegove vjeroispoviesti. Na stratištu pročitat će častnik sudac ili koji drugi častnik osuđeniku izreku osude i odluku o potvrdi s naredbom o ovršenju, što će se u slučaju potrebe obaviti s pomoću tumača. Za to vrieme prisutne jedinice stoje u stavu »pozor«.

(6) Nakon što je svećeniku dana prilika, da još posljednji put utješi osuđenika, ovršuje osudu 10 momaka, koji su postavljeni u dva reda, pet koraka udaljeni od obtuženika, na zapovied ili na mig. Častnik liečnik ustanovit će smrt osuđenika. Častnik sudac ili njegov zamjenik sastavit će o ovome kratak zapisnik.

(7) Izvršenje smrtne kazne bezodvlačno će se objaviti svim pripadnicima sastava, ukoliko se tome ne protive kakvi razlozi.

(8) O izvršenju smrtne kazne obaviestit će se rodbina osuđenika i oblast njegova stalnog boravišta.

V.* ODSJEK

OBNOVA POSTUPKA

§ 74.

Predpostavke za obnovu postupka

(1) Postupak, koji je dovršen pravomoćnom osudom ili kaznenom odredbom, može se obnoviti, ako budu iznesene nove činjenice ili nova dokazala, koja bi sama po sebi ili u savezu s već provedenim dokazalima bila podobna:

1. da prouzrokuju oslobođenje osuđenika ili znatno ublaženje kazne ili obustavu postupka;

2. da prouzrokuju oslobođenje osuđenika, koji je osudom oslobođen ili znatno težu kaznu ili umjesto obustave postupka osuđujuću osudu.

Obtuženik se može pozivati samo na takve nove činjenice i nova dokazala, koja on bez svoje krivnje nije mogao predložiti u prijašnjem postupku.

(2) Obnova postupka provest će se i onda, ako je sud izrekao kaznu, koju prema primienjenim kaznenim propisima nije uobće smio izreći, ili ako je potvrđena takva osuda, koja prema propisu § 62. nije smjela biti potvrđena.

(3) Postupak će se obnoviti i onda, ako je koji sudac koji je sudjelovao kod donošenja osude, u tom predmetu povriedio svoju sudačku dužnost kakvim kažnjivim činom.

(4) Priedlog za obnovu postupka, koji se temelji na činjenici, da je sudac, koji je sudjelovao kod dono-

---

* VI. (?).

šenja osude, počinio kakav kažnjivi čin, može se staviti samo onda, ako je radi toga kažnjivog čina izrečena pravomoćna osuđujuća osuda, ili ako kazneni postupak nije mogao biti pokrenut niti proveden iz drugih razloga, a ne radi pomanjkanja dokaza.

(5) Stavljanju priedloga za obnovu postupka ne može smetati okolnost, da je kazna već ovršena, niti smrt osuđenika, a niti okolnost, da su prestale predpostavke, na kojima se je osnivala nadležnost vojnog suda.

§ 75.

Ovlaštenje za stavljanje priedloga

(1) Za stavljanje priedloga za obnovu postupka ovlašteni su: sudbeni glavar, osuđenik ili po njegovu izričitom nalogu njegov branitelj.

(2) ako je osuđenik umro, nestao ili duševno obolio, ovlašteni su za stavljanje priedloga: njegov ženitbeni drug, njegova rodbina u izravnoj lozi, a ako ovih nema, rodbina osuđenikova u pobočnoj lozi do drugog stupnja. Za nestale i za duševno oboljele ovlašten je na stavljanje takva priedloga njihov zakoniti zastupnik.

§ 76.

Oblik i sadržaj priedloga

(1) Priedlog se ima podnieti sudu, koji je izrekao osudu.

(2) Osuđenik ili njegova rodbina mogu podnieti priedlog samo pismenim podneskom, koji je podpisao

branitelj ili odvjetnik, ili ustmeno u zapisnik pred častnikom sudcem.

(3) Sudbeni glavar stavlja priedlog pismeno uz supodpis častnika sudca.

(4) U priedlogu moraju biti navedeni zakonski razlog za obnovu postupka i dokazala.

§ 77.

Odluka suda

(1) Čim sudu stigne priedlog za obnovu postupka, sudbeni glavar imenuje odmah vieće suda. U tom vieću ne može biti onaj, koji je sudjelovao u prijašnjoj glavnoj razpravi.

(2) Vieće odlučuje bez ustmene razprave zaključkom nakon saslušanja zastupnika obtužbe o dopustivosti priedloga. Zaključak, kojim se priedlog odbija, mora biti obrazložen.

(3) Ako vieće uvaži priedlog, provest će odmah glavnu razpravu, ako je prisutan obtuženik i branitelj, ukoliko je potonji potreban. U protivnom slučaju ima se odrediti glavna razprava za najskorije vrieme.

(4) Nakon provedene nove glavne razprave prijašnja će se osuda uzdržati na snazi ili će se ona ukinuti. U potonjem slučaju donieti će se druga osuda. Pobijana se odluka može uviek izmieniti, kako u korist, tako i na štetu obtuženika.

(5) Protiv osuđenika, koji je umro, nestao ili koji boluje od neizlječive duševne bolesti, ne će se provesti glavna razprava. Sud će bez ustmene razprave na shodan način provesti dokaze, koji se pokažu potrebnima; i osuđenika osloboditi, a prijašnju osudu ukinuti ili će odbaciti priedlog za obnovu postupka.

VI.* ODSJEK

PRAVO POMILOVANJA

§ 78.

Nadležnost

Pravo pomilovanja pripada Poglavniku Nezavisne Države Hrvatske.

§ 79.

Postupak s molbama za pomilovanje

(1) Predane molbe za pomilovanje imaju se uputiti sudu, koji je izrekao osudu. Sud će predložiti Poglavniku molbu sa spisima i s mišljenjem sudbenog glavara putem višeg sudbenog glavara.

(2) Ne će se smatrati molbama za pomilovanje molbe, koje su doduše označene kao molbe za pomilovanje, ali prema sadržaju su molbe za odgodu ovršenja kazne, da bi se dala prilika osuđeniku, da se na bojištu iztakne, te će se s njima postupati kao s molbama za naknadnu promjenu odluke o ovršenju kazne. O takvim molbama odlučuje sudbeni glavar ili viši sudbeni glavar, no posljednji samo tada, ako si je kod potvrde osude pridržao pravo izmjene svoje odluke o ovršenju kazne.

* VII. (?).

§ 80.

Molbe za pomilovanje zadržavaju ovršenje kazne samo kod smrtnih kazna izuzevši slučaj, označen u § 59. st. (3).

VII.* ODSJEK

TROŠKOVI

§ 81.

Sve troškove postupka po ovoj zakonskoj odredbi snosi državna blagajna.*

U Zagrebu, dne 14. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXVIII-977-D. V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* VIII. (?).

* Narodne novine od 16. travnja 1943. broj 88.

NAREDBA

Ministarstva prometa o promjeni i nadopuni Propisnika o prigodnim poštanskim markama

§ 1

§ 6. Propisnika o prigodnim poštanskim markama od 21. studenoga 1942. O. P. br. 4611-1942 (Narodne novine od 1. prosinca 1942. broj 273) mienja se i glasi:

»Naklada izdanja prigodnih poštanskih maraka ne smije biti manja od 200.000 komada od pojedine vriednosti. Temeljna vriednost pojedine prigodne marke mora biti usklađena s postojećim poštanskim pristojbenikom, a nadoplata ne može biti veća od 50% temeljne vriednosti pojedine poštanske marke.

Ako se uz redoviti niz odobrava i izdavanje blokova, vriedi glede vriednosti isti omjer kao i kod nizova.

Naklada blokova ne smije biti manja od 70.000 komada.«

§ 2.

§ 11. navedenog Propisnika mienja se i glasi:

»Godišnje se mogu odobriti najviše četiri izdanja prigodnih poštanskih maraka s nadoplatom povrh temeljne vriednosti, od kojih se jedno izdanje svake godine osigurava u korist Hrvatskog crvenog križa.

Istodobno ne mogu biti u prometu dva izdanja prigodnih poštanskih maraka.«

§ 3.

Iza druge stavke § 14. Propisnika dodaje se treća stavka, koja glasi:

»Povlačenjem iz prometa gube marke i frankaturnu vriednost.«

§ 4.

Ova naredba ne odnosi se na već izdane odluke o izdavanju prigodnih maraka, prema kojima su već odobreni tehnički uvjeti izradbe i određene temeljne vriednosti i nadoplate.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 7. travnja 1943.

Ministar prometa:

Ing. Bešlagić, v. r.

(Broj: 944-D.V.-1943)

* Narodne novine od 17. travnja 1943. broj 89.

NAREDBA

Ministarstva narodne prosvjete od 30. ožujka 1943. broj D. 1886-E-1943 o otvaranju njemačke pomoćne pučke škole u Bielom Brdu, kotar Osiek, velika župa Baranja

Na temelju §§ 9. i 17. zakonske odredbe od 20. rujna 1941. broj CCCVIII-1498-Z. p.-1941 (Narodne novine od 25. rujna 1941. broj 136) o njemačkom školstvu u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj izdajem ovu naredbu:

§ 1.

U Bielom Brdu, kotar Osiek, velika župa Baranja, osniva se i otvara njemačka pomoćna pučka škola.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 30. ožujka 1940.

Ministar narodne prosvjete:

Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 897-D.V.-1943.)

---

* Narodne novine od 16. travnja 1943. broj 88.

NAREDBA

Ministarstva narodne prosvjete od 1. travnja 1943. broj: U. m. 448 o ubiranju predplate za krugovalne prijamnike

Na temelju § 5. zakonske odredbe o osnutku Državnog zavoda za krugovalnu službu »Hrvatski Krugoval» u Zagrebu od 17. siečnja 1942. br. XXIV-155-Z-1942. a u sporazumu s Ministarstvom prometa i Ministarstvom državne riznice izdajem ovu naredbu:

Čl. 26. propisnika o krugovalnim prijamnicima mienja se tako, da počevši od 1. travnja 1943. posjednici krugovalnih prijamnika plaćaju sliedeću godišnju predplatu:

a) privatni posjednici krugovalnih prijamnika Kuna 720.— (60.— mjesečno);

b) posjednici prienosnih krugovalnih prijamnika (u svrhu trgovačke promičbe) Kuna 1.800.— (150.— Kn mjesečno);

c) prodavači i trgovci krugovalnih prijamnika Kuna 2.400.— (Kn 200.— mjesečno);

d) dojavni uredi burzovne i trgovačke agencije Kuna 3.000.— (250.— mjesečno).

S ubranim iznosom krugovalne predplatne pristojbe postupa se u smislu § 5. spomenute zakonske odredbe.*

U Zagrebu, dne 1. travnja 1943.

Ministar narodne prosvjete:
Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 987-D. V.-1943)

---

* Narodne novine od 19. travnja 1943. broj 90.

NAREDBA

Ministarstva narodnog gospodarstva od 17. travnja 1943. broj 43.456-1943 o otvaranju i zatvaranju poslovnih prostorija priradnih poduzeća i o radnom vremenu pomoćnog osoblja na području grada Zagreba i velike župe Prigorje

Na temelju § 152. obrtnog zakona, nakon saslušanja nadležnih komora, a u sporazumu s Ministarstvom unutarnjih poslova, propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Poslovne prostorije poduzeća, navedenih pod toč. 1. do 6. ovog paragrafa, na području grada Zagreba i velike župe Prigorje mogu biti otvorene i u njima se može zaposliti pomoćno osoblje radnim danima u ovom vremenu:

1. novčani i osiguravajući zavodi, agenture, zastupstva bez skladišta, veletrgovine, tehničke trgovine i poslovnice veleobrtnih poduzeća, koje su izvan sjedišta veleobrtnog pogona, od 8—14 sati;

2. trgovine živežnom robom, trgovine mješovitom robom, koje se pretežno bave trgovinom živežne robe, sitničarije, trgovine sladkiša, trgovine svježeg cvieća, nesamostalne prodavaonice duhana i prodavaonice novina, časopisa i sl. od 8—12.30 i od 16—18.30 sati.

3. prodavaonice mlieka i kruha od 7—12.30 i od 16—18.30 sati;

4. samostalne trgovine voća i povrća od 8—12.30 i od 16—19 sati;

5. trgovne slikopisnog tvoriva od 8—14 sati;

6. trgovine manufakturnom robom, kao i sve ostale nenabrojene vrste trgovina, sve samostalne veleobrtne, samostalne obrtne (koje nisu spojene s radionicama) i zadružne prodavaonice od 8—12 i od 16—18 sati.

§ 2.

U poslovnicama zavoda i poduzeća, navedenih u toč. 1. § 1. ove naredbe, osim veletrgovina, može se prema potrebi uvesti izmjenična služba od najviše dva sata dnevno u vremenu od 16—19 sati, a u prodavaonicama poduzeća navedenih u toč. 6. istog paragrafa, može se na unutarnjem poslovanju po potrebi zaposliti pomoćno osoblje još i u vremenu od 12—13 sati i od 18—19 sati.

§ 3.

Iz važnih obćih i priradnih obzira, izuzetke od propisa § 1. odobrava u pojedinim slučajevima na molbe stranaka Ministarstvo narodnog gospodarstva, Glavno ravnateljstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 4.

Prekršaji propisa ove naredbe kazne se prema propisu § 403. toč. 11. obrtnog zakona kaznama, predviđenim u § 398. istog zakona.

§ 5.

Kad ova naredba zadobije pravnu moć, prestaju vriediti, ukoliko su protivni propisima ove naredbe, propisi naredbe od 19. listopada 1933. broj 31.510-VI, o otvaranju i zatvaranju poslovnih prostorija trgovačkih i obrtnih poduzeća i o radnom vremenu pomoćnog osoblja (Narodne novine od 24. listopada 1933.) sa njezinim promjenama i nadopunama, a naredba od 23. studenoga 1942. broj 120.074-1942. o promjeni naredbe o otvaranju i zatvaranju poslovnih prostorija trgovačkih i obrtničkih poduzeća i o radnom vremenu pomoćnog osoblja od 19. listopada 1933. broj 31.510-VI (Narodne novine od 26. studenoga 1942. broj 269) se ukida u cielosti.

Ovom naredbom ne dira se u odredbe postojećih skupnih ugovora.

§ 6.

Ova naredba zadobiva pravnu moć na dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 17. travnja 1943.

Ministar narodnog gospodarstva:

Dr. ing. Josip Balen, v. r.

(Broj: 1007-D. V.-1943)

---

* Narodne novine od 21. travnja 1943. broj 92.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 14. travnja 1943. broj 2850-1943 o najvišim prodajnim cienama tipiziranih tkanina od lana i konoplje domaćeg podrietla

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19., studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Najviše prodajne ciene tipiziranih tkanina od lana i konoplje domaćeg podrietla, koje su proizvedene u smislu propisnika Zajednice za tekstil u Zagrebu od 30. rujna 1942. broj 36.410-1942 o proizvodnji tkanina od lana i konoplje te nadomjestaka tih sirovina, ustanovljuju se kako sliedi:

Skupina A. — Podstavno platno:

Vrsta 1:

podstavno platno širine 70 cm, težine po m² 180 do 220 g:

a) za proizvoditelje	Kn	36.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	46.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	61.—	za 1 m

Vrsta 2:

podstavno platno širine 70 cm, težine po m² 200 do 240 g:

a) za proizvoditelje	Kn	47.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	59.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	78.—	za 1 m

Skupina B. — Kanafas:

Vrsta 1:

kanafas sirovi širine 70 cm, težine po m² 150 do 190 g:

a) za proizvoditelje	Kn	47.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	61.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	80.—	za 1 m

Vrsta 1a:

kanafas obojen i apretiran, širine 70 cm, težine po m² 150 do 190 g:

a) za proizvoditelje	Kn	52.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	67.50	za 1 m
c)u trgovini na malo	Kn	88.—	za 1 m

Vrsta 2:

kanasas širine 70 cm, težine po m² 160 do 200 g:

a) za proizvoditelje	Kn	42.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	53.50	za 1 m
c u trgovini na malo	Kn	70.50	za 1 m

Vrsta 2a:

kanafas obojen i apretiran, širine 70 cm, težine po m² 160 do 200 g:

a) za proizvoditelje	Kn	47.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	59.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	78.—	za 1 m

Skupina C. — Kanapin

Vrsta 1:

kanapin sirov, širine 60 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	32.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	41.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	55.50	za 1 m

Vrsta 1a:

kanapin apretiran širine 60 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	38.50	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	49.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	65.—	za 1 m

Skupina D. — Podstavno platno od konjske dlake:

Vrsta 1:

podstavno platno od konjske dlake apretirano, širine 32 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	95.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	121.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	155.50	za 1 m

Vrsta 2:

podstavno platno od konjske dlake apretirano širine 35 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	102.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	129.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	166.50	za 1 m

Vrsta 3:

podstavno platno od konjske dlake impregnirano, širine 40 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	114.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	144.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	185.50	za 1 m

Vrsta 4:

podstavno platno od konjske dlake impregnirano, širine 45 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	128.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	162.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	207.50	za 1 m

Vrsta 5:

podstavno platno od konjske dlake impregnirano, širine 50 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	139.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	175.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	224.50	za 1 m

Skupina E. — Elastik

Vrsta 1:

elastik sirov, širine 166 cm, težine po m² 230 do 280 g:

a) za proizvoditelje	Kn	163.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	205.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	262.50	za 1 m

Vrsta 1a:

elastik apretiran, širine 166 cm, težine po m² 230 do 280 g:

a) za proizvoditelje	Kn	176.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	222.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	283.—	za 1 m

Skupina F. — Salonsko platno:

Vrsta 1:

salonsko platno širine 70 cm, težine po m² 180 do 220 g:

a) za proizvoditelje	Kn	53.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	66.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	87.—	za 1 m

Vrsta 2:

salonsko platno širine 70 cm, težine po m² 200 do 240 g:

a) za proizvoditelje	Kn	49.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	63.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	83.—	za 1 m

Skupina G. — Platno za ručnike:

Vrsta 1:

platno za ručnike širine 45 cm,
težine po m² 280 do 320 g:

a) za proizvoditelje	Kn	47.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	59.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	78.—	za 1 m

Skupina H. — Gradl za zastore (Rolete):

Vrsta 1:

gradl za zastore širine 80 cm,
težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	65.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	83.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	108.50	za 1 m

Vrsta 2:

gradl za zastore širine 90 cm,
težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	71.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	91.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	118.—	za 1 m

Vrsta 3:

gradl za zastore širine 98 cm,
težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	78.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	99.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	128.50	za 1 m

Vrsta 4:

gradl za zastore širine 110 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	86.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	109.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	141.—	za 1 m

Vrsta 5:

gradl za zastore širine 118 cm, težine po m² 220 do 260 g:

a) za proizvoditelje	Kn	92.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	117.—	za 1 m
c) u trgoini na malo	Kn	150.50	za 1 m

Skupina I. — Gradl za madrace:

Vrsta 1:

gradl za madrace širine 118 cm, težine po m² 260 do 300 g:

a) za proizvoditelje	Kn	118.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	149.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	191.50	za 1 m

Skupina J. — Platno za vreće:

Vrsta 1:

platno za vreće širine 105 cm, težine po m² 380 do 440 g:

a) za prozvoditelje	Kn	94.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	116.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	149.50	za 1 m

Vrsta 1a:

platno za vreće širine 100 cm, težine po m² 380 do 440 g:

a) za proizvoditelje	Kn	90.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	111.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	149.50	za 1 m

Vrsta 1b:

platno za vreće širine 95 cm, težine po m² 380 do 440 g:

a) za proizvoditelje	Kn	85.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	105.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	136.—	za 1 m

Vrsta 1c:

platno za vreće širine 112 cm, težine po m² 380 do 440 g:

a) za proizvoditelje	Kn	101.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	124.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	160.—	za 1 m

Vrsta 1d:

platno za vreće širine 125 cm, težine po m² 380 do 440 g:

a) za proizvoditelje	Kn	112.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	138.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	177.—	za 1 m

Vrsta 1e:

platno za vreće širine 135 cm, težine po m² 380 do 440 g:

a) za proizvoditelje	Kn	120.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	147.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	189.—	za 1 m

Vrsta 2:

platno za vreće širine 105 cm, težine po m^2 580 do 620 g:

a) za prozvoditelje	Kn	129.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	158.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	203.—	za 1 m

Vrsta 2a:

platno za vreće širine 100 cm, težine po m^2 580 do 620 g:

a) za proizvoditelje	Kn	123.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	151.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	194.—	za 1 m

Vrsta 2b:

platno za vreće širine 95 cm, težine po m^2 580 do 620 g:

a) za proizvoditelje	Kn	117.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	144.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	184.50	za 1 m

Vrsta 2c:

platno za vreće širine 112 cm, težine po m^2 580 do 620 g:

a) za proizvoditelje	Kn	138.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	169.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	217.—	za 1 m

Skupina K. — Grubo naravno platno (Segel):

Vrsta 1:

grubo naravno platno širine 61 cm, težine po m^2 340 do 400 g:

a) za proizvoditelje	Kn	100.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	123.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	158.—	za 1 m

Vrsta 1a:

grubo naravno platno impregnirano, širine 61 cm, težine po m^2 340 do 400 g:

a) za proizvoditelje	Kn	129.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	159.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	204.—	za 1 m

Vrsta 1b:

grubo naravno platno impregnirano i obojeno, širine 61 cm, težine po m^2 340 do 400 g:

a) za proizvoditelje	Kn	134.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	164.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	210.—	za 1 m

Vrsta 2:

grubo naravno platno širine 102 cm, težine po m^2 460 do 520 g:

a) za proizvoditelje	Kn	107.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	134.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	174.50	za 1 m

Vrsta 2a:

grubo naravno platno impregnirano, širine 102 cm, težine po m^2 460 do 520 g:

a) za proizvoditelje	Kn	136.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	169.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	218.50	za 1 m

Vrsta 2b:

grubo naravno platno impregnirano i obojeno, širine 102 cm, težine po m² 460 do 520 g:

a) za proizvoditelje	Kn	142.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	176.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	228.—	za 1 m

Vrsta 3:

grubo naravno platno širine 100 cm, težine po m² 560 do 620 g:

a) za proizvoditelje	Kn	159.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	107.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	254.—	za 1 m

Vrsta 3a:

grubo naravno platno impregnirano, širine 100 cm, težine po m² 560 do 620 g:

a) za proizvoditelje	Kn	188.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	232.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	298.—	za 1 m

Vrsta 3b:

grubo naravno platno impregnirano i obojeno, širine 100 cm, težine po m² 560 do 620 g:

a) za proizvoditelje	Kn	193.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	238.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	306.—	za 1 m

Vrsta 4:

grubo naravno platno širine 104 cm, težine po m² 580 do 650 g:

a) za proizvoditelje	Kn	163.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	201.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	259.50	za 1 m

Vrsta 4a:

grubo naravno platno impregnirano, širine 104 cm, težine po m² 580 do 650 g:

a) za proizvoditelje	Kn	192.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	237.—	za 1 m
c)u trgovini na malo	Kn	304.50	za 1 m

Vrsta 4b:

grubo naravno platno impregnirano i obojeno, širine 104 cm, težine po m² 580 do 650 g:

a) za proizvoditelje	Kn	197.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	243.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	312.—	za 1 m

Vrsta 5:

grubo naravno platno širine 102 cm, težine po m² 620 do 700 g:

a) za proizvoditelje	Kn	162.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	200.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	258.50	za 1 m

Vrsta 5a:

grubo naravno platno impregnirano, širine 102 cm, težine po m^2 620 do 700 g:

a) za proizvoditelje	Kn	191.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	235.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	302.50	za 1 m

Vrsta 5b:

grubo naravno platno impregnirano i obojeno, širine 102 cm, težine po m^2 620 do 700 g:

a) za proizvoditelje	Kn	197.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	243.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	312.—	za 1 m

Vrsta 6:

grubo naravno platno širine 102 cm, težine po m^2 630 do 700 g:

a) za proizvoditelje	Kn	176.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	217.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	280.—	za 1 m

Vrsta 6a:

grubo naravno platno impregnirano, širine 102 cm, težine po m^2 630 do 700 g:

a) za proizvoditelje	Kn	205.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	252.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	324.—	za 1 m

Vrsta 6b:

grubo naravno platno impregnirano i obojeno, širine 102 cm, težine po m² 630 do 700 g:

a) za proizvoditelje	Kn	210.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	258.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	331.50	za 1 m

Vrsta 7:

grubo naravno platno širine 61 cm, težine po m² 750 do 850 g:

a) za proizvoditelje	Kn	104.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	130.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	170.—	za 1 m

Vrsta 7a:

grubo naravno platno impregnirano, širine 61 cm, težine po m² 750 do 850 g:

a) za proizvoditelje	Kn	133.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	165.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	214.—	za 1 m

Vrsta 7b:

grubo naravno platno impregnirano i obojeno, širine 61 cm, težine po m² 750 do 850 g:

a) za proizvoditelje	Kn	139.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	172.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	223.—	za 1 m

Skupina L. — Hesian:

Vrsta 1:

hesian širine 112 cm, težine po m^2 165 do 205 g:

a) za proizvoditelje	Kn	46.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	58.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	76.—	za 1 m

Vrsta 1a:

hesian širine 100 cm, težine po m^2 165 do 205 g:

a) za proizvoditelje	Kn	41.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	52.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	68.50	za 1 m

Vrsta 2:

hesian širine 112 cm, težine po m^2 270 do 330 g:

a) za proizvoditelje	Kn	71.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	88.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	114.50	za 1 m

Vrsta 2a:

hesian širine 100 cm, težine po m^2 270 do 330 g:

a) za proizvoditelje	Kn	63.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	78.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	102.—	za 1 m

Vrsta 3:

hesian širine 112 cm, težine po m^2 220 do 270 g:

a) za proizvoditelje	Kn	61.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	76.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	99.50	za 1 m

Vrsta 3a:

hesian širine 100 cm, težine po m^2 220 do 270 g:

a) za proizvoditelje	Kn	55.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	69.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	90.—	za 1 m

Vrsta 3b:

hesian širine 95 cm, težine po m^2 220 do 270 g:

a) za proizvoditelje	Kn	52.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	65.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	85.50	za 1 m

Vrsta 3c:

hesian širine 105 cm, težine po m^2 220 do 270 g:

a) za proizvoditelje	Kn	58.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	72.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	94.50	za 1 m

Vrsta 3d:

hesian širine 135 cm, težine po m^2 220 do 270 g:

a) za proizvoditelje	Kn	75.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	93.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	121.—	za 1 m

Vrsta 4:

hesian širine 112 cm, težine po m² 320 do 380 g:

a) za proizvoditelja	Kn	77.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	95.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	123.50	za 1 m

Vrsta 4a:

hesian širine 100 cm, težine po m² 320 do 380 g:

a) za proizvoditelje	Kn	69.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	86.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	111.50	za 1 m

Vrsta 4b:

hesian širine 95 cm, težine po m² 320 do 380 g:

a) za proizvoditelje	Kn	65.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	81.—	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	105.—	za 1 m

Vrsta 4c:

hesian širine 105 cm, tžine po m² 320 do 380 g:

a) za proizvoditelje	Kn	65.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	89.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	116.—	za 1 m

Vrsta 4d:

hesian širine 135 cm, težine po m² 320 do 380 g:

a) za proizvoditelje	Kn	93.—	za 1 m
b) u trgovini na veliko	Kn	114.50	za 1 m
c) u trgovini na malo	Kn	147.50	za 1 m

Ciene se razumievaju za tkanine od lana i konoplje navedenih skupina i vrsta bez obzira na različite uzorke tkanja, boje i izradbe, t. j. bez obzira na to, da li su jednobojne ili višebojne, gladke ili negladke i t. d., a za 1 metar, i to kod proizvoditelja bez skupnog poreza na poslovni promet i bez omota (ambalaže), a kod trgovaca na veliko i trgovaca na malo uključivši skupni porez na poslovni promet i omot (ambalažu), a sve to postavno skladište proizvoditelja odnosno prodavaonica trgovca.

II.

Trgovina na veliko jest u smislu ove oblastne odluke svaka prodaja trgovcu na malo u svrhu daljnje preprodaje, a trgovina na malo jest u smislu ove oblastne odluke svaka izravna prodaja potrošaču.

III.

U računu, koji su proizvoditelji i trgovci na veliko dužni dati o svakoj prodaji kupcu, moraju biti tipizirane tkanine od lana i konoplje domaćeg podrietla izričito označene po skupinama i vrstama, navedenim u točki I. ove oblastne odluke, no dopušteno je, da uz te oznake proizvoditelji i trgovci na veliko dodaju još i svoje potrebne oznake u svrhu razlikovanja u uzorcima tkanja unutar pojedine skupine odnosno vrste. Trgovci na veliko moraju pri tome zadržati i oznake proizvoditelja.

IV.

Prekršitelji ove oblastne odluke bit će kažnjeni po § 11. zakonske oredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. stu-

denoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

V.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a istoga dana prestaje vriediti oblastna odluka od 14. studenoga 1942. broj 17.074-1942 o najvišim prodajnim cienama tipiziranih tkanina od lana i konoplje domaćeg podrietla (Narodne novine od 23. studenoga 1942. broj 266).

U Zagrebu, dne 14. travnja 1943.

Upravitelj:
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković, v. r.

(Broj 968-D.V.-1943)

* Narodne novine od 21. travnja 1943. broj 92.

NAREDBA

Ministarstva narodne prosvjete od 14. travnja 1943. broj U. m. 335-1943 o polaganju državnog stručnog izpita stručnih činovničkih vježbenika državnih znanstvenih zavoda

Na temelju § 14. stavke 3. zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931. izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Stručni činovnički vježbenici državnih znanstvenih zavoda (asistenti, kustosi, arhivari, geolozi, petrografi, agrogeolozi, kemičari, inženjeri i t. d.), koji nakon svršenog fakulteta nisu položili koji drugi državni stručni izpit, mogu polagati državni stručni izpit prema propisima ove naredbe nakon svršetka druge godine, a najdalje do svršetka pete godine službe.

§ 2.

Za izpitivanje kandidata, koji žele polagati ovaj izpit, postoje izpitna povjerenstva za svaku vrstu državnih znanstvenih zavoda.

§ 3.

Predsjednike izpitnih povjerenstva i po dva člana izpitivača za svaki predmet izpita imenuje za svaku godinu unapred ministar narodne prosvjete. Isto tako

imenuje ministar narodne prosvjete i zamjenike predsjedniku, kao i perovođe, ove u prvom redu između upravnih činovnika državnih znanstvenih zavoda. Za članove izpitivače iz stručnog diela državnog stručnog izpita dolaze po svom položaju upravitelji znanstvenih zavoda, na kojima su kandidati namješteni, odnosno sveučilištni nastavnici iste struke, kao i ostali stručnjaci znanstvenih zavoda. Kod izpitivača treba navesti struku, za koju se postavljaju. Prema strukama izpitivača i kandidata sastavit će predsjednici povjerenstvo za svaki pojedini izpit.

§ 4.

Spriečenog predsjednika zamjenjuje njegov zamjenik, a ako je ovaj spriečen, tada najstariji po činu član izpitnog povjerenstva.

Ako se tečajem godine izprazni mjesto predsjednika, izpitivača za koji predmet ili mjesto perovođe, popunit će ministar narodne prosvjete to mjesto po propisima § 3. ove naredbe. Ovako naknadno imenovanoj osobi traje članstvo do izmaka godine.

§ 5.

Pravo na polaganje državnog stručnog izpita ima svaki stručni činovnički vježbenik, koji je navršio dvie godine vježbeničke službe u kojem državnom znanstvenom zavodu, a od tih dviju godina najmanje posljednju godinu u struci, u kojoj se javlja za izpit.

§ 6.

Stručni činovnici, koji su došli na koji znanstveni zavod iz neke druge službe, a tamo su položili državni

stručni izpit, dužni su u roku od šest mjeseci polagati iz obćeg diela izpita one predmete, koje nisu polagali u prijašnjoj struci, a povrh toga i stručni izpit, ako to izpitno povjerenstvo drži potrebnim.

Ostali državni ili samoupravni (gradski, crkveni i dr.) činovnik može biti primljen u službu državnog znanstvenog zavoda, ako predhodno položi državni stručni izpit po propisima ove naredbe.

§ 7.

Državni stručni izpit može se polagati u toku ciele godine.

Prijavu za polaganje tog izpita podnosi kandidat upraviteljstvu zavoda. Upravitelj će toj molbi priložiti potvrdu o radu kandidatovu i o njegovu vladanju, te će je dostaviti izpitnom povjerenstvu.

Prijavi za izpit prilaže se:

1. uredovna potvrda o godinama službe s naznakom, koliko je vremena kandidat proveo u drugoj kojoj službi, a koliko kao stručni službenik znanstvenog zavoda,

2. svjedočbe o svršenim naukama,

3. kratak opis života i rada,

4. domaći pismeni sastavak odabire kandidat uz odobrenje onog člana izpitnog povjerenstva, u kojega struku spada sastavak.

§ 8.

U domaćem sastavu kandidat je dužan točno naznačiti svu književnost i građu, kojom se služio.

§ 9.

Kandidatima, koji imaju doktorat iz struke, u kojoj se javljaju za izpit, može se disertacija uzeti kao domaći sastavak. Mjesto domaćeg sastavka može kandidat podnieti i kakav veći znanstveni rad (ako je tiskan, može biti i na stranom jeziku).

§ 10.

Ako su sve izprave u redu, predsjednik će za svakog kandidata sastaviti izpitno povjerenstvo od imenovanih članova, u koje će povjerenstvo uz izpitivače na stručnom dielu izpita ući po jedan član za svaki onaj predmet obćeg izpita, koji kandidat polaže.

§ 11.

Domaći sastavak pregledava i daje o njemu svoj pismeni sud član izpitnog povjerenstva, koji će izpitivati na stručnom izpitu, no i ostali članovi izpitnog odbora mogu ga pregledati i uvjeriti se o njegovoj vriednosti.

§ 12.

Ako domaći sastavak pokaže nedovoljnu znanstvenu spremu, ili slabu stručnu naobrazbu kandidata, izpitni ga odbor ne će pustiti na izpit, nego će mu dopustiti ili da sastavak izpravi, ili da obradi drugi zadatak.

§ 13.

Ako domaći sastavak zadovoljava, pustit će izpitni odbor kandidata na izpit i utvrditi mu dane, kada će izpit polagati.

§ 14.

Ako kandidat određenog dana iz opravdanih razloga bude spriečen doći i o tome izviesti predsjednika izpitnog povjerenstva u roku od tri dana, pošto mu to dokazano bude moguće, odredit će mu se drugi dan za izpit. Inače će se smatrati, da je odustao i da izpit nije položio.

U toku izpita može kandidat odustati:

a) ako oboli i to dokaže liečničkom svjedočbom, ili

b) ako je opravdanim razlozima spriečen nastaviti izpit.

U ovom slučaju ustanovit će mu se dan, kada će izpit nastaviti.

U svakom drugom slučaju, kao i kad ne dođe u određeni dan da nastavi izpit, smatrat će se, da izpit nije položio.

§ 15.

Državni stručni izpit sastoji se od dva diela: od obćeg i stručnog. Oni se mogu polagati i odvojeno, ali najviše u razmaku od 10 dana.

§ 16.

Obći dio izpita je samo ustmen i traje najviše dva sata.

Na tom dielu izpita treba kandidat pokazati:

1. da dobro vlada hrvatskim jezikom i njegovim pravopisom,

2. da se za stručnu potrebu dobro i lako služi kojim svjetskim jezikom,

3. da poznaje u glavnim crtama načela upravnog i ustavnog prava Nezavisne Države Hrvatske, zatim

propise o činovnicima i propise o znanstvenom zavodu, na kojem služi,

4. da poznaje zakonske propise o berivima, svrstavanju i mirovinama državnih službenika, o državnom računovodstvu, o Računarskom dvoru i o proračunu Nezavisne Države Hrvatske.

§ 17.

Kandidati, koji su na diplomskom izpitu ili na ma kojem državnom stručnom izpitu položili koji od predmeta iz predhodnog paragrafa oslobađaju se od polaganja toga predmeta na ovom izpitu. Isto se tako oslobađa izpita iz § 16. toč. 2. kandidat, koji je na kojem stranom sveučilištu polagao diplomski izpit.

§ 18.

Na kraju obćeg izpita odlučuje izpitno povjerenstvo, da li je kandidat izpit položio. Ako ga nije položio, ne će se pripustiti na stručni izpit.

§ 19.

Stručni dio izpita polaže kandidat iz struke znanstvenog zavoda, na kome službuje. Na ovom izpitu kandidat ima pokazati, da ima dovoljno znanja iz struke, u kojoj se javlja za izpit, da se zna služiti stručnom književnošću i da zna primjenjivati suvremena sredstva i teorije svoje struke.

Izpituje ga jedan odnosno dva izpitivača, o čemu odlučuje izpitno povjerenstvo prema potrebi dotične struke.

§ 20.

Stručni dio izpita je ustmen i traje najviše sat i pol.

§ 21.

Ako je kandidat zadovoljio na stručnom dielu izpita, odlučuje izpitno povjerenstvo prema ocjeni domaćeg sastavka i prema odgovorima na obćem i na stručnom dielu izpita, da li je kandidat državni stručni izpit položio izvrstno, dobro ili dovoljno.

§ 22.

Ako kandidat ne položi izpit, može ga dva puta ponoviti. Razmak između izpita mora biti najmanje šest mjeseci.

§ 23.

O uspjehu ili neuspjehu izpita obaviešťava kandidata ustmeno predsjednik povjerenstva poslije dovršenog čitavog izpita.

§ 24.

Kandidatu, koji položi izpit, izdaje izpitno povjerenstvo svjedočbu, koju podpisuje predsjednik izpitnog povjerenstva.

§ 25.

O cjelokupnom državnom stručnom izpitu vodi se zapisnik, koji podpisuju svi članovi izpitnog povjerenstva i perovođa.

§ 26.

Odluku o izpitu zajedno s izvještajima o toku izpita podnosi predsjednik povjerenstva Ministarstvu narodne prosvjete, u kojem se pohranjuju zapisnik o cjelokupnom državnom stručnom izpitu s ostalim spisima izpitnog povjerenstva.

§ 27.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 14. travnja 1943.

Ministar narodne prosvjete:

Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 1015-D.V.-1943.)

* Narodne novine od 22. travnja 1943. broj 93.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 13. travnja 1943. broj 3280-1943 o najvišim prodajnim cienama žeženog vapna i vapnene prašine za proizvoditelje

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Najviše prodajne ciene žeženog vapna za proizvoditelje ustanovljuje se kako sliedi:

u veleobrtnoj proizvodnji	Kn 21.000.—
u obrtnoj proizvodnji	Kn 24.085.—

za 10.000 kg, postavno mjesto proizvodnje, bez skupnog poreza na poslovni promet.

II.

Najviše prodajne ciene vapnene prašine za proizvoditelje ustanovljuju se kako sliedi:

u veleobrtnoj proizvodnji	Kn 8.000.—
u obrtnoj proizvodnji	Kn 9.500.—

za 10.000 kg, postavno mjesto proizvodnje, bez skupnog poreza na poslovni promet.

III.

Za pakovanje vapnene prašine mogu se najviše zaračunati na to odpadajuće stvarne nabavne ciene omota (ambalaže).

IV.

Kod prodaje žeženog vapna ili vapnene prašine postavno željeznička kola utovarne postaje mogu se za utovarne i prievozne troškove od mjesta proizvodnje do utovarne postaje računati samo na to odpadajući stvarni troškovi, koji ne smiju biti viši od oblastno dozvoljenih ciena ovlaštenim odpremnicima za te poslove u tom mjestu.

V.

Veleobrtna proizvodnja u smislu ove oblastne odluke je proizvodnja u uzpravnim visokim pećima, koje u pravilu rade neprekidno, a ložene su ugljenom, generatorskim ili zemnim plinom.

Obrtna proizvodnja u smislu ove oblastne odluke je proizvodnja u običnim poljskim ili zidanim nizkim pećima, koje se lože drvom, a u pravilu rade samo povremeno.

VI.

Prekršitelji ove oblastne odluke bit će kažnjeni po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

VII.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 13. travnja 1943.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković, v. r.

(Broj: 969-D-V-1943)

* Narodne novine od 21. travnja 1943. broj 92.

ZAKONSKA ODREDBA*

o promjenama zakonske odredbe od 19. prosinca 1942. br. CCCXLI-2983-Z-42 o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1943.

§ 1.

Prva stavka § 14. zakonske odredbe od 19. prosinca 1942. broj CCCXLI-2983-Z-1942 o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1943. mienja se i glasi:

»Računska godina proračuna Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1942. traje do 31. srpnja 1943. Naredbe za izplatu na teret zakonito zauzetih navjera mogu se izdavati do 30. lipnja, a izplaćivati se može još do 31. srpnja 1943.«

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.**

U Zagrebu, dne 22. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

BroJ: LXXXV-1011-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 28. travnja 1943. broj 96.

** Narodne novine od 23. travnja 1943. broj 94.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakonske odredbe od 27. studenoga 1941. broj CDXXXVII-2115-Z-1941 o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika

§ 1.

Stavka 2. § 14. mienja se i glasi:

Za djecu koja polaze srednju ili njoj sličnu školu, pripada doplatak od 400 kuna mjesečno, ali najduže do navršene 20. godine života; ako se pak nakon svršene srednje škole nalaze na radnoj službi, prema propisima zakonske odredbe od 8. rujna 1942. broj CCL-2150-Z-1942, pripada doplatak do navršene 21. godine života. Za djecu, koja polaze visoke škole, pripada doplatak od 500 Kuna mjesečno do završetka školovanja odnosno najduže do navršene 25. godine života.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama* a primjenjivat će se od 10. rujna 1942.

U Zagrebu, dne 22. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXVI-1019-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 23. travnja 1943. broj 94.

ZAKONSKA ODREDBA*

o promjeni kaznenog zakonika

§ 1.

U §§ 314., 318., 319., 333. i 334 kaznenog zakonika od 27. siečnja 1929. sa svim njegovim promjenama i nadopunama mjesto rieči: »1.000 dinara« stavljaju se rieči: »5.000 Kuna«.

§ 2.

U toč. 7. § 316. i u prvoj stavci § 365. mjesto rieči: »3.000 dinara« stavljaju se rieči: »15.000 Kuna«.

§ 3.

U drugoj stavci § 320. mjesto rieči: »100 dinara« rieči: »300 dinara« stavljaju se rieči: »1.500 Kuna«.

§ 4.

U drugoj stavci § 320. mjesto rieči: P»100 dinara« stavljaju se rieči: »500 Kuna«.

§ 5.

U zadnjoj stavci § 365. mjesto rieči: »20.000 dinara« stavljaju se rieči: »100.000 Kuna«.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 28. travnja 1943. broj 96.

§ 6.

Postupak u kaznenim djelima, za suđenje kojih su, obzirom na propise ove zakonske odredbe, postali nadležni kotarski sudovi, nastavit će se u smislu § 9. st. 1. br. 2. zakonika o sudbenom kaznenom postupku pred kotarskim sudom, ako na dan, kojeg ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, postupak nije bio dovršen prvomolbenom osudom ili drugom odlukom. Ovakve kazneno-pravne stvari ustupit će sudbeni stolovi na priedlog državnog tužitelja nadležnom kotarskom sudu.

Pred kotarskim sudom nastavit će se kazneni postupak o kaznenim djelima, navedenim u prvoj stavci, i u slučaju, ako se odlukom višeg suda ukine osuda (rješenje) prvomolbenog suda i stvar uputi na novu razpravu, kao i u slučaju, ako se dozvoli ponavljanje kaznenog postupka o takvom kaznenom djelu.

§ 7.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 22. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXIV-981-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 23. travnja 1943. broj 94.

ZAKONSKA ODREDBA

o nadopuni zakona o biljegovini i pristojbama od 30. ožujka 1911.

§ 1.

Na kraju čl. 57. dodaje se nova stavka, koja glasi: »Za postupak u predmetima biljegovno-pristojbinskih prekršaja vriedi zakon o obćem upravnom postupku, ukoliko pojedine njegove odredbe nisu protivne odredbama ovog zakona«.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 22. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXIII-946-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 23. travnja 1943. broj 94.

ZAKONSKA ODREDBA

o nakladnoj knjižari »Velebit« u Zagrebu

§ 1.

Nakladna knjižara »Velebit« sa sjedištem u Zagrebu, koja je upisana u trgovačkom upisniku Trgovačkog suda u Zagrebu kao vlastničtvo Državnog izvještajnog i promičbenog ureda kod Predsjedničtva vlade, postaje sa svim svojim podružnicama i ustanovama vlasničtvo Nezavisne Države Hrvatske i kao samostalno priradno poduzeće stoji pod izravnim nadzorom Ministarstva narodne prosvjete, Glavnog ravnateljstva za promičbu.

§ 2.

Nakladna knjižara »Velebit« pravna je osoba privatnog prava.

§ 3.

Nakladna knjižara »Velebit zaključuje godišnje svoje poslovanje bilancom prema propisima trgovačkog zakona.

Izdatci i primitci nakladne knjižare »Velebit« vode se izvan državnog proračuna, a u državni se proračun unosi samo čista dobit. Možebitni gubitci pokrivaju se iz državnih sredstava.

§ 4.

Nakladna knjižara »Velebit« sastavlja za svaku kalendarsku godinu proračun primitaka i izdataka uprave poduzeća i podnosi ga na odobrenje Ministarstvu državne riznice.

§ 5

Svrha je i izklučivo pravo nakladne knjižare »Velebit« izdavati i razpačavati djela promičbenog značaja, političko-poviestne razprave i članke i djela iz liepe književnosti ukoliko ona po svojoj sadržini i namjeni imaju promičbeni značaj. Knjižara može ovakva djela izdavati na hrvatskom jeziku i na tuđim jezicima.

Knjižara može izdavati novine i časopise.

Nakladna knjižara »Velebit« može prema potrebi izdavati i druga izdanja obćeg narodnog i državnog značaja, ako to odobri ili naredi Ministarstvo narodne prosvjete, Glavno ravnateljstvo za promičbu.

§ 6.

Nakladna knjižara »Velebit« ne smije izvršivati nikakvih poslova bez naplate.

§ 7.

Kad ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, izvršit će Trgovački sud u Zagrebu ureda radi brisanje Državnog izvještajnog i promičbenog ureda kod Predsjedničtva vlade kao vlastnika nakladne knjižare »Velebit« i upis novog vlastnika prema ovoj zakonskoj odredbi.

§ 8.

Ministarstvo narodne prosvjete izdat će u suglasju s Ministarstvom državne riznice propisnik o uređenju,

upravi i poslovanju nakladne knjižare »Velebit«, kao i o nadzoru nad njom. Službovni odnosi svega osoblja nakladne knjižare »Velebit« uredit će se istim propisnikom, bez obzira na postojeće propise. Dok se ne izda taj propisnik, nakladnom knjižarom »Velebit« upravlja upravitelj, kojeg postavlja ministar narodne prosvjete.

§ 9.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama* i tog dana prestaju vriediti protivni propisi.

U Zagrebu, dne 22. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXIX-980-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 23. travnja 1943. broj 94.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni zakona o izravnim porezima

§ 1.

U čl. 42. točki 12. prve skupine iza rieči »liečnici,« stavljaju se rieči: »zubni tehničari,«.

§ 2.

U čl. 53a) stavka 1. toč. 2. mjesto brojke »100.000« stavlja se brojka: »240.000«, a mjesto »2,000.000.— Kuna,« stavlja se »4,000.000.— Kuna;«, dok se ostali dio rečenice briše.

§ 3.

U čl. 59. br. I. iza stavke 1. dodaje se nova stavka, koja glasi:

»Porezovnici iz čl. 42. prve skupine točke 12), koji se u vršenju svog zvanja ne bave veleobrtnim, obrtnim, trgovinskim ili posredničkim poslovanjem, plaćaju u Zagrebu od godišnjeg čistog prihoda do Kuna 96.000.—, a u mjestima izvan Zagreba do Kuna 72.000.—, mjesto temeljnog i dopunskog poreza tečevine, kao i svih na to odpadajućih državnih prireza, 12%-tni porez. Kao temelj za odmjeru samoupravnih prireza uzima se 40% ovog poreza. Prihodi preko ovih iznosa podleže redovitom oporezovanju tečevinom.«

Dosadašnje stavke 2.—31. postaju stavke 3.—32.
U novoj stavci 24. mienjaju se brojke 14 i 19 u: 18 i 23.

§ 4.

U čl. 77. stavci prvoj mienja se treća rečenica i glasi: »Porezovnik, koji pravodobno ne prijavi početak poslovanja, kaznit će se po propisu čl. 138., a onomu, koji pravodobno ne prijavi prestanak poslovanja, odpisat će se porez od prvog dan mjeseca, koji sliedi iza dana podnošenja prijave, pa do konca godine.«

§ 5

U čl. 82. stavka 1. na kraju točke 1) dodaje se nova rečenica, koja glasi: »Spomenuti izuzetak ne vriedi za obranbeni prirez, koji je odmjeren i plaćen na dodatni porez.«

U toč. 7. stavka druga mjesto brojke »150.000« stavlja se brojka: »240.000«.

§ 6.

U čl. 83. stavka 2. dodaje se druga rečenica, koja glasi: »Pristojbe, plaćene na temeljnu ili povećanu dioničku glavnicu, i prienosna dopunska pristojba ne priznaju se izdatkom u smislu ovoga člana.«

§ 7.

U čl. 85. stavka 1. rečenica druga iza rieči »čl. 81. zakona« stavlja se točka, a ostali dio rečenice se briše.

Na kraju iste stavke dodaje se sliedeće:

U pogledu drugih prestupaka i neurednosti imaju se primjenjivati kazne iz čl. 107a), što ne izključuje kaznenu odgovornost porezovnika po članu 142. i 142a).«

U posljednjoj stavci mienja se rieč »očevidnike« u »poslovne knjige«.

§ 8.

U čl. 95. stavka 1. točka 1. mienja se ljestvica i glasi:

Stupanj	Prihod				Porez Kn
1			do	48	1.—
2	od	49	„	72	1.—
3	„	73	„	96	2.—
4	„	97	„	120	2.—
5	„	121	„	145	3.—
6	„	146	„	168	4.—
7	„	169	„	192	4.—
8	„	193	„	216	5.—
9	„	217	„	240	6.—
10	„	241	„	264	7.—
11	„	265	„	288	8.—
12	„	289	„	312	9.—
13	„	313	„	336	10.—
14	„	337	„	360	11.—
15	„	361	„	384	12.—
16	„	385	„	408	14.—
17	„	409	„	432	15.—
18	„	433	„	456	16.—
19	„	457	„	480	18.—
20	„	481	„	504	19.—
21	„	505	„	528	20.—
22	„	529	„	552	22.—
23	„	553	„	576	23.—
24	„	577	„	600	25.—
25	„	601	„	624	27.—
26	„	625	„	648	28.—

Stupanj		Prihod			Porez Kn
27	od	649	do	672	30.—
28	„	673	„	696	32.—
29	„	697	„	720	34.—
30	„	721	„	744	36.—
31	„	745	„	768	38.—
32	„	769	„	792	40.—
33	„	793	„	816	42.—
34	„	817	„	840	44.—
35	„	841	„	864	46.—
36	„	865	„	888	48.—
37	„	889	,	912	50.—
38	„	913	„	936	52.—
39	„	937	„	960	55.—
40	„	961	„	984	74.—
41	„	985	„	1008	77.—
42	„	1009	„	1032	80.—
43	„	1033	„	1056	83.—
44	„	1057	„	1080	86.—
45	„	1081	„	1104	88.—
46	„	1105	„	1128	91.—
47	„	1129	„	1152	94.—
48	„	1153	„	1176	96.—
49	„	1177	„	1200	99.—
50	„	1201	„	1224	102.—
51	„	1225	„	1248	104.—
52	„	1249	„	1272	108.—
53	„	1273	„	1296	110.—
54	„	1297	„	1320	113.—
55	„	1321	„	1344	116.—
56	„	1345	„	1368*	119.—

* Po izpravku u Narodnim novinama od 28. travnja 1943. broj 96.

Stupanj		Prihod			Porez Kn
57	od	1369	do	1392	122.—
58	„	1393	„	1416	125.—
59	„	1417	„	1440	128.—
60	„	1441	„	1464	131.—
61	„	1465	„	1488	134.—
62	„	1489	„	1512	138.—
63	„	1513	„	1536	141.—
64	„	1537	„	1560	144.—
65	„	1561	„	1584	147.—
66	„	1585	„	1608	150.—
67	„	1609	„	1632	154.—
68	„	1633	„	1656	157.—
69	„	1657	„	1680	160.—
70	„	1681	„	1704	163.—
71	„	1705	„	1728	167.—
72	„	1729	„	1752	171.—
73	„	1753	„	1776	174.—
74	„	1777	„	1800	178.—
75	„	1801	„	1824	181.—
76	„	1825	„	1848	185.—
77	„	1849	„	1872	189.—
78	„	1873	„	1896	192.—
79	„	1897	„	1920	196.—
80	„	1921	„	1944	200.—
81	„	1945	„	1968	204.—
82	„	1969	„	1992	207.—
83	„	1993	„	2016	211.—
84	„	2017	„	2040	215.—
85	„	2041	„	2046	219.—
86	„	2065	„	2088	222.—
87	„	2089	„	2112	227.—
88	„	2113	„	2136	230.—

Stupanj		Prihod			Porez Kn
89	od	2137	do	2160	235.—
90	„	2161	„	2184	238.—
91	„	2185	„	2208	243.—
92	„	2209	„	2232	247.—
93	„	2233	„	2256	251.—
94	„	2257	„	2280	255.—
95	„	2281	„	2304	259.—
96	„	2305	„	2328	263.—
97	„	2329	„	2352	268.—
98	„	2353	„	2376	272.—
99	„	2377	„	2400	276.—
100	„	2401	„	2424	281.—
101	„	2425	„	2448	285.—
102	„	2449	„	2472	288.—
103	„	2473	„	2496	291.—
104	„	2497	„	2520	294.—
	preko	2520	„	2640	13 %
	„	2640	„	2880	14 %
	„	2880	„	3120	16%
	„	3120	„	3600	17 %
	„	3600	„	4320	18 %
	„	4320	„	4800	19 %
	„	4800			21 %

§ 9.

U čl. 107a) stavka 1. iza rieči: »trgovačkog knjigovodstva« dodaje se sliedeće: »odnosno po propisima naredaba ministra državne riznice, izdanih na temelju ovoga člana«.

U posliednjoj stavci mienja se rieč: »očevidnike« u »poslovne knjige«.

§ 10.

U čl. 128. mienja se stavka 2. i glasi:

»Temelj i stope ukupnog dopunskog poreza ustanovljuje onaj porezni odnosno katastralni ured, na području kojega porezovnik ima svoje kućanstvo, odnosno ako se na području toga ureda uobće ne zadužuje zemljarinom, kućarinom odnosno tečevinom, onaj porezni odnosno katastralni ured, na području kojega ima najveći prihod, podložan jednoj ili više vrsta tih poreza. U svrhu odmjere i zaduženja ovog poreza odnosni ured (porezni, katastralni) priobćuje ustanovljeni temelj i stope svim poreznim odnosno katastralnim uredima, kod kojih se porezovnik zadužuje bilo kojom vrstom poreza . Ovaj se porez izračunava na taj način, da se na svaki porezni temelj istoga porezovnika iz čl. 27., 37. i 59. primieni odgovarajuća stopa dopunskog poreza iz tih članova, koja odgovara zbroju poreznih temelja iz tih članova.«

§ 11.

U čl. 139. stavka 1. brišu se rieči »kao i putujući agenti i trgovački putnici pomenuti u istoj skupini toč. 1. a čl. 42.«.

U prvoj rečenici stavke 2. iza rieči »naplatiti porez« dolazi zarez, a rieči u zagradama se brišu.

U istoj stavci ispred posljednje rečenice stavlja se nova rečenica, koja glasi:

»Nezavisno od ove kazne izreći će se protiv istih osoba kazna od 50 do 1.000 Kuna za svaki pojedini prekršaj, ako ne upiše u izkaz (čl. 99. zakona) ili u poreznu knjižicu (čl. 98. zakona) svakoga službenika propisane podatke ili ne poništi uredno porezne markice.«

§ 12.

U čl. 148. mienja se stavka 8. i glasi:

»Porezovnici iz druge skupine točke 3. člana 42. plaćaju porez prije početka poslovanja, i to, ako započnu u prvoj polovini godine, u cielom iznosu, a ako započnu poslovanje u drugoj polovini godine, u polovičnom iznosu.«.

Iza stavke 8. stavlja se nova stavka 9., koja glasi:

»Plaćanje poreza, koji se ubire na providbe maloprodavača duhanskih prerađevina, cigaretnog papira i žigica, dospieva prvog dana nakon izteka svakog mjeseca, a ubrani iznosi moraju se predati poreznom uredu najkasnije za 20 bana.«

Iza nove stavke 9. stavlja se nova stavka 10., koja glasi:

»Plaćanje poreza, koji su obvezana uztezati u smislu čl. 59. obrtna, veleobrtna i trgovačka poduzeća naravnim osobama, dospieva prvog dana nakon izteka svakog mjeseca, a spomenuta poduzeća moraju ga predati poreznom uredu najkasnije za 20 dana.«

Dosadašnja stavka (9) postaje stavka (11) te se mienja i glasi:

«Plaćanje poreza ovlaštenih prodavaća srećaka Hrvatske državne lutrije dospieva nakon vučenja, a Hrvatska državna lutrija ga mora od prodavača ubrati i predati državnoj blagajni u roku od 30 dana nakon posljednjeg dana pojedinog vučenja.«

§ 13.

U čl. 151. stavci 3. zamjenjuju se dosadašnje rieči iza zareza ovim riečima: »naknadu troškova za ovaj rad određuje ministar državne riznice iz tekućih prihoda od izravnih poreza«.

§ 14.

U članu 157. mienja se stavka 5. i glasi:

»Maloprodavačima duhanskih prerađevina, cigaretnog papira i žigica, prodavačima srećaka Hrvatske državne lutrije, putujućim agentima, trgovačkim putnicima i svakovrsnim posrednicima, te malim obrtnicima iz druge skupine točke 2b) člana 42. služi kao dokaz o plaćenom porezu potvrda, koju izdaje porezna oblast.«

§ 15

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a primjenjivat će se od 1. siečnja 1943.

U Zagrebu, dne 22. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXX-846-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 27. travnja 1943. broj 95.

PRISTOJBENIK

Glavnog ravnateljstva za obće narodno prosvjetljivanje o autorskim nagradama, koje ima pravo ubirati Hrvatsko autorsko družtvo (HAD) u Zagrebu za glasbene i kazalištne priredbe tokom godine 1943.

Na temelju § 8. zakonske odredbe od 30. prosinca 1942. broj CCCLIII 3041-Z-1942 (Narodne novine od 31. prosinca 1942.) o ukidanju zakonske odredbe o Državnom zavodu za zaštitu autorskih prava na području Nezavisne Države Hrvatske propisujem visinu autorskih nagrada, koje se imaju plaćati.

§ 1.

Gostiteljska poduzeća plaćaju:

A. na cielom državnom području

a) mjesečno:

1.	za glasbu lokali I. reda	Kuna 2.500.—
	za glasbu lokali II. reda	„ 1.500.—
	za glasbu lokali III. reda	„ 1.200.—
	za glasbu lokali IV. reda	„ 750.—
	za glasbu lokali V. reda	„ 500.—
	za glasbu lokali VI. reda	„ 300.—

2. za krugovalnike, gramofone, orkestrione i druge mehaničke glasbene nastroje polovicu svote navedene u točki 1.

3. za krugovalnike u zalogajnicama i u jednakim poduzećima, u kojima nema stolova, te u lokalima u mjestima izpod 10.000 stanovnika — Kuna 200.—

b) dogodično i prigodno:

1. za dogodično sviranje u lokalima za svaki dan sviranja trećinu svote navedene u točki a/1.
2. za prigodno sviranje na Silvestrovo, Poklade i u sličnim prigodama za dan sviranja polovicu svote navedene u točki a/1.

B. u pojedinim mjestima za glasbu, krugovalnike, gramofone, orkestrione i druge mehaničke glasbene nastroje.

a) u Zagrebu:

1. »Hotel Esplanade« u blagovalištu i kavani ljeti (od 1.lipnja do 15. rujna) mjesečno	Kuna	6.500.—
zimi	„	5.000.—
2. Kavana »Dubrovnik« mjesečno	„	6.500.—
3. blagovalište »Dubrovnik« mjesečno	„	2.400.—
4. »Gradska kavana« mjesečno	„	5.000.—
5. »Gradski podrum« mjesečno	„	4.000.—
6. Grill-room u »Gradskom podrumu« mjesečno	„	5.500.—
7. Barovi zimi mjesečno	„	5.500.—
8. Barovi ljeti	„	4.000.—
b) u Crikvenici:		
Hotel Therapia mjesečno	„	6.500.—
c) u Dubrovniku:		
1. »Hotel Imperial« mjesečno	„	6.500.—

2. »Hotel Excelsior« mjesečno	Kuna	6.500.—
3. »Gradska kavana« mjesečno	„	4.000.—

§ 2.

Svaki koristnik iz § 1.ovog pristojbenika dužan je uplatiti Hrvatskom autorskom družtvu u Zagrebu propisanu autorsku nagradu.

§ 3.

Radi odmjere visine autorske nagrade izvan pristojbenih stavaka iz § 1. ovog pristojbenika razvrstavaju se mjesta na području Nezavisne Države Hrvatske kako sliedi:

1. mjesta I. reda: Zagreb, Sarajevo i Osiek, a u sezoni Crikvenica i Dubrovnik;
2. mjesta II. reda: Banja Luka, Karlovac, Mostar i Zemun, a za vrieme sezone sva kupališta i turistička mjesta, koja nisu spomenuta pod mjestima I. reda;
3. mjesta III. reda: Bjelovar, Brod na Savi, Petrovaradin, Sisak, Travnik, Tuzla, Varaždin, Vinkovci, Virovitica, Vukovar i Zenica;
4. mjesta IV. reda: sva ostala mjesta s preko 10.000 stanovnika;
5. mjeta V. reda: sva ostala mjesta s ispod 10.000 stanovnika.

§ 4.

Za svečane plesove i za svečane zabave plaća se autorska nagrada, i to:

1. u mjestima I. reda razvrstanja	Kuna	3.000.—
2. u mjestima II. reda razvrstanja	„	1.500.—
3. u mjestima III. reda razvrstanja	„	1.000.—
4. u mjestima IV. reda razvrstanja	„	750.—
5. u mjestima V. reda razvrstanja	„	500.—

§ 5

Za zabave plaća se autorska nagrada, i to:

1. a) Za zabave I. reda u mjestima I. reda razvrstanja	Kuna 2.500.—
b) za zabave I. reda u mjestima II. reda razvrstanja	„ 1.200.—
c) za zabave I. reda u mjestima III. reda razvrstanja	„ 750.—
d) za zabave I. reda u mjestima IV. reda razvrstanja	„ 500.—
e) za zabave I. reda u mjestima V. reda razvrstanja	„ 300.—
2. a) za zabave II. reda u mjestima I. reda razvrstanja	„ 1.200.—
b) za zabave II. reda u mjestima II. reda razvrstanja	„ 750.—
c) za zabave II. reda u mjestima III. reda razvrstanja	„ 500.—
d) za zabave II. reda u mjestima IV. reda razvrstanja	„ 350.—
e) za zabave II. reda u mjestima V. reda razvrstanja	„ 250.—
3. a) za zabave III. reda u mjestima I. reda razvrstanja	„ 750.—
b) za zabave III. reda u mjestima II. reda razvrstanja	„ 500.—
c) za zabave III. reda u mjestima III. reda razvrstanja	„ 350.—
d) za zabave III. reda u mjestima IV. reda razvrstanja	„ 250.—
e) za zabave III. reda u mjestima V. reda razvrstanja	„ 200.—

4. a) za zabave IV. reda u mjestima I. reda razvrstanja Kuna 500.—
   b) za zabave IV. reda u mjestima II. reda razvrstanja „ 350.—
   c) za zabave IV. reda u mjestima III. reda razvrstanja „ 250.—
   d) za zabave IV. reda u mjestima IV. reda razvrstanja „ 200.—
   e) za zabave IV. reda u mjestima V. reda razvrstanja „ 150.—

§ 6.

Za matineje plaća se autorska nagrada, i to:

1. a) u Zagrebu, ako traju do 13 sati Kuna 400.—
   b) u Zagrebu, ako traju preko 13 sati „ 600.—
2. a) izvan Zagreba, ako traju do 13 sati „ 250.—
   b) izvan Zagreba, ako traju preko 13 sati „ 400.—
3. u mjestima IV. i V. reda razvrstanja „ 200.—

§ 7.

Za čajanke i siela plaća se autorska nagrada, i to:

1. a) u Zagrebu, ako traju do 21 sat Kuna 400.—
   b) u Zagrebu, ako traju preko 21 sat „ 600.—
2. a) izvan Zagreba, ako traju do 21 sat „ 250.—
   b) izvan Zagreba, ako traju preko 21 sat „ 400.—
3. u mjestima IV. i V. reda razvrstanja „ 200.—

§ 8.

Za koncerte plaća se autorska nagrada, i to:

1. stranih umjetnika i družtava od ukupnog (bruto) prihoda 4%

2. domaćih filharmonija i domaćih orkestara	Kuna	750.—
3. a) domaćih družtava i domaćih umjetnika bez plesa	„	150— 750.—
b) domaćih družtava i domaćih umjetnika s plesom	„	750—2.500.—
Za školske koncerte i zabave srednjih i stručnih škola u školskim prostorijama	„	100— 300.—

§ 9.

Državna krugovalna postaja plaća autorske nagrade, i to:

1. za izvedbu djela i rieči u svezi s tim djelima (t. zv. mala prava):

a) kod ukupnog (bruto) dohodka do 50.000 predplatnika 4%

b) kod ukupnog (bruto) dohodka do 100.000 predplatnika 5%

c) kod ukupnog (brutto) dohodka preko 100.000 predplatnika 6%

2. za izvedbu djela liepe umjetnosti i znanosti:

a) kod ukupnog (brutto) dohodka do 50.000 predplatnika ½%

b) kod ukupnog (brutto) dohodka do 100.000 predplatnika 1%

c) kod ukupnog (brutto) dohodka preko 100.000 predplatnika 1½%

3. za izvedbu dramskih i glasbeno-pozorničkih djela (t. zv. velika prava) plaća se autorska nagrada prema posebnom ugovoru, koji se ima sklopiti za godinu 1943.

§ 10.

Za glasbu prigodom slikopisnih izvedaba u slikokazima plaća se autorska nagrada, i to:

1. kod izvedaba s niemim slikopisima mjesečna poprečna svota od	Kuna 200—500.—
2. kod izvedaba sa zvučnim slikopisima od svake prodane ulaznice	Kuna 1.—

U ovm iznosima uračunana je autorska nagrada i za glasbu, koja se na bilo koji način izvađa u slikokazima izvan slikopisa, ali nije uračunana u te iznose autorska nagrada za bilo koje druge priredbe, koje daju u prostorijama slikokaza bilo vlastnici slikokaza bilo tko drugi.

§ 11.

1. autorske nagrade plaćaju glasbe oružanih snaga godišnje poprečnom svotom prema posebnom ugovoru.

2. autorske nagrade pri javnim nastupima ustaških postrojbi i njima sličnih družtava plaćaju se prema posebnim ugovorima.

3. Za autorske nagrade kod školskih priredaba s glasbom, izvan školskih prostorija plaća se	Kuna 200—750.—
4. za autorske nagrade u plesnim školama plaća se mjesečno poprečna svota od	Kuna 250—500.—

5. kupališta i turistička mjesta plaćaju autorsku nagradu za glasbene izvedbe na javnom mjestu prema pristojbeniku, propisanom u sporazumu sa Savezom kupališta i turističkih mjesta.

6. za autorske nagrade pri glasbenim izvedbama na brodovima i vlakovima plaća se poprečna svota prema posebnom ugovoru.
7. za autorske nagrade pri sviranju na sajmovima plaća se Kuna 100—200.—
8. za krugovalnike u slastičarnama plaća se u ime autorske nagrade mjesečno Kuna 200.—

§ 12.

Za kazalištne predstave, koje izvađaju kazalištnododobrovoljačka družtva, propisuje se s naslova autorskih nagrada sliedeće:

1. u mjestima I. reda razvrstanja Kuna 500—800.—
2. u mjestima II. reda razvrstanja Kuna 500.—
3. u mjestima III. reda razvrstanja Kuna 400.—
4. u mjestima IV. reda razvrstanja Kuna 300.—
5. u mjestima V. reda razvrstanja Kuna 200.—

Za izvedbu kazalištnih djela s glasbom plaća se 50% više od napried navedene pristojbe.

Posudbina se plaća prema posebnom sporazumu izvan određene pristojbe.

Putujuća kazališta moraju sklopiti s hrvatskim autorskim družtvom poseban ugovor.

Od miešanih razporeda plaća se autorska nagrada za oba diela razporeda.

Hrvatska državna kazališta i krugovalne postaje plaćaju prema posebnim ugovorima.

§ 13.

Pristojbene stavke ovog pristojbenika vriede samo za onog koristnika, koji pravodobno prijavi priredbu,

unapried plati autorsku nagradu (osim onih, koji plaćaju poprečne svote) i pošalje razpored. Tko pravodobno ne prijavi priredbu, ne uplati autorsku nagradu ili ne pošalje razpored, plaća za 100% povišenu odpadajuću pristojbenu stavku ovog pristojbenika.

§ 14.

S priređivačima, čije priredbe imaju značaj redovitog stalnog izvođenja, može Hrvatsko autorsko družtvo ugovorno utanačiti poprečne svote umjesto ovim pristojbenikom propisanih pristojbenih stavki.

§ 15.

Sve uplate prema ovom pristojbeniku vrše se izključivo putem poštanske štedionice na čekovni račun Hrvatskog autorskog družtva broj 31911«.

§ 16.

Ovaj pristojbenik vriedi za godinu 1943., te se njegovim proglašenjem stavljaju izvan snage sve dosadašnje pristojbe, proizlazile one iz pristojbenih propisa ili iz posebno sklopljenog ugovora.*

Zagreb, dne 28. travnja 1943.

Glavni ravnatelj:

Dr. Mihovil Katanec, v. r.

(Broj: 680-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 30. travnja 1943. broj 98.

Županstvo pri Poglavniku
Ured za odlikovanja

Broj: 35-1943.

OKRUŽNICA

Redoslied hrvatskih odlikovanja

U smislu § 10. zakonske odredbe o osnivanju vojničkog reda željeznog trolista, br. CDLXIII-2167-Z-1941, § 11. zak. odredbe o osnivanju Krune Kralja Zvonimira, broj CDLXII-2166-Z-1941, odnosno broj CCCXIV-2669-Z-1942, § 9.zakonske odredbe o osnivanju kolajne Poglavnika Ante Pavelića za hrabrost, br. CDLXIV-2168-Z-1941 i § 7. zakonske odredbe o osnivanju reda za zasluge, br. CCCXLIII-2968-Z-1942, i na temelju odredbe o izrađivanju propisnika za odlikovanja izdaje se, po određenju Poglavnikovu, ovaj

REDOSLIED

1. Željezni trolist I. stupnja sa hrastovim grančicama
2. Željezni trolist I. stupnja
3. Velered krune Kralja Zvonimira s Danicom i hrast. grančicama
4. Velered krune Kralja Zvonimira s Danicom i mačevima
5. Velered krune Kralja Zvonimira s Danicom
6. Zlatna Kolajna Poglavnika Ante Pavelića za hrabrost
7. Red za zasluge Velered sa zviezdom
8. Željezni trolist II. stupnja sa hrastovim grančicama
9. Željezni trolist II. stupnja

10. Red krune kralja Zvonimira I. stupnja sa zviezdom i hrastovim grančicama
11. Red krune kralja Zvonimira I. stupnja sa zviezdom i mačevima
12. Red krune kralja Zvonimira I. stupnja sa zviezdom
13. Red za zasluge I. stupnja sa zviezdom
14. Željezni trolist III. stupnja sa hrastovim grančicama
15. Željezni trolist III. stupnja
16. Red krune kralja Zvonimira I. stupnja sa hrastovim grančicama
17. Red krune kralja Zvonimira I. stupnja s mačevima
18. Red krune kralja Zvonimira I. stupnja
19. Velika srebrna Kolajna Poglavnika Ante Pavelića za hrabrost
20. Red za zasluge I. stupnja
21. Željezni trolist IV. stupnja sa hrastovim grančicama
22. Željezni trolist IV. stupnja
23. Red krune kralja Zvonimira II. stupnja sa hrastovim grančicama
24. Red krune kralja Zvonimira II. stupnja s mačevima
25. Red krune kralja Zvonimira II. stupnja
26. Mala srebrna Kolajna Poglavnika Ante Pavelića za hrabrost
27. Red za zasluge II. stupnja
28. Red krune kralja Zvonimira III. stupnja sa hrastovim grančicama
29. Red krune kralja Zvonimira III. stupnja s mačevima

30. Red krune kralja Zvonimira III. stupnja
31. Brončana Kolajna Poglavnika Ante Pavelića za hrabrost
32. Red za zasluge III. stupnja
33. Srebrna Zvonimirova Kolajna sa hrastovim grančicama
34. Srebrna Zvonimirova Kolajna na ratnoj vrpci
35. Srebrna Zvonimirova Kolajna na bieloj vrpci
36. Brončana Zvonimirova Kolajna sa hrastovim grančicama
37. Brončana Zvonimirova Kolajna na ratnoj vrpci
38. Brončana Zvonimirova Kolajna na bieloj vrpci
39. Željezna Zvonimirova Kolajna sa hrastovim grančicama
40. Željezna Zvonimirova Kolajna na ratnoj vrpci
41. Željezna Zvonimirova Kolajna na bieloj vrpci

U Zagrebu, dne 15. siečnja 1943.*

Pročelnik
Bilježnik redova:
General:
Perčević, v. r.

Iz Vjestnika ministarstva oružanih snaga — naredbe, br. 4—1943.

* Narodne novine od 30. travnja 1943. broj 98.

ZAKONSKA ODREDBA

o imenovanju činovnika, vježbenika, dočinovnika i podvornika poštansko-brzojavne i brzoglasne struke

§ 1.

U poštansko-brzojavnoj i brzoglasnoj struci mogu se u toku proračunske godine 1943. na predviđena mjesta činovnika viših razreda imenovati činovnici nižih razreda i činovnički vježbenici, a na predviđena mjesta dočinovnika mogu se imenovati ugovorni dočinovnici te podvornici iznimno od propisa stavke druge i treće § 8. zakonske odredbe od 19. prosinca 1942. broj CCCXLI-2983-Z-1942 o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1943.

Na predviđena mjesta činovnika, činovničkih vježbenika, dočinovnika i podvornika mogu se postavljati i nadničari.*

U Zagrebu, dne 22. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXI-989-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 23. travnja 1943. broj 94.

NAREDBA

ministra narodne prosvjete od 25. veljače 1943. broj 15.781 o unutarnjem uređenju Ministarstva narodne prosvjete

Na temelju propisa st. 3. § 9. zakonske odredbe od 9. listopada 1942. broj CCLXXVIII-2402-Z-1942 o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske izdajem nakon odobrenja predsjednika vlade ovu naredbu:

§ 1.

Poslovi Ministarstva narodne prosvjete obavljaju se u Uredu ministra, u Pravnom odsjeku i u glavnim ravnateljstvima, osnovanim odredbom Poglavnika od 20. listopada 1942. br 34.868-II-707-1942 (Narodne novine od 22. listopada 1942. broj 239).

I. URED MINISTRA NARODNE PROSVJETE

§ 2.

Ured ministra narodne prosvjete obavlja poslove koje mu povjeri ministar, a napose:

prima predstavke, pritužbe i sve druge službene spise, upućene osobno ministru; rješava tajne spise ministrove; razpoređuje primanje kod ministra; podnosi Predsjedničtvu vlade priepise zapisnika o mjesečnim sjednicama glavnih ravnatelja, odnosno pročelnika odjela i obavlja političke poslove osobne i tajne naravi, koji se odnose na Ministarstvo narodne prosvjete, kao i gospodarsko-računarske i uredske poslove, koji se odnose na Ured ministra.

§ 3.

Na čelu Ureda ministra narodne prosvjete stoji glavar, koji je izravno podređen ministru i koji vodi poslove tog Ureda prema ovlastima i uputama, dobivenim osobno i izravno od ministra.

Potreban broj stručnih činovnika, pomoćnog i podvornog osoblja Uredu ministra dodjeljuje ministar.

§ 4.

Glavar Ureda ministra razpoređuje i rukovodi cjelokupno poslovanje tog ureda i podpisuje službene spise, koji se odnose na poslove Ureda, ukoliko ih ministar nije pridržao za svoj podpis.

Spriečenog glavara zamjenjuje službenik, kojeg označi ministar.

II. PRAVNI ODSJEK

§ 5.

Pravni odsjek Ministarstva narodne prosvjete obavlja napose sliedeće poslove:

izrađuje priedloge zakona i zakonskih odredaba iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, osnove mjerodavnih tumačenja onih zakonskih propisa, koje je ovlašten tumačiti ministar narodne prosvjete, priedloge ostalih mjerodavnih tumačenja, koja se odnose na poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete i osnove naredaba, obće naravi, koje izdaje ministar narodne prosvjete; sastavlja ugovore. koji se odnose na poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete; daje pravna mišljenja i upute pri izradbi okružnica i ostalih rješenja obćeg značaja, kojima je svrha održavanje jedinstvenosti i istosmjernosti u poslovima Ministarstva narodne prosvjete; rješava upravne priepore u predmetima iz djelokruga Mini-

starstva narodne prosvjete; rukovodi stegovne poslove; sastavlja izpitna povjerenstva za državne stručne izpite službenika Ministarstva narodne prosvjete; odpravlja poslove prosvjetnih zaklada, odpravlja svoje uredske poslove i upravlja uredskim poslovima stegovnog i višeg strgovnog povjerenstva Ministarstva narodne prosvjete.

Na čelu Pravnog odsjeka stoji nadstojnik, koji je izravno podređen ministru. Nadstojnik pravnog odsjeka razpoređuje i upravlja cjelokupno poslovanje odsjeka i podpisuje službene spise, koji se odnose na poslove odsjeka, ukoliko ih prema postojećim propisima odnosno prema nalogu ministra ne podpisuje sam ministar.

Spriečenog nadstojnika pravnog odsjeka zamjenjuje po činoredu najviši izvjestitelj tog odsjeka, ako ministar ne označi drugog zamjenika.

III. GLAVNA RAVNATELJSTVA

§ 7.

Glavno ravnateljstvo za obće narodno prosvjetljivanje dieli se na pet odsjeka, i to na:

1. Obći odsjek;
2. Odsjek za književnost umjetnost i prosvjetnu promičbu;
3. Odsjek za posebničku prosvjetnu djelatnost;
4. Odsjek za prosvjetnu djelatnost na selu i
5. Odsjek za širenje pismenosti u narodu.

§ 8.

Obći odsjek obavlja sve poslove, koji se odnose na službovna i osobna pitanja službenika Glavnog ravnateljstva; poslove upravne i gospodarsko-računarske naravi, ukoliko se odnose na poslove iz djelokruga Glavnog ravnateljstva; prikuplja i sređuje brojitbene

podatke u poslovima iz djelokruga Glavnog ravnateljstva; uređuje i upravlja uredsko poslovanje Glavnog ravnateljstva i obavlja sve one poslove, koji prema svojoj naravi ne spadaju ni u jedan drugi odsjek Glavnog ravnateljstva za obće narodno prosvjetljivanje.

§ 9.

Odsjek za književnost, umjetnost i prosvjetnu promičbu obavlja poslove, iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, koji se odnose na književnost, umjetnost i prosvjetnu promičbu, a napose:
skrbi se za književna i umjetnička družtva i ustanove, ravna njihovim radom i nadzire ih; obavlja poslove koji se odnose na nagrade za književnost i umjetnost; odkupljuje knjige, koje izdaju pisci u vlastitoj nakladi ili u nakladi drugog izdavača; ustrojava prievodnu službu, ukoliko se odnosi na književnost, umjetnost i prosvjetnu promičbu; skrbi se za znanstvena družtva, zavode i ustanove, osim državnih arhiva, muzeja i galerija slika, te nadzire njihov rad; rješava sva pitanja, koja se odnose na kazališta; surađuje u umjetničkom radu krugovala; obavlja sve poslove, koji se odnose na prosvjetnu promičbu; vodi očevidnost književnika, glasbenih i likovnih umjetnika i ostalih prosvjetnih radnika; održava kulturne veze s inozemstvom u suradnji s Ministarstvom vanjskih poslova; obavlja poslove, koji se odnose na održavanje književnih, umjetničkih i znanstvenih kongresa i izložbi, koje se održavaju u državi i u inozemstvu, a odnose se na književnost, umjetnost i prosvjetnu promičbu; vrši nadzor nad kulturnim spomenicima i nad umjetničkim uređenjem državnih zgrada i ureda; vodi knjižnicu Glavnog ravnateljstva za književnost, umjetnost i prosvjetnu promičbu; vrši poslove, koji se od-

nose na nadzor nad Hrvatskim autorskim družtvom, Hrvatskim izdavalačkim i bibliografskim zavodom, Uredom za hrvatski jezik i obavlja one poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, koji se odnose na Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti.

§ 10.

Odsjek za posebničku prosvjetnu djelatnost obavlja poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, ukoliko se oni odnose: na

posebničke glasbene ustanove, škole i tečajeve, na prosvjetne saveze i družtva u gradovima i mjestima gradskog značaja; na gradske knjižnice i prosvjetne domove; na pučka sveučilišta i na prosvjetnu djelatnost među Hrvatima u inozemstvu.

§ 11.

Odsjek za prosvjetnu djelatnost na selu obavlja poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, ukoliko se oni odnose na:

seljačke prosvjetne ustrojbe, prosvjetne domove i ognjišta, čitaonice i njhove knjižnice; seljačke prosvjetne časopise; organizaciju prosvjetnika kao i na nadzor nad njihovim radom, te na javna predavanja za selo.

§ 12.

Odsjek za širenje pismenosti u narodu osniva odnosno odobrava osnivanje pomoćnih pučkih škola i tečajeva za širenje pismenosti, nadzire njihov rad kao i rad poučavatelja u njima; obavlja sve poslove, koji se tiču službovnih odnosa poučavatelja pomoćnih pučkih škola i voditelja spomenutih tečajeva; brine se za materialne potrebe tih škola i tečajeva, te prikuplja i sređuje narodopisnu građu.

IV. GLAVNO RAVNATELJSTVO ZA NASTAVU

§ 13.

Glavno ravnateljstvo za nastavu dieli se na 5 odjela i to:

1. Obći odjel;
2. Odjel za visoku nastavu;
3. Odjel za srednju nastavu;
4. Odjel za pučku nastavu;
5. Odjel za njemačko školstvo.

Obći odjel

§ 14.

Obći odjel dieli se na 3 odsjeka, i to:

1. Osobni odsjek;
2. Gospodarsko-računarski odsjek;
3. Brojitbeni odsjek.

§ 15.

Osobni odsjek obavlja sve upravne poslove, koji se odnose na službovna i osobna pitanja službenika Glavnog ravnateljstva za nastavu, osim službenika njemačkog školstva, kao i one poslove, koji prema svojoj naravi ne spadaju ni u jedan odsjek Obćeg odjela; uređuje cjelokupno uredsko poslovanje Glavnog ravnateljstva, upravlja njime i nadzire ga.

§ 16.

Gospodarsko-računarski odsjek sastavlja priedlog godišnjeg proračuna Glavnog ravnateljstva za nastavu izvršuje proračun tog Glavnog ravnateljstva i vrši računarsko-blagajnički nadzor nad zavodima i ustanovama, koje stoje pod nadzorom Glavnog ravnateljstva, te obračunava osobne i obiteljske mirovine umirovljenih službenika Ministarstva narodne prosvjete.

§ 17.

Brojitbeni odsjek prikuplja, sređuje i proučava sve brojitbene podatke, koji se odnose na škole i druge prosvjetne ustanove, kao i one, koji su od važnosti za odgojnu i prosvjetnu djelatnost; izrađuje grafikone o stanju nastave i kartograme o razpodjeli škola u pojedinim predjelima države; dostavlja brojitbene podatke Uredu obće državne brojitbe.

Odjel za visoku nastavu

§ 18.

U Odjel za visoku nastavu spadaju upravni poslovi iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, koji se odnose na: Hrvatsko sveučilište, Hrvatsku ekonomsko-komercialnu visoku školu, Visoku pedagožku školu, Akademiju likovnih umjetnosti, Hrvatski državni konzervatorij, Hrvatsku narodnu i sveučilištnu knjižnicu, Hrvatski državni geofizički zavod, Hrvatski državni geoložki zavod, Hrvatski državni arhiv, Hrvatski državni arheoložki muzej, Hrvatski državni historički muzej, Hrvatski državni mineraložko-petrografski muzej, Hrvatski državni geoložko-paleontoložki muzej, Hrvatski državni zooložki muzej, Hrvatski državni muzej za umjetnost i obrt, Hrvatski državni etnografski muzej; Višu islamsku šeriatsko - teoložku školu u Sarajevu, Hrvatski državni muzej u Sarajevu, Hrvatski državni etnografski muzej u Banjoj Luci, Hrvatski državni muzej u Kninu, Hrvatski državni muzej u Osieku; Hrvatski državni arhiv u Dubrovniku; Hrvatski državni konzervatorski zavod u Zagrebu i državne galerije slika, a napose poslove službovne i osobne naravi, koji se odnose na službenike spomenutih ustanova; upravne, gospodarsko-računarske i

brojitbene poslove, koji se odnose na spomenute ustanove i na Odjel za visoku nastavu; skrbi za sakupljanje umjetničkih i kulturno-poviestnih predmeta; prikuplja arhivsko gradivo, koje se tiče oslobodilačke borbe; obavlja poslove, koji se odnose na odobravanje i nostrifikaciju diploma stranih sveučilišta; skrbi se o sveučilištnim menzama i Uredu za družtvovnu i zdravstvenu zaštitu slušača Hrvatskog sveučilišta i visokih škola i u granicama djelokruga Ministarstva narodne prosvjete nadzire njihovo poslovanje.

Odjel za srednju nastavu

§ 19.

Odjel za srednju nastavu dieli se na tri odsjeka:
1. Odsjek za gimnazije i učiteljske škole;
2. Odsjek za obće niže srednje škole;
3. Nastavni odsjek.

§ 20.

Odsjek za gimnazije i učiteljske škole obavlja poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, koji se odnose na gimnazije i učiteljske škole, a napose na službovna i osobna pitanje nastavničkog i podvorničkog osoblja gimnazije i učiteljskih škola; nadzire upravno poslovanje spomenutih državnih i posebničknh škola i pitomišta uz takve škole; nadzire provedbu i primjenu zakonskih propisa, koji se odnose na gimnazije i učiteljske škole; rješava o osnivanju i dokidanju spomenutih škola; skrbi se za pitomišta uz spomenute škole; surađuje sa svim činbenicima, koji se bave odgojem srednjoškolske mladeže; prikuplja i sređuje podatke školske brojitbe, ukoliko se odnose na gimnazje i učiteljske škole i dostavlja ih Brojitbenom odsjeku Obćeg odjela.

§ 21.

Odsjek za obće niže srednje škole obavlja poslove navedene u § 20. ukoliko se oni odnose na obće niže srednje škole.

§ 22.

Nastavni odsjek sastavlja i propisuje obukovne osnove za gimnazije, učiteljske i obće niže srednje škole; pregledava i odobrava školske pomoćne i priručne knjige za te škole; propisuje metode obuke i odgoja, učila i sustav školskih knjižnica za te škole; izdaje upute glede usavršavanja odgojne i stručne izobrazbe nastavnika; surađuje kod uređivanja obukovnih osnova, školskih knjiga, nastavnih i odgojnih metoda u srednjim stručnim školama; surađuje sa svim ostalim ustanovama, koje se bave pitanjima nastave u srednjim školama.

Odjel za pučku nastavu

§ 23.

Odjel za pučku nastavu dieli se na 2 odsjeka:
1. Obći odsjek;
2. Odgojno-obučni odsjek.

§ 24.

Obći odsjek dieli se na 3 pododsjeka:
a) Osobni pododsjek;
b) Upravni pododsjek i
c) Pododsjek za očevidnosti.

§ 25.

Osobni pododsjek obavlja poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, koji se odnose na službovne i osobne odnose i očevidnost nadzornog, nastavnog i pomoćnog osoblja državnih i privatnih pučkih

škola i ustanova tih škola, kao i osoblja državnih i privatnih zabavišta; vodi knjigu o poimeničnom brojnom stanju (status) nastavničkog osoblja spomenutih škola i ustanova, kao i sve ostale poslove, koji prema svojoj naravi ne spadaju ni u jedan drugi pododsjek Obćeg odsjeka.

§ 26.

Upravni pododsjek obavlja upravne poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, koji se odnose na pučku nastavu, a napose se skrbi za provedbu i primjenu zakonskih propisa, koji se tiču pučke nastave; predlaže obće propise za pučke škole, zabavišta, zavode i tečajeve, koji podpadaju pod Odjel za pučku nastavu; vrši izbor slušača za Visoku pedagožku školu te rješava o osobnim pitanjima navedenih slušača; surađuje u poslovima pučke nastave s učiteljskim družtvima i ustanovama; daje smjernice i pobude za osnivanje novih pučkih škola, zabavišta i zavoda pučke nastave; rješava o osnivanju i dokidanju pučkih škola i zavoda za pučku nastavu kao i zabavišta i razreda (odjela) u državnim i posebničkim, vjerskim i manjinskim pučkim školama; skrbi se za uzdržavanje tih škola; rješava o upotrebi školskih prostorija u izvanškolske svrhe; ustanovljuje školska područja; rješava o osnivanju, diobi i spajanju školskih obćina, o učiteljskim stanovima i vrtovima (zemljištima), te o ostalim materialnim pripadcima nastavnika spomenutih škola, osim o redovitim berivima nastavnika.

§ 27.

Pododsjek za očevidnosti skuplja i sređuje sve podatke, koji su od važnosti za odgojnu i prosvjetnu djelatnost u području pučke nastave; skuplja i sređuje

brojitbene podatke državnih i posebničkih škola, ustanova pučke nastave, državnih i posebničkih zabavišta, nastavnika i učenika spomenutih škola, podatke o stanju i razvoju pučke nastave kao i o razpodjeli pučkih škola, ustanova pučke nastave i zabavišta po pojedinim područjima države, te prikupljene i sređene brojitbene podatke dostavlja Brojitbenom odsjeku Obćeg odjela Glavnog ravnateljstva za nastavu.

§ 28.

Odgojno- obučni odsjek sastavlja obukovne osnove za pučke škole, zabavišta i zavode pučke nastave; pregledava, odobrava i propisuje učevnike (školske knjige) i učevna sredstva za ustanove pučke nastave; izdaje upute za rad učiteljskog (nastavničkog) i nadzornog osoblja pučke nastave; rješava o osnivanju tečajeva za usavršavanje spreme učiteljskog (nastavničkog) osoblja; izdaje upute za školski rad.

Odjel za njemačko školstvo

§ 29.

Odjel za njemačko školstvo dieli se na dva odsjeka, i to na:

1. Obći odsjek;
2. Odsjek za njemačke škole.

§ 30.

Obći odsjek obavlja poslove iz djelokruga Ministarstva narodne prosvjete, ukoliko se odnose: na njemačke škole u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, a napose se skrbi za izgradnju njemačke odgojne djelatnosti uobće, a njemačkog školstva u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj napose; izrađuje propise o načinu poslovanja

Odjela za njemačko školstvo; obavlja poslove, koji se odnose na osobna i službovna pitanja službenika na radu u Odjelu; vodi očevidnost i poslove ocjenjivanja službenika Odjela i ostalih službenika njemačkog školstva, ukoliko ove posljednje ne ocjenjuje upravitelj škole i nadzornik; sređuje i čuva zbirke načelnih rješenja; prikuplja i sređuje brojitbene podatke za njemačko školstvo; vodi osobnike svega osoblja njemačkog školstva i knjižnicu Odjela; obavlja gospodarsko-računarske i uredske poslove Odjela za njemačko školstvo.

§ 31.

Odsjek za njemačke škole obavlja upravne poslove, koji se odnose na osobna i službovna pitanja službenika pučkih, srednjih i stručnih njemačkih škola u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj; skrbi se za provedbu i pravilnu primjenu zakonskih propisa, koji se odnose na njemačko školstvo u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i vrši neposredni nadzor nad njemačkim pučkim školama Zagreba i okolice .

V. GLAVNO RAVNATELJSTVO ZA PROMIČBU

§ 32.

Glavno ravnateljstvo za promičbu dieli se na dva odjela, i to na:

1. Odjel za promičbu;
2. Odjel za tisak i slikopis.

Odjel za promičbu

§ 33.

Odjel za promičbu dieli se na 3 odsjeka, i to na:

1. Upravni odsjek;
2. Gospodarsko- računarski odsjek;
3. Odsjek za politički odgoj.

§ 34.

Upravni odsjek obavlja poslove, koji se odnose na službovna i osobna pitanja službenika Glavnog ravnateljstva i na unutarnje poslovanje Glavnog ravnateljstva, kao i sve one poslove, koji prema svojoj naravi ne spadaju u koji drugi odsjek Odjela za promičbu odnosno u Odjel za tisak i slikopis. Pomoćni ured Glavnog ravnateljstva za promičbu u sastavu je Upravnog odsjeka.

§ 35.

Gospodarsko-računarski odsjek sastavlja priedlog godišnjeg proračuna Glavnog ravnateljstva za promičbu i izvršuje odobreni proračun; obavlja cjelokupno blagajničko i računarsko poslovanje Glavnog ravnateljstva i vrši blagajnički i računarski nadzor nad poslovanjem zavoda, koji su u sklopu Glavnog ravnateljstva za promičbu.

§ 36.

Odsjek za politički odgoj izdaje upute u pogledu obćih smjernica za svekoliku promičbenu djelatnost, koju vrše javne i posebničke ustanove u državi; vrši promičbu putem krugovala i razglasa; nadzire rad razglasnih postaja; skrbi se za potrebna promičbena sredstva i nadzire njihovu uporabu.

Odjel za tisak i slikopis

§ 37.

Odjel za tisak i slikopis dieli se na 3 odsjeka, i to na:

1. Odsjek za novinstvo, tiskopis i tiskare;
2. Slikopisni odsjek;
3. Snimački odsjek.

§ 38.

Odsjek za novinstvo, tiskopis i tiskare obavlja poslove iz djelokruga Glavnog ravnateljstva za promičbu, koji se odnose: na izlaženje i razpačavanje novina i tiskopisa; na uvoz, unos i razpačavanje novina i tiskopisa iz inozemstva; na obavljanje poslova urednika i izdavača povremenih tiskopisa; na rad, odtuđivanje i davanje u zakup tiskarskih, nakladnih i oglasnih poduzeća (zavoda); vrši obći nadzor i vodi očevidnost o novinama, tiskopisima i tiskarama; vrši pregled (cenzuru) svih novina i tiskopisa domaćih i uvezenih odnosno unesenih iz inozemstva; propisuje mjere za sprečavanje širenja zabranjenih tiskopisa.

§ 39.

Slikopisni odsjek nadzire proizvodnju slikopisa (filmova) i rad slikopisnih i slikokaznih poduzeća, uvoz slikopisa i slikopisnih potrebština iz inozemstva; rješava pitanja, koja se odnose na izdanje dozvola za rad, odtuđivanje i davanje u zakup slikopisnih i slikokaznih poduzeća; vrši u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova pregled (cenzuru) slikopisa, koji se proizvode na području države ili uvoze i unose iz inozemstva.

§ 40.

Snimački odsjek snima važne javne svečanosti, priredbe, krajeve, mjesta, građevine, radove, umjetnine, osobe i ostalo, što je važno za državnu promičbenu djelatnost; izrađuje snimke za novine i tiskopise; priređuje skupna snimačka izdanja u promičbene svrhe; i obavlja poslove iz djelokruga Glavnog ravnateljstva za promičbu, koji se odnose na izdavanje dozvola za rad, odtuđivanje i davanje u zakup snimačkih poduzeća.

VI. PROČELNICI ODJELA

§ 41.

Na čelu pojedinog odjela stoji pročelnik, koji upravlja odjelom i razporeduje poslove odsjecima.

Pročelnik odjela podpisuje u granicama postojećih propisa rješenja u poslovima, koji se obavljaju u odnosnom odjelu. ukoliko pojedini predmet nije pridržan za podpis ministra ili glavnog ravnatelja.

Pročelnik odljela je naredbodavatelj drugog stupnja.

§ 42.

Pročelnik odjela, osim pročelnika za njemačko školstvo, koji je izravno podređen ministru narodne prosvjete, odgovoran je osobno nadležnom glavnom ravnateljstvu za sve poslove, koji se obavljaju u povjerenom mu odjelu. Pročelnik odjela napose je dužan: brinuti se, da se svi poslovi u odjelu obavljaju uredno, brzo i točno prema propisima, a napose razporediti službenike po odsjecima, pododsjecima i pomoćnim uredima; skupljati podatke za ocjenu službenika pojedinog odjela; paziti, da se vode očevidnosti o utrošku otvorenih navjera kao i da se pribiru podatci za pravilan sastav osnove godišnjeg državnog proračuna, koji se odnose na povjereni mu odjel; brinuti se o prikupljanju i sređivanju brojitbenih podataka te drugih stručnih i pomoćnih sredstava; nadzirati vođenje očevidnosti o priručnim knjigama, stručnim časopisima te predmetima, koji pripadaju pojedinom odjelu, kao i zbirku načelno važnih rješitaba pojedinih radnih jedinica odjela.

§ 43.

Spriečenog pročelnika odjela zamjenjuje postavljeni zamjenik ili po činoredu najviši podređeni mu nadstojnik odsjeka, ako ministar odnosno nadležni glavni ravnatelj ne označi drugu osobu kao zamjenika.

§ 44.

Pročelnici odjela glavnih ravnateljstava dužni su mjesečno jedanput podnieti ministru i nadležnom glavnom ravnatelju pismeni izvještaj o stanju poslova u pojedinom odjelu i predložiti sve, što smatraju potrebnim, da se poslovi odjela pravilno odvijaju.

VII. NADSTOJNICI ODSJEKA I PODODSJEKA POJEDINIH ODJELA GLAVNIH RAVNATELJSTAVA

§ 45.

Na čelu pojedinih odsjeka stoje nadstojnici odsjeka, koji su u pravilu izravno podređeni nadležnom pročelniku odnosno glavnom ravnatelju.

Nadstojnici odsjeka u glavnom ravnateljstvu, koje je podieljeno na odjele, podnose svoje izvještaje izravno pročelniku, ako ministar ili glavni ravnatelj izričito ne propiše drugačije. U glavnom ravnateljstvu, koje jo podieljeno na odsjeke, podnose nadstojnici izvještaje izravno glavnom ravnatelju, ukoliko ministar izričito drugačije ne naredi.

§ 46.

Nadstojnici odsjeka razpoređuju rad unutar odsjeka na pojedine službenike, nadziru njihovo poslovanje, pregledavaju njihova rješenja i podnose ih na podpis pročelniku odnosno glavnom ravnatelju.

Za nadstojnike odsjeka u glavnom ravnateljstvu, koje je podieljeno na odsjeke, vriede propisi §§ 41. i 42.

Službenici na radu u odsjeku podređeni su i odgovorni za svoj rad nadstojniku dotičnog odsjeka.

Nadstojnici odsjeka, ako od ministra ili glavnog ravnatelja ne dobiju šire ovlasti, odobravaju i podpisuju samo ona rješenja, koja se donose u postupku što predhodi izdavanju glavne odluke odnosno riešitbe, te kao i rješenja, koja se odnose i na uredsko poslovanje s pojedinim predmetima.

Spriečenog nadstojnika odsjeka zamjenjuje službenik, kojeg označi pročelnik odjela, odnosno glavni ravnatelj.

§ 47.

Nadstojnici pojedinih pododsjeka podređeni su izravno nadležnom nadstojniku odsjeka.

Oni vrše poslove povjerenog im pododsjeka i odgovorni su osobno za uredno i pravilno obavljanje tih poslova nadstojniku odsjeka.

Oni smiju odobravati i podpisivati samo ona rješenja. za koja ih ovlasti nadstojnik odsjeka.

Spriečenog nadstojnika pododsjeka zamjenjuje po činoredu najviši izvjestitelj pododsjeka.

VIII. POMOĆNI UREDI

§ 48.

Ured ministra, Pravni odsjek, svako glavno ravnateljstvo i Odjel za njemačko školstvo imaju posebni pomoćni ured, u koji spada:

1. uručbeni zapisnik;
2. priepis;
3. odpremničtvo;
4. pismohrana.

Pomoćni ured posluje prema propisima obćeg poslovnog ureda.

§ 49.

Na čelu pomoćnog ureda stoji upravitelj, koji razpoređuje rad i vrši nadzor nad poslovanjem službenika pomoćnog ureda.

Upravitelj pomoćnog ureda skrbi se za imovnik (inventar), nabave, za izpravno i uredno stanje zgrade i prostorija, za razsvjetu, ogrjev i za pisarničke potrebštine.

Upravitelj pomoćnog ureda odgovoran je za svoj rad glavaru radne jedinice, u sklopu koje se nalazi.

Službenici pomoćnog ureda podređeni su i odgovorni za svoj rad nadležnom upravitelju pomoćnog ureda.

IX. ZAVRŠNI PROPISI

§ 50.

Dok se ne izdadu posebni propisi o ustrojstvu i djelokrugu izpostava Glavnog ravnateljstva za promičbu kod pojedinih velikih župa i kotarskih oblasti, vriedit će glede tih izpostava naredba Predsjedničtva vlade od 25. lipnja 1942. br. 21082/I-101-1942.

§ 51.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama* i tim danom prestaju vriediti protivni joj propisi.

U Zagrebu, dne 25. veljače 1943.

Ministar narodne prosvjete:
Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 1057-D.V.-1943.)

* Narodne novine od 28. travnja 1943. broj 96.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 14. travnja 1943. broj 2253-1943 o cienama svih vrsta sirove kože domaćeg podrietla

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Ciene svih vrsta sirove kože domaćeg podrietla ustanovljuju se kako sliedi:

A. Sirova sitna koža:

1. *Za mesarske obrtnike, javne, posebničke i veleobrtne klaonice te za posebnike,* koji kolju stoku radi mesa za vlastitu potrebu:

a) sirova suha janjeća i ovčja koža pod vunom — Kn 150.—

b) sirova suha janjeća i ovčja koža (kavlak) šišana i golica — Kn 140.—

c) sirova suha kozja koža, — Kn 125.—,
sve za 1 kg

d) sirova suha jareća koža, — Kn 100.—,

za jedan komad,

a sve na podlozi prve kakvoće (prima), postavno skladište prodavača.

2. *Za trgovce sirovom kožom:*

a) sirova suha janjeća i ovčja koža pod vunom Kn 165.—

b) sirova suha janjeća i ovčja koža (kavlak) šišana i golica Kn 155.—

c) sirova suha kozja koža, Kn 140.—, sve za 1 kg

d) sirova suha jareća koža, Kn 115.—, za 1 komad,

a sve na podlozi prve kakvoće (prima), s dopremom na utovarnu postaju prodavača.

Za sirovu jareću dvizku kožu (heberling) plaća se 10% nadoplatka na ciene, ustanovljene za sirovu suhu jareću kožu.

3. *Za Središnjicu za promet kožom Zajednice za kožu,* koja sirovu suhu sitnu kožu prodaje prerađivačima kože po doznakama Zajednice za kožu:

a) sirova suha janjeća i ovčja koža pod vunom Kn 175.—

b) sirova suha janjeća i ovčja (kavlak) šišana i golica Kn 165.—

c) sirova kozja koža, Kn 150.—, sve za 1 kg

d) sirova suha jareća koža, Kn 125.—, za 1 komad,

a sve na podlozi prve kakvoće (prima), postavno skladište prodavača.

Na ustanovljene ciene smije Središnjica za promet kožom Zajednice za kožu zaračunati 3% u ime svojih troškova oko uskladištenja i poslovanja (manipulacije) kožom te 1% u korist Zajednice za kožu.

Za sirovu suhu jareću dvizku kožu (heberling) smije Središnjica za promet kožom Zajednice za kožu naplatiti 10% povrh ciene, ustanovljene u ovoj točki za sirovu suhu jareću kožu.

Nastalu razliku između kupovne i prodajne ciene kože nakon odbitka vriednosti sasuška (kala) od 2% težine predat će Središnjica za promet kožom Zajednice za kožu Zajednici za kožu.

B. Sirova goveđa koža:

1. *Za mesarske obrtnike, javne i posebničke klaonice te za posebnike,* koji kolju stoku radi mesa za vlastitu potrebu, a za svježe goveđe kože šarenih pasmina (plemenitih i oplemenjenih pasmina goveda na podlozi švicarskih i njemačkih pasmina) Kn 46.— za 1 kg ulazne težine na podlozi prve kakvoće (prima), postavno skladište prodavača.

Kože goveda bielo-sive pasmine (posavske ili podolske pasmine) plaćat će se za 5%, a kože ostalih domaćih pasmina goveda za 10% manje od ciene, ustanovljene za odgovarajuću kakvoću kože šarenih pasmina.

2. *Trgovcima sirovom kožom, mesarskim zadrugama, javnim i posebničkim klaonicama i osobama,* koje proizvode od vlastite stoke mjesečno najmanje 2.500 kg kože, a koji kože sole, priznavat će se u vremenskom razdoblju od 1. travnja do 30. rujna na cienu,

ustanovljenu za kilogram ulazne težine svježe goveđe kože, nadoplatak u vriednosti od 15% ulazne težine, a na ime sasušenja, nastalog soljenjem. U ovom razdoblju priznavat će se na cienu slane goveđe kože, otresene od soli, nadoplatak u vriednosti od 3% težine goveđe kože, otresene od soli, a na ime prievoznog sasuška, ali samo onda, ako je prievoz odista izvršen. U razdoblju od 1. listopada do 31. ožujka priznavat će se na cienu, ustanovljenu za kilogram ulazne težine svježe goveđe kože, nadoplatak u vriednosti od 12% ulazne težine, a na ime sasušenja, nastalog soljenjem. U ovom razdoblju priznavat će se na cienu slane goveđe kože, otresene od soli, nadoplatak u vriednosti od 2% težine kože, otresene od soli, a na ime prievoznog sasuška, ali samo onda, ako je prievoz odista izvršen.

3. *Kože junadi (slamožderaca, čokladi, zakržljale junadi), bikova i bivola* imaju se preuzimati po istoj cieni kao i goveđe kože, ali tako, da se bikovske kože do uključivo 45 kg ulazne težine po komadu, kao i kože junadi i čokladi, obračunavaju po istoj cieni kao i goveđe kože iste pasmine i kakvoće. Bikovske kože u ulaznoj težini od 45 do 60 kg po komadu plaćat će se po cieni, koja je za 10%, a bikovske kože u ulaznoj težini preko 60 kg po komadu po cieni, koja je za 20% manja od ciene goveđih koža iste pasmine i kakvoće. Kože bivola do uključivo 40 kg ulazne težine po komadu plaćat će se po cieni, koja je za 30% , a kože bivola preko 40 kg ulazne težine po komadu po cieni, koja je za 40% manja od ciene iste kakvoće goveđe kože šarene pasmine.

4. *Slane suhe goveđe kože* plaćat će se po cieni, koja je za toliko viša od ciene svježih goveđih koža iste

pasmine i kakvoće, koliko iznosi vriednost od 50% sasuška ulazne težine goveđe kože.

5. *Suhe goveđe kože* plaćat će se po cieni, koja je za toliko viša od ciene svježih goveđih koža iste pasmine i kakvoće, koliko iznosi vriednost od 55% sasuška ulazne težine svježe goveđe kože.

6. *Goveđe kože druge kakvoće (secunda)* plaćat će se po cieni, koja je za 10%, treće kakvoće (tertia) po cieni, koja je za 20%, četvrte kakvoće (quarta) po cieni koja je za 30% manja od ciene goveđe kože prve kakvoće.

7. *Pokvarene goveđe kože (brack)* plaćat će se prema slobodnoj pogodbi.

Trgovcima sirovom kožom, mesarskim zadrugama, javnim i posebničkim klaonicama i osobama, koje proizvode od vlastite stoke mjesečno najmanje 2.500 kg kože i koji njome rukuju (manipuliraju), priznaje se na ciene goveđe kože u ime ukupne trgovačke dobiti 10% povrh ciene kože. Te ciene razumievaju se utovareno u željeznička kola najbliže utovarne postaje.

C. Sirova teleća koža

1. *Za mesarske obrtnike, javne i posebničke klaonice i posebnike,* koji kolju stoku radi mesa za vlastitu potrebu, a za svježe teleće kože šarenih pasmina i bielo-sive pasmine, s glavom i nogama Kn 52.— za 1 kg ulazne težine na podlozi prve kakvoće (prima), postavno skladište prodavača.

2. *Kože teladi ostalih domaćih pasmina goveda* plaćat će se po cieni, koja je za 10% manja od ciene kože šarene i bielo-sive pasmine.

3. *Teleće kože bez glave i nogu* plaćat će se po cieni, koja je za 20% viša od ciene teleće kože odgovarajuće kakvoće s glavom i nogama.

4. *Trgovcima sirovom kožom, mesarskim zadrugama, javnim i posebničkim klaonicama i osobama,* koje proizvode od vlastite stoke mjesečno najmanje 2.500 kg kože, koji kože sole, priznavat će se u razdoblju od 1. travnja do 30. rujna povrh ciene, ustanovljene za 1 kg ulazne težine svježe teleće kože, nadoplatak u vriednosti od 10% ulazne težine, a na ime sasušenja, nastalog solenjem. U ovom vremenskom razdoblju priznavat će se na cienu slane kože, otresene od soli, nadoplatak u vriednosti od 3% težine kože, otresene od soli, a na ime prievoznog sasuška, ali samo onda, ako je prievoz odista izvršen.

U razdoblju od 1. listopada do 31. ožujka priznavat će se povrh ciene, ustanovljene za 1 kg ulazne svježe teleće kože, nadoplatak u vriednosti od 7% ulazne težine na ime sasuška, nastalog soljenjem. U istom vremenskom razdoblju priznavat će se na cienu slane kože, otresene od soli, nadoplatak u vriednosti od 2% težine kože, otresene od soli, a na ime prievoznog sasuška, ali samo onda, ako je prievoz odista izvršen.

5. *Kože travljenčadi (cvikeri)* plaćat će se po istoj cieni kao i teleće kože.

6. *Slano-suhe teleće kože* plaćat će se po cieni, koja je za toliko viša od svježe teleće kože iste pasmine i kakvoće, koliko iznosi vriednost od 50% sasuška ulazne težine svježe teleće kože.

7. *Suhe teleće kože* plaćat će se po cieni, koja je za toliko viša od ciene svježe teleće kože iste pasmine i kavoće, koliko iznosi vriednost od 55% sasuška ulazne težine svježe teleće kože.

8. *Teleće kože druge kakvoće (secunda)* plaćat će se po cieni, koja je za 10%, treće kakvoće (tertia) po cieni, koja je za 20%, četvrte kakvoće (quarta) po cieni, koja je za 30% manja od ciene teleće kože prve kakvoće.

9. *Pokvarene teleće kože (brack)* plaćat će se prema slobodnoj pogodbi.

10. *Trgovcima sirovom kožom, mesarskim zadrugama, javnim i posebničkim klaonicama i osobama,* koje proizvode od vlastite stoke mjesečno najmanje 2.500 kg i koji njome rukuju (manipuliraju), priznaje se na ciene teleće kože na ime ukupne trgovačke dobiti 10% povrh ciene kože. Te ciene razumievaju se utovareno u željeznička kola najbliže utovarne postaje.

D. Sirova konjska koža:

1. *Za mesarske obrtnike, javne i posebničke klaonice i za posebnike,* koji kolju stoku radi mesa za vlastitu potrebu:

a) za kožu duljine od 150 do 179 cm	Kn 252.—
b) za kožu duljine od 180 do 199 cm	Kn 288.—
c) za kožu duljine od 200 do 219 cm	Kn 324.—
d) za kožu duljine od 220 do 239 cm	Kn 360.—
e) za kožu preko 240 cm duljine	Kn 400.—,

sve za 1 komad na podlozi prve kakvoće (prima), postavno skladište prodavača.

2. *Koža mula i mazgi* plaćat će se po cieni, koja je za 20% manja od ciene konjskih koža iste duljine.

3. Koža ždrebadi do 6 mjeseci starosti plaćat će se po cieni, koja odgovara jednoj trećini, a koža ždrebadi

preko 6 mjeseci do pune godine, po cieni, koja odgovara jednoj polovini ciene konjske kože duljine 220 do 239 cm.

4. *Ždrebeće kože*, sposobne za izradbu krzna, plaćat će se po cieni, koja odgovara trim četvrtinama ciene konjske kože duljine preko 240 cm.

5. Kože mlade muladi plaćat će se po cieni, koja je po kilogramu za 50% manja od ciene teleće kože šarene pasmine iste kakvoće.

6. *Kože druge kakvoće (secunda)* plaćat će se po cieni, koja je za 10%, treće (tertia) kakvoće po cieni, koja je za 20% manja od ciene kože prve kakvoće.

7. *Pokvarene kože (brack)* plaćat će se prema slobodnoj pogodbi.

8. *Trgovcima sirovom kožom, mesarskim zadrugama, javnim i posebničkim klaonicama i osobama*, koje proizvode mjesečno njamanje 2.500 kg kože od vlastite stoke, i koji njome rukuju (manipuliraju), priznaje se povrh ciene koža konja, magaraca, mula i mazgi na ime ukupne trgovačke dobiti 20% povrh ciene kože. Te ciene razumievaju se utovareno u željeznička kola najbliže utovarne postaje.

E. Sirova svinjska koža:

1. *Za mesarske obrtnike, javne i posebničke klaonice i za osobe*, koje kolju stoku radi mesa za vlastitu potrebu, Kn 46.—
za 1 kg ulazne težine, bez obzira na pasminu svinja, na podlozi prve kakvoće (prima), postavno skladište prodavača.

2. *Trgovcima sirovom kožom, mesarskim zadrugama, javnim i posebničkim klaonicama i osobama,* koje proizvode mjesečno najmanje 2.500 kg kože od vlastite stoke, a koji kožu sole, priznaje se u razdoblju od 1. travnja do 30. rujna na cienu, ustanovljenu za kilogram ulazne težine svježe svinjske kože, nadoplatak u vriednosti od 15% ulazne težine na ime sasušenja, nastalog soljenjem. U istom vremenskom razdoblju priznavat će se povrh ciene slane kože, otresene od soli, nadoplatak u vriednosti od 3% težine kože, otresene od soli, a na ime prievoznog sasuška, ali samo onda, ako je prievoz odista izvršen. U razdoblju od 1. listopada do 31. ožujka priznavat će se na cienu, ustanovljenu za 1 kg ulazne težine svježe svinjske kože, nadoplatak u vriednosti od 12% ulazne težine svježe kože na ime sasuška nastalog soljenjem. U istom vremenskom razdoblju priznavat će se povrh ciene slane kože otresene od soli, nadoplatak u vriednosti od 2% težine kože, otresene od soli, a na ime prievoznog sasuška, ali samo onda, ako je prievoz odista izvršen.

3. *Slano-suhe kože* plaćat će se po cieni, koja je za toliko viša od ciene svježih koža iste kakvoće, koliko iznosi vriednost od 50% sasuška ulazne težine svježe kože.

4. *Suhe kože* plaćat će se po cieni, koja je za toliko viša od ciene svježih koža iste kakvoće, koliko iznosi vriednost od 50% sasuška ulazne težine svježe kože.

5. Svinjske kože druge kakvoće (secunda) plaćat će se po cieni, koja je za 15%, treće kakvoće (tertia) po cieni, koja je za 25%, kože nerastova po cieni, koja je za 30% manja od ciene kože prve kakvoće.

6. *Pokvarene kože (brack)* plaćat će se prema slobodnoj pogodbi.

7. *Trgovcima sirovom kožom, mesarskim zadrugama, posebničkim i javnim klaonicama i osobama,* koje mjesečno proizvode najmanje 2.500 kg kože od vlastite stoke i koji s njome rukuju (manipuliraju), priznaje se na ime ukupne trgovačke dobiti 10% od vriednosti svinjske kože s napomenom, da se ciene, koje im se plaćaju, razumievaju utovareno u željeznička kola najbliže utovarne postaje.

F. Sirova pasja koža:

1. *Neoštećena koža od utamanjenih pasa:*
a) koža duljine do 55 cm Kn 30.—
b) koža preko 55 cm duljine Kn 40.—,
sve za 1 komad, i to za živodere i posebnike.

2. *Oštećene kože i kože uginulih pasa* plaćat će se po cieni, koja je za 20% manja od ciene neoštećenih koža i koža utamanjenih pasa.

3. *Trgovcima sirovom kožom* priznaje se na ime ukupne trgovačke dobiti Kn 10.— po komadu pasje kože s napomenom, da se ciene, koje im se plaćaju, razumievaju utovarno u željeznička kola najbliže odpremne postaje.

II.

Ciene, ustanovljene ovom oblastnom odlukom, razumievaju se za kože, dobivene od tučene stoke, dok se kože, dobivene od klane stoke, plaćaju po cieni, koja je za 10% manja.

III.

Na ciene kože, ustanovljene ovom oblastnom odlukom, smije Središnjica za promet kožom Zajednice za kožu priračunati trgovcima sirovom kožom, javnim i posebničkim klaonicama i osobama, koje proizvode mjesečno najmanje 2.500 kg kože od vlastite stoke i koje njome posluju (manipuliraju), doprinos od 1% od računske vriednosti u korist Zajednice za kožu.

Prerađivačima sirove kože na obrtni i veleobrtni način bez obzira na to, odakle im Zajednica za kožu dodjeljuje sirovu kožu, smije Središnjica za promet kožom na ciene, ustanovljene ovom oblastnom odlukom, priračunati 3% od računske vriednosti na ime troškova oko razvrstavanja koža te 1% doprinosa od računske vriednosti u korist Zajednice za kožu.

IV.

Prekršitelji ove oblastne odluke bit će kažnjeni po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, promienjene i nadopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

V.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a istog dana prestaje vriediti rješenje bivše Banske Vlasti broj 76732/VII-1940 od 4. prosinca 1940., kojim se određuje ciena sirove krupne kože, i oblastna odluka Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica broj 645-Z-1942 od 14. ožujka 1942. o najvišim cienama sirove svinjske i

pasje kože domaćeg podrietla i oblastna odluka Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 25. travnja 1942. broj 5011-1942 o cieni sirove sitne kože domaćeg podrietla.

Zagreb, dne 14. travnja 1943.

Upravitelj
državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Ing. Radoslav Lorković, v. r.

(Broj: 1055-D.V.-1943)

* Narodne novine od 28. travnja 1943. broj 96.

NAREDBA

Ministarstva narodne prosvjete od 17. travnja 1943. broj 25684-1943 o visini obskrbnine i nuzgrednih pristojbi na klinikama Medicinskog fakulteta Hrvatskog sveučilišta u Zagrebu

Na temelju člana 3. i 11. uredbe o kliničkim bolnicama Medicinskog fakulteta Hrvatskog sveučilišta u Zagrebu od 25. srpnja 1940. (Narodne novine od 3. kolovoza 1940. broj 175) izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Za obskrbljivanje i liečenje bolestnika na klinikama zaračunava se obskrbnina, koja iznosi dnevno:

a) u trećem razredu 120 Kn (slovima sto dvadeset Kuna);

b) u drugom razredu 180 Kn (slovima sto osamdeset Kuna).

§ 2.

Samostalne zdravstvene obćine, zatim Zdravstvena središnjica državnih namještenika, Središnjica osiguranja radnika, Bolestnička zaklada državnog prometnog osoblja, bratinske blagajne kao i ostale zaklade i ustanove za osiguranje namještenika i radnika plaćaju u ime obskrbnine u drugom razredu 150 Kn (slovima sto pedeset Kuna).

Slušači Hrvatskog sveučilišta, ako za njih plaća bolničke troškove Ured za zdravstvenu zaštitu slušača sve-

učilišta, uživaju popust od 40% od obskrbnine, propisane za treći razred.

§ 3.

Povrh pristojbi obskrbnine posebno se zaračunavaju nuzpristojbe prema cjeniku nuzpristojbi od 11. prosinca 1940. broj 108.744-II-1940 (Narodne novine od 31. prosinca 1940. broj 274) tako, da se pristojbe prema tom cjeniku povisuju, i to za rentgenska snimanja i zubotehničke radove za 200%, a ostale nuzpristojbe za 100% od temeljnih ciena, označenih u spomenutom cjeniku.

§ 4.

Za bolestnike u drugom razredu ubiru se sve nuzpristojbe prema navedenom cjeniku nuzpristojbi, dok se za bolestnike u trećem razredu ubiru samo nuzpristojbe za rentgenske snimke, sadrene povoje i modele, pretok (transfuzija) krvi, liečenje radijem,trachealne kanile i skupe zubotehničke radove prema točkama 57. i 59. članа 4. navedenog cjenika.

Nuzpristojbe plaćaju osobe, oblasti i ustanove, koje su dužne podmiriti obskrbninu.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama* s napomenom, da se obskrbnina i nuzgredne pristojbe prema gornjim propisima ubiru počevši od 10. veljače 1943.

U Zagrebu, dne 17. travnja 1943.

Ministar narodne prosvjete:
Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 1063-D.V.-1943)

* Narodne novine od 3. svibnja 1943. broj 99.

NAREDBA

Ministarstva narodne prosvjete od 20. travnja 1943. broj D. 3240-E-1943 o zatvaranju njemačke pučke škole u Velikoj Mlinskoj, kotar Garešnica, velika župa Bilogora

Na temelju §§ 9. i 17. zakonske odredbe od 20. rujna 1941. broj CCCVIII-1498-Z. p.-1941 (Narodne novine od 25. rujna 1941. br. 136) o njemačkom školstvu u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Zatvara se njemačka pučka škola u Velikoj Mlinskoj, kotar Garešnica, velika župa Bilogora.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 20. travnja 1943.

Ministar narodne prosvjete:
Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 1074-D.V.-1943)

* Narodne novine od 3. svibnja 1943. broj 99.

NAREDBA

Na temelju propisa § 26. zakonske odredbe od 9. listopada 1942. broj CCLXXVIII-2402-Z-1942 o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske određujem:

§ 1.

Osniva se Ministarstvo skrbi za postradale krajeve.

§ 2.

U nadležnost Ministarstva skrbi za postradale krajeve napose spada:

privremeni razmještaj i smještaj pučanstva iz postradalih krajeva; skrb za zdravlje, prehranu i obskrbu postradalog pučanstva; obnova postradalih krajeva, naselja i domova; oblikovanje novih naselja i domova; skrb za zajedničku nabavu potrebnog tvoriva za izgradnju naselja i domova, kao i određivanje načina nabave tog tvoriva; gospodarska obnova postradalih kućanstva; svi oni poslovi, koji proizlaze iz napried navedenog.

§ 3.

Ministarstvo skrbi za postradale krajeve obavlja sve poslove svog djelokruga u suradnji sa zanimanim ministarstvima,

§ 4.

Ministar skrbi za postradale krajeve ovlašćuje se, da svojom naredbom osniva u pojedinim krajevima prema potrebi urede, ustanove i poduzeća za provedbu poslova, navedenih u § 2.

§ 5

Ministar državne riznice otvorit će na teret proračuna Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1943. potrebne navjere za potrebe Ministarstva skrbi za postradale krajeve.

§ 6.

Ministri pojedinih ministarstava dužni su, na zahtjev ministra skrbi za postradale krajeve dozvoliti pojedinim službenicima prielaz u Ministarstvo skrbi za postradale krajeve.

§ 7.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 4. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

(Broj: 1150-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 4. svibnja 1943. broj 100.

ZAKONSKA ODREDBA

o ovlaštenju ministru oružanih snaga, da naredbama uređuje sva pitanja, koja se odnose na motorna vozila oružanih snaga i na upravljače ovih vozila

§ 1.

Ovlašćuje se ministar oružanih snaga, da iznimno od propisa § 1. zakonske odredbe od 24. siečnja 1942. broj: XXVIII-36-1942 o uređenju pitanja prijave, pregleda, označivanja, upotrebe i upisa cestovnih samokretnih vozila, polaganja izpita za upravljače samokretnih vozila i izdavanja upravljačkih izprava, naredbenim putem uređuje sva pitanja prijave, pregleda, označivanja, upotrebe i upisa, motornih vozila oružanih snaga kao i pitanje polaganja izpita za upravljače motornih vozila oružanih snaga.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a njezina se provedba povjerava ministru oružanih snaga.

U Zagrebu, dne 4. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCI-1149-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 5. svibnja 1943. broj 101.

NAREDBA

ministra prometa od 28. travnja 1943. broj 13028-43 o promjeni provedbene naredbe od 3. rujna 1942. broj 3950-1942 zakonskoj odredbi o kućnim listovnim pretincima

Na temelju § 1. zakonske odredbe o kućnim listovnim pretincima od 22. lipnja 1942. broj CLXXVII-1436-Z-1942 (Narodne novine od 23. lipnja 1942. br.137) propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Prva rečenica § 6. provedbene naredbe od 3. rujna 1942. broj 3950-1942 zakonskoj odredbi o kućnim listovnim pretincima (Narodne novine od 19. rujna 1942. broj 211) mienja se i glasi:

»Kućni listovni pretinci imaju se postaviti najkasnije do 30. rujna 1943.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 28. travnja 1943.

Ministar prometa:
Ing. Bešlagić, v. r.

(Broj: 1128-D.V.-1943)

* Narodne novine od 5. svibnja 1943. broj 101.

HRVATSKA DRŽAVNA LUTRIJA

Na temelju § 4. zakonske odredbe o Hrvatskoj državnoj lutriji od 26. studenoga 1942. br. CCXLVIII-2773-Z-1942 (Narodne novine od 28. studenoga 1942. broj 271) propisujem sliedeću osnovu vučenja i obća pravila za igrače:

I. Osnova

Ova igra ima 60.000 komada srećaka razdieljenih u četvrtine po Kn 250.— t. j. 240.000 četvrtina u vriednosti od Kn 60,000.000.—. Ždrebanje III. kola vršit će se od 6. srpnja do 15. srpnja 1943.

Nagrada (premija):	1	po	Kn	2,000.000.—	=	Kn	2,000.000.—
	5	„	„	200.000.—	=	„	1,000.000.—
Zgoditaka:	1	„	„	1,000.000.—	=	„	1,000.000.—*
	1	„	„	600.000.—	=	„	600.000.—
	2	„	„	400.000.—	=	„	800.000.—
	3	„	„	300.000.—	=	„	900.000.—
	5	„	„	200.000.—	=	„	1,000.000.—
	10	„	„	100.000.—	=	„	1,000.000.—
	15	„	„	80.000.—	=	„	1,200.000.—
	30	„	„	50.000.—	=	„	1,500.000.—
	60	„	„	30.000.—	=	„	1,800.000.—
	100	„	„	20.000.—	=	„	2,000.000.—
	120	„	„	10.000.—	=	„	1,200.000.—
	150	„	„	5.000.—	=	„	750.000.—
	300	„	„	3.000.—	=	„	900.000.—
	500	„	„	2.000.—	=	„	1,000.000.—
	13.703	„	„	1.000.—	=	„	13,703.000.—
Ukupno zgoditaka	15.000 i 6 nagrada (premija)					Kn	32,353.000.—

* Po izpravku u Narodnim novinama od 7. svibnja 1943. broj 103.

II. Obća pravila za igrače

§ 1.

Za pravni odnos između igrača i Hrvatske državne lutrije vriede: osnova vučenja i obća pravila.

Srećke prodaju samo ovlašteni prodavaći srećaka. Ugovori, sklopljeni između igrača i ovlaštenih prodavača, koji nisu u skladu s obćim pravilima i sa zakonskom odredbom o Hrvatskoj državnoj lutriji i njezinim propisnicima, nisu za Hrvatsku državnu lutriju obvezatni. Hrvatska državna lutrija može prema igraču upotriebiti svako pravo, koje pristoji ovlaštenom prodavaču iz prodaje srećke prema njezinu vlastniku.

Srećka se ima kod izručenja odmah platiti. Visina ciene srećke označena je u osnovi vučenja. Prodavanje srećaka izpod te ciene ili iznad nje zabranjeno je.

Pravo na zahtjev za izručenje srećaka stanovitog broja ne postoji. Možebitni prigovori imaju se upravljati izključivo samo na Hrvatsku državnu lutriju.

§ 2.

Srećka glasi na donositelja. Izdaje se 60.000 komada srećaka. Svaka srećka nosi oznaku po jednog od brojeva 1—60.000. Srećke se izdaju u četvrtinama, pa su osim brojevima označene slovima A, B, C i D.

Svaka srećka ima odtisnut podpis upravitelja Hrvatske državne lutrije. Osim toga mora svaka srećka nositi žig ovlaštenog prodavača srećaka. Samo tako označene srećke imaju punu vriednost.

§ 3.

Ždrebanje srećaka

Srećke se ždrebaju javno na dane, određene u osnovi vučenja pred za to određenim povjerenstvom. Za ždrebanje upotrebljavaju se dva bubnja za vučenje, i to bubanj za brojeve i bubanj za zgoditke.

Prije samog vučenja ubaci se u bubanj za brojeve 60.000 kom. brojenih listića, a u bubanj za zgoditke odgovarajući broj listića s odtisnutim svotama zgoditaka prema osnovi vučnja.

Na svaki broj, koji bude izvučen iz bubnja za brojeve, odpada zgoditak označen na listiću, koji je istodobno izvučen iz bubnja za zgoditke.

Brojevi, koji nakon dovršenog ždrebanja svih zgoditaka ostanu u bubnju (za brojeve), bezvriedni su.

Nagrade (premije) od po Kn 200.000.— dobivaju oni brojevi, koji na 4., 5., 6., 7. i 8. dan vučenja budu izždrebani kao posljednji sa zgoditkom od 2.000.— Kn ili više.

Nagradu (premiju) od Kn 2,000.000.— dobiva onaj broj, koji na posljednji dan vučenja bude izždreban kao posljednji sa zgoditkom od Kn 2.000.— ili više.

Ako takvih zgoditaka ne bi više bilo u bubnju za zgoditke, onda nagradu (premiju) dobiva onaj broj, koji kao posljednji bude toga dana izždreban.

Iza vučenja izdaje se službena listina vučenja, koju će ovlašteni prodavači prodavati igračima uz cienu, koju odredi Hrvatska državna lutrija. Druge listine

vučenja ili izvještaji o vučenju ne daju pravo na zahtjev za izplatu zgoditaka.

§ 4.

Pravo na igru i zgoditak

Igrač stječe pravo na igru i zgoditak pravodobnom uplatom i pravovaljanim preuzećem srećke. Kod pošiljke srećaka poštom, gdje srećka nije unapried plaćena, stječe igrač pravo na igru i zgoditak, ako je uplata kod pošte usliedila prije vučenja.

§ 5.

Izplata dobitaka

Izplatu dobitaka obavlja ovlašteni prodavač uz predaju izždrebane srećke bez ikakvog odbitka, počevši od petnaestog dana nakon svršetka vučenja.

Za slučaj, da ovlašteni prodavač ne može izplatiti dobitak na srećku, koju je prodao, dužan je vlastniku srećke izdati izjavu, propisanu po Hrvatskoj državnoj lutriji, i na stražnjoj strani srećke staviti svoj žig i podpis s nadnevkom, kad mu je srećka bila predložena na izplatu dobitka. Izjavu i srećku mora vlastnik u napried označenom roku poslati Hrvatskoj državnoj lutriji na unovčenje. Ako ovlašteni prodavač ne bi htio dati tu izjavu, vlastnik srećke ima pravo pritužiti se Hrvatskoj državnoj lutriji u istom roku, ali mora uz pritužbu priposlati i izždrebanu srećku, jer se inače pritužba ne će uzeti u obzir. Tko propusti napried navedeni rok bilo u kojem slučaju, gubi pravo na izplatu zgoditaka.

Zgoditak se također ne će izplatiti, ako srećka, predložena na izplatu, ne odgovara propisima ovih pravila ili ako je izgubila vriednost.

Ovašteni prodavač može uzkratiti izplatu zgoditaka, ako ima opravdanih razloga za sumnju, da donositelj srećke ima pravo njome razpolagati. U tom slučaju mora ovlašteni prodavač uputiti donositelja, da se radi izplate obrati na Hrvatsku državnu lutriju.

Pošiljanje srećaka kao i uplate putem pošte idu izključivo na teret i pogibelj igrača.

§ 6.

Prijava izgubljenih srećaka

Ako igrač srećku izgubi, može zgoditak zahtievati samo on, ali je dužan gubitak prijaviti pismeno kod onog ovlaštenog prodavača ili podzastupnika, kod kojega je srećku kupio. Ovaj je opet dužan smjesta o tome izvjestiti Hrvatsku državnu lutriju.

Ako na srećku, čiji je gubitak na ovaj način prijavljen, padne zgoditak, a srećku u određenom roku prema § 5. nitko ne predloži na izplatu, može izplatu zgoditka potraživati prijavitelj, ali samo u roku od daljnjih trideset dana. Ovo vriedi samo onda, ako srećka prije prijave nije bila već izplaćena.

Ako u roku od devedeset dana prema § 5. netko drugi podnese na izplatu srećku, koja je bila prijavljena kao izgubljena, onda će Hrvatska državna lutrija staviti svotu u sudski polog i prepustiti pravorieku suda, da on odluči o tome, komu pripada srećka, a prema tome i zgoditak.

To isto vriedi i za slučaj, ako je više osoba prijavilo jednu te istu srećku kao izgubljenu.

§ 7.

Računanje rokova

Ako posljednji dan stavljenog roka, prema napried navedenoj osnovi vučenja, pada u nedjelju ili na drugi koji blagdan, ima se zaključnim danom roka smatrati naredni radni dan.*

U Zagrebu, dne 21. travnja 1943.

Broj: 290-HDL-43.

Ministar državne riznice:

Košak, v. r.

(Broj: 1112-D. V.-1943.)

* Narodne novine od 6. svibnja 1943. broj 102.

OBLASTNA ODLUKA

Velike župe Bilogora u Bjelovaru od 6. travnja 1943. broj 6933-1943 o ustanovljenju ciena životinjskoj zaprezi na području Tehničkog odjeljka u Bjelovaru

Na temelju § 7. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Najviše ciene životinjskoj zaprezi za prievoz tvoriva na području Tehničkog odjeljka u Bjelovaru određuju se prema sliedećoj skrižaljci:

Tek. broj	Težina u kg. po 1m³	PREDMET PRIEVOZA
1.	850	Građa — bukovina, hrastovina smolasta borovina
2	560	Građa — jelova
3.	450	Drvo u cjepanicama (umetreno)
4.	1550	Naslagani lomljenjak, tučenac, piesak suhi
5.	1800	Zemlja pjeskovita, gašeno vapno itd.
6	2000	Ilovača pomiešana s kamenom
7.	2750	Granit, bazalt, mramor (u prav. obliku)
8.		Kovina, cement, negašeno vapno, ugalj, žito, slador, prešano sieno, slama, voće, vino i slično
9.		Opeka (6.5×12×25)
10.		Opeka šuplja
11.		Criep utoreni
12.		Criep dvostruko utoreni
13.		Criep biber, žliebnjaci

Ciena prievoza po 1m³ u Kn — Udaljenost u km (u jednom pravcu)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Dodatak po 1 km
100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	100
60	100	140	180	220	260	300	340	380	420	460	500	540	580	620	40
60	100	140	180	220	260	300	340	380	420	460	500	540	580	620	40
150	270	390	510	630	750	870	990	1110	1230	1350	1470	1590	1710	1830	120
160	290	420	550	680	810	940	1070	1200	1330	1460	1590	1720	1850	1980	130
160	290	420	550	680	810	940	1070	1200	1330	1460	1590	1720	1850	1980	130
200	350	500	650	800	950	1100	1250	1400	1550	1700	1850	2000	2150	2300	150
Ciena prievoza za 1000 kg. težine															
150	270	390	510	630	750	870	990	1110	1230	1350	1470	1590	1710	1830	120
Ciena prievoza za 1000 komada															
800	1150	1500	1850	2200	2550	2900	3250	3600	3950	4300	4650	5000	5350	5700	350
600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	3300	3600	3900	4200	4500	4800	300
600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000	3300	3600	3900	4200	4500	4800	300
700	1030	1360	1690	2020	2350	2680	3010	3340	3670	4000	4330	4660	4990	5320	330
500	750	1000	1250	1500	1750	2000	2250	2500	2750	3000	3250	3500	3750	4000	250

II.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica.

III.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Bjelovar, dne 6. travnja 1943.

Veliki župan:

Dr. V. Sabolić, v. r.

(Broj: 1079-D. V.-1943.)

---

* Narodne novine od 6. svibnja 1943. broj 102.

ZAKONSKA ODREDBA

o Hrvatskoj državnoj banci

I.

Djelokrug

§ 1.

Hrvatska državna banka, osnovana zakonskom odredbom od10. svibnja 1941. broj LXXXI-124-Z. p.-1941., novčanična je ustanova Nezavisne Države Hrvatske.

Hrvatska državna banka je u poslovima svoga djelokruga samostalna i od svake državne oblasti neovisna.

Njezin je osobiti zadatak briga i djelatnost oko održavanja stalne vriednosti domaćeg novca, uređenje cjelokupnog novčanog i platežnog prometa u tuzemstvu i s inozemstvom, te odobravanje navjera narodnom gospodarstvu u skladu s obćim narodno-gospodarskim ciljevima i potrebama.

Hrvatska državna banka ima izključivo pravo izdavanja novčanica.

§ 2.

Hrvatska državna banka sudjeluje s mjerodavnim oblastima u rješavanju svih pitanja obće i načelne važnosti, koja zadiru u njezin zadatak, osobito u pogledu oblikovanja ciena i nadnica, nadzora i odobra-

vanja uvoza i izvoza, međunarodnih trgovinskih sporazuma i nadzora nad novčanim ustanovama. Provedbene naredbe o ovom sudjelovanju propisivat će nadležni ministri u sporazumu s Hrvatskom državnom bankom.

§ 3.

Hrvatska državna banka ovlaštena je poduzimati potrebne mjere za uređenje navjernog tržišta, a osobito nadzirati podjelu i upotrebu navjera, te u tu svrhu od davatelja i primatelja navjera tražiti izvještaje i obavljati uvid u njihove knjige i bilježke.

II.

Pravni oblik i temeljna glavnica

§ 4.

Hrvatska državna banka ustrojava se kao posebna ustanova javnoga prava u pravnom obliku dioničkog družtva pod imenom »Hrvatska državna banka«. Nijedna novčana ustanova u državi ne može nositi isto ili slično ime.

§ 5.

Hrvatska državna banka podpada pod trgovačkopravne propise o dioničkim družtvima, u koliko nije u ovoj zakonskoj odredbi drugačije riešeno i ukoliko to nije u protivnosti sa zadatcima novčanične ustanove. Sjedište je Hrvatske državne banke u Zagrebu. Banka može otvarati podružnice i izpostave na području ciele države.

§ 6.

Temeljna glavnica Hrvatske državne banke iznosi 300 milijuna Kuna, te je razdieljena na 60 tisuća dionica, koje glase samo na ime.

Vlastnici dionica mogu biti samo državljani Nezavisne Države Hrvatske po podrietlu i domaće pravne osobe. Dionice se mogu prenositi samo uz pristanak banke.

Dionice kotiraju na domaćim burzama.

III.

Poslovi banke

§ 7.

Hrvatska državna banka može se baviti sliedećim poslovima:

1. Kupnjom i prodajom čekova, kupnjom i prodajom (eskompt i reeskompt) mjenica s tri sigurna podpisa i s dospiećem ne duljim od tri mjeseca nakon dana kupnje. Iznimno se mogu uzimati i mjenice s dva podpisa, ukoliko postoji neka druga sigurnost. Mjenice, izdane u poljodjelske ili obrtničke svrhe, mogu imati rok dospieća do najviše devet mjeseci. Banka može kupovati i prodavati mjenice glavne državne blagajne s rokom, koji nije dulji od tri mjeseca, a prema predviđenoj ukupnoj visini u § 8.;

2. Odobravanjem zajmova s rokom od najviše tri mjeseca na podlozi zaloga (lombarda): a) zlata, b) mjenica, koje izpunjavaju uvjete toč. 1., c) državnih vriednostnih papira, kao i ostalih vriednostnih papira, sposobnih za burzovni promet, koji uživaju pupilarnu

sigurnost, a koje vodstvo banke kao takve prihvati, d) varanata, e) izvoznih izprava;

3. Kupnjom i prodajom vriednostnih papira, navedenih u točki 2 c);

4. Kupnjom i prodajom zlata i deviza;

5. Primanjem neukamativog, a iznimno i ukamativog novca na žiro-račun ili kao uložak;

6. Preuzimanjem na upravu ili čuvanje vrjednota, napose vriednostnih papira;

7. Vršenjem službe zastupnika ili dopisnika domaćih ili inozemnih banaka;

8. Vršenjem uplata i izplata u smislu platežnih odnosno klirinžkih ugovora s inzemstvom.

Banka može nabavljati i odtuđivati nekretnine za potrebe svog poslovanja ili radi utjerivanja vlastitih tražbina. Isto tako može banka kupovati i prodavati udjele Banke za međunarodna plaćanja.

Banka se ne može baviti drugim poslovima osim navedenih. Osobito je banci zabranjeno: 1. mjenbeno se obvezivati, 2. davati jamstva za državne bonove i druge državne obveze, kao i za zajmove drugih javnih ustanova i 3. odobravati hipotekarne zajmove; hipotekarne sigurnosti mogu se uzeti jedino kao dopunsko jamstvo za odobrene mjenbene zajmove.

§ 8.

Visinu iznosa, do kojeg banka može kupovati mjenice glavne državne blagajne (§ 7. točka 1.), odredit će Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske nakon saslušanja predsjednika banke.

Za pokriće prolaznih blagajničkih potreba ovlaštena je banka odobravati državi navjere na tekućem računu do visine od 500 milijuna Kuna.

§ 9.

Banka je obvezana vršiti za državu sve bankovne poslove, ukoliko su predviđeni ovom zakonskom odredbom, i posredovati u platežnom prometu javnih blagajna, a smije zaračunavati samo stvarne troškove.

IV.

Izdavanje novčanica, njihovo pokriće i izkaz stanja

§ 10.

Novčanice hrvatske državne banke glase na Kune. One su jedino neograničeno zakonsko platežno sredstvo. Odnos Kune spram zlata određen je u § 2. zakonske odredbe o novcu Nezavisne države hrvatske od 7. srpnja 1941.

Nakon proglašenja ove zakonske odredbe smatraju se novčanice od Kuna 100 i više novčanicama Hrvatske državne banke, a novčanice i kovanice u naslovnoj vriednosti od Kuna 50 i manje smatraju se državnim sitnim novcem.

Izdavanje državnog sitnog novca vrši se u sporazumu s Hrvatskom državnom bankom.

§ 11.

Novčanice Hrvatske državne banke, koje su u kolanju, moraju uviek biti pokrivene sa stanjem:

a) zalihe zlata i deviza,
b) mjenica, čekova i lombardnih zajmova,
c) vriednostnih papira,
d) zadužnica Nezavisne Države Hrvatske kao protuvriednosti za dinarske novčanice, koje su preuzete u

zamjenu, kao i za obveze, preuzete iz Žiro-prometa i klirinžkog prometa, te drugih neizvršenih obveza bivše Narodne banke Kraljevine Jugoslavije, koje će Nezavisna Država Hrvatska predati Hrvatskoj državnoj banci danom proglašenja ove zakonske odredbe. Stalna zaliha ovakvih državnih zadužnica mora biti u računu razmjere posebno izkazana,

e) ostalih tražbina.

Zlato u smislu ove zakonske odredbe jest zlato u novcu i polugama, a devize su novčanice, mjenice, čekovi i doznake kao i ostale tražbine, koje glase na stranu valutu i koje su plative kod kojeg dobrog inozemnog novčanog ili obračunskog zavoda.

§ 12.

Hrvatska državna banka dužna je oštećene i u prometu iztrošene novčanice zamjenjivati novima. Za oštećene novčanice banka daje odštetu, ako se podnese dio novčanice, koji je veći od polovice, ili ako se dokaže, da je uništen ostatak novčanice. Banka odlučuje bez prava na pravni liek o tome, da li je ovaj dokaz uzpio. Za uništene, izgubljene ili povučene novčanice banka nije dužna dati odštetu.

§ 13.

Banka objavljuje stanje aktive i pasive redovito svakog petnaestog i posljednjeg dana u mjesecu.

V.

Godišnji zaključni računi i podjela dobitka

§ 14.

Poslovna godina banke je kalendarska godina.

Uprava banke ustanovljuje i podnosi glavnoj skupštini godišnje zaključne račune.

Godišnji zaključni računi sastavljaju se prema načelima trgovačkog knjigovodstva te se moraju objaviti.

§ 15.

Nakon redovitih odpisa, dotacije posebnih pričuva kao i mirovinske i bolestničke zaklade, dotira se od godišnjeg čistog dobitka zakonska pričuva s 10%. Zakonska pričuva služi za pokriće poslovnih gubitaka banke.

Od ostatka čistog dobitka izplaćuje se dioničarima najviše 6%-tni dividenda. Višak pripada državi kao odšteta za prepušteno izključivo pravo izdavanja novčanica. Ovaj će se višak upotriebiti prvenstveno za odplatu državnog duga kod banke.

VI.

Organi banke

§ 16.

Na čelu Hrvatske državne banke stoji predsjednik. Predsjednika pomaže i zamjenjuje prema njegovim uputama podpredsjednik.

Predsjednik banke upravlja i vodi banku zajedno s upravnim odborom i glavnom skupštinom prema propisima ove zakonske odredbe.

§ 17.

Predsjednika i podpredsjednika imenuje i razrješuje Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske.

Predsjednik i podpredsjednik imenuju se na rok od tri godine a mogu oni biti i opetovano imenovani. Iz važnih razloga mogu oni biti razriešeni i prije izteka roka od tri godine ne dirajući time u njihova prava iz ugovora. Njihova beriva predviđaju se u ugovoru s bankom, koji odobrava Poglavnik Nezavisne države Hrvatske.

Predsjednik može biti pozvan na sjednice vlade, gdje ima savjetni glas.

§ 18.

Predsjednik, jedan podpredsjednik i jedan ravnatelj banke zajedno s dva člana, izabrana po glavnoj skupštini, sačinjavaju upravni odbor. Ravnatelja banke određuje za člana upravnog odbora predsjednik, koji ga može iz važnih razloga i razriešiti. Dva člana između dioničara biraju se na godinu dana, a mogu biti i opetovano birani. O prijevremenom razrješenju izabranog člana odlučuje glavna skupština.

Upravni odbor odlučuje o načelnim pitanjima.

U upravnom odboru odlučuje većina glasova. U slučaju podieljenog broja glasova odlučuje predsjednik ili njegov zamjenik.

§ 19.

Vodstvo banke podpomaže savjetni odbor od 10 članova. U savjetnom odboru mora se nalaziti barem po jedan predstavnik novčarstva, poljodjelstva, šumarstva, rudarstva, obrta, veleobrta, trgovine i zadrugarstva.

Članove imenuje predsjednik u sporazumu s ministrom narodnog gospodarstva i ministrom državne riznice na vrieme od tri godine; dozvoljeno je opetovano imenovanje. Iz važnih razloga mogu oni i prije završetka tog roka biti razriešeni. Od članova, koji su prvi puta imenovani, odpadaju ždriebom godišnje dvojica. Predsjednik saziva savjetni odbor prema potrebi, a može pojedinim članovima povjeriti određene zadatke.

§ 20.

Nadzorni odbor sastoji se od pet odbornika, koje bira glavna skupština između dioničara za vrieme od jedne godine. Odbornici mogu biti opetovano birani.

Nadzorni odbor banke vrši računski nadzor nad poslovanjem banke i može u tu svrhu zahtievati uvid u sve knjige i izprave banke. Nadzorni odbor mora izvršiti pregled banke najmanje jedanput godišnje. Izvještaj o pregledu godišnjih zaključnih računa podnosi predsjedniku banke, ministru državne riznice i glavnoj skupštini dioničara.

§ 21.

Glavnu skupštinu dioničara saziva predsjednik barem jedanput godšnje. Glavna skupština odobrava izvještaj o poslovnoj godini i izvještaj nadzornog odbora.

Glavna skupština bira dva člana upravnog odbora (§ 18.) i nadzorni odbor (§ 20.). Glavna skupština odlučuje na priedlog predsjednika o promjeni temeljne glavnice. Na glavnoj skupštini odlučuje obična većina glasova. Deset dionica daju pravo na jedan glas.

VII.

Prava i dužnosti dužnostnika banke.

§ 22.

Banku obvezuju podpisi i izjave predsjednika s podpredsjednikom, ili jedan od njih s jednim opunomoćenikom banke, ili dvojica opunomoćenika banke. Opunomoćenicima banke potrebno je zato ovlaštenje upravnog odbora.

Za izjave, dane banci, dovoljno je, ako su dane jednome od opunomoćenika banke. Tužba protiv banke može se podići samo u sjedištu središnjice.

§ 23.

Predsjednik imenuje službenike banke i određuje im djelokrug rada i dužnosti.

Službenici banke smatraju se javnim službenicima. Pravni odnosi službenika uređuju se službovnikom, koji donosi upravni odbor. Kod banke se osniva posebna mirovinska zaklada i posebna bolestnička zaklada, koje nisu sastavni dio imovine banke. Ustrojstvo i dotaciju zaklada propisuje predsjednik u suglasnosti s ministrom državne riznice.

Pred svim sudovima u državi mogu banku zastupati opunomoćeni službenici banke s položenim sudbenim ili odvjetničkim izpitom, koji su nakon izpita proveli najmanje dvie godine u banci, na sudu ili kod odvjetnika. Potvrdu o izpunjavanju tih uvjeta daje opunomoćenom službeniku banka u samoj punomoći.

§ 24.

Članovi upravnog, nadzornog i savjetnog odbora kao i službenici banke obvezani su na najstrože čuvanje

poslovnih tajna banke i nakon prekida službenih odnosa s bankom.

Bez odobrenja predsjednika ne smiju se o predmetima i prilikama u banci davati izjave ni pred sudovima. Izdavanje stručnog mnienja podleži odobrenju predsjednika banke.

VIII.

Statuti, propisnici i poslovnici banke

§ 25.

Bliže odredbe o uređenju banke, o upravnom, nadzornom i savjetnom odboru, te o glavnoj skupštini dioničara propisuju statuti banke, koje donosi glavna skupština uz odobrenje ministra državne riznice.

Način poslovanja banke određuju propisnici, koje donosi upravni odbor, te poslovnici, koje u okviru propisnika donosi predsjednik banke.

IX.

Pogodnosti

§ 26.

1. Hrvatska državna banka ima pravo nositi na svom pečatu grb Nezavisne Države Hrvatske.

2. Imovina i dohodci banke oslobođeni su od svih poreza i pristojba. Isto su tako oslobođene njezine knjige, zapisnici, službeni podnesci, kao i sve izprave za knjiženje

3. Pošiljke novca i ostalih vriednosti iz djelokruga vlastitog poslovanja (§§ 7.—9.) kao i prievozi želje-

znicom između središnjice i njezinih podružnica odnosno izpostava, te ovih međusobno, kao i pošiljke drugim državnim ustanovama oslobođene su od plaćanja poštarine odnosno vozarine.

4. Propisi o članstvu u prisilnim ustrojbama ne vriede za Hrvatsku državnu banku.

5. Hrvatska državna banka nije dužna upisati se u trgovački upisnik.

6. Knjige Hrvatske državne banke i izvadci iz njih imaju značaj javnih izprava.

7. U pogledu osiguranja svojih tražbina prema dužnicima kao i unovčenja preuzetih sigurnosti uživa Hrvatska državna banka sve pogodnosti, koje uživa i država.

8. Ako dužnik ne izpuni svoje obveze prema Hrvatskoj državnoj banci, ima ova pravo da o dospieću bez predhodnog ovlaštenja ili sudjelovanja suda izvrgne dražbi putem svog službenika svaku danu sigurnost. Ako dana sigurnost ima burzovnu ili tržnu vriednost, može ju prodati bez javne dražbe putem svog službenika ili mešetara. Ovo pravo pristoji banci prema svim ovlaštenicima nad danom sigurnošću kao i prema stečajnoj gromadi dužnika.

X.

Prelazne odredbe

§ 27.

Način upisivanja i uplaćivanja kao i izdanje prvih dionica Hrvatske državne banke propisat će predsjednik u sporazumu s ministrom državne riznice u roku od tri mjeeca poslije proglašenja ove zakonske odredbe.

Upis i uplata dionica ima se provesti te prva glavna skupština dioničara održati u roku od šest mjeseci poslije proglašenja ove zakonske odredbe.

Predsjednik, podpredsjednik i po predsjedniku za člana upravnog odbora imenovani ravnatelj vrše dužnost upravnog odbora do prve glavne skupštine.

§ 28.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 4. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCIV-950-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 7. svibnja 1943. broj 103.

ZAKONSKA ODREDBA

o privremenoj obustavi odredbe § 71. stavke 4. rečenice 5. obrtnog zakona

§ 1.

Odredba § 71. stavke 4. rečenice 5. obrtnog zakona, od 5. studenoga 1931. (Službene novine br. 262-LXXXI od 9. studenoga 1931.) sa svim njegovim kasnijim promjenama i nadopunama koja glasi: »Posle isteka produženog roka može se računati kamata i naknada za najviše tri mjeseca, ako bi se posle ovog roka održala dražba.« stavlja se privremeno do kraja godine 1944. izvan kreposti.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 4. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXIX-1061-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 5. svibnja 1943. broj 101.

ZAKONSKA ODREDBA*

o nadopuni zakonske odredbe o Državnoj središnjici za narodni kućni i umjetni obrt u Zagrebu od 9. svibnja 1942. broj CXXXVII-874-Z-1942

§ 1.

Državna središnjica za narodni kućni i umjetni obrt u Zagrebu i sve njezine podružnice oslobađaju se od plaćanja svih državnih i samoupravnih poreza, prireza, biljegovnih i ostalih pristojbi.

§ 2.

Državna središnjica za narodni kućni i umjetni obrt u Zagrebu pruzima osim ustanova, navedenih* u § 14. zakonske odredbe broj CXXXVII-874-Z-1942 o Državnoj središnjici za narodni kućni i umjetni obrt u Zagrebu, i državni čipkarski tečaj u Lepoglavi, te Državnu čipkarsku školu u Pagu s napomenom, da ciela imovina ovih ustanova na dan 1. siečnja 1943. čini sastavni dio prometne glavnice državne središnjice za narodni kućni i umjetni obrt.

§ 3.

Državna središnjica za narodni kućni i umjetni obrt u Zagrebu, s obzirom na trgovački način poslovanja, nije vezana za propise zakona o državnom računovodstvu.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 6. svibnja 1943. broj 102.

§ 4.

Državna središnjica za narodni kućni i umjetni obrt u Zagrebu može se u svom trgovačkom poslovanju služiti skraćenim nazivom »Domrad«.

§ 5.

Podjelu državne središnjice za narodni kućni i umjetni obrt na odsjeke i pododsjeke propisuje ministar narodnog gospodarstva propisnikom u sporazumu s ministrom državne riznice.

§ 6.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 4. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: LXXXVII-921-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 5. svibnja 1943. broj 101.

ZAKONSKA ODREDBA

o Sigurnostnoj službi unutar Poglavnikovih tjelesnih zdrugova

§ 1.

Sigurnostna služba ustrojstveno pripada sastavu Poglavnikovih tjelesnih zdrugova. Ona vrši svoju stvarnu nadležnost bez oblastnog djelokruga i izvršne redarstvene vlasti pod zapovjednikom Sigurnostne službe, koji njome zapovieda i upravlja.

Zapovjednika Sigurnostne službe i njegova zamjenika imenuje i razrješuje Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske.

§ 2.

Osnivanje Pobočničtva zapovjednika Sigurnostne službe, te podjela Sigurnostne službe na odsjeke i pododsjeke, razdioba poslova u njima i ustanovljenje broja i vrsta osoba među njima vrši se posebnom zapoviedi zapovjednika Poglavnikovih tjelesnih zdrugova.

§ 3.

Zadatke Sigurnostne službe vrše:

a) častnci i dočastnici;

b) službenici, koji prema brojčanom i poimeničnom zahtjevu zapovjednika Sigurnostne službe imadu dr-

žavne i samoupravne oblasti dodieliti na rad Sigurnostnoj službi.

U svrhu uspješnosti izvršenja zadataka Sigurnostne službe dužne su sve državne vojne i građanske oblasti, te samoupravne oblasti na neposredni zahtjev zapovjednika Sigurnostne službe odnosno njegovih djelatnika ovoj odmah pružiti u granicama svoje stvarne i mjestne nadležnosti svaku zatraženu pomoć.

§ 4.

Častnike Sigurnostne službe imenuje Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske, a dočastnike zapovjednik Poglavnikovih tjelesnih zdrugova na priedlog zapovjednika Sigurnostne službe.

Za častnike i dočastnike Sigurnostne službe vriede u cielosti svi propisi, koji vriede za pripadnike Poglavnikovih tjelesnih zdrugova, a obskrbu njihovu provodi Zapovjedničtvo Poglavnikovah tjelesnih zdrugova.

Častnici i dočastnici Sigurnostne službe nose službenu odoru pripadnika Poglavnikovih tjelesnih zdrugova, s posebnim oznakama, koje propisuje zapovjednik Poglavnikovih tjelesnih zdrugova.

§ 5.

Službenici, dodieljeni u smislu § 3. slovo b) ove zakonske odredbe na rad Sigurnostnoj službi, stavljaju se u pogledu službovne djelatnosti i stegovne odgovornosti u sastav Sigurnostne službe, a ostaju i dalje u stališu državne odnosno samoupravne oblasti, koja ih je dodielila na rad.

§ 6.

Svi službenici Sigurnostne službe primaju uz svoja redovita beriva svojstveni doplatak na teret proračunske stavke Sigurnostne službe.

Za proračunsku godinu 1943. isplaćivat će se svojstveni doplatci iz navjera, koje Sigurnostnoj službi pripadnu prema propisu § 6. zakonske odredbe od 21. siečnja 1943. broj X-151-D.V.-1943, a na temelju odredbe Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske. Visinu svojstvenog doplatka određuje zapovjednik Poglavnikovih tjelesnih zdrugova posebnom zapoviedi.

§ 7.

Častnici i dočastnici Sigurnostne službe, koji nisu odslužili obvezatno djelatno razdoblje u oružanim snagama, pohađat će prema odredbi zapovjednika Poglavnikovih tjelesnih zdrugova častničke odnosno dočastničke tečajeve Poglavnikovih tjelesnih zgrugova, kako to probitci Sigurnostne službe budu dozvoljavali.
Na rad dodieljeni državni i samoupravni službenici, koji nisu odslužili zakonom određeno razdoblje, odslužit će ovo u postrojbama Poglavnikovih tjelesnih zdrugova.

§ 8.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama,* a provedba se povjerava zapovjedniku Poglavnikovih tjelesnih zdrugova.

U Zagrebu, dne 4.svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCII-1153-D.V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 5. svibnja 1943. broj 101.

ZAKONSKA ODREDBA

o imovini razpuštenih ili preustrojenih družtava

§ 1.

Imovina družtava, kojih članstvo odnosno djelatnost preuzimaju stališke i druge postrojbe, postaje vlastničtvom Glavnog saveza staliških postrojbi bez obzira na to, da li su družtva već razpuštena ili preustrojena ili će biti razpuštena ili preustrojena, kao i bez obzira na to, da li je razpust ili preustrojstvo usliedilo ili će usliediti. Prednji propis ne odnosi se na ona družtva, koja su razpuštena prije 10. listopada 1940.

§ 2.

Sve državne i samoupravne oblasti i ustanove, pravne i naravne osobe, kojima je bilo povjereno, odnosno kojima bude povjereno, likvidiranje razpuštenih družtava, na koja se odnose propisi § 1., dužne su na zahtjev državnog savezničara predati ovome popis sve pokretne i nepokretne imovine dotičnih družtava.

Državni savezničar odlučuje, na koji će se način preuzeti pokretna imovina razpuštenih ili preustrojenih družtava.

§ 3.

Ovlašćuje se državni savezničar, da svu pokretnu i nepokretnu imovinu družtava iz § 1., koja postaje vlastničtvom Glavnog saveza staliških i drugih postrojbi, može predati na uporabu i uživanje pojedinim stališkim i drugim postrojbama, savezima i dosavezima, kao i družtvima, koja stoje pod nadzorom državnog savezničara. Isto tako može državni savezničar prema svojoj razsudi pokretnu imovinu pojedinog družtva iz § 1. prenieti u vlastničtvo pojedinih staliških i drugih postrojbi, njihovih saveza i dosaveza, kao i družtava, koja stoje pod nadzorom državnog savezničara.

§ 4.

Kotarski sudovi kao zemljišno-knjižni sudovi dužni su na zahtjev državnog savezničara bez ikakve prienosne i sudbene pristojbe provesti uknjižbu prava vlastničtva nekretnina družtava iz § 1. na Glavni savez staliških i drugih postrojbi odnosno nekretnina Glavnog saveza staliških i drugih postrojbi na pojedine saveze i dosaveze staliških i drugih postrojbi, kao i družtava, koja stoje pod nadzorom državnog savezničara.

§ 5

Osobe iz § 2., koje na zahtjev državnog savezničara ne predaju popis pokretne i nepokretne imovine družtava iz § 1. ili predaju nepodpuni ili neistiniti popis takve imovne, počinjaju kazneno djelo, koje se kazni strogim zatvorom i novčanom kaznom. Djelo se progoni ureda radi, a za suđenje su nadležni redoviti kazneni sudovi.

§ 6.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 4. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: XC-1113-D.V.-1943

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 5. svibnja 1943. broj 101.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni zakonske odredbe o izdavanju rizničkih navjernica od 26 studenoga 1941. broj CDXXX*-2102-Z-1941.

§ 1.

U § 1. mjesto rieči: »3 milijarde Kuna«, stavljaju se rieči: »6,5 milijardi Kuna«,

U § 2. mjesto rieči: »tri godine«, stavljaju se rieči: »deset godina«.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.**

U Zagrebu, dne 4. svibnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:

Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCIII-949-D. V.-1943.

Državni prabilježnik —
čuvar državnog pečata:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 14. svibnja 1943. broj 109.

** Narodne novine od 7. svibnja 1943. broj 103.

NAREDBA

Ministarstva državne riznice od 6. svibnja 1943. broj 12-955-43 o trećem izdanju rizničkih navjernica u svoti od 1.000,000.000 Kuna

Na temelju § 1. zakonske odredbe o izdavanju rizničkih navjernica broj CDXXX-2102-Z-1941 od 26. studenoga 1941. sa svim kasnijim promjenama i nadopunama izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Danom 10. svibnja 1943. izdaju se rizničke navjernice trećeg izdanja u ukupnom iznosu od 1.000,000.000 Kuna.

§ 2.

Rizničke navjernice trećeg izdanja dospievaju u rokovima od tri mjeseca, šest mjeseci, godine dana, tri godine i deset godina računajući od 10. svibnja 1943.

§ 3.

Rizničke navjernice glase na donosioca, a izdavat će se u komadima od Kuna 10,000.000.—, 1,000.000.—, 500.000.—, 100.000.—, 50.000.—, 10.000.—, 5.000.— i 1.000.—.

§ 4.

Kamate na rizničke navjernice trećeg izdanja iznose:

za tromjesečne	3 %
za šestmjesečne	3.25%
za jednogodišnje	4 %
za trogodišnje	5 %
za desetgodišnje	6.50%

a izpaćivat će se prema § 3. zakonske odredbe o izdavanju rizničkih navjernica.

§ 5.

Rizničke navjernice trećeg izdanja upisivat će se po sliedećem tečaju:

tromjesečne uz tečaj	100 %
šestmjesečne uz tečaj	99.85%
jednogodišnje uz tečaj	99.50%
trogodišnje uz tečaj	98.50%
desetgodišnje uz tečaj	97 %

§ 6.

Riznička navjernica je tiskana na svjetloobojenoj pozadini s državnim grbom. Veličina tiskanog diela bez ruba je 23×13 cm.

Slog je sliedeći:

Rok dospjelosti broj

Na temelju zakonske odredbe o izdavanju rizničkih navjernica od 26. studenoga 1941. br. CDXXX-2102-Z-1941 izdaje se:

%-tna riznička navjernica

NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE

na Kuna

Glavna državna pjeneznica u Zagrbu izplatit će u roku dospjelosti donosiocu ove navjernice na njoj navedeni iznos preko Hrvatske državne banke.

U Zagreb, dne 194

MINISTAR DRŽAVNE RIZNICE:

Ova % navjernica na Kuna
(slovima:) dospieva
na dan 194

U 194

HRVATSKA DRŽAVNA BANKA:

Na lievom rubu navjernice tiskano je okomito »Ministarstvo državne riznice«.

§ 7.

Hrvatska državna banka propisat će način i uvjete lombarda rizničkih navjernica trećeg izdanja.

§ 8.

Upisi se primaju počevši od 10. svibnja 1943. kod Hrvatske državne banke i svih njezinih podružnica, a mogu se vršiti i putem ostalih novčanih zavoda.

§ 9.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

UZagrebu, dne 6. svibnja 1943.

Ministar državne riznice:
Dr. Vladimir Košak, v. r.

Broj: 12.955-43.
(Broj: 1183-D.V.-1943)

* Narodne novine od 7. svibnja 1943. broj 103.

MJERODAVNO TUMAČENJE

ministra državne riznice od 6. svibnja 1943. broj 12.632-1943 točke 2. stavke 2. čl. 88. zakona o državnom računovodstvu od 6. ožujka 1910.

Na temelju § 5.zakonske odredbe od 24. ožujka 1942. broj LXXIX- 696-Z-1942 o preinaci i nadopuni zakona o državnom računovodstvu izdajem sliedeće tumačenje: Propis točke 2. stavke 2. čl. 88. zakona o državnom računovodstvu glede polaganja jamčevina u rizničkim navjernicama ima se razumjeti tako, da su rizničke navjernice u jamčevne svrhe položene i onda, ako nabavljači ili poduzetnici polože potvrdu Hrvatske državne banke, da su kod nje na računu pologa položili odgovarajuću količinu rizničkih navjernica u jamčevne svrhe.*

Ministar državne riznice:

Dr. Vladimir Košak. v. r.

(Broj: 1184-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 7. svibnja 1943. broj 103.

Gradsko poglavarstvo u Zagrebu
Predsjedničtvo

Broj: 4409-Prs-P-1943.

Naredbenik o ubiranju gradskog poreza na potrošak

Gradsko poglavarstvo u Zagrebu proglašuje na temelju § 92. zakona od 22. srpnja 1934. o gradskim občinama, da je gradski načelnik propisao dne 6. ožujka 1943. pod brojem 6957-V-43, a Ministarstvo državne riznice odpisom od 29. travnja 1943. br. 8625-43. odobrilo s obveznom snagom za sve osobe i oblasti sliedeće:

»Na temelju §§ 90.—93. i 116. zakona o gradskim občinama od 22. srpnja 1934. te na temelju naredbe zamjenika Poglavnika i vrhovnog zapovjednika cjelokupne vojne sile od 11. travnja 1941.broj 8-1941., kojom su ovlasti iz djelokruga gradskog zastupstva prenesene na načelnika slob. i kr. glavnog grada Zagreba propisujem naredbenik o ubiranju gradskog poreza na potrošak.

§ 1.

Radi iznimnih prilika primjenjivat će se uz propise, sadržane u uredbi od 16. rujna 1940. o gradskom porezu na potrošak, sa svim kasnijim promjenama i nadopunama propisi ovog naredbenika.

§ 2.

Gradski porez na potrošak plaća se u barovima i u svim onim gostioničkim poduzećima, u kojima se uz glasbu priređuju i kakve druge zabavne priredbe, pred-

stave, pjevanje ili ples od časa, kad takvo poduzeće započne poslovanjem, a plaća se u visini od 20% od učinjenog potroška.

§ 3.

U svim gostionicama I. reda plaća se gradski porez na potrošak počevši od 9 sati na večer i to u visini od 15% od učinjenog potroška ako u poduzeću svira glasba, a u visini od 10% od učinjenog potroška ako u poduzeću ne svira glasba.

§ 4.

Koja se poduzeća iz § 3. smatraju gostionicama I. reda određuje gradski načelnik svojom odlukom.

§ 5.

U svim kavanama plaća se gradski porez na potrošak počevši od 5 sati poslie podne i to u visini od 15% od učinjenog potroška ako u poduzeću svira glasba, a u visini od 10% od učinjenog potroška ako u poduzeću ne svira glasba.

§ 6.

Ovlašćuje se gradski načelnik, da može svojom odlukom uz propisno proglašenje ukinuti ovaj naredbenik u cielosti ili pojedinim dielovima.

§ 7.

Ovaj naredbenik dobiva obvezatnu moć, kad ga odobri mjerodavna državna oblast, te kad bude propisno proglašen, a primjenjivat će se počevši od prvog dana, koji sliedi iza dana njegovog proglašenja.

Istog dana gube krepost svi propisi uredbe od 16. rujna 1940. o gradskom porezu na potrošak sa svim kasnijim promjenama i nadopunama, ukoliko su protivni propisima ovog naredbenika.

Ovaj se propis stavlja ovim na javni uvid u službenim prostorijama pravnog odsjeka Predsjedničtva gradskog poglavarstva (Matoševa ul. br. 9. priz. lievo) i u prostorijama gradskog finan. gosp. odjela (Račkoga ul. br. 6. I.) pa dobiva obveznu snagu nakon proglašenja t. j. s danom 8. svibnja 1943.*

U Zagrebu, dne 5. svibnja 1943.

Za gradskog načelnika

upravitelj magistrata:

Dr. Jelić, v. r.

* Narodne novine od 7. svibnja 1943. broj 103.

NAREDBA

Ministarstva oružanih snaga od 30. travnja 1943. Sud. broj 1899-1943 o promjeni provedbene naredbe Ministarstva hrvatskog domobranstva od 23. srpnja 1942. broj III-2231-1942 o ženitbi dočastnika hrvatskog domobranstva (Narodne novine od 3. kolovoza 1942. broj 172)

Na temelju § 3. zakonske odredbe od 6. veljače 1942. broj XLV-247-Z-1942 (Narodne novine od 7. veljače 1942. broj 31), kojom se zakonska odredba o ženitbi častnika, državnih i samoupravnih činovnika od 6. studenoga 1941. broj CCCXCV- 1937-Z-1941 proteže i na dočastnike hrvatskog domobranstva propisujem ovu naredbu:

§ 1.

U § 2. provedbene naredbe Ministarstva hrvatskog domobranstva od 23. srpnja 1942. broj III-2231-1942 o ženitbi dočastnika hrvatskog domobranstva briše se stavka druga i treća u cielosti.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 30. travnja 1943.

Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske:
Ante Pavelić, v. r.

(Broj: 1148-D.V.-1943)

*** Narodne novine od 10. svibnja 1943. broj 105.**

NAREDBA*

Ministarstva državne riznice od 31. ožujka 1943. broj 3928-K-1943 o odcjepljenju porezne obćine Melnice od poreznog i katastralnog ureda u Otočcu i o njezinu pripojenju poreznom i katastralnom uredu u Senju

Na temelju § 32. zakona o ustrojstvu financijalne uprave od 7. prosinca 1929. izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Porezna obćina Melnica odcjepljuje se u poreznoupravnom pogledu od poreznog i katastralnog ureda u Otočcu i pripaja se poreznom i katastralnom uredu u Senju.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 31. ožujka 1943.

Ministar državne riznice:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

(Broj: 1089-D.V.-1943)

*** Narodne novine od 10. svibnja 1943. broj 105.**

NAREDBA

Ministarstva državne riznice od 28. travnja 1943. broj 5722-3-1942 o ukidanju poreznog ureda u Bosanskoj Krupi

Na temelju § 32. zakona o ustrojstvu financijalne uprave od 7. prosinca 1929. propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Ukida se porezni ured u Bosanskoj Krupi, a poslovi ukinutog poreznog ureda prelaze na porezni ured u Bihaću, koji preuzima pismaru i sav namještaj prema imovniku ukinutog poreznog ureda.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 28. travnja 1943.

Ministar državne riznice:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

(Broj: 1121-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 10. svibnja 1943. broj 105.

NAREDBA

Ministarstva narodne prosvjete od 32. travnja 1943. broj 26260-1943 o polaganju državnog stručnog izpita činovničkih vježbenika i dočinovnika upravne i tehničke struke državnih znanstvenih zavoda

Na temelju § 14. stavke 3. zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931. izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Činovnički vježbenici odnosno dočinovnici upravne i tehničke struke državnih znanstvenih zavoda, koji izpunjavaju uvjete iz §§ 8. i 66. zakona o činovnicima, polažu državni stručni izpit po propisima ove naredbe.

§.2.

Državni stručni izpiti polažu se pred povjerenstvima, koja na tri godine unapried određuje Ministarstvo narodne prosvjete.

Izpitna povjerenstva postoje:

1. za činovničke vježbenike, koji imaju osposobu iz § 45. st. 2. odnosno st. 3. zakona o činovnicima (crtači, knjižničari, restauratori, tehnički stručnjaci, tajnici, manipulanti, knjigovođe, motritelji, preparatori, laboranti, fotografi, stručni majstori, mehaničari i t. d.),

2. za činovnike vježbenike, koji imaju osposobu iz § 45. st. 1. zakona o činovnicima, i za dočinovnike, spomenute u § 1. ove naredbe, koji imaju potrebnu stručnu spremu (laboranti, ložači, mehaničari, fotografi, preparatori, stručni majstori i t. d.).

Predsjednike izpitnih povjerenstava i po dva člana izpitivača za svaki predmet postavlja Ministarstvo narodne prosvjete. U isto vrieme i na isti način postavlja Ministarstvo narodne prosvjete predsjednicima zamjenike, te perovođe povjerenstava, ove u prvom redu između upravnih ili tehničkih činovnika državnih znanstvenih zavoda. Kod izpitivača treba navesti struku, za koju se izpitivač postavlja. Prema struci kandidata sastavljat će se predsjednici poverenstava za pojedinačne izpite.

§ 3.

Spriečenog predsjednika zamjenjuje njegov zamjenik, a ako je ovaj spriečen, tada najstariji po činu član povjerenstva.

§ 4.

Pravo na polaganje državnog stručnog izpita po ovoj naredbi ima svaki činovnički vježbenik, koji je navršio 2 godine vježbeničke službe, od kojih je najmanje jednu godinu proveo kao vježbenik ili bio dodieljen na rad kod kojeg hrvatskog državnog znanstvenog zavoda, te dočinovnik, koji prema §1. ove naredbe izpunjava uvjete iz §§ 8. i 66. zakona o činovnicima.

§ 5.

Državni stručni izpit može se polagati tokom ciele godine.

§ 6.

Molbu za polaganje rždavnog stručnog izpita podnosi kandidat upravitelju zavoda, u kojem službuje. Upravitelj zavoda priložit će toj molbi potvrdu o radu kandidata s naznakom struke i potvrdu o njegovu vladanju, te će molbu dostaviti izpitnom povjerenstvu.

§ 7.

Činovnički vježbenici, koji imaju osposobu iz § 45. st. 2. odnosno st. 3. zakona o činovnicima, moraju molbi za polaganje stručnog izpita priložiti:

1. ovjerovljeni priepis svjedočbe o fakultetskoj spremi odnosno svjedočbe izpita zrelosti koje srednje ili njoj ravne stručne škole,

2. potvrdu o provedenoj vježbeničkoj službi s naznakom struke,

3. kratak opis života i rada.

Činovnički vježbenici, koji imaju osposobu iz § 45. st. 1. zakona o činovnicima odnosno dočinovnici s potrebnom stručnom spremom, spomenuti u § 1. ove naredbe, moraju molbi za polaganje stručnog izpita priložiti:

1. ovjerovljeni priepis svjedočbe o uspješno završenom 4. odnosno 2. razredu koje srednje ili njoj ravne stručne škole, odnosno svjedočbe o položenom majstorskom izpitu,

2. potvrdu o provedenoj vježbeničkoj ili dočinovničkoj službi s naznakom struke,

3. kratak opis života i rada.

§ 8.

Ako su sve izprave u redu, predsjednik će za svakog kandidata sastaviti izpitno povjerenstvo, u koje će uz izpitivača na obćem dielu ući jedan član za onu struku, iz koje kandidat polaže izpit, te će mu se odrediti dani, kada će izpit polagati.

§ 9.

Ako kandidat određenog bana iz opravdanih razloga bude spriečen pristupiti izpitu i o tome izviesti predsjednika izptnog povjerenstva u roku od tri dana, pošto

mu to dokazano bude moguće, odredit će mu se drugi koji dan za izpit. U protivnom slučaju smatrat će se, da je odustao i da izpit nije položio.

U toku izpita može kandidat odustati od daljnjega polaganja samo ako oboli i to dokaže liečničkom svjedočbom, ili ako je drugim opravdanim razlozima spriečen nastaviti izpit. U takvom slučaju odredit će se kandidatu dan, kada će izpit nastaviti. U svakom drugom slučaju, kao i onda, ako kandidat ne dođe u određeni dan izpit nastaviti, smatrat će se, da izpit nije položio.

§ 10.

Izpit ima dva diela: obći i posebni (stručni).

§ 11.

Obći izpit je samo ustmeni i traje kod činovničkih kandidata najviše dva sata, a kod dočinovničkih najviše jedan sat.

Kandidat za činovnički izpit (§ 2. točka 1. odnosno § 7.) mora na obćem izpitu pokazati:

a) da dobro vlada hrvatskim jezikom i njegovim pravopisom,

b) da poznaje u glavnim crtama načela ustava i upravnog prava Nezavisne Države Hrvatske, ustrojstvo Ministarstva narodne prosvjete, propise o znanstvenom zavodu, na kojem službuje, propise o berivima, svrstavanju i mirovinama državnih službenika, propise o državnom računovodstvu, propise o Računarskom dvoru i propise o proračunu Nezavisne Države Hrvatske.

Kandidat za dočinovnički izpit (§ 2. točka 2. odnosno § 7.) mora na obćem izpitu pokazati:

a) da dobro vlada hrvatskim jezikom,
b) da poznaje u glavnim crtama načela ustava i upravnog prava Nezavisne Države Hrvatske, te propise o znanstvenom zavodu, na kojem službuje.

§ 12.

Na kraju obćeg izpita izpitno povjerenstvo utvrđuje, da li je kandidat položio izpit. Ako kandidat ne položi obći izpit, ne će biti pripušten posebnom izpitu.

§ 13.

Posebni izpit polaže kandidat iz onih predmeta, koji sačinjavaju njegovu struku, a sastoji se u izradbi zadataka (pismenoga, u laboratoriju, kabinetu ili na terenu, već prema kandidatovoj struci), a osim toga kandidat mora pokazati i teoretsko poznavanje dotičnih predmeta.

§ 14.

Izradba zadataka iz kandidatove struke ne smije trajati dulje od tri sata, a izpitivanje teoretskog poznavanja predmeta, koji sačinjavaju njegovu struku, traje najviše dva sata za činovničke vježbenike, a najviše jedan sat za dočinovnike.

§ 15.

Ako je kandidat zadovoljio na posebnom izpitu, odlučuje izpitno povjerenstvo prema izrađenom zadatku i ustmenim odgovorima na obćem i posebnom dielu izpita, da li je kandidat izpit položio izvrstno, dobro ili dovoljno.

§ 16.

O uspjehu ili neusjehu izpita obavješćuje kandidata predsjednik povjerenstva ustmeno poslije dovršenog čitavog izpita te podnosi odmah pismeno izvješće Miministarstvu narodne prosvjete.
Kandidatu, koji položi izpit, izdaje izpitno povjerenstvo svjedočbu, koju podpisuje predsjednik izpitnog povjerenstva.

§ 17.

Državni stručni izpit u istoj struci može se samo dva puta ponoviti. Razmak između izpita mora iznositi najmanje šest mjeseci.

§ 18.

O čitavom stručnom izpitu vodi se zapisnik, koji podpisuje predsjednik i perovođa, a pohranjuje se s ostalim spisima izpitnog povjerenstva u Ministarstvu narodne prosvjete.

§ 19.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dan iza proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 23. travnja 1943.

Ministar narodne prosvjete:

Dr. Mile Starčević, v. r.

(Broj: 1147-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 10. svibnja 1943. broj 105.

NAREDBA

Ministarstva unutarnjih poslova od 5. svibnja 1943. R. D. broj 18484-1943 o promjenama i nadopunama naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika

Na temelju § 15. zakonske odredbe o određivanju najniže nadnice za radnike i najniže dopustive plaće za privatne namještenike od 15. srpnja 1941. broj CXCVI-677-Z. p.-1941 izdajem ovu naredbu:

§ 1.

U § 3. stavci prvoj naredbe ministra udružbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika od 25. travnja 1942 broj 17771-I-3-1942 (Narodne novine od 28. travnja 1942. broj 94) briše se u prvoj rečenici rieč »uspješno«.

§ 2.

U § 3. stavci četvrtoj naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika umjesto broja »450« stavlja se broj »1.000«.

§ 3.

U § 4, točki 2. naredbe o obitelskim doplatcima radnika i namještenika umjesto broja »6.000« stavlja se broj »12.000«.

§ 4.

U § 7. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika brišu se u cielosti stavke 2., 3. i 4.

§ 5.

U § 9. stavci 3. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika brišu se rieči »polugodištnje uspješno polaženje škole« a umjesto njih stavljaju se rieči »upis u školu«.

§ 6.

Stavka 2. § 14. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika mienja se i glasi:

»Poslodavac je dužan plaćati svoj dio i osiguranički dio prinosa za obiteljske doplatke zajedno s prinosom za radničko odnosno rudarsko osiguranje. Prinos za obiteljske doplatke ne plaća se za osiguranike, koji su uvršteni u 0 nadnični razred radničkog osiguranja, kao ni za ono pomoćno osoblje, zaposleno u kućanstvu, za osiguranje kojeg bude na temelju st. 4. § 22. zakona o osiguranju radnika unapried određen nadnični razred. Dio prinosa, koji pada na teret osiguranika, odbija poslodavac od zarade osiguranika.«

§ 7.

Stavka 1. § 17. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika mienja se i glasi:

»Iz pričuve za obiteljske doplatke izplaćuje se u prvom redu obiteljski doplatci onih osiguranika, koji prema propisima ove naredbe imaju pravo na obiteljske doplatke, za koje se prema st. 2. § 14. ne plaća prinos za obiteljske doplatke. Od preostalih sredstava te pričuve

dvie trećine služe za predujmljivanje potrebnih iznosa za plaćanje obiteljskih doplataka, ako tekući prinosi za njihovu izplatu ne bi bili dovoljni, a jedna trećina služi kao zaklada za odpise neutjerivih prinosa. Ova pričuva prikupljat će se sve dotle, dok ne dostigne prosječnu visinu jednogodišnjih izdataka za obiteljske doplatke u posljednje tri godine; ako pričuva padne izpod te visine, ima se ponovno do te visine popuniti.«

Stavka 2. § 17. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika briše se, a stavka 3. istog paragrafa postaje nova stavka 2., u kojoj se dodaje između 1. i 2. rečenice nova rečenica, koja glasi: »Povišenju visine obiteljskog doplatka ima se pristupiti i onda, kada u pojedinoj poslovnoj godini neutrošeni dio prinosa premaši ili će vjerojatno premašiti 10% izdataka za obiteljske doplatke u toj godini.«

U § 17. naredbe o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika dodaje se nova stavka treća, koja glasi:

»Neutrošeni dio prinosa, ukoliko prema prednjoj stavci ne bude upotrebljen za povišenje obiteljskog doplatka, upotriebit će se za pojačanje pričuve.«

§ 8.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a njezini se propisi imaju primieniti i na razdoblje od 1. travnja 1943. do dana njezina proglašenja.

U Zagrebu, dne 5. svibnja 1943.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

(Broj: 1189-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 11. svibnja 1943. broj 106.

NAREDBA

Ministarstva unutarnjih poslova od 5. svibnja 1943. broj 19692-1943 o promjeni propisnika o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika, osiguranih kod Središnjice osiguranja radnika

Na temelju stavke 3. § 15. naredbe ministra udružbe od 25. travnja 1942. broj 17771-I-3-1942 o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika (Narodne novine od 28. travnja 1942. broj 94), a nakon saslušanja Središnjice osiguranja radnika u Zagrebu, izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Stavka 1. § 13. propisnika Ministarstva udružbe od 2. lipnja 1942. broj 37545-42 o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika osiguranih kod Središnjice osiguranja radnika (Narodne novine od 8. lipnja 1942. broj 125) mienja se iglasi:

»Osiguranik, koji obiteljski doplatak za diete zbog školovanja prima u produženju poslije 14. godine života, dužan je u roku od 15 dana nakon zaključenog upisivanja nadležnoj podružnici osiguranja radnika predložiti potvrdu odnosne škole o upisu djeteta u školu, a kod produženja doplatka nakon 19. godine života, zbog školovanja na visokim školama, dužan je osiguranik u istom roku podnieti dokaz o upisu djeteta u više poljeće, ukoliko se ne radi o školovanju prema stavci drugoj.«

Stavke 2. i 4. § 13. navedenog propisnika brišu se u cielosti.

U stavci 3. § 13. propisnika, iza rieči »izgubljeni doplatak«, umeću se rieči »za polaznika visoke škole«, a na kraju stavke dodaje se nova rečenica, koja glasi: »Neuspjeh u školovanju, do kojeg je dokazano moralo doći zbog bolesti učenika, ne utječe na pravo na obiteljski doplatak.«

Na kraju stavke 5. § 13. propisnika umjesto točke stavlja se zarez i dodaju se rieči »što se ima dokazati potvrdom o absolviranim naukama.« Tako dopunjena stavka 5. stavlja se prije stavke 3. i postaje nova stavka 2. istog paragrafa.

§ 2.

U § 15. stavci 2. propisnika umjesto broja »6.000« stavlja se broj »12.000«.

§ 3.

U§ 22. propisnika iza rieči »svaki ponovni nastup« dodaju se rieči »nakon prekida zaposlenja, koji je trajao više od mjesec dana,«.

§ 4.

U § 25. propisnika umjesto broja »6.000« stavlja se broj »12.000«.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novnama,* a njezini propisi imaju se primieniti i na razdoblje od 1. travnja 1943. do dana njezina proglašenja.

U Zagrebu, dne 5. svibnja 1943.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

(Broj: 1223-D.V.-1943)

* Narodne novine od 11. svibnja 1943. broj 106.

NAREDBA

Ministarstva unutarnjih poslova od 5. svibnja 1943. broj 19693-1943 o promjeni propisnika o obiteljskim doplatcima rudarskih i talioničkih radnika i namještenika, osiguranih kod bratinskih blagajna

Na temelju stavke 3. § 15. naredbe ministra udružbe od 25. travnja 1942. broj 17771-I-3-1942 o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika (Narodne novine od 28. travnja 1942. broj 94), a nakon saslušanja glavnih bratinskih blagajna u Zagrebu i Sarajevu propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Stavke 2., 3., 4., 5. i 6. § 11. propisnika Ministarstva udružbe od 24. lipnja 1942. broj 44774-1942 o obiteljskim doplatcima rudarskih i talioničkih radnika i namještenika, osiguranih kod bratinskih blagajna (Narodne novine od 25. lipnja 1942. broj 139.), brišu se u cielosti.

§ 2.

Iza § 11. navedenog propisnika dodaje se novi § 12. koji glasi:

»Osiguranik, koji obiteljski doplatak za diete zbog školovanja prima u produženju poslije 14. godine života, dužan je u roku od 15 dana nakon zaključenog upisivanja predložiti mjestnoj bratinskoj blagajni potvrdu odnosne škole o upisu djeteta u školu, a kod produženja doplatka nakon 19. godine života, zbog školovanja na visokim školama, dužan je osiguranik u istom roku podnieti dokaz o upisu djeteta u više poljeće, ukoliko se ne radi o školovanju prema stavci 2.

I pripravljanje za izpite nakon dovršenih nauka, a

do navršetka 24. godine života, smatra se pohađanjem visoke škole, što se ima dokazati potvrdom o absolviranim naukama.

Uslied neuspjeha u školovanju izgubljeni doplatak za polaznika visoke škole može se na novo dobiti kasnijim uspješnim učenjem, te u tom slučaju doplatak teče od dana, kada je uspjeh postignut, a najdalje mjesec dana unatrag od podnesene prijave o toj promjeni. Neuspjeh u školovanju do kojeg je dokazano moralo doći zbog bolesti učenika, ne utječe na pravo na obiteljski doplatak.«

§ 3.

U stavci 2. § 14. propisnika umjesto broja »6.000« stavlja se broj »12.000«.

§ 4.

U § 20. propisnika iza rieči »svaki ponovni nastup« dodaju se rieči »nakon prekida zaposlenja, koji je trajao više od mjesec dana,«.

§ 5.

U § 23. propisnika umjesto broja »6.000« stavlja se broj »12.000«.

§ 6.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a njezini se propisi imaju primieniti i na razdoblje od 1. travnja 1943. do dana njezinog proglašenja.

U Zagrebu, dne 5. svibnja 1943.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

(Broj: 1224-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 11. svibnja 1943. broj 106.

RJEŠENJE

ministra unutarnjih poslova od 6. svibnja 1943. broj 19691-43 o proširenju obiteljskih doplataka radnika i namještenika, osiguranih kod Središnjice osiguranja radnika u Zagrebu

§ 1.

Na temelju § 17. st. 2. naredbe ministra udružbe od 25. travnja 1942. broj 17771-I-3-1942 o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika, koji je paragraf promienjen i nadopunjen naredbom ministra unutarnjih poslova od 5. svibnja 1943. R. D. broj 18484-1943, a nakon ustanovljenja, da neutrošeni dio prinosa za obiteljske doplatke radnika i namještenika premašuje kod Središnjice osiguranja radnika u prvoj poslovnoj godini 10% ukupnih izdataka za obiteljske doplatke u toj godini

propisujem:

počevši od 1. travnja 1943. obiteljski doplatak iznosi 150 Kuna mjesečno za svakog obiteljskog člana, za kojeg osiguranik ima pravo na obiteljski doplatak prema propisima naredbe ministra udružbe od 25. travnja 1942. broj 17771-I-3-1942 o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika i propisnika Ministarstva udružbe od 2. lipnja1942. broj 37545-1942 o obiteljskim doplatcima r adnika i namještenika, osiguranih kod Središnjice osiguranja radnika.

U Zagrebu, dne 6. svibnja 1943.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

(Broj: 1225-D.V.-1943)

* Narodne novine od 11. svibnja 1943. broj 106.

NAREDBA*

o zaposlivanju i pogodnostima povremenih (sezonskih) poljodjelskih radnika

Povremeni poljodjelski radnik u smislu ove naredbe je svaka osoba, koja u toku jedne kalendarske godine neprekidno kroz najmanje 90 dana fizički obavlja poljodjelske poslove na tuđem posjedu za plaću, a nema prebivalište u onom kotaru, u kojem obavlja poljodjelske poslove, za koje je unajmljena.

U određeni 90-dnevni rok uračunat će se neprekidno radno vrieme ne samo kod jednog zemljoposjednika, već i kod raznih zemljoposjednika na području istog kotara; a isto tako uračunat će se i vrieme rada do 30 dana, koje povremeni poljodjelski radnik provede na poboljšnim odnosno obćinskim radovima na području istog kotara.

Ne gubi svojstvo povremenog poljodjelskog radnika za broj dana, koji je stvarno proveo na radu, onaj, koji nakon započetog posla nije zbog više sile ili zbog neskrivljene nesreće mogao raditi kroz sve vrieme, određeno u stavci 1.

§ 2.

Glavna uprava posredovanja rada posreduje preko svojih javnih ureda rada između zemljoposjednika, kojima trebaju povremeni poljodjelski radnici, i poljodjelskih radnika, koji su voljni povremeno unajmiti svoj rad.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 14. svibnja 1943. broj 109.

§ 3.

Zemljoposjednici, koji namjeravaju zaposliti povremene poljodjelske radnike, dužni su najmanje četrnaest dana prije početka poljodjelskih poslova na svome posjedu pismeno zatražiti preko svog nadležnog obćinskog poglavarstva od nadležne kotarske oblasti posredovanje kod nadležnog ureda rada u cilju pribave potrebnih poljodjelskih radnika.

Zemljoposjednik ima u svom podnesku naznačiti:

1. broj potrebnih poljodjelskih radnika,
2. vrstu poslova, koji se imaju obaviti,
3. uvjete rada,
4. dan nastupa rada,
5. trajanje rada.

§ 4.

Ako se za povremene poljodjelske radnike ne može naći neprekidno zaposlenje kroz 90 dana u poljodjelstvu, mogu se ovi radnici, ako su voljni, zaposliti do 30 dana i na poboljšnim dotično obćinskim radovima, ako ih komasaciono povjerenstvo odnosno obćina putem nadležne kotarske oblasti zatraži.

Ako povremeni poljodjelski radnik nje voljan prihvatiti se posla na poboljšnim i obćinskim radovima, a nema propisano vrieme od 90. dana neprekidnog rada (§ 1.), ne može uživati pogodnosti iz ove naredbe.

§ 5.

Kotarska oblast rješavajući podneske zemljoposjednika (§ 3.) zatražit će od nadležnog javnog ureda rada samo toliko poljodjelskih povremenih radnika, za koliko je osigurano propisano neprekidno vrieme rada od 90

dana na njezinu području načinom iz druge stvke § 1. ove naredbe.

§ 6.

Zemljoposjednici su dužni unajmljenim povremenim poljodjelskim radnicima dati:
1. bezplatnu nastanbu i hranu u naravi, primjereno mjestnim običajima i prilikama;
2. nadnicu u novcu, koja je u postojećim propisima velikih župa određena za one radnike, koji primaju dnevnu hranu u naravi.
Ni u kojem slučaju ne smije se povremenim poljodjelskim radnicima od nadnice u novcu odbijati protuvriednost nastanbe i dnevne hrane.
Povremeni radnici mogu primiti umjesto zasluženih nadnica u novcu zemaljske plodine za sebe i za članove svoga kućanstva, no za ove posljednje samo pod uvjetima iz § 11. st. 5. i 6., i to najviše u onoj količini, koja je prehranbenim propisima određena za svaki pojedini proizvod.
Vriednost primljenih količina zemaljskih plodina obračunava se po oblastno oblikovanim cienama.

§ 7.

Povremenim poljodjelskim radnicima, zaposlenim na poboljšnim ili obćinskim radovima, dužna je osigurati dnevnu hranu i nastanbu primjereno mjestnim običajima i prilikama ustanova odnosno osoba, za račun koje se poslovi obavljaju.

§ 8.

Poslodavac je dužan prijaviti preko svoga nadležnog obćinskog poglavarstva nadležnoj kotarskoj oblasti za

svakog unajmljenog povremenog poljodjelskog radnika:

a) ime i prezime, otčevo ime, rodno mjesto, boravište,

b) dan nastupa na posao,

c) nastale promjene u poslu,

d) dan izstupa iz posla,

e) vrstu i količinu hrane, koja mu se izdaje mjesto nadnice u novcu (§ 6.),

f) ostale podatke, predviđene u tiskanicama Glavne uprave posredovanja rada.

Nadležna kotarska oblast vodi prema tiskanicama, koje će joj dostaviti Glavna uprava posredovanja rada očevidnost o svim osobnim podatcima povremenih poljodjelskih radnika, o vremenu zaposlenosti, o visini zasluženih nadnica, kao i količini hrane, koju radnik može odpremiti svojoj kući.

Isto tako vodi nadležna kotarska oblast nadzor nad izvršivanjem propisa ove naredbe.

§ 9.

Glavna uprava posredovanja rada izdavat će na temelju radničkih knjižica, izkaznica ili propustnica preko područnih javnih ureda rada povremenim poljodjelskim ranicima posebne izkaznice poljodjelskih radnika, koje ih ovlašćuju na pogodnosti iz ove naredbe.

Poljodjelski radnici, koji budu sami mimo javnih ureda rada odlazili na rad i preuzimali poslove od zemljoposjednika, nemaju pravo na pogodnosti, koje su predviđene ovom naredbom.

§ 10.

Svi radnici s područja jednog občinskog poglavarstva, koji se upućuju na povremeni rad, imaju se uputiti uviek samo u skupinama na područje jednog kotara.

§ 11.

Povremeni poljodjelski radnici u smislu ove naredbe imaju ove pogodnosti:

1. Kad ih javni uredi rada upućuju na posao, a isto tako i pri povratku s posla uživaju na državnim željeznicama sve pogodnosti u pogledu prievoza osoba i robe prema postojećim propisima.

2. Mogu odpremiti svojoj kući onu količinu zemaljskih plodina, koju su primili u smislu § 6. st. 3. ove naredbe.

Odpremno odobrenje za prievoz ili prienos spomenutih plodina izdaje nadležna kotarska oblast pod osobnom odgovornošću kotarskog predstojnika na temelju provjerenih podataka, navedenih u §§ 1., 4., 8. i 9. ove naredbe.

Na temelju ovog odpremnog odobrenja izdaje područna gospodarska postaja Državne poslovne središnjice za zemaljske proizvode povremenom poljodjelskom radniku odpremni list.

Odprema željeznicom ima se obavljati zajednički za skupinu radnika, koji su radili na području jedne občine, a državne željeznice jamče za zemaljske plodine, predane im na odpremu.

Kotarska oblast, nadležna po stalnom prebivalištu, dužna je povremenom radniku izdati potvrdu o broju članova njegova kućanstva, koji ne polaze na povremeni rad, već su ostali kod svojih domova, i to samo za one članove kućanstva, koji nisu obskrbljeni iz priroda vlastitog zemljišta, zemljišta povremenog radnika odnosno zemljišta glavara kućanstva. Ova se potvrda izdaje povremenom radniku, i to samo gla-

varu obitelji odnosno najstarijem mužkom članu kućanstva, koji je pošao na povremeni poljodjelski rad. Radniku, koji ima tu potvrdu, mogu se izdati za članove kućanstva, navedene u toj potvrdi, koji nisu pošli na povremeni rad, zemaljske plodine u granicama propisa § 6. st. 3. ove naredbe.

§ 12.

Povremene radnike i članove kućanstva povremenih radnika, koji su navedeni u spomenutoj potvrdi (§ 11.), dužno je občinsko poglavarstvo, nadležno po njihovu stalnom boravištu, brisati iz redovite obskrbe svoje občinske aprovizacije.

§ 13.

Troškove osobne i stvarne naravi, koji nastanu proprovedbom ove naredbe, snosi Glavna uprava posredovanja rada, koja može tražiti, da joj Ministarstvo unutarnjih poslova, Glavno ravnateljstvo za udružbu i družtvovnu skrb naknadi te troškove u granicama proračunske mogućnosti.

§ 14.

Potanje upute za provedbu ove naredbe izdat će Glavna uprava posredovanja rada u sporazumu sa zanimanim ministarstvom.

§ 15.

Davanje krivih podataka, kao i neizvršavanje dužnosti i obveza iz ove naredbe sa strane poslodavca ili posloprimca, kao i sa strane odgovornih djelatnika javne uprave, kaznit će se prema postojećim propisima.

§ 16.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.* Tim danom prestaje vriediti naredba od 20. ožujka 1942. broj 673-Z-1942 o pogodnostima poljodjelskih radnika, zaposlenih putem javnih ureda rada.

U Zagrebu, dne 27. travnja 1943.

Ministar narodnog gospodarstva:

Dr. ing. Josip Balen, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:

Dr. Ante Nikšić, v. r.

Ministar prometa:

Ing. Hilmije Bešlagić, v. r.

(Broj: 797-D.V.-1943)

---

* Narodne novine od 11. svibnja 1943. broj 106.

IZPRAVCI

U Narodnim novinama od 28. travnja 1943. broj 96. done-šeni su sliedeći izpravci, koji nisu provedeni u ovom izdanju:

KNJIGA XXX. svezak 292.

U odluci Poglavnika o pomilovanju u § 5., redak prvi str. 63., iza rieči »kazne« ima biti zarez.

U svezku 293. u Zak. odredbi o oproštenju bratinskih blagajna od biljegovina i pristojba u točki 3., redak šesti, (str 68) mjesto »oduže« ima biti »služe«.

U oblastnoj odluci o cienama baterija za potrošače u točki I. 2. (str. 76.) mjesto »drvodielna« ima biti »dvodielna«.

U Zak. odredbi o jedinstvenim vojnim sudovima u čl. 2. (1), 2) d (str. 86) mjesto »oproštenje« ima biti »ovršenje«.

STVARNO KAZALO
ZA XXX. KNJIGU — SVEZAK 291.-300.

(Brojevi označuju stranice, a oni u zagradi broj svezka)

D

G

H

Ž